Mötesbok: Kommunstyrelsen (2018-05-15)

Kommunstyrelsen

Datum: 2018-05-15

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Kommentar:

Dagordning

KS kl 15.00 Kommunstyrelsens sammanträdesrum pinkod 5697

Bolagsinformation: Vakin (20 min)

67/18 Bolagsinformation kommunstyrelsen 2018 . . . 3

Beslutsärenden

68/18 Finans- och kraftrapport mars . . . 4
69/18 Finans- och kraftrapport april 2018 . . . 11
70/18 Anmälan:Begäran om yttrande . . . 18
71/18 Undertecknande av handlingar samt kontrasignering . . . 20
72/18 Anmälan av delegationsbeslut i kommunstyrelsen maj 2018 . . . 21
73/18 Anmälningsärenden april 2018 . . . 23

Till KF

74/18 Motion 40/2016: Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet; Filip Hallbäck (FI) . . . 196
75/18 Motion 37/201: Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa; Saasha Metsärantala (FI) . . . 206
76/18 Motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen; Saasha Metsärantala (FI) . . . 220
77/18 Motion 49/2017: Polisanmäl de som bidragsfuskar genom åldersljug; Henrik Agerhäll (SD) (-) . . . 227
78/18 Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018-2030 . . . 237
79/18 Äldreplan 2018-2028 . . . 280
80/18 Antagande: Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation . . . 307

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-09

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2018/00320

Bolagsinformation: Vakin (Vatten och Avfalls-kompetens i Norr AB)

Förslag till beslut
Bolagsinformationen föranleder inte några beslut.

Ärendebeskrivning
Som en del i kommunstyrelsens uppsynsplikt över bolagen inbjuds verkställande direktör eller annan representant för bolaget att berätta om sin verksamhet. I presentationen ingår nulägesbeskrivning, framtida utmaningar samt avstämning mot ägardirektivet. Efter presentationen finns tid för frågor från ledamöterna.

Maj månads bolagsinformation: Tomas Blomqvist, vd Vakin (20 min)

Förnamn, Efternamn
Befattning

Anna Holmstedt
nämndsekreterare

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-11

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2018/00027

Finans- och kraftrapport mars 2018

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna Finans- och kraftrapport mars 2018

Ärendebeskrivning
Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag
Finans- och kraftrapport mars 2018

Beredningsansvariga
Anna-Karin Nilsson
Anna Westerlund

Beslutet ska skickas till
Lennart Malm

Förnamn, Efternamn
Befattning controller

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

MARS 2018

Handläggare, Finans: Anna Westerlund
Handläggare, Kraft: Anna-Karin Nilsson
Ansvarig: Lennart Malm

Internbankens finansiella positioner

mnkr

Upplåning	mar-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbankens skuldportfölj	8 212,0	126,0	-1 123,6
Norrlandsoperan	4,4	-7,5	-0,1
Totalt	**8 216,4**	**118,6**	**-1 123,7**

Utlåning	mar-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Umeå kommun	2 027,9	115,1	282,4
UKF	6 119,9	3,1	-1 415,8
Folkets Hus	68,6	0,3	9,6
Totalt	**8 216,4**	**118,6**	**-1 123,7**

Umeå kommuns nettoupplåning

mnkr

	mar-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbanken	-2 027,9	115,1	282,4
Komuninvest förlagslån	12,0	0	0
NLC Ferry AB OY	17,6	0	0
Nettoskuld	**-1 998,3**	**115,1**	**282,4**

UKFs upplåning

mnkr

UKF-koncernen	I-banken	Externt	Totalt	Förändr. fg mån
Bostaden	2 968,1		2 968,1	47,4
Umeå Energi	1 562,5	543,7	2 106,2	-37,6
VAKIN	912,2		912,2	-19,8
INAB	715,9		715,9	-5,2
UKF	-9,0	182,8	173,8	13,2
Övriga	-29,9		-29,9	3,3
UKF-koncernen	**6 119,9**	**726,5**	**6 846,4**	**1,2**

Umeå kommuns räntenetto

mnkr

	2018
Internbankens nettointäkt	8,2
Umeå kommuns räntekostnad	-9,7
Umeå kommuns räntenetto	**-1,5**

Internbankens skuldportfölj

Total skuld (mnkr)	**8 212,0**
varav bundet	*6 190,0*
varav rörlig ränta	*2 022,0*

Kapitalförfall

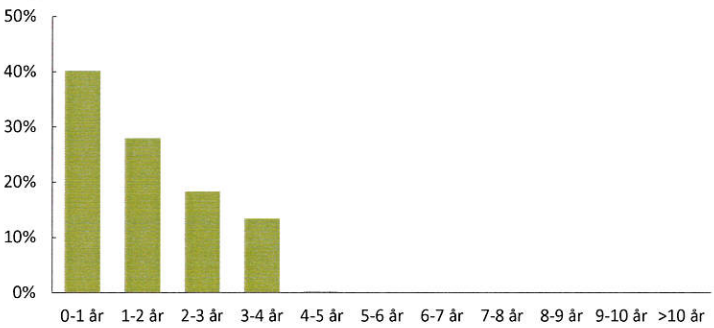

Ränteförfall

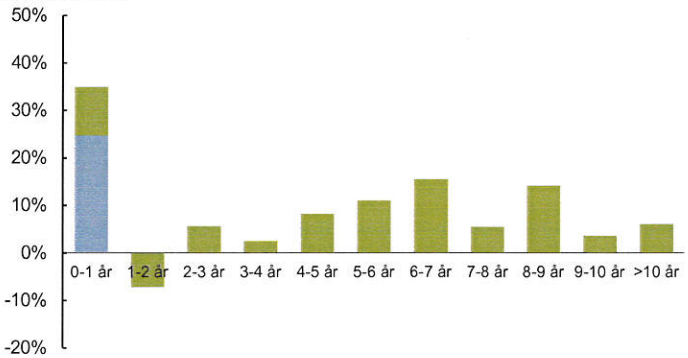

Skuldportföljens upplåningsränta

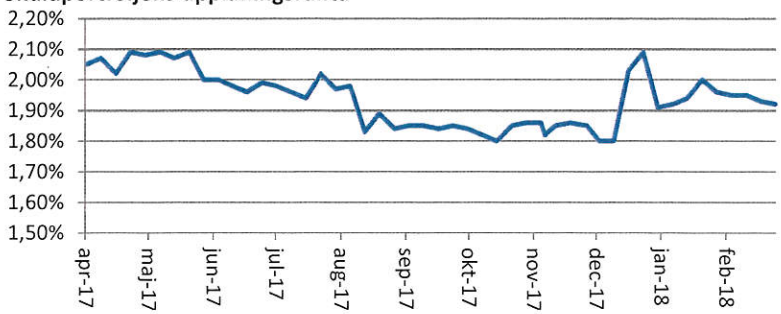

Skuldportföljens upplåningsränta per 2018-03-31	1,95%

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

MARS 2018

Skuldportföljens finansiella nyckeltal - avstämning mot finansiella regler

FINANSIERINGSRISK ✓ RÄNTERISK ✓ FINANSIELL MOTPARTSRISK ✓

Finansieringsrisk

Finansiella regler	mar-18	Inom reglerna
A. Högst 50% får förfalla inom 1 år	40,2%	JA
B. Snittkapitalbindning 1,25-2,5 år, norm 1,5 år	1,5	JA
C. Likviditetsreserv minst 300 mnkr	503	JA
Genomsnittlig kreditmarginal	0,27%	

Kommentar

A.
B.
C.

A. Andel kapitalförfall inom 1 år

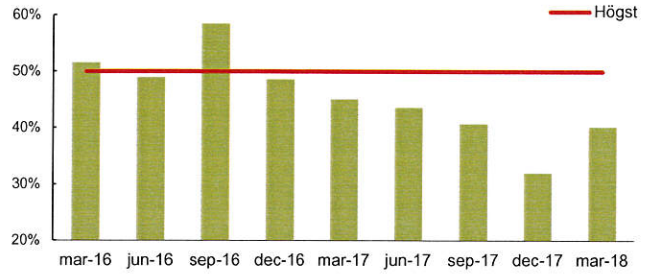

B. Kapitalbindningtid

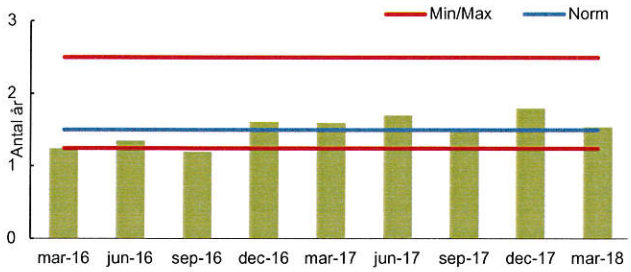

Ränterisk

Finansiella regler	mar-18	Inom reglerna
A. Ränteförfall inom 0-1 år lägst 20% och högst 50%, norm 30%	35,0%	JA
B. Snitträntebindning 3 - 6 år, norm 4 år	4,81	JA
C. Lån eller derivat > 10 år ska motiveras	10,5	
D. Icke tillåtna derivat	Nej	JA
E. Uställda optioner nya derivat	Nej	JA
F. Derivatvolym < kreditvolym	Ja	JA

Kommentar

A.

B.
C. En ränteswap 200 MSEK Danske bank 7+10Y till 2,59%

A. Andel ränteförfall inom 1 år

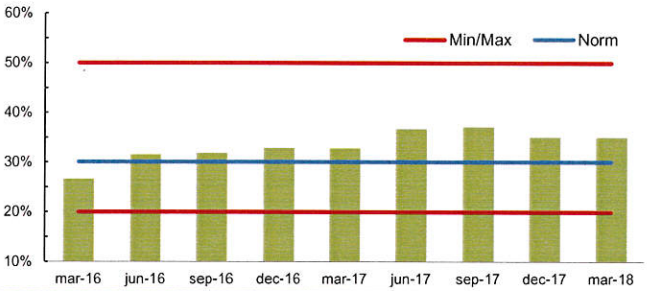

B. Räntebindningstid

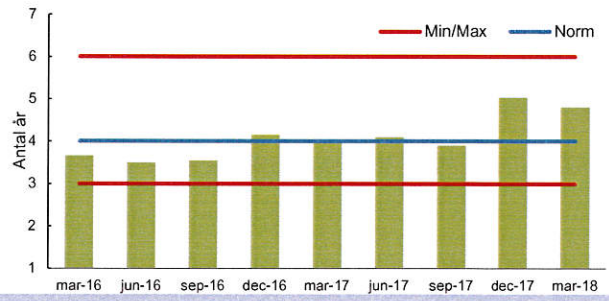

Motpartsrisk

Finansiella regler

Vid affärsuppgörelser som avser lån, derivat och extern placering av likvida medel ska motpartens långa kreditvärdighet hos kreditvärderingsinstituten Moody's vara lägst A2 eller hos S&P lägst A–.

Kommentar

Inga nya affärer ingås med RBS

Kreditgivare	S&P rating	mnkr	Andel
KINVEST	AAA	8 015,0	98%
Swedbank	AA-	197,0	2%
Totalt		**8 212,0**	**100%**

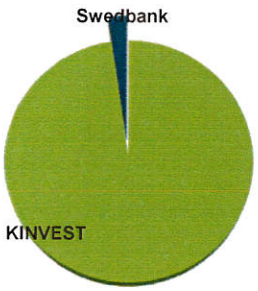

Derivatgivare*	S&P rating	mrdkr	Andel
SHB	AA-	1 400,0	25%
DANSKE	A	300,0	5%
RBS	BBB	200,0	4%
SEB	A+	2 710,0	49%
NORDEA	AA-	930,0	17%
Totalt		**5 540,0**	**100%**

* inkl fwd startade

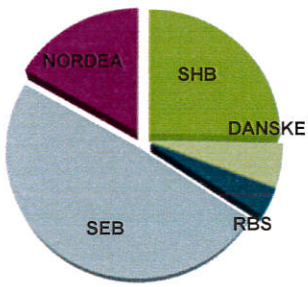

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

MARS 2018

Marknadsräntor och kommentar

3M Stibor och 5 Y Swap

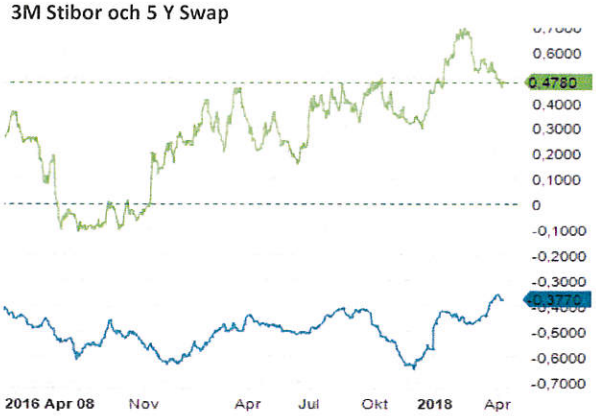

Nya missar för inflationen och fortsatt låga löneökningar talar för att Riksbanken revinderar ned sin färntbana vid nästa möte i april och skuter fram starten på räntehöjningarna till december i år. Det kommer att bidra till att hålla nere räntor med kortare löptider.

Donationsmedel

mnkr

	mar-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte*
Marknadsvärde	14,0	-0,3	-0,1

* inkl. utdelning

Borgen

mnkr

	dec-17	Förändr. årsskifte*
Kommunägda företag	785,7	-23,4
Extern borgen	110,8	-0,9
Totalt	**896,5**	**-24,3**

Pensionsstiftelser

mnkr

	Marknadsvärde		Avkastning mån		Avkastning 2018		Avk. sedan start *	
	Kommun*	UKF	Portfölj	Index	Portfölj	Index	Portfölj	Index
TOTALVÄRDE	151,3	142,8	-0,4%	-0,4%	0,5%	0,4%	7,4%	7,2%
VÄRDE fg mån	172,3	143,3						

Start 2012-10-31. Avkastning anges på årsbasis, dvs genomsnittlig avkastning på "rullande" tolvmånadersperioder sedan start.

Marknadskommentar - krafthandel

I likhet med februari blev även mars en månad med väsentligt lägre temperaturer än normalt. Spotpriset hamnade på ett snitt för mars på 46,6 öre. Det högsta priset sedan maj 2011. När snösmältningen tar fart ordentligt vändas spotpriserna komma ned.

Krafthandelns produktion och resultat

mnkr

	Mars 2018	Budget	Avvikelse	Ack utfall	Ack budget	Ack avvikelse	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
Totalt resultat	**14,3**	**4,5**	**9,8**	**36,9**	**15,0**	**21,9**	**100**	**60**	**40**
Resultatet kan till största del härledas utifrån:									
Produktion*	16,1	14,6	1,5	42,5	40,5	2,0			
Pris**	16,1	9,6	6,5	42,5	28,8	13,7			

*Utfall/budget produktion x utfall pris
**Utfall/budget pris x utfall produktion

Marknadens spotpris, historiskt månadsmedel

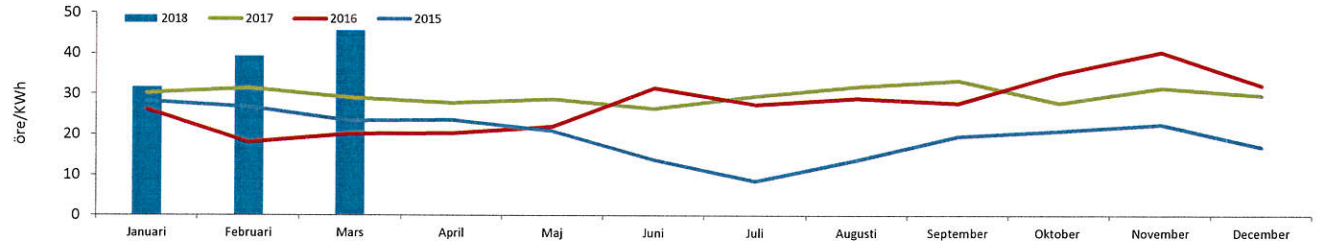

Produktionspris inkl. säkringar

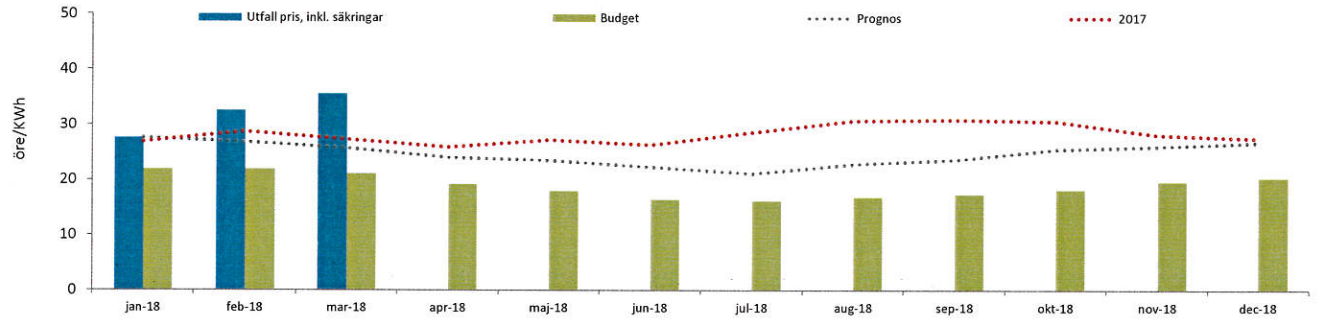

Produktion, Kommunens andel - 25,85% av Stornorrfors

GWh

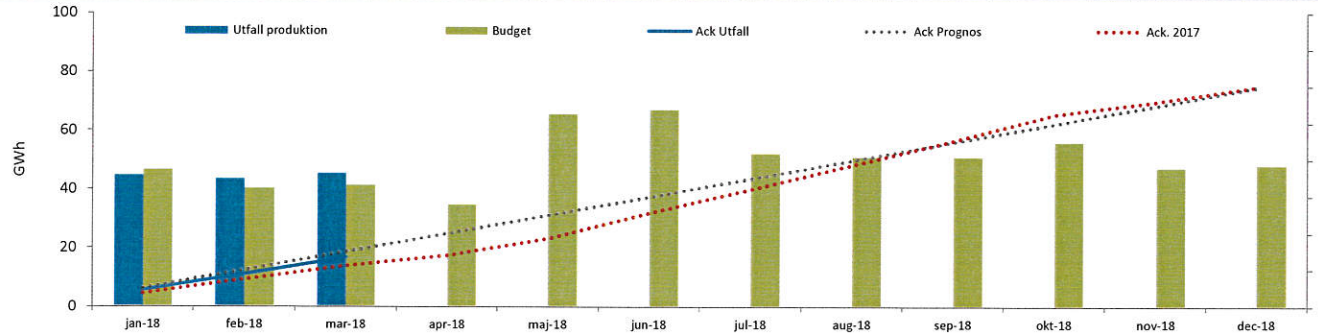

Resultat - Kraftverksamhet

mnkr

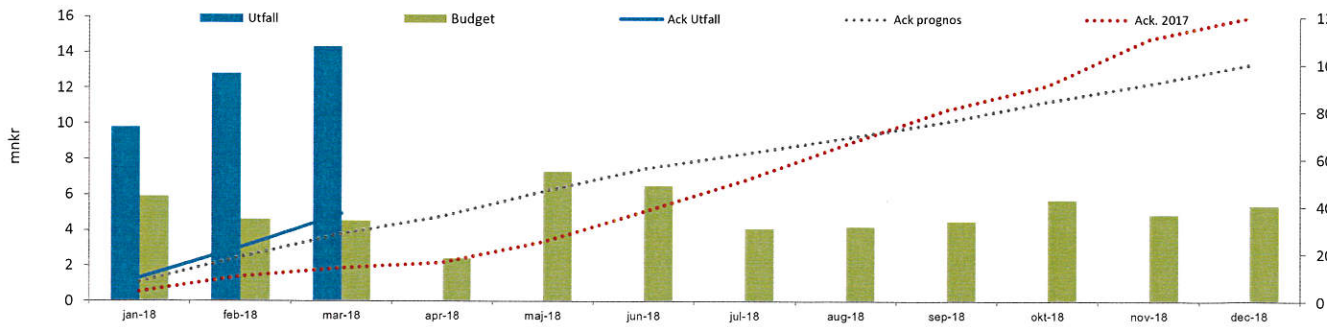

Prissäkrade produktionsvolymer

En målsättning med kommunens försäljning av sin andelskraft är att få en över åren jämn, stabil och sannolik försäljningsintäkt. Strategin för att uppnå detta är en indexliknande hantering där terminsaffärer genomförs kontinuerligt och strukturerat. Genom att över tiden fylla på säkringsvolymer för varje kalenderår uppstår en prisutjämnande effekt.

Nedan redovisas prognostiserade produktionsvolymer samt hur stor del av dessa som är prissäkrade.

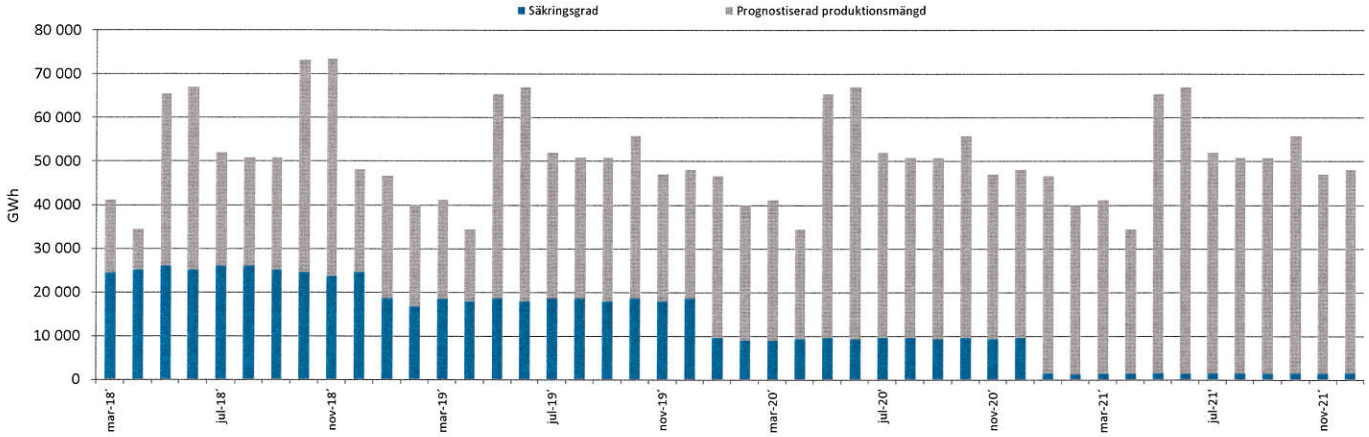

Optimering

öre/KWh

Umeå Kommun är delägare i Stornorrforsens kraftverk till 25,85 % och därmed berättigad till samma andel av den kraft som produceras. Kommunen har även enligt avtal rätt att fiktivt, inom avtalat intervall, "köra" sin produktionsandel som om det vore en egen kraftstation. Målsättningen med kommunens "körning" är därför att optimera produktionen och resultatet genom att inom avtalat intervall planera sitt kraftuttag.

Kurvorna visar de olika priserna medan höjden på staplarna beskriver skillnaden mellan det pris som optimeringen åstadkommit och det verkliga genomsnittliga spotpriset.

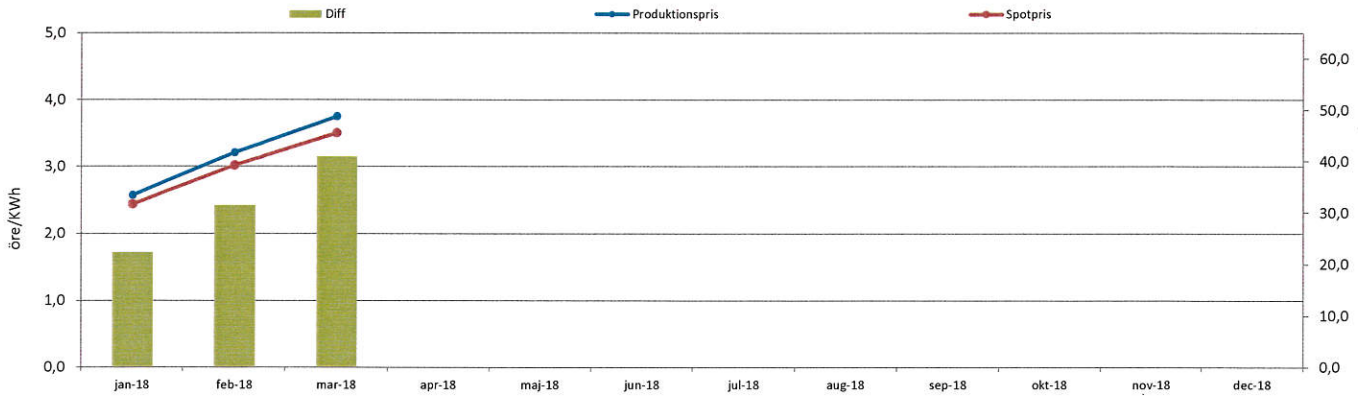

Ekonomifunktionen

Susanne Aidanpää
Ekonomidirektör

Lennart Malm
Budget- och finanschef

BESLUT GENOMFÖRDA ENLIGT DELEGATION FRÅN KOMMUNSTYRELSEN

UMEÅ KOMMUN

Mars 2018

NYA FINANSIELLA AFFÄRER

Löpnr	*Motpart*	*Belopp*	*Nom.ränta*	*Likvdatum*	*Sffdatum*
101680	KOMMUNINVEST I SVERIGE AB	300 000 000	3M Stib +4 pkt	2018-04-30	2021-04-22
101679	KOMMUNINVEST I SVERIGE AB	300 000 000	3M Stib +6 pkt	2018-04-11	2021-04-22

NYA ELHANDELSAFFÄRER

*Eltermin**	*Portfölj***	*Effektenheter (MW)****	*MWh*	*Pris/MWh*	*Startdatum*	*Sffdatum*
FWYR-21	UK egenanvändning prissäkr.	1,00	8 760,00	257,80	2021-01-01	2021-12-31
FWYR-20	UK egenanvändning prissäkr.	1,00	8 784,00	251,00	2020-01-01	2020-12-31
Q1-19	UK egenanvändning prissäkr.	1,00	2 159,00	340,80	2019-01-01	2019-03-31

* Med uttrycket "eltermin" avses ett kontrakt om att köpa/sälja en bestämd mängd kraft till ett fastställt pris under en viss tidsperiod (prissäkring). I Umeå kommuns fall utförs elterminer endast med finansiell avräkning mot spotpriset, dvs. ingen fysisk leverans ingår i elterminsavtalet. Terminernas löptid fås genom att enbart läsa de fem-sex sista tecknen i produktens namn. T.ex. är ENOU**YR-17** en produkt som sträcker sig över hela året 2017, ENOU**Q4-75** sträcker sig över kvartal fyra år 2017.
** Umeå kommun har två elhandelsportföljer; en produktions- och en egenanvändningsportfölj (inköpsportfölj). Inköp/försäljning av elterminer i dessa portföljer görs för att diversifiera prisriskerna.
*** Effektenheter är energin man köpt/sålt per tidsenhet.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-05-07

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2018/00027

Finans- och kraftrapport april 2018

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna *Finans- och kraftrapport april 2018* enligt bilaga.

Ärendebeskrivning
Med anledning av de regler och delegationer som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om avseende finans- och kraftverksamhet rapporteras månadsvis positioner och genomförda affärer för att kommunstyrelsen ska vara uppdaterad om dessa verksamhetens positioner samt att beslutade regler och ramar följs.

Beslutsunderlag
Finans- och kraftrapport april 2018. Bilaga.

Beredningsansvariga
Anna-Karin Nilsson
Anna Westerlund

Beslutet ska skickas till
Anna-Karin Nilsson

Förnamn, Efternamn	Anna-Karin Nilsson
Befattning	Portföljförvaltare

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

APRIL 2018

Handläggare, Finans: Anna Westerlund
Handläggare, Kraft: Anna-Karin Nilsson
Ansvarig: Lennart Malm

Internbankens finansiella positioner

mnkr

Upplåning	apr-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbankens skuldportfölj	8 063,0	-149,1	-1 272,6
Norrlandsoperan	21,3	16,9	16,8
Totalt	**8 084,3**	**-132,2**	**-1 255,9**

Utlåning	apr-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Umeå kommun	1 988,3	-39,7	242,7
UKF	6 031,3	-88,6	-1 504,3
Folkets Hus	64,7	-3,9	5,7
Totalt	**8 084,3**	**-132,2**	**-1 255,9**

Umeå kommuns nettoupplåning

mnkr

	apr-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte
Internbanken	-1 988,3	-39,7	242,7
Komuninvest förlagslån	12,0	0	0
NLC Ferry AB OY	17,6	0	0
Nettoskuld	**-1 958,7**	**-39,7**	**242,7**

UKFs upplåning

mnkr

UKF-koncernen	I-banken	Externt	Totalt	Förändr. fg mån
Bostaden	2 939,5		2 939,5	-28,6
Umeå Energi	1 460,4	541,8	2 002,2	-104,1
VAKIN	925,3		925,3	13,0
INAB	716,7		716,7	0,7
UKF	26,0	182,8	208,8	35,0
Övriga	-36,6		-36,6	-6,7
UKF-koncernen	**6 031,3**	**724,6**	**6 755,9**	**-90,5**

Umeå kommuns räntenetto

mnkr

	2018
Internbankens nettointäkt	10,9
Umeå kommuns räntekostnad	-13,3
Umeå kommuns räntenetto	**-2,4**

Internbankens skuldportfölj

Total skuld (mnkr)	**8 063,0**
varav bundet	*6 190,0*
varav rörlig ränta	*1 873,0*

Kapitalförfall

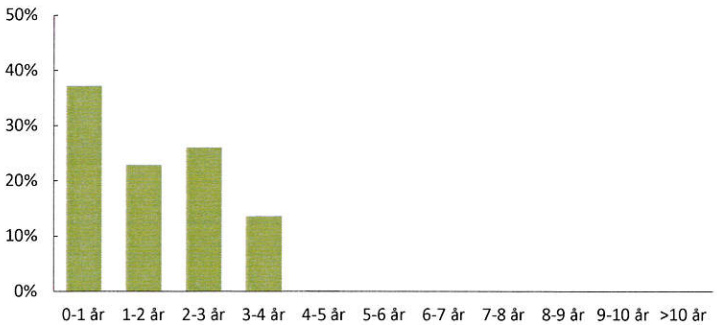

Ränteförfall

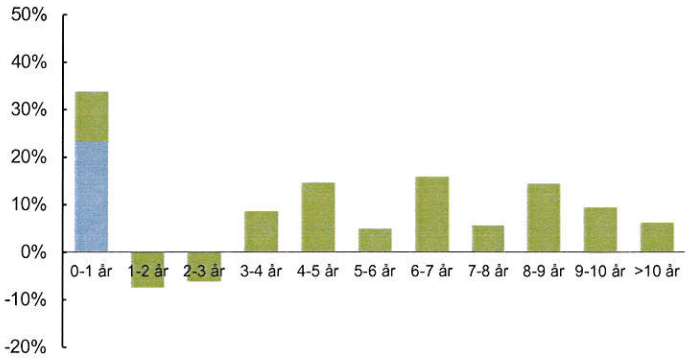

Skuldportföljens upplåningsränta

Skuldportföljens upplåningsränta per 2018-04-30	2,05%

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

APRIL 2018

Skuldportföljens finansiella nyckeltal - avstämning mot finansiella regler

FINANSIERINGSRISK ✓ RÄNTERISK ✓ FINANSIELL MOTPARTSRISK ✓

Finansieringsrisk

Finansiella regler	apr-18	Inom reglerna
A. Högst 50% får förfalla inom 1 år	37,2%	JA
B. Snittkapitalbindning 1,25-2,5 år, norm 1,5 år	1,7	JA
C. Likviditetsreserv minst 300 mnkr	652	JA
Genomsnittlig kreditmarginal	0,26%	

Kommentar

A.

B.

C.

A. Andel kapitalförfall inom 1 år

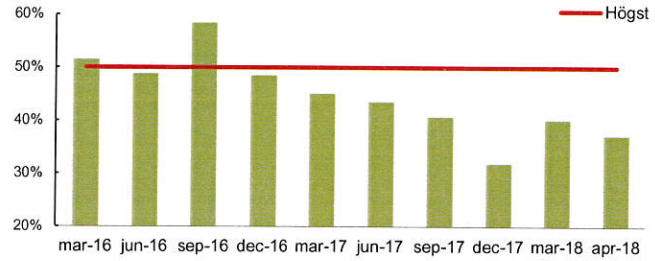

B. Kapitalbindningtid

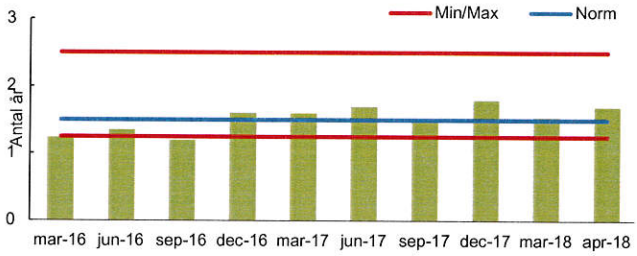

Ränterisk

Finansiella regler	apr-18	Inom reglerna
A. Ränteförfall inom 0-1 år lägst 20% och högst 50%, norm 30%	33,8%	JA
B. Snitträntebindning 3 - 6 år, norm 4 år	5,23	JA
C. Lån eller derivat > 10 år ska motiveras	10,3	
D. Icke tillåtna derivat	Nej	JA
E. Uställda optioner nya derivat	Nej	JA
F. Derivatvolym < kreditvolym	Ja	JA

Kommentar

A.

B.

C. En ränteswap 200 MSEK Danske bank 7+10Y till 2,59%

A. Andel ränteförfall inom 1 år

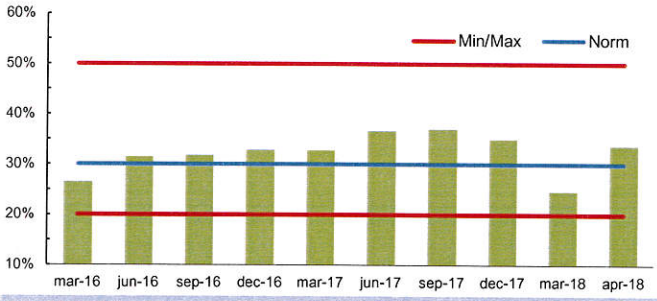

B. Räntebindningstid

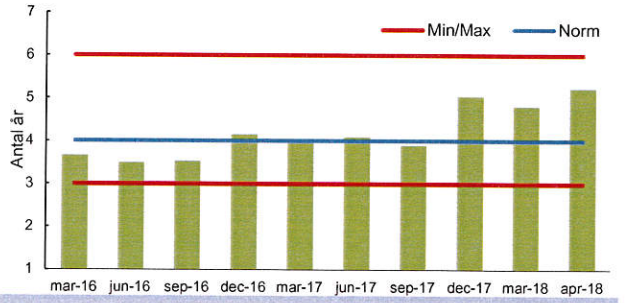

Motpartsrisk

Finansiella regler

Vid affärsuppgörelser som avser lån, derivat och extern placering av likvida medel ska motpartens långa kreditvärdighet hos kreditvärderingsinstituten Moody's vara lägst A2 eller hos S&P lägst A–.

Kommentar

Inga nya affärer ingås med RBS

Kreditgivare	S&P rating	mnkr	Andel
KINVEST	AAA	8 015,0	99%
Swedbank	AA-	48,0	1%
Totalt		**8 063,0**	**100%**

Derivatgivare*	S&P rating	mrdkr	Andel
SHB	AA-	1 400,0	25%
DANSKE	A	300,0	5%
RBS	BBB	200,0	4%
SEB	A+	2 710,0	49%
NORDEA	AA-	930,0	17%
Totalt		**5 540,0**	**100%**

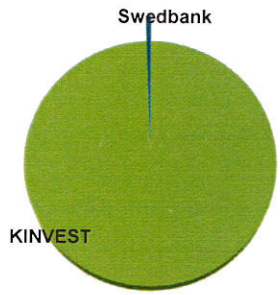

* inkl fwd startade

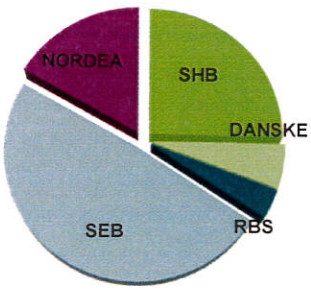

UMEÅ KOMMUN

FINANS- & KRAFTRAPPORT

APRIL 2018

Marknadsräntor och kommentar

3M Stibor och 5 Y Swap

Riksbanken lämnade som väntat räntan oförändrad på -0,50 procent vid det senaste mötet och sköt samtidigt fram sin första höjnint till tidigast december. Överraskande låg underliggande inflation var det främsta skälet bakom den ändrade räntebanan. Marknadens prognos om en första höjning ligger fast i december, men ser en tydlig risk för att det kan dröja längre än så.

Donationsmedel

mnkr

	apr-18	Förändr. fg mån	Förändr. årsskifte*
Marknadsvärde	14,8	0,8	0,7

* inkl. utdelning

Borgen

mnkr

	dec-17	Förändr. årsskifte*
Kommunägda företag	785,7	-23,4
Extern borgen	110,8	-0,9
Totalt	**896,5**	**-24,3**

Pensionsstiftelser

mnkr

	Marknadsvärde		Avkastning mån		Avkastning 2018		Avk. sedan start *	
	Kommun*	UKF	Portfölj	Index	Portfölj	Index	Portfölj	Index
TOTALVÄRDE	154,3	145,7	2,0%	2,1%	2,5%	2,5%	7,6%	7,5%
VÄRDE fg mån	151,3	142,8						

Start 2012-10-31. Avkastning anges på årsbasis, dvs genomsnittlig avkastning på "rullande" tolvmånadersperioder sedan start.

Marknadskommentar - krafthandel

Produktionen har varit normal för månaden, medan priset hållit sig på en relativt hög nivå. I slutet av april har snösmältningen tagit fart och vi kan redan nu se höga flöden. Detta tillsammans med det höga priset kan komma att påverka prognosen än mer positivt, men vi bibehåller den satta prognosen på 100 mnkr tills vi med säkerhet kan bekräfta vårflodens utfall.

Krafthandelns produktion och resultat

mnkr

	April 2018	Budget	Avvikelse	Ack utfall	Ack budget	Ack avvikelse	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
Totalt resultat	**8,6**	**2,4**	**6,2**	**36,9**	**15,0**	**21,9**	**100**	**60**	**40**
Resultatet kan till största del härledas utifrån:									
Produktion*	10,2	9,8	0,4	52,8	50,4	2,4			
Pris**	10,2	6,9	3,3	52,8	35,7	17,1			

*Utfall/budget produktion x utfall pris
**Utfall/budget pris x utfall produktion

Marknadens spotpris, historiskt månadsmedel

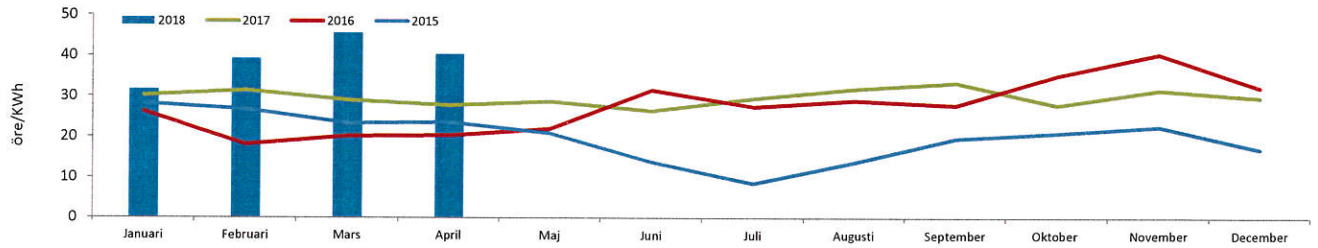

Produktionspris inkl. säkringar

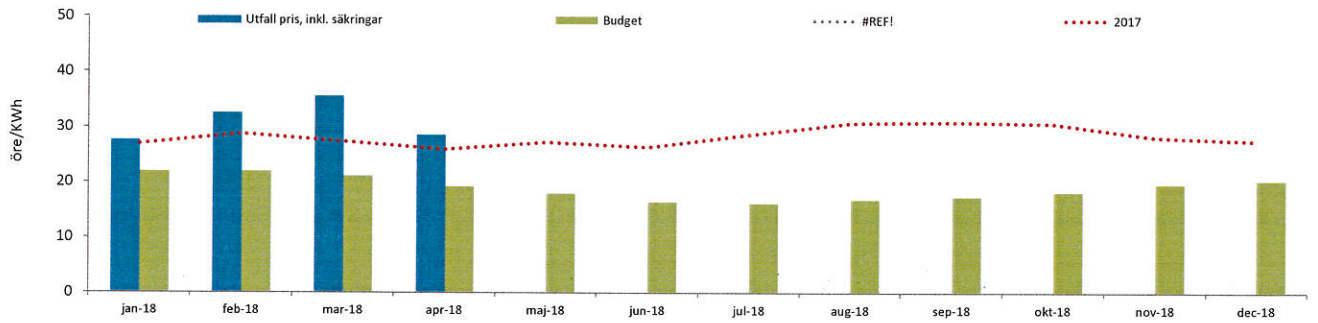

Produktion, Kommunens andel - 25,85% av Stornorrfors

GWh

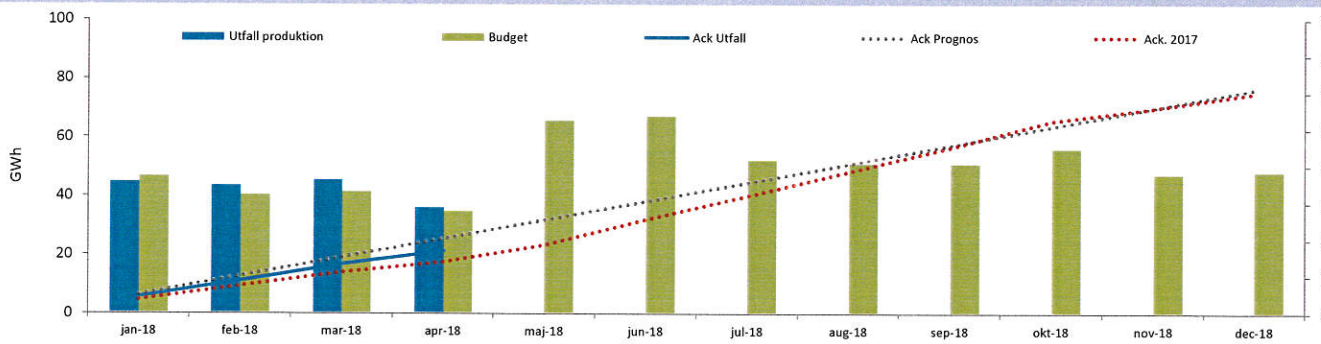

Resultat - Kraftverksamhet

mnkr

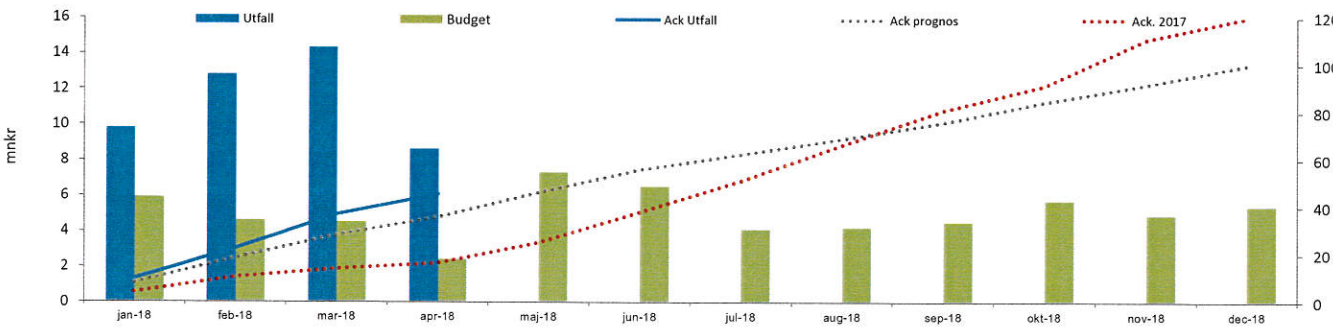

Prissäkrade produktionsvolymer

En målsättning med kommunens försäljning av sin andelskraft är att få en över åren jämn, stabil och sannolik försäljningsintäkt. Strategin för att uppnå detta är en indexliknande hantering där terminsaffärer genomförs kontinuerligt och strukturerat. Genom att över tiden fylla på säkringsvolymer för varje kalenderår uppstår en prisutjämnande effekt.

Nedan redovisas prognostiserade produktionsvolymer samt hur stor del av dessa som är prissäkrade.

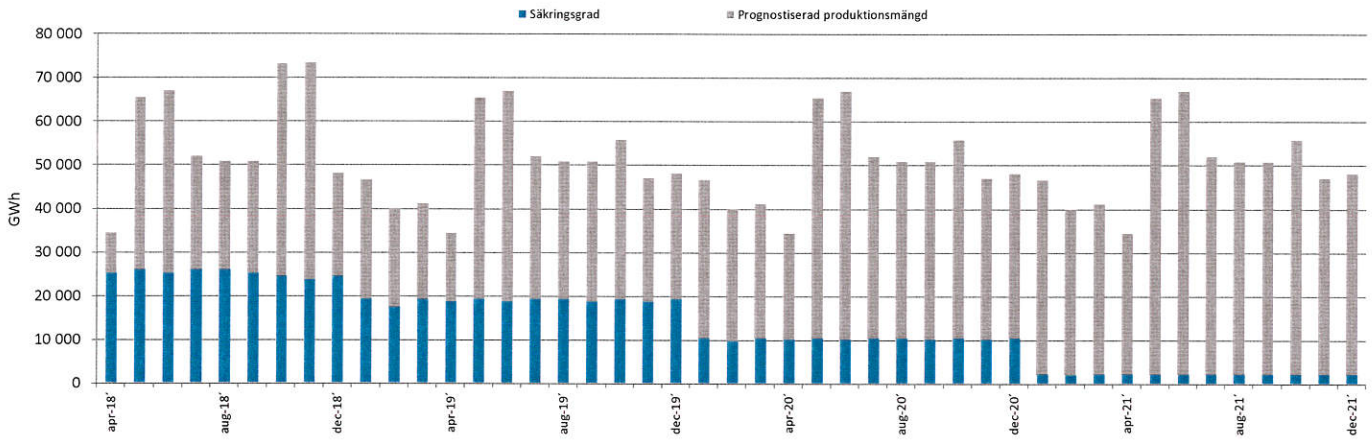

Optimering

öre/KWh

Umeå Kommun är delägare i Stornorrforsens kraftverk till 25,85 % och därmed berättigad till samma andel av den kraft som produceras. Kommunen har även enligt avtal rätt att fiktivt, inom avtalat intervall, "köra" sin produktionsandel som om det vore en egen kraftstation. Målsättningen med kommunens "körning" är därför att optimera produktionen och resultatet genom att inom avtalat intervall planera sitt kraftuttag.

Kurvorna visar de olika priserna medan höjden på staplarna beskriver skillnaden mellan det pris som optimeringen åstadkommit och det verkliga genomsnittliga spotpriset.

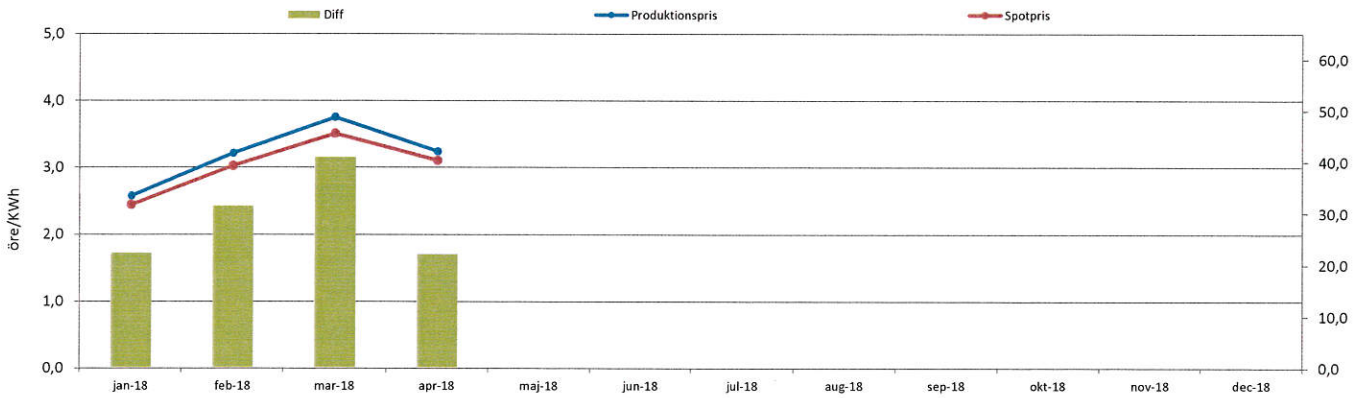

Ekonomifunktionen

Susanne Aidanpää
Ekonomidirektör

Lennart Malm
Budget- och finanschef

BESLUT GENOMFÖRDA ENLIGT DELEGATION FRÅN KOMMUNSTYRELSEN

UMEÅ KOMMUN

April 2018

NYA FINANSIELLA AFFÄRER

Löpnr	Motpart	Belopp	Nom.ränta	Likvdatum	Sffdatum
101679	KOMMUNINVEST I SVERIGE AB	-300 000 000	-0,308	2018-04-11	2021-04-22
202253	NORDEA	-465 000 000	-0,438	2018-04-03	2020-12-01
202254	NORDEA	465 000 000	-0,04	2018-04-03	2020-12-01
202255	NORDEA	465 000 000	-0,368	2018-04-03	2028-04-03
202256	NORDEA	-465 000 000	1,225	2018-04-03	2028-04-03

NYA ELHANDELSAFFÄRER

Eltermin*	Portfölj**	Effektenheter (MW)***	MWh	Pris/MWh	Startdatum	Sffdatum
FWYR-21	UK produktion prissäkr.	1,00	8 760,00	272,25	2021-01-01	2021-12-31
FWYR-20	UK produktion prissäkr.	1,00	8 784,00	269,90	2020-01-01	2020-12-31
FWYR-19	UK produktion prissäkr.	1,00	8 760,00	295,20	2019-01-01	2019-12-31

* Med uttrycket "eltermin" avses ett kontrakt om att köpa/sälja en bestämd mängd kraft till ett fastställt pris under en viss tidsperiod (prissäkring). I Umeå kommuns fall utförs elterminer endast med finansiell avräkning mot spotpriset, dvs. ingen fysisk leverans ingår i elterminsavtalet. Terminernas löptid fås genom att enbart läsa de fem-sex sista tecknen i produktens namn. T.ex. är ENOU**YR-17** en produkt som sträcker sig över hela året 2017, ENOU**Q4-75** sträcker sig över kvartal fyra år 2017.
** Umeå kommun har två elhandelsportföljer; en produktions- och en egenanvändningsportfölj (inköpsportfölj). Inköp/försäljning av elterminer i dessa portföljer görs för att diversifiera prisriskerna.
*** Effektenheter är energin man köpt/sålt per tidsenhet.

Detta dokument är sekretessbelagt

Titel : Anmälan: Begäran om yttrande
Skyddskod : Allmän handling - skyddad enligt sekretess
Paragraf : Sekretess

Detta dokument är sekretessbelagt

Titel : Protokollsutdrag - Anmälan: Begäran om yttrande
Skyddskod : Allmän handling - skyddad enligt sekretess
Paragraf : Sekretess

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-05-08

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2018/00399

Undertecknande av handlingar samt kontrasignering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen skall undertecknas av ordföranden Hans Lindberg (S) eller vid förfall för denna vice ordföranden Anders Ågren (M), samt

att stadsdirektör eller vid förfall för denna administrativ direktör utses att kontrasignera avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

I kommunstyrelsens reglemente stadgas ”Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen skall undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som styrelsen bestämmer”.
Trots att det stadgas i kommunstyrelsens reglemente vem som skall underteckna kommunens handlingar föreslås kommunstyrelsen ta ett separat beslut i likhet med tidigare beslut (2014-05-13 och 2014-11-25) för att undvika onödig administration.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-05-08

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2018/00139

Anmälan av delegationsbeslut i kommunstyrelsen maj 2018

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen beslutade 2017-12-04 att samtliga beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag
Bilaga: Anmälan av delegationsbeslut, fattade i KSAU, KSNP och KSPU 2018-04-11 – 2018-05-07

Beredningsansvariga
Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Förnamn, Efternamn	Anna Holmstedt
Befattning	nämndsekreterare

Uttagen: 2018-05-08

Delegationsbeslut till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Rubrik	Datum	Paragraf
Upphandling: Vinterväghållning - Beslut förfrågningsunderlag	2018-04-17	124/18
Upphandling: Vägslåtter - Beslut förfrågningsunderlag	2018-04-17	125/18
Upphandling: Yrkesutbildning för vuxna - Beslut förfrågningsunderlag	2018-04-17	126/18
Uppdragsförslag 4.2.4: Att ta initiativ till ett regionalt kunskapscentra för gröna näringar och livsmedelsproduktion	2018-04-17	127/18
Uppdragsförslag 4.2.3: Strategi för ökad självförsörjning av livsmedel i samverkan med andra aktörer	2018-04-17	128/18
Uppdragsförslag 4.2.3: Strategi för ökad självförsörjning av energi i samverkan med andra aktörer	2018-04-17	129/18
Inbjudan till Wurzburg 24-27 maj 2018 (Mozart Festival)	2018-04-17	130/18
Upphandling: Deponi av förorenade jordmassor - Antagande av leverantör	2018-05-07	134/18
Upphandling: Handläggningssystem Gator och parker dnr 17221 (KS-2018/00056).	2018-05-07	135/18
Upphandling: Stationstankning - Antagande av leverantör	2018-05-07	136/18
Upphandling: Medicingivare -Beslut förfrågningsunderlag	2018-05-07	137/18
Överenskommelse om fastighetsreglering berörande Umeå 2:1, Umeå 5:51 och Brinken 1	2018-05-07	138/18
Fördelning av hyra för byggkostnader avseende arbetsmiljöåtgärder Norrlandsoperan	2018-05-07	139/18
Deltagande av Umeå kommun i Dunkers dag 5 juli 2018	2018-05-07	140/18
Kurser och konferenser 2018-05-07	2018-05-07	141/18

Kommunstyrelsens näringslivs- och planeringsutskott

Rubrik	Datum	Paragraf
Markanvisning för del av fastigheten Umeå Västerteg 36:2 (kv. Handlaren)	2018-04-17	53/18
Biosfärområde Vindelälven-Juhtatdahka - stödjebrev Umeå kommun	2018-04-17	54/18
Remiss: Näringslivsstrategi 2018-2025	2018-04-17	55/18
Umeå kommuns yttrande över vägplaner för väg 363 Forslunda - Hissjö	2018-04-17	56/18
Remiss: Förslag till nya föreskrifter om bärighetsklasser för Västerbottens län	2018-05-07	59/18
Konsekvensutredning avseende sänkt hastighet på väg E4 vid Stöcksjö	2018-05-07	60/18
Utveckling av resecentrum vid Umeå C och kv. Lodet – fortsatt arbete	2018-05-07	61/18
Samråd: Fördjupad översiktsplan för Sävar	2018-05-07	62/18
Samråd: Detaljplan för del av fastigheten Stadsliden 6:6, inom Universitets- och sjukhusområdet i Umeå kommun	2018-05-07	63/18
Markanvisning för fastigheten Umeå Sävar 3:65	2018-05-07	64/18
Kurser och konferenser 2018-05-07	2018-05-07	65/18

Kommunstyrelsens personalutskott

Rubrik	Datum	Paragraf
Remiss: Ds2018:5 Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso-och sjukvården	2018-04-24	21/18
Delegationsbeslut april 2018	2018-04-24	22/18

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-04

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2018/00037

Anmälningsärenden maj 2018

Förslag till beslut
Anmälningsärenden föranleder inte några beslut.

Ärendebeskrivning
Bolagsstyrningsrapporter till kommunstyrelsen
Missiv
SEKAB BioFuel Industries AB
Norrlands Etanolkraft AB (NEKAB)

Inbjudningar
Ägarstyrning, det kommunala bolaget i kommunkoncernen, Stockholm 8 maj – pwc
Till kommunchefer: Nominering av vardagshjältar i civilsamhället – Länsstyrelsen Västerbotten
UmeBrå-forum: Missbruk och droger, hur förebygger vi på bästa sätt, Umeå 16 maj

Protokoll
URnära ideell förening 2018-01-17
URnära ideell förening 2018-03-01
Norrlandsoperan AB 2018-02-22
Förbundsfullmäktige 2018-03-28
Umeå pensionärsråd (UPR) 2018-04-06
Region Västerbotten, Primärkommunala delegationen 2018-04-12
Region Västerbotten, Utbildningsdelegationen 2018-04-19

Delegationsbeslut
Delegationsanmälan avseende mark och fastighetsärenden 2018-03-01 — 2018-03-31 och 2018-04-01 – 2018-04-30

Sveriges kommuner och landsting
Cirkulär 18:17 Vårpropositionen och vårändringsbudgeten för år 2018

Skrivelser
Brev till alla kommuner i norra Sverige: Ta avstånd till nytt kärnkraftverk vid Bottenviken
SKL:s sammanträdesplan 2019

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2018/00037

Lekmannarevisionsrapport Svenska Kommun Försäkrings AB 2017

Förnamn, Efternamn	Anna Holmstedt
Befattning	nämndsekreterare

Umeå kommunföretag

2018-03-15

Till kommunstyrelsen

Bolagsstyrningsrapport Sekab och Nekab avseende år 2017

Översänder bolagsstyrningsrapport för Sekab och Nekab för kännedom. Nekab är ägarbolaget som Ö-vik, Skellefteå och Umeå har för sitt ägande i Sekab.

Bilaga:

- Bolagsstyrningsrapport Nekab
- Intern styrningsrapport Sekab

Mikael Öhlund
Umeå Kommunföretag AB

Umeå Kommunföretag AB
Rådhusesplanaden 8, S-903 28 UMEÅ, Sweden
Tel växel +46 (0)90-16 10 00
Org.nr: 55 60 51 - 9562
www.ukf.umea.se

Intern styrningsrapport för SEKAB BioFuel Industries AB
Org. nr 556666-7654

Bolagsstyrningen (styrning, ledning och kontroll) i SEKAB BioFuel Industries AB, org.nr 556666-7654 ("SEKAB BFI”) har under 2017 skett utifrån ägarnas intressen och i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Ansvaret för bolagsstyrningen har fördelats mellan ägarna och bolagsstyrelsen. Ägarnas formella styrning har skett via bolagsordning och ägardirektiv, av att utse styrelse och lekmannarevisorer, samt av att ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nedan beskrivs hur styrningen i bolaget i huvudsak fungerat under året.

Bolagets verksamhet

Bolaget bedriver inte någon egen verksamhet utan all verksamhet drivs i dotterbolagen SEKAB Biofuels & Chemicals AB och SEKAB E-Technology AB.

SEKAB BFI har flera dotterbolag som tillsammans bildar SEKAB-koncernen ("SEKAB").

SEKAB ska erbjuda hållbara produkter och lösningar till industriella kunder genom att:

- Producera och distribuera kemikalier och biodrivmedel
- Utveckla och sälja teknologi för förädling av biomassa till kemikalier och biodrivmedel

Ägare till SEKAB BFI är Norrlands Etanolkraft AB ("NEKAB") 70 % och EcoIndustries Development in Europe AB 30 %. OK Ekonomiska förening, via bolaget Norrtull Energi AB finns med som minoritetsägare på lägre nivå i SEKAB-koncernen.

Styrelse

Styrelsens arbete regleras av aktiebolagslagen, bolagsordningen, ägardirektivet, aktieägaravtal mellan NEKAB och Eco Industries AB samt av styrelsens arbetsordning. Verksamheten bedrivs enligt ägardirektivet och därmed enligt kommunalt ändamål/befogenhet.

Styrelsen har från och med årsstämman i april 2017 haft tre av stämman utsedda ledamöter, sex av kommunfullmäktige i Skellefteå, Umeå och Örnsköldsvik utsedda ledamöter samt fyra arbetstagarrepresentanter varav två suppleanter.

Styrelsen har under kalenderåret 2017 haft sju ordinarie styrelsemöten inklusive konstituerande möte. Styrelsebeslut har fattats enhälligt och ingen avvikande mening har protokollförts. Aktuella frågor under året har varit ägar- och styrningsfrågor rörande SEKAB.

Intern kontroll och riskhantering

Den interna kontrollen utgår ifrån lagar och externa regelverk samt en organisationsstruktur med ansvar och befogenheter som är tydligt definierade och kommunicerade.

Minst en gång per år går styrelsen igenom internkontroll och riskhantering.
Risker delas in i finansiella risker, operativa risker och affärsstrategiska risker.
Information om bolagets internkontrollarbete sprids löpande till berörda. Det sker också en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av arbetet, för att säkerställa att väsentliga risker har beaktats och hanterats på ett tillfredsställande sätt.

Vid styrelsens möte i juni gick ledning och styrelse igenom den interna kontrollen och de processer som ska leda till en intern kontroll.
Vid styrelsens möte i oktober gjordes en genom gång av risker och åtgärder för att minimera riskerna.

Revision

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och VDs förvaltning utses av bolagsstämman en revisor, utan en revisorssuppleant. För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse ska kommunfullmäktige i Örnsköldsvik utse en lekmannarevisor och kommunfullmäktige i Skellefteå en lekmannarevisorssuppleant.

Örnsköldsvik 2018-02-26

Tomas Nilsson
VD

Bolagsstyrningsrapport för Norrlands Etanolkraft AB

Bolagsstyrningen (styrning, ledning och kontroll) i Norrlands Etanolkraft AB, org.nr 556303-6986 har under 2017 skett utifrån ägarnas intressen och i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Ansvaret för bolagsstyrningen har fördelats mellan ägarna och bolagsstyrelsen. Ägarnas formella styrning har skett via bolagsordning och ägardirektiv, av att utse styrelse och lekmannarevisorer, samt av att ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nedan beskriver styrelsen hur styrningen i bolaget i huvudsak fungerat under året.

Bolagets verksamhet

Norrlands Etanolkraft AB är ett samarbetsbolag som ägs av Skellefteå Kraft AB, Övik Energi AB och Umeå Energi AB och har under året drivit verksamheten i enlighet med den kommunala kompetensen. Bolaget administreras av Skellefteå Kraft AB.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen består av 5 ledamöter. En jämn könsfördelning eftersträvas över tid. Nuvarande fördelning är 80 % män, 20 % kvinnor. Under året hölls 8 möten, 1 per capsulam, 6 via telefon och 1 i Umeå.

Styrelsebeslut har fattats enhälligt och ingen avvikande mening har protokollförts. Aktuella frågor under året har varit ägar- och styrningsfrågor rörande SEKAB.

Styrelsen har utifrån lekmannarevisorns rekommendationer i granskningsrapporten för Norrlands Etanolkraft AB år 2016 kommit överens om att försöka anpassa processen för bolagets årsredovisning så att styrelsen fattar beslut om bolagets årsredovisning innan moderbolagens resultat fastställs av ägarna.

Intern kontroll och riskhantering

Den interna kontrollen utgår ifrån lagar och externa regelverk, en öppen och ärlig bolagskultur, samt en organisationsstruktur, ansvar och befogenheter som är tydligt definierade och kommunicerade.

Det praktiska internkontrollarbetet samordnas på övergripande bolagsnivå. Arbetet inleds med en riskanalys. Internkontrollplanens aktiviteter utformas sedan för att hantera de risker som bedöms som väsentliga. I vissa fall kan identifierade risker också kräva direkta åtgärder eller handlingsplaner.

Information om bolagets internkontrollarbete sprids löpande till berörda. Det sker också en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av arbetet, för att säkerställa att väsentliga risker har beaktats och hanterats på ett tillfredsställande sätt.

Det systematiska arbetet med internkontroll har identifierat väsentliga risker för att säkerställa att verksamheten utvecklas i önskad riktning; De identifierade risker som finns härrör sig till SEKAB:s finansiella ställning samt utvecklingen inom ED95. Bevakning av dessa risker sker genom regelbunden uppföljning i styrelsen av identifierade nyckeltal. Nekabs egna risker är av mindre karaktär. Resultatet av kontroller visar att verksamheten drivs i enlighet med fastställda mål, lagar och regelverk.

Styrelsen anser att den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig inom verksamhetsområdet.

Revision

Bolagsstämman har utsett en yrkesrevisor, som granskar årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning. Kommunfullmäktige i Skellefteå har utsett en lekmannarevisor och kommunfullmäktige i Örnsköldsvik har utsett en lekmannarevisorssuppleant som utför en allmän granskning för att kontrollera om verksamheten lever upp till ägarnas och fullmäktiges i respektive kommuns mål, om verksamheten bedrivits effektivt, och om den interna kontrollen i bolaget varit tillräcklig.

Skellefteå 2018-02-23

Hans Kreisel, ordförande
VD Skellefteå Kraft AB

Pär Lindberg, ledamot
VD Rodret

Göran Ernstson, ledamot
VD Umeå Energi AB

Joachim Nordin, ledamot
Ekonomichef Skellefteå Kraft AB

Kristina Säfsten, ledamot
VD Övik Energi

www.pwc.se/academy

Ägarstyrning, det kommunala bolaget i kommunkoncernen

Välkommen på utbildning

Utbildningen vänder sig till kommunledningar, kommunstyrelsen, kommunfullmäktiges presidium, styrelseledamöter och bolagsledningar m.fl.

Stockholm den 8 maj 2018

pwc

Ägarstyrning, det kommunala bolaget i kommunkoncernen

Vi ger dig kunskap om de legala grunderna i kommunallagen och aktiebolagslagen, roller och ansvarsfördelning inom den kommunala koncernen och former för dialog mellan ägare och bolag. Dessutom behandlar vi ökade krav på kommunstyrelsens uppsiktsplikt över bolagen. Vi visar på ett processorienterat arbetssätt för att förbättra ägarstyrning med praktiska exempel.

Innehåll

- Roller och ansvar i kommunkoncernen, ägarrollens utveckling
- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt
- Styrdokument, företagspolicy, ägardirektiv
- Dialog
- Rapportering
- Samhällsnytta
- Samägda bolag

Målgrupp

Utbildningen vänder sig till kommunledningar, kommunstyrelsen, kommunfullmäktiges presidium, styrelseledamöter och bolagsledningar m.fl.

Mål och inriktning

Syftet med utbildningen är att ge deltagarna kunskap om roller och ansvarsfördelning mellan kommun och bolag samt praktiska tips och exempel i utformningen av ägarstyrningen.

Ort och datum

Utbildningen kommer att genomföras på följande ort våren 2018:

Stockholm den 8 maj

Hålltider

Utbildningen börjar kl 09.30, kaffe serveras från kl 09.00 och vi avslutar dagen kl 16.30.

Avgift

Avgiften är 4 250 kronor exklusive lagstadgad mervärdesskatt. Dokumentation, lunch och kaffe ingår i priset. Anmäl fem deltagare från samma kommun - betala för fyra deltagare.

Anmälan

Gå in på www.pwc.se/academy och gör din anmälan där, eller maila till anette.thrygg@pwc.com, senast 4 veckor före utbildningsdagen.

Anmälningsvillkor

En månad före utbildningen är anmälan bindande och hela avgiften debiteras vid eventuell avbokning. Skulle du få förhinder och inte kan delta, överlåt gärna din plats till en kollega.

Utbildningsledare

Peter Söderman och Thomas Hjelmqvist,
med lång erfarenhet av ägarstyrnings-
frågor inom kommunal verksamhet.

Peter Söderman

Kontaktpersoner för program-innehåll och upplägg

Peter Söderman, 010-212 61 31
peter.soederman@pwc.com

Thoms Hjelmqvist, 010-212 56 75
thomas.hjelmqvist@pwc.com

Kontaktperson, praktiska frågor:
Anette Thrygg, 010-212 96 17, anette.thrygg@pwc.com

Övrigt

Har du behov av tillgänglighetsanpassning eller specialkost var vänlig kontakta
Anette Thrygg 010-212 96 17, anette.thrygg@pwc.com

Academy är vårt samlade utbildningserbjudande som utgår från det breda spektrum av specialistkompetenser som finns inom PwC. Kursutbudet inom Academy återspeglar de behov som vi vet finns bland kommuner, landsting, kommunala bolag, svenska kyrkan och ideella föreningar. Vi vill kunna hjälpa dig inom alla de områden som vi behärskar bäst. Vill du veta mer? På vår webbsida www.pwc.se/academy kan du läsa mer om innehåll och vilka specifika kurser som erbjuds.

PwC Sverige är marknadsledande inom revision, redovisning, skatte- och affärsrådgivning med 3 600 medarbetare och verksamhet på 100 orter runt om i landet. Med erfarenhet och unik branschkunskap utvecklar vi värden för våra 60 000 kunder vilka utgörs av globala företag, svenska storföretag och organisationer, mindre och medelstora, främst lokala företag samt den offentliga sektorn.

PwC Sverige drivs som en självständig och oberoende juridisk enhet. Vi ingår i det globala nätverket PwC och delar våra kunskaper, erfarenheter och lösningar med 195 000 medarbetare i 157 länder för att utveckla nya perspektiv och praktiska råd.

OBS!
Vår kursutbud utökas ständigt.

Besök vår webbplats för samtliga kurser.

Snabbaste vägen till viktig kunskap

Hela utbildningsutbudet on-line

Anpassad utbildning

Dialog – nyhetsbrever som gör det enklare

Tidigare deltagare – gå med i vårt LinkedIn-grupp

Länsstyrelsen
Västerbotten
Landshövdingen

3 april 2018

Till kommunchefer
i Västerbottens län

Nominering av vardagshjältar i civilsamhället

Civilsamhället har en stor betydelse, inte minst för att öka sammanhållningen och tryggheten där man bor. Det är enskilda människor som är byggstenar. Människor som bygger broar mellan varandra, ställer upp när det behövs, ofta i det tysta och som inte alltid uppmärksammas för den samhällsinsats man de facto gör.

Vi vill därför uppmärksamma vardagshjältar/eldsjälar/volontärer/frivilligarbetare i Västerbottens län. Enskilda personer som har en brinnande entusiasm för något som de anser är så viktigt att de lägger ner sin tid och sitt liv för att förbättra eller arbeta med det. Det kan vara personer som verkar inom idrottsförbund, föreningar, en medmänniska, någon som hälsar på gamla eller av annan orsak får en bygd levande eller en förening att fungera.

För att lyckas med detta ber vi er lämna förslag på sådana personer till oss. Skriv ner en kort motivering och skicka in senast den 15 maj 2018. Skicka förslaget via e-post till asa.lundvall@lansstyrelsen.se.

Utifrån era förslag kommer vi att bjuda in 1–3 personer från alla kommuner till länsresidenset **lördag den 6 oktober** för att uppmärksamma deras engagemang.

Med vänlig hälsning

Magdalena Andersson
Landshövding

Länsstyrelsen Västerbotten
901 86 UMEÅ
Landshövdingen
Storgatan 71 B
Tel vx. 010-2254000
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten
magdalena.andersson@lansstyrelsen.se

UmeBrå-forum

Onsdag 16 maj, kl. 8.10–12.00 på Umeå Folkets hus, Miklagård

Droger och missbruk
– hur förebygger vi på bästa sätt?

UmeBrå-forum är en mötesplats för informations- och erfarenhetsutbyte kring drog- och brottsförebyggande arbete i Umeå kommun. Med gemensamma krafter hoppas vi kunna skapa en bättre livssituation för unga i Umeå.

8.10	Registrering
8.30	Inledning
8.45	Inventering av unga missbrukare i Skellefteå
9.45	Fika och diskussion
10.15	Vad ska vi fokusera på i Umeå
10.15	Missbruk och social oro

Inventering av unga missbrukare i Skellefteå

Jenny Åkerlund, verksamhetsutvecklare socialkontoret, Skellefteå kommun

I Skellefteå har hälso- och sjukvården, socialtjänsten, skolan, polisen, kriminalvården och enheten för arbetsmarknad tillsammans inventerat unga personer med missbruk som man kommit i kontakt med. Inventeringen har gett en gemensam lägesbild och prioriteringar.

Vad ska vi fokusera på i Umeå?

Leif Lundin, socionom Ingången, Umeå kommun

Det finns många olika perspektiv, beståndsdelar, riktlinjer och närliggande problem när det gäller missbruk. Leif ringar in och beskriver huvudområden samt möjliga vägar för ett förbättrat gemensamt arbete. Diskussion om hur vi går vidare.

Missbruk och social oro

Anders Wallenberg, samordnare socialtjänsten, Umeå kommun

Missbruk är en viktig del i arbetet att förebygga social oro, Anders berättar mer om de bakomliggande mekanismerna.

Varmt välkomna!

Anmälan:
Anmäl dig på umea.se/umebra
senast 8 maj. Först till kvarn,
lokalen rymmer 96 personer.

UmeBrå UMEÅ KOMMUN

Arrangör: UmeBrå – Umeå kommuns brotts- och drogförebyggande råd. UmeBrå arbetar bl.a. med frågor kring ungdomsmiljöer, trygghetsfrämjande arbete, folkhälsofrågor, alkohol, narkotika, doping, tobak, spel och offentliga miljöer.

Protokoll öppet LAG gruppsammanträde
Tid: 17 januari 2018, kl. 17.30 -18.30
Plats: Ersboda slöjdförening, Gräddvägen 15 Umeå

§1 Mötets öppnande
Enar Jonsson öppnar dagens möte och hälsar samtliga deltagare välkomna till det första LAG-gruppsmötet 2018.

§2 Godkännande av dagordning, avprickning, val av justerare, tidpunkt för justering, jäv
Dagordningen godkändes med följande tillägg:
§5 SKUR – begäran av formell förlängning Länsstyrelsen
Byaplan Pengsjö
Direktjustering §9 verksamhetsberättelse
§10 Service till alla PODD-medverkan
Till justerare valdes Kjell-Åke Nilsson. §9 Föreningsstämma 2018 - *Verksamhetsberättelse 2017* direktjusteras. Protokollet i övrigt justeras den 24 januari 2018.
Linda Berglund anmälde jäv under §5 – Byaplan Vitvattnet.
Närvaro samt beslutande LAG-ledamöter återfinns i bilaga.

§3 Genomgång av föregående mötesprotokoll
Föregående mötesprotokoll gicks igenom.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§4 Rapporter
LUS
Dialogmöte Jordbruksverket
Den 6 december genomfördes ett dialogmöte med Jordbruksverket. Det genomförs nu en organisationsförändring på Jordbruksverket som innebär att flera enheter hamnar under samma tak. Tanken är att det ska leda till en effektivare handläggning. Samtidigt konstaterades att det verkar finnas en ny anda på verket. Det resoneras mer av att ”våga ta beslut” och att det kostar mer med lång handläggningstid än sanktioner från EU.
Handläggningstiden har minskat något, från 7 till 6 månader. Det håller på att nyanställas 10 st. handläggare. Målsättningen är att nå ned till 3 månader under våren. Det är idag beviljat 25% av totala budgeten. Uppmaningen från Jordbruksverket är att göra utbetalningar ofta på de projekt som har stöd från regional- och socialfonden.
För att inte stödmottagare ska drabbas är det viktigt att få samtliga handläggare på leaderkontoren "klara". I dagsläget finns 14 stycken. Det behövs en större transparens och feedback från Jordbruksverket om vilka fel som görs och vilket stöd som behövs. I dagsläget så finns det fyra leaderområden som har stora problem med handläggning att de inte får handlägga nya projektansökningar förrän de kommit till rätsida med handläggningen.

Möte med riksdagens politikernätverk för landsbygdsfrågor
Den 7 december träffade LUS riksdagens politikernätverk för Landsbygdsfrågor. Från riksdagen deltog Håkan Svenneling Näringsutskottet, Ann-Charlotte Hammar Johnsson Näringsutskottet, Peter Helander, Finansutskottet, Birger Lahti, Näringsutskottet och Per-Arne Håkansson, Näringsutskottet.
LUS är noga med att informera om att Leader i Europa via Tartu- och Vernhorst deklarationen vill att det ska avsättas 15% i alla fonderna till Leadermetoden. Leaderområden behöver få mandat att jobba med landsbygdsutveckling och att detta är ett sätt för EU att nå medborgarna.

LUS påtalade vikten av att hela Sverige ska omfattas av Leadermetoden så som det står i Landsbygdskommitténs förslag.

Därefter följde en dialog med inlägg om bland annat att den lokala förankringen är viktig. Leadermetoden är en möjlighet att pröva nya idéer och ofta är länken mellan myndighet och entreprenörer. På grund av Brexit finns det stor risk för att det blir mindre pengar under nästa programperiod. Det är därför viktigt att fokusera på kärnan.

Håkan Svenneling kommer att ta initiativ till att riksdagen gör ett seminarium om landsbygdsprogram och samordningspolitik tillsammans med närings- miljö- och jordbruksutskottet under våren 2018.

Möte SKL
Den 7 december så träffade LUS Gustav Rehnström, som deltog för SKL. Gustav arbetar på avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad. Gustav berättade att kommunerna är i huvudsak positiva till Leader under denna programperiod och deltar både som projektägare och hjälp. De kritiska röster som hörs kommer från nationellt håll och även en del regionalt. Det rör sig om att det är svårt att få in de mjuka värdena att få betydelse för regionerna. Det är också svårt att mäta och övertyga på regional och nationell nivå.

I diskussionen som följde konstaterades att det är viktigt med aspekten att resultatet är långsiktigt. 80% av projekten inom Leader har en långsiktig överlevnad. Det är mer positivt än stora EU projekt som kan verka vara billiga per arbetstillfällen, men som inte är långsiktiga.

LUS kommer att hålla sitt medlemsmöte i april i anslutning till den nationella leaderträffen.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§5 SKUR
URnära har på föregående LAG-grupps möte beslutat att göra en uppföljning på indikatorerna för projektet SKUR. Då samtliga redovisningar fortfarande inte inkommit så föreslår verksamhetskontoret föreslår att denna uppföljning sker på kommande LAG-gruppsmöte. Verksamhetskontoret föreslår även att samtliga genomförda delaktiviteter samt byaplaner då redovisas.

LAG-gruppen beslöt att samtliga delaktiviteter och byaplaner redovisas på kommande LAG-gruppsmöte samt att uppföljning av indikatorer då genomförs.

Begäran av formell förlängning Länsstyrelsen
Projektet SKUR löper på årsvis hos Länsstyrelsen. Då URnära ska avsluta detta projekt så behövs det ansökans om formell förlängning hos Länsstyrelsen i Västerbotten.

LAG-gruppen beslöt att ansöka om förlängning av projektet SKUR till den 30 september 2018.
LAG-gruppen önskar att URnära ska kvarstå i partnerskapet.
LAG-gruppen uppdrar till verksamhetskontoret att ansöka om förlängning samt önskemålet om att URnära ska kvarstå i partnerskapet.

Inkomna byaplaner
Det har inkommit en färdigställd byaplan från Vitvattnet. Byaplanen följer den fastställda mallen och innehåller den information som LAG-gruppen krävt för att bli godkänd.

LAG-gruppen beslöt att godkänna Vitvattnets byaplan och uppdrar till verksamhetskontoret att verkställa utbetalning.

Linda Berglund hade anmält jäv och deltog inte i beredning eller beslut.

Det har inkommit en färdigställd byaplan från Mjösjö Nyborg byaförening. Byaplanen följer den fastställda mallen och innehåller den information som LAG-gruppen krävt för att bli godkänd.

LAG-gruppen beslöt att godkänna Mjösö Nyborg byaförenings byaplan och uppdrar till verksamhetskontoret att verkställa utbetalning.

Det har inkommit en färdigställd byaplan från Pengsjö intresseförening. Byaplanen följer den fastställda mallen och innehåller den information som LAG-gruppen krävt för att bli godkänd.

LAG-gruppen beslöt att godkänna Pengsjö intresseförenings byaplan och uppdrar till verksamhetskontoret att verkställa utbetalning.

§6 Offentlig medfinansiering

Beslut från Vännäs samt Nordmalings kommun

Det har inkommit två beslut avseende medfinansiering för projektet SKUR. Nordmalings kommun har beslutat att avstå att finansiera SKUR under verksamhetsår 2018 med motiveringen att samtliga kommuner inte kommer att lämna medfinansiering för projektet under 2018.

Vännäs kommun har återremitterat beslutet för vidare utredning om i vilken utsträckning och på vilket sätt Vännäs kommuns medfinansiering eller inte påverkar projektet SKUR.

LAG-gruppen noterade Nordmalings kommuns beslut och lade denna till handlingarna.
LAG-gruppen beslöt att uppdra till verksamhetskontoret att svara på Vännäs kommuns förfrågan.

Beslut från Region Västerbotten

URnära har ansökt om medfinansiering från Region Västerbotten avseende projektet SKUR. Den 21 december kom ett avslagsbeslut med motiveringen att projektet ligger i linje med det regionala tillväxtprogrammets intentioner med på grund av den begränsade budgeten så prioriteras inte projektet.

LAG-gruppen noterade Region Västerbottens beslut och lade denna till handlingarna.

§7 Umeåregionens kommuners kommande arbete med landsbygdsutveckling

Det har på föregående LAG-gruppsmöte förts en kort diskussion kring de ingående kommunernas kommande landsbygdsutvecklingsarbete. Utifrån denna diskussion så önskar URnära att det offentliga representanterna kort kan redovisa hur respektive kommun ser på landsbygdsutveckling i ett underifrånperspektiv.

Samtliga ingående kommuner lämna en kort avrapportering kring hur respektive kommun resonerar kring arbetet med landsbygdsutveckling.

LAG-gruppen noterade informationen och la denna till handlingarna.

§8 Avtal samt uppdrag URnära
URnära har flertalet avtal samt uppdrag.

Kontor på Byttgränd 3 månaders uppsägning (löpande)

LAG-gruppen beslöt att säga upp kontoret till den 30 september 2018.

Skrivare, avtal löper ut i april 2018

LAG-gruppen beslöt att säga upp avtalet på skrivaren när detta löper ut.

Mobiltelefon 3 månaders uppsägning

LAG-gruppen beslöt att säga upp mobilavtalet till den 31 maj 2018.

Domänerna (urnara.se samt ideriket.nu) ägs av föreningen dessa löper på årsvis till en kostnad om ca 3 000 kr/år. Betalad för 2018

LAG-gruppen beslöt att överlåta till den nya styrelsen att fatta beslut om domänerna.

Redovisningstjänst i Umeå 1 års avtal

LAG-gruppen beslöt att avtalet med Redovisningstjänst kvarstå till föreningsstämman 2019.

Parkering UPAB uppsägningstid oklar

LAG-gruppen beslöt att säga upp parkeringsplatsen till den 31 maj 2018.

Försäkring av kontor debitering årsvis

LAG-gruppen beslöt att försäkringsbolaget meddelas när kontoret sägs upp.

Banktjänster

LAG-gruppen beslöt att överlåta till kommande styrelse att meddela Swedbank vem som har rätt att teckna konto m.m.

Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för integration

LAG-gruppen beslöt att hänskjuta frågan om URnäras möjlighet till deltagande i Landsbygdsnätverket till kommande LAG-grupps möte.

LUS

LAG-gruppen beslöt att hänskjuta frågan om URnäras möjlighet till deltagande i LUS till kommande LAG-grupps möte.

§9 Föreningsstämma 2018
URnära håller sin ordinarie föreningsstämma den 13 mars. Tre veckor innan stämman ska

kallelse skickas ut till samtliga medlemmar och samtliga handlingar ska finnas tillgängliga för medlemmar senast två veckor innan stämman. Föredragningslista är fastställd av URnäras stadgar. Planerat är att hålla stämma på Ersboda slöjd.
Fråga om medias närvaro på kommande föreningsstämma var upp till diskussion,

LAG-gruppen noterade informationen om föreningsstämman la denna till handlingarna.
LAG-gruppen ställer sig positiva till medias närvaro på kommande föreningsstämma.

Verksamhetsberättelse 2017
Verksamhetskontoret har upprättat ett förslag till verksamhetsberättelse för 2017.

LAG-gruppen beslöt att godkänna upprättad verksamhetsberättelse efter vissa korrigeringar.

§9 direktjusteras

§10 Service till alla i Umeåregionen
Projektet fortlöper enligt projektplan. Ett studiebesök är inplanerat till den 13-14 februari i Bodens kommun för att se hur de har arbetat med lokal service.
URnära har tillsammans med Länsstyrelsen serviceprojekt inbjudits att delta i en podd via landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för service. Poddens rubrik är: olika sätt att arbeta för att stärka serviceutveckling på landsbygden. Podden kommer att spelas in den 30 januari.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.
Anmälan till studieresan sker till verksamhetskontoret.

§11 Informations – och frågestund
Inga frågor anmälda

§12 Möten 2018
Kommande LAG-gruppmöte för 2018: 21 februari
Föreningsstämma 13 mars.

§13 Övriga frågor
Inga frågor anmälda

§14 Avslutning
Enar Jonsson avslutar mötet och tackade samtliga deltagare för ett bra möte.

Enar Jonsson Ordförande	Lovisa Carneland Sekreterare	Kjell-Åke Nilsson Justerare

Bilagor
Närvaroförteckning
EU-sakråd
Byaplaner
Redovisning delaktiviteter
Byaplaner
Redovisning delaktiviteter
Ekonomisk sammanställning
Medlemsansökan

Protokoll öppet LAG gruppsammanträde
Tid: Torsdagen den 1 mars 2018, kl. 17.30 – 19.00
Plats: Ersboda slöjdförening, Gräddvägen 15 Umeå

§1 Mötets öppnande
Enar Jonsson öppnar dagens möte och hälsar samtliga deltagare välkomna.

§2 Godkännande av dagordning, avprickning, val av justerare, tidpunkt för justering, jäv
Dagordningen godkändes. Till justerare valdes Kjell-Åke Nilsson och protokollet justeras den 9 mars 2018. Lovisa Carneland anmälan jäv under §5 Personal.
Avprickning samt beslutande LAG-ledamöter finns redovisade i bilaga närvaroförteckning.

§3 Genomgång av föregående mötesprotokoll
Föregående mötesprotokoll gicks igenom.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§4 Rapporter
EU-sakråd – näringsdepartementet
LUS har varit inbjudna till ett EU-sakråd på Näringsdepartement för att diskutera Europeiska kommissionens meddelande om framtiden för den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). EU-sakrådet hölls den 20 februari 2018 och Lovisa Carneland deltog på LUS mandat. EU-sakrådet var det första i Näringsdepartementets historia och ett flertal intresseorganisationer var inbjudna att delta.
Kommissionens meddelande utgår från en ny leveransmodell som innebär att det kommer att finnas mål och indikatorer men att det är upp till medlemsstaterna hur de arbetar med programmet för att uppnå dessa. Det ska även vara enklare administration för programmen. Sakrådet kommer att fortsätta vara delaktiga under programmets framtagande. En viktig hållpunkt är att budget för kommande programperiod läggs i maj 2018 och under 2018/2019 ska programmet utformas. Här har LUS redan en etablerad kontakt med b.la. Näringsdepartementet och kommer att arbeta intensivt med att försöka påverka den kommande programperioden så att leader är en del samt att leadermetoden ska kunna vara tillämplig i hela Sverige. LAG-gruppen för en diskussion kring vilka departement och förvaltningar som kan komma att vara aktuella att ha kontakt med inför kommande programperiod.

LUS är har tillfrågats att vara en remissinstans för Finansdepartementets promemoria om ökade styrning av myndigheters lokalisering.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Pacta
URnära är ansluten till arbetsgivarorganisationen Pacta. Från årsskiftet så har Pacta slagits ihop med KFS**.** Inom KFS finns medlemsföretag från exempelvis kommunala verksamheter; Energi, VA och Vård och omsorg.
Sammanslagningen innebär att det blir en arbetsgivarorganisation för samhällsnyttiga företag, med ca.1100 medlemsföretag. Inom kort kommer organisationen att anta ett kortare arbetsgivarnamn.
Pacta har en drive med utbildningar avseende; Tidig lokal omställning för din verksamhet, och kommer att genomföra dessa på olika platser i Sverige. Utbildningen är kostnadsfri och ordförande Enar Jonsson föreslår att URnära ska delta i denna utbildning vilken sker i Umeå.

LAG-gruppen noterade informationen och beslöt att delta i kommande utbildning.

Podd
Lovisa Carneland har deltagit i Landsbygdsnätverkets podd satsning ”landet – podden bortom storstaden”. Avsnittet handlade om landsbygders olika servicebehov från kust tillfjäll i Västerbotten. Podden tog upp tillgången till grundläggande service. Olika delar av landet brottas med olika problem för att behålla befintliga och utveckla nya innovativa servicelösningar. Lovisa har tillsammans med Kristina Lindström projektledare för projektet ”Processtöd för regional serviceutveckling i Västerbotten” som ägs av Länsstyrelsen i Västerbotten samt Calle Birgersson näringslivschef i Åselekommun.
Podden sändes den 15 februari och det går att lyssna på den här:
http://www.landsbygdsnatverket.se/pagang/poddenlandet.4.2bdefbe2152a16343eb135a6.html

Göran Sundqvist meddelade att det finns möjligheter att delta i webbinarium inom olika ämnesområden. Dessa hålls b. la. Landsbygdsnätverket.

Lovisa Carneland meddelade att det finns möjligheter att prenumerera på landsbygdsnätverkets nyhetsbrev och annan information via deras hemsida, samt att det finns ett flertal andra spännande poddar som man kan nå via landsbygdsnätverkets hemsida.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§5 Personal
Då Lovisa Carneland anmält jäv så är ordförande Enar Jonsson även sekreterare under denna paragraf.
I enskilt sammanträde 2018-03-01 under punkt 5 Personal, behandlade LAG de arbetsgivarfrågor som förelåg, inför att Lovisa slutar sin anställning. Vidare hade Lovisa framfört tidsbrist och begärt en månads förlängning.
Omedelbart efter det enskilda LAG mötet, redovisar ordförande i det öppna LAG mötet arbetsgivarens ställningstagande.

LAG-gruppen beslöt följande:

Lönerevision genomförs för tiden 1 april – 31 maj 2018.

Avslutningssamtal genomförs med verksamhetsledare Lovisa Carneland,

Om verksamhetsledare kräver som genomför även lönesamtal av AU,

Arbetsgivarintyg och Arbetsbetyg utfärdas och överlämnas till Verksamhetsledaren vid anställningens slut, eller vid tidigare tidpunkt om så erfordras,

Verksamhetsledare har anmält att hon inte hinner med slutförandet och anser att anställningen ska förlängas en månad. Arbetsgivaren meddelar att anställningen upphör den 31 maj, ligger fast,

Som avlastning så erbjuder arbetsgivaren att blivande sekreterare och kassör går in med arbete, att sekreteraren skriver protokoll från årsstämman och kommande LAG protokoll. Ordförande och sekreterare utformar förslag till dagordning,

Som ytterligare avlastning erbjuder arbetsgivaren att den blivande kassören ska var behjälplig med vissa ekonomiska/administrativa arbeten. Erbjudandet ger ytterligare en effekt, nämligen en inbyggd informations och utbildningsdel för att LAG ska kunna fungera i URnära:s administrativ funktion,

LAG-stöder Lovisas nominering till LUS och Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp,

LAG har beslutat och i skrivelse till respektive kommun begärt, att kommunerna gemensamt svarar för kommunernas underlag inför en kommande ansökan. Det blir då naturligt att verksamhetsledare redovisar centrala beslut, riktlinjer och direktiv från EU och staten till den gemensamma kommunala arbetsgruppen. Materialet ska utgöra underlag till eventuell ansökan,

LAG gruppen är ingen aktiv aktör inför eventuell ansökan.

Lovisa Carneland har anmält jäv och har inte deltagit i varken diskussion eller beslut.

§6 SKUR

Beslut Vännäs kommun ang. medfinansiering

Vännäs kommun har beslutat att avstå medfinansiering av projektet SKUR avseende verksamhetsår 2018.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Inkomna byaplaner

Det har inkommit en färdigställd byaplan från Legdeå-Sikeå. Byaplanen följer den fastställda mallen och innehåller den information som LAG-gruppen krävt för att bli godkänd.

LAG-gruppen beslöt att godkänna Legdeå- byaplan och uppdrar till verksamhetskontoret att verkställa utbetalning.

Olof Karlsson anmälde jäv och deltog inte vid beslut.

Slutredovisade byaplaner

Totalt har LAG-gruppen beslutat om att 23 byaplaner ska genomföras. Av dessa så har 15 slutförts. De fem som inte fullföljt sin byaplan har angett tidsbrist som skäl. Detta beror på LAG-gruppens beslut om att samtliga byaplaner skulle vara slutförda innan den sista december 2017. En byaförening ska komplettera uppgifter och två har inte återkopplat.
Verksamhetskontoret har skickat ut påminnelser om att inkomma med byaplaner senast den 31 januari för beslut om utbetalning.
URnära har sammanlagt utbetalat 48 000 kr och det är redovisat 719 timmar ideell tid vilket motsvarar 125 825 kr (en timme värderas som 175 kr). LAG-gruppen har vid LAG-gruppsmöte 170 614 beslutat att 30 byaplaner skulle genomföras vilket motsvarar 90 000 kr.
Det som framkommer i samtliga byaplaner är att det är viktigt att samla människorna boende i det geografiska området kring en gemensam plan som sträcker sig över tid. Vad som ska göras varierar beroende på vilka byaförening som har tagit fram planen.
Men samtliga planer bygger på att utveckla det geografiska närområdet och göra det lite bättre att bo, verka och leva på.
Se bilaga för genomförda byaplaner.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Slutredovisade delaktiviteter

Totalt så har 26 intresseanmälningar inkommit för att genomföra delaktiviteter. Av dessa har tre avslagits. Resterande har genomförts men alla är inte slutredovisade ännu. LAG-gruppen har vid sitt LAG-gruppsmöte 170614 beslutat om att minst 30 stycken delaktiviteter a´20 000 kr skulle genomföras eller fler. LAG-gruppen reserverad 600 000 kr till genomförandet av delaktiviteter. Aktiviteterna som genomförts redovisas i bilaga.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Uppföljning indikatorer

I projektet SKUR ska indikatorerna mätas och angivna indikatorer för projektet är:

Mål	Indikator	Antal i projektet	Uppföljning
Öka landsbygdens attraktivitet	Öka antalet nyinflyttade	0	
	Öka antalet nya	20	

och förstärka den lokala identiteten	besöksmål		
	Öka antalet miljö- och kulturvårdsinsatser	10	
	Öka antalet insatser med nyttjande av modern teknik	2	
	Öka antalet insatser avseende förbättring av eller investering i småskalig infrastruktur	0	
	Öka antalet lokala servicelösningar (pendling, hemservice, etc.)	2	

Entreprenörskap och företagande

Mål	**Indikator**	**Antal i projektet**	**Uppföljning**
Ökat entreprenörskap och företagande med utgångspunkt i genusperspektiv	Öka antalet nya företag	1	
	Öka antalet nya arbetstillfällen	0	
	Öka antalet bevarade arbetstillfällen	0	
	Öka antalet nya företag som drivs av kvinnor	0	
	Öka antalet entreprenörer/-företagare i utbildningsinsatser	0	

Entreprenörskap och företagande med inriktning mot utrikesfödda

Mål	**Indikator**	**Antal i projektet**	**Uppföljning**
Stärka utrikesföddas delaktighet i samhället med utgångspunkt i genusperspektivet	Öka antalet genomförda insatser för kvinnor respektive män	3	
Stärka utrikesföddas anställningsbarhet	Öka antalet kvinnor som deltar i utbildningstillfällen	0	

	Öka antalet män som deltar i utbildningstillfällen	0	
	Öka antalet etniska föreningar som får stöd	0	

Totalt har 38 indikatorer angivits. Det är lägre än antalet delaktiviteter som beviljats. Då URnära satte upp indikatorerna så angavs dessa utifrån att projektet SKUR skulle bedrivas i sju år och inte i drygt två. Detta medför en lägre uppfyllelsegrad.

LAG-gruppen beslöt att hänskjuta uppföljningen av indikatorer till kommande LAG-gruppsmöte.

§7 LUS och Landsbygdsnätverket

På LAG-gruppsmötet den 8 januari 2018 så beslöts att hänskjuta frågan om URnäras deltagande i LUS (Lokal Utveckling Sverige) styrelse, under förutsättning att Lovisa Carneland tillfrågas att vara kvar i denna samt URnäras möjligheter att vara kvar i Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för integration

För att vara en delaktig part i dessa två organisationer krävs att URnära kvarstår som ett leaderområde samt att Lovisa Carneland har en roll i LAG-gruppen. Det krävs även att Lovisas kommande arbetsgivare accepterar den här typen av bisyssla.

LUS valberedning har skickat ut en förfrågan om styrelsemedlemmar kan tänkta sig att kvarstå under 2018. Denna förfrågan skulle vara besvarad senast den 25 februari. Lovisa har bett valberedningen om uppskov på svar till efter LAG-grupps mötet den 1 mars.

LAG-gruppen behandlade denna § under §5 och beslöt där att ställa sig bakom en nominering av Lovisa Carneland till både ordförande posten i LUS samt att Lovisa Carneland skulle behålla sitt leadermandat i landsbygdsnätverkets arbetsgrupp för integration. Dock bedömer inte LAG-gruppen att Lovisa Carneland ska inneha ett mandat i LAG-gruppen. Återkoppling av arbete ska ske till den samordnande kommun för kommande strategiskrivande (i dagsläget förslaget Umeå kommun).

Då Lovisa Carneland måste ha en plattform att verka utifrån för båda uppdragen och i detta fall är det en plats i LAG-gruppen då det inte kommer att finnas en verksamhetsledartjänst efter den 1 juni så kan inte Lovisa nomineras till dessa uppdrag. LAG-gruppen förde en diskussion kring denna fråga.

LAG-gruppen beslöt att:
hänskjuta frågan om möjligheten för Lovisa Carneland att föreslås inneha en plats i kommande LAG-grupp,
ställa sig bakom nominering av Lovisa Carneland för fortsatta uppdrag i både LUS och Landsbygdsnätverket arbetsgrupp för integration att hänskjuta frågan om plats i LAG-grupp för ställningstagande till kommande LAG-grupp.

§8 Ekonomi

Nuläge samt prognos tom 180930 SKUR

URnära ideell förenings ekonomiska för verksamhetsår beskrivs i årsredovisningen för 2017.

URnära har den 1 mars 2018 följande ekonomiska situation:

Föreningen URnära: 368 191,97 kr. Dessa medel är URnäras föreningsmedel och är inte kopplad till villkor eller projektstöd.

Service till alla i Umeåregionen: 182 192 kr. Dessa medel omfattar den totala offentliga medfinansieringen av projektet, ett förskott om 200 000 kr samt rekvirerade medel.

SKUR: 491 037,47 kr. Dessa medel omfattar den totala offentliga medfinansieringen av projektet,

rekvirerade medel samt ett förskott om 400 000 kr. Här ska noteras att Länsstyrelsen avräknar rekvisitionerna mot förskott.
Offentlig medfinansiering: 417 293 kr. Dessa medel är de som Umeåregionens kommuner beslöt att överlåta till URnära från föreningen Leader URnära, med beslutsvillkoret att de bland annat ska användas som medfinansiering till kommande projekt.

Verksamhetskontoret har upprättat en prognostiserad budget från tom 180930 (exklusive projektet Service till alla i Umeåregionen) och förväntat utfall på kostnader uppgå till 214 436 kr.

LAG-gruppen förde en diskussion om hur överskottet från den offentliga finansieringen kan föreslås att hanteras.

LAG-gruppen beslöt att hänskjuta till kommande föreningsstämma att ta ställning till hur föreningen ska hantera överskottet från Leader URnära avseende den offentliga medfinansieringen.

Rekvisitioner SKUR
URnära har lämnat in rekvisitioner avseende projektet SKUR tom 170930. Då URnära har fått ut ett förskott från Länsstyrelsen så föreligger det en risk att föreningen kommer att bli återbetalningsskyldiga för de medel som ej förbrukats. Detta kommer att regleras i sambands med slutredovisningen av projektet som kan göras först efter september månad. Detta ansvar åligger således LAG-gruppen då det inte finns anställd personal på verksamhetskontoret. Slutrekvisition göts manuellt och enligt Länsstyrelsens mall

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Rekvisitioner Service till alla i Umeåregionen
URnära har rekvirerat till och med 170930 avseende projektet Service till alla i Umeåregionen. Det finns uppställda krav för rekvisitionshantering för detta projekt. En rekvisition får omfatta minst tre månader max sex månader. Verksamhetskontoret kommer att lämna in en rekvisition med verifikat tom 180228 och slutrapportering och rekvirering kommer göras av LAG-gruppen. Redovisning av detta projekt sker digitalt och manuellt vilket innebär att LAG-gruppen måste fatta beslut om vem/vilka som ska ha behörighet och åtkomst till det digitala handläggarsystemet.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§9 Inför Föreningsstämma 2018
URnäras kommande föreningsstämma hålls den 13 mars 2018 kl. 18.00 på Ersboda slöjdförening.

Dagordning
Dagordningen inför kommande stämma följer angivna stadgar och skickades ut till samtliga medlemmar via e-post den 17 februari 2018.

Ekonomi och Revision
Samtliga redovisningshandlingar finns på http://www.urnara.se/foreningsstamma/

Verksamhetsberättelse
URnäras verksamhetsberättelse för 2017 finns även denna på http://www.urnara.se/foreningsstamma/

Konstituerande LAG-gruppsmöte

I direkt anslutning till föreningsstämman kommer ett konstituerande LAG-gruppsmöte att hållas.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

§10 Medlemsansökan

Det har inkommit en medlemsansökan från Inge Lindström.

LAG-gruppen beslöt att uppta Inge Lindström som medlem i URnära ideell förening.

§11 Service till alla i Umeåregionen

Nuläge

Lovisa Carneland har genomfört ett flertal möte med olika landsbygdsgrupperingar på Umeåregionens landsbygd och har ytterligare möten inbokade. Projektet följer projektplanen.
Lovisa har deltagit på Länsstyrelsens ena serviceverkstad i Umeå och fick där möjlighet att informera om projektet och de slutsatser som hittills framkommit.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Studiebesök

Den 13–14 februari så genomfördes studiebesök på två servicepunkter. Ett i Bodens kommun (Gunnarsbyn) och ett i Skellefteå kommun (Drängsmark). Båda servicepunkterna hade startats upp med projektmedel och har på olika sätt fortsatts utvecklats och framförallt överleva efter projektets avslutning. De framgångsfaktorer som framkommit är utöver engagerade personer som både avlönat och ideellt driver servicepunkterna är att kommunen måste vara beredd att satsa och stödja servicepunkterna. Det kan ske på olika sätt, men har varit helt uteslutande framgångsfaktorn. Det som särskilde servicepunkterna var att den ena drevs med mycket ideella krafter och den andra uteslutande av anställda. Där hade man även ett upparbetat samarbete med kommunen och lyckades lägga ut tjänster på servicepunkten och därigenom fått möjlighet att få ett ”stadshus” på landsbygden.

LAG-gruppen noterade informationen och lade denna till handlingarna.

Ändring i projektplan

I projektplanen ska ett slutseminarium hållas för att sprida resultatet av projektet. Då Länsstyrelsen parallellt bedriver ett projekt med samma målgrupp som slutseminariet riktat sig till så bedöms detta som att det kan bli svårt att få deltagare. Verksamhetskontoret har haft kontakt med Umeåregionens kansli om möjligheterna att få företräde på kommande Regionråd och har ännu inte fått någon återkoppling på detta.

LAG-gruppen beslöt att ansökan om en ändring av projektplanen och stryka slutseminariet och istället informera på kommande Regionråd.
LAG-gruppen uppdrog till Lovisa Carneland att ansökan om ändring av projektplanen.

§12 Informations – och frågestund

Inga frågor anmälda

§13 Möten 2018

URnära har kommande föreningsstämma 13 mars och ett LAG-grupps möte i direkt anslutning till ordinarie stämma.

Enar Jonsson föreslår att LAG-gruppen sammanträder den 29 maj 2018.

Bilagor
Närvaroförteckning
EU-sakråd
Byaplaner
Redovisning delaktiviteter
Byaplaner
Redovisning delaktiviteter
Ekonomisk sammanställning
Medlemsansökan

LAG-gruppen noterade informationen om kommande föreningsstämma samt LAG-grupp i direkt anslutning till denna.
LAG-gruppen beslöt att LAG-gruppsmöte ska hållas den 29 maj.

§14 Övriga frågor
Inga frågor anmälda

§15 Avslutning
Enar Jonsson avslutar mötet.

Enar Jonsson	Lovisa Carneland	Kjell-Åke Nilsson
Ordförande	Sekreterare	Justerare

Norrlandsoperan AB PROTOKOLL

Org.nr 556529–6190 2018-02-22

Tid: torsdag 22 februari 2018 kl. 10.00-12.00

Art: styrelsemöte för Norrlandsoperan AB

Närvarande:
Tjänstgörande ledamöter och ersättare:
Ordinarie: Eva Andersson (S)
Olle Edblom (C)
Margareta Ekesryd (L)
Per-Martin Jonasson (KD)
Solvig Jonsson (S)
Lena Näslund (S)
Karl-Erik Törner (S)

Övriga: Kjell Englund, VD
Anna Göransdotter Höög, vVD
Tarja Ylinen, TF
Clara West, DIK
Johannes Ögren, SYMF
Eivor Johansson, sekreterare

§1. Sammanträder öppnas
Ordförande hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

Sekretessavtal för styrelsens ledamöter och ersättare samt fackliga representanter tas upp.

§2. Val av justerare
Till justerare väljs Margareta Ekesryd.

§3. Fastställande av föredragningslista
Styrelsen fastställer föredragningslistan.

§4. Genomgång av föregående sammanträdesprotokoll
Föregående sammanträdesprotokoll läggs till handlingarna.

§5. Årsredovisning 2017, resultat per 17-12-31 *(bil.1)*
Anna Göransdotter Höög redogör för årsredovisning 2017 samt ger ett förtydligande kring avvikelser och resultat per 17-12-31.

Statistisk rapportering förbättras.

Resultatrapporten; Övriga intäkter produktioner ger plus, ej produktionsbundna kostnader ger plus pga. vakanser. Ökade fastighetskostnader och drift samt ökade hyreskostnader pga. arbetsmiljöåtgärderna. Försening av ombyggnadsprojektet innebär att det även belastar nästa årsbudget. Inställda produktioner inom dansavdelningen, pga. sjukdom, innebär minus avseende produktionskostnaderna.

§6. Beslut om verksamhet skett i enlighet med ägardirektiv.

Av slutrevision framgår att redovisningen sköts på ett tillfredsställande sätt och att inget har framkommit som tyder på att styrelsen handlat i strid mot aktiebolagslagen. Inte heller att styrelsen skulle vidtagit åtgärder eller försummelse, som kan leda till ersättningsskyldighet.

Styrelsen har prövat och intygar härmed att den verksamhet som bedrivits inom Norrlandsoperan AB under verksamhetsåret 2017 har bedrivits i enlighet med kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Styrelsen beslutar att godkänna årsredovisningen samt föreslå årsstämman att årets resultat 460 331:20 kronor tillsammans med ansamlad förlust på 80 713:31 kronor överförs i ny räkning.

§7. Rapporter

a) Information om personalfrågor samt inre arbete

Punkten bordläggs

b) Verksamhet

Kjell Englund informerar om att den nya grafisk profilen nu är igång. Han ger också ett axplock ur verksamheten med bl.a. en uppskattad Trettondagskonsert med Jeanette Köhn och Nils Landgren som gavs för två utsålda konserter. Operan inbjöd den 21 februari till öppet rep av Orfeo & Euridice där bl.a. dirigent Olof Bohman och regissör Åsa Kalmér deltog vilket visades både på Västerbottensnytt och Kulturnytt.

Dansen genomförde dansmingel den 26 januari med information och smakprov på vad som kommer bl.a. Marlene Montereio Freitas från Kap Verde, Kanyar från Réunion i Indiska Oceanen och Bäbisföreställning med Nomodaco. Föreställningen Caught in the Middle har premiär under samiska veckan och tar upp ursprungsfolken samer och aboriginers kultur. Barnproduktionen Gräs har turnerat i hela Västerbotten.

Symfoniorkestern gav Dvoraks Blåsarserenad med Elim Chan, violinisten Kolja Blacher ledde även orkestern i Beethovens violinkonsert. Symfoniorkestern har även turnerat förutom i Norr- och Västerbotten i Stockholm, Göteborg och Vara med Jan Sandströms nyskrivna verk Solamente tú – Bara du. Under operaperioden spelar man i Orfeo & Euridice.

Konsten finns åter i Vita Kuben, nu med kurator Jesper Norda.

Arbete med genomlysning av ekonomi och arbetsmiljö inom organisationen pågår. Arbetet med att förbättra och utveckla statistikrapporter pågår.

Styrelsen beslutar att godkänna rapporten.

§8. Ad acta
Ad acta läggs till handlingarna.

§.9 Övriga frågor
Inga övriga frågor anmäldes.

§.10 Datum för nästa sammanträde, konstituerande och ordinarie
Extrainsatt styrelsesammanträde onsdag 14 mars kl. 14.00- sluttid ej fastställd.
Konstituerande och ordinarie sammanträde torsdag 17 maj kl. 14.30 – 16.30.

Styrelsen beslutar om föreslagna tider för extrainsatt styrelsemöte samt konstituerande och ordinarie styrelsemöte.

§11. Mötet avslutas
Ordföranden tackar för dagens möte och sammanträdet avslutas.

Vid protokollet

Eivor Johansson

Eivor Johansson

Justeras

Eva Andersson, ordföranden

Margareta Ekesryd

§ 5
Årsredovisning 2017
Dnr: 18RV0044

Förbundsfullmäktiges beslut
Förbundsfullmäktige fastställer årsredovisning 2017.

Ärendebeskrivning
Enligt kommunallagens 11 kapitel, 20 § ska årsredovisningen överlämnas till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Bedömningen är att arbetet inom Region Västerbotten under 2017 har tagit steg mot en utvecklad måluppfyllelse. Inom målen *strukturer för innovation* och *platsbaserad näringslivsutveckling* finns initiativ kopplat till rekommendationer från föregående års årsredovisning vilket bidrar positivt till utvecklingen av måluppfyllnaden.

Totalt fattades beslut om 38 miljoner kronor (mkr) i medfinansiering till 32 projekt, i huvudsak inom service och digitala lösningar.

Under året har Region Västerbotten påbörjat och genomfört flera betydande aktiviteter. Bland dessa kan nämnas:

- Arbete med länstransportplan 2018-2019 har slutförts.
- Fortsatta satsningar på besöksnäringens utveckling genom projektet Upplevelsecenter - the Västerbotten Experience.
- Satsningar kopplade till digitalisering, bland annat inom projektet Digitala Västerbotten där 14 kommuner i Västerbotten gått samman för att tillsammans ta fram digitala tjänster till länets medborgare.
- Film i Västerbotten har under året träffat över 1 000 barn och unga som genom filmpedagogiska workshops fått lära sig mer om att göra film.
- Särskilda satsningar inom området jämställd regional tillväxt, för att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar för inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser.
- Arbete med att ta fram en regional livsmedelsstrategi, för att skapa fler jobb och tillväxt i länet genom en ökad produktion av mat i Västerbotten.
- Mötesplats Lycksele har under året genomförts för femte gången, tillsammans med en bred grupp av samarbetspartners – med mycket gott resultat.

Region Västerbotten omsatte 326 mkr, exklusive konsoliderade bolag, varav basverksamhet 257 mkr och projektverksamhet 69 mkr. Inklusive de hel- och delägda bolagen uppgick omsättningen till 1 110 mkr. De största kostnaderna i den totala verksamheten avser externa bidrag, personal och ägaranslag.

Årets resultat blev + 0,5 mkr, varav Mediacenter och Infomix står för ett positivt utfall om 0,9 mkr. I utfallet ligger en upplösning av pensionsreserv för regionrådet på 1,2 mkr, det finns istället en finansieringsöverenskommelse som hanterar förpliktelsen. När det gäller

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Infomix har 200 tkr överförts till 2018, för att kunna bibehålla en försenad rekrytering under hela 2018. Intern medfinansiering har gått till projekt inom regionkansliet, bland annat till ett projekt för RUS-arbetet, men även inom Länsbiblioteket och Mediacenter.

Det blev både över- och underskott inom projektverksamheten under året, netto ett underskott på 166 tkr. Årets pensionsavsättning uppgår till 1,9 mkr inklusive löneskatt, vilket är betydligt högre än budgeterat och vägs upp av lägre personalkostnader inom ett flertal enheter. Samtliga fem finansiella mål för Region Västerbotten är uppfyllda vid årsbokslut 2017-12-31.

Beslutsunderlag
Årsbokslut 171231, presentation
Årsredovisning 2017, förslag
Förbundsstyrelsens protokoll 2018-03-01, § 27

Beslutsexpediering
Kommuner i Västerbottens län
Västerbottens läns landsting
Region Västerbottens delägda och helägda bolag

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Sammanträdesdatum	Torsdagen den 28 mars
Sammanträdestid	kl 10:00-13:45 Lunchajournering kl 12:00-13:00 Partigruppmöten kl 09:00-10:00
Sammanträdesplats	Forumsalen, Skellefteå Campus
Beslutande	Enligt närvarolista på sidorna 2-6.
Ärenden	§§ 1-22
Underskrifter	Genom digital justering
Sekreterare	Mona-Lisa Fjellström
Ordförande §§ 1-5, 7-22	Janeth Lundberg (S)
Ordförande § 6	Tomas Wennström (S)
Justerare	Mattias Larsson (C)
Justerare	Dagmar Schröder (S)

BEVIS OM ANSLAG

Justering har tillkännagivits genom anslag på Region Västerbottens anslagstavla.

Organ	Förbundsfullmäktige
Sammanträdesdatum	2018-03-28
Anslagsdatum	Protokollet ska anslås senast två dagar efter justering.
Datum då anslaget tas ner	Anslag tas ned tre veckor efter anslagsdatum.
Förvaringsplats för protokollet	Region Västerbottens kansli, Umeå
Underskrift	Mona-Lisa Fjellström

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Närvaro- och voteringslista

Kommun/ Landsting	Namn	Parti	Närvaro	Omröstning § 21		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare	Reservation § 21
				Ja	Nej		
Ledamöter (75)							
Bjurholm	Christina Lidström	M	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Dagmar Schröder	S	1	X		Justerare	
Dorotea	MatsErik Westerlund	DKL	-	-	-	Vakant plats	
	Lilian Tegnander	L	1		X		X
Lycksele	Lilly Bäcklund	S	-	X		Lars Ohlsson	
	Stig-Lennart Karlsson	S	1	X			
	Christer Rönnlund	M	-	X		Roland Sjögren	
Malå	Mikael Abrahamsson	S	-	-	-	Vakant plats	
	Arne Hellsten	ML	-	-	-	Vakant plats	
Nordmaling	Madelaine Jakobsson	C	1	X			
	Monica Jonsson	-	-	-	-	Vakant plats	
Norsjö	Mikael Lindfors	S	1	X			
	Bo-Martin Alm	C	1	X			
Robertsfors	Patrik Nilsson	S	1	X			
	Lars Bäckström	C	1	X			
Skellefteå	Lorents Burman	S	-	-	-	Vakant plats	
	Maria Marklund	S	1	X			
	Kenneth Fahlesson	S	1	X			
	Ann Åström	S	1	X			
	Bertil Almgren	S	1	X			
	Anette Lindgren	M	1		X		X
	Carina Sundbom	C	-	X		Maria Sandström	
	Filip Palukka	V	1	X			
	Andreas Westerberg	L	1		X		X
Sorsele	Kjell Öjeryd	V	1	X			
	Roland Wermelin	C	-	X		Pia Sjöberg	
Storuman	Tomas Mörtsell	C	1	X			
	Karin Malmfjord	S	1	X			
Umeå	Hans Lindberg	S	-	-	-	Vakant plats	
	Margareta Rönngren	S	-	X		Tomas Wennström	
	Lennart Holmlund	S	1	X			

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Kommun/ Landsting	Namn	Parti	Närvaro	Omröstning § 21		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare	Reservation § 21
				Ja	Nej		
Ledamöter forts. (75)							
	Moa Brydsten	S	1	X			
	Peter Vigren	S	1	X			
	Nasser Mosleh	MP	1	X			
	Anders Ågren	M	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Åsa Ågren Wikström	M	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Ulrik Berg	M	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Peder Westerberg	L	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Mattias Larsson	C	1		X	Justerare	
	Lennart Arvidsson	V	1	X			
	Elsa A. Hedqvist	V	-	-	-	Vakant plats	
	Elisabet Forssell	V	-	-	-	Vakant plats	
Vilhelmina	Magnus Johansson	S	-	X		Viveka Abramsson	
	Annika Andersson	C	-	-	-	Vakant plats	
Vindeln	Mathias Haglund	S	1	X			
	Christer Lundgren	C	-	-	-	Vakant plats	
Vännäs	Johan Söderling	S	1	X			
	Ulf Eriksson	C	1	X			
Åsele	Linnéa Lindberg	ÅP	-	-	-	Vakant plats	
	Peter Lindström	S	-	-	-	Vakant plats	
Landstinget	Kenneth Andersson	S	-	X		Rune Wästerby	
	Erik Bergkvist	S	1	X		Tjg fram till kl 12:00	
	Lars Lilja	S	1	X			
	Marita Fransson	S	-	X		Nina Björby till kl 12	
	Harriet Hedlund	S	1	X			
	Helen Maxe	S	-	-	-	Vakant plats	
	Urban Lindström	S	-	-	-	Vakant plats	
	Janeth Lundberg	S	1	X		Ordförande	
	Per-Erik Lundmark	S	1	X			
	Karin Lundström	S	1	X			
	Peter Olofsson	S	1	X			
	Margareta Löfgren	V	-	-	-	Vakant plats	
	Agneta Hansson	V	1	X		Vice ordf.	

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Kommun/ Landsting	Namn	Parti	Närvaro	Omröstning § 21		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare	Reservation § 21
				Ja	Nej		
Ledamöter forts. (75)							
	Rikard Lähdekorpi	V	1	X		Tjg fram till kl 12:00	
	Liv Granbom	M	1		X	Tjg fram till kl 12:00	X
	Anna-Karin Nilsson	M	-		X	Jesper Björnehall	X
	Andreas Löwenhöök	M	-			Vice ordf. Ank kl 13:00	
	Nicklas Sandström	M	-		X	Elin S. Söderberg	X
	Ewa-May Karlsson	C	1	X		Tjg fram till kl 12:00	
	Maria Kristoffersson	C	1	X			
	Nicke Grahn	L	1		X		X
	Jens Wennberg	L	1		X		X
	Birgitta Nordvall	KD	-		X	Håkan Jansson	
	Anders Hård	MP	1	X			
	Petter Nilsson	SD	-	-	-	Vakant plats	
Ersättare (75)							
Bjurholm	Vakant	C					
	Birgitta Dahlberg	S					
Dorotea	Sören Granberg	DKL					
	Pierre Danielsson	C					
Lycksele	Ingrid Ölmebäck	S					
	Lars Ohlsson	S				Tjänstgörande ersättare	
	Roland Sjögren	KD				Tjänstgörande ersättare	
Malå	Maria Stenberg	S					
	Cecilia F. Stenlund	L					
Nordmaling	Chatarina Gustafsson	M					
	Eleanor Bodel	-					
Norsjö	Mattias Degerman	S					
	Lena Brännström	KD					
Robertsfors	Gun Ivesund	S					
	Kenneth Isaksson	M					
Skellefteå	Emilia Hallin	S					
	Evelina Fahlesson	S					
	Tomas Marklund	S					
	Annica Bray	S					

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Kommun/ Landsting	Namn	Parti	Närvaro	Omröstning		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare	Reservation
				Ja	Nej		
Ersättare forts. (75)							
	Fredrik Stenberg	S					
	Nils E Vesterberg	M					
	Maria Sandström	C				Tjänstgörande ersättare	
	Daniela W. D'Angelo	MP					
	Charlotta Enqvist	KD					
Sorsele	Pia Sjöberg	S				Tjänstgörande ersättare	
	Katarina Löfgren	S					
Storuman	Jessica Bergfors	C					
	Ann-Christine Jonsson	S					
Umeå	Janet Ågren	S					
	Andreas Lundgren	S					
	Lena K. Engman	S					
	Tomas Wennström	S				Tjänstgörande ersättare	
	Emma Vigren	S					
	Malin Forss	MP					
	Marianne Löfstedt	M					
	Leif Lundgren	M					
	Gunilla Berglund	M					
	Ulrica Westerlund	L					
	Anna-Karin Sjölander	C					
	Elisabeth Zachrisson	V					
	Daniell Andersson	V					
	Bore Sköld	V					
Vilhelmina	Viveka Abramsson	S				Tjänstgörande ersättare	
	Jonny Kärkkäinen	KD					
Vindeln	Britt-Louise Eriksson	S					
	Elli-Marie Lundgren	M					
Vännäs	Sonja Eriksson	S					
	Hans-Inge Smetana	KD					
Åsele	Anna Enfeldt	C					
	Gunnel Jonsson	S					
Landstinget	Mahmoud Al-Turk	S					

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Kommun/ Landsting	Namn	Parti	Närvaro	Omröstning		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare	Reservation
				Ja	Nej		
Ersättare forts. (75)							
	Eva Andersson	S					
	Nina Björby	S				Tjänstgörande ersättare	
	Richard Carstedt	S					
	Susanne Dufvenberg	S					
	Magnus Eriksson	S					
	Robert Lindgren	S					
	Nina Loughlin	S					
	Agneta B. Lindström	S					
	Roger Marklund	S					
	Gunnar Viklund	S					
	Åsa Bäckström	V					
	Andreas Jansson	V					
	Liselotte Olsson	V					
	Jesper Björnehall	M				Tjänstgörande ersättare	
	Lena Riedl	M					
	Elin S. Söderberg	M				Tjänstgörande ersättare	
	Isac Öberg	M					
	Olle Edblom	C					
	Daniel Öhgren	C					
	Vakant plats	L					
	Thommy Bäckström	L					
	Rune Wästerby	MP				Tjänstgörande ersättare	
	Håkan Jansson	KD				Tjänstgörande ersättare	
	Henrik Agerhäll	SD					
Summa antal tjänstgörande ledamöter kl. 10:00							**58 st**
Summa antal tjänstgörande ledamöter kl.							**st**

ProSale Signing Referensnummer: 526111

Namn	JANETH LUNDBERG
Titel, Organisation	Ordförande , Förbundsfullmäktige
Datum & Tid	2018-04-10 19:00:23 +02:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_074c2878178d722f61e0bc8e6e014bd88e

Namn	Dagmar Schröder
Titel, Organisation	Justerare, Förbundsfullmäktige
Datum & Tid	2018-04-12 13:00:23 +02:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_091ff310ab2bb85cd3608b66834086d9b6

Certifierad av ProSale Signing
Accepterad av alla undertecknare
2018-04-12 13:00:29 +02:00
Ref: 526111
www.comfact.com

Validera dokumentet | Användarvillkor

Årsredovisning 2017

REGION
VÄSTERBOTTEN

OM VÄSTERBOTTENS LÄN

Regionförbundet Västerbottens län
– hädanefter kallat Region Västerbotten

Landareal: 55 190 km^2

Motsvarar 1/8 av Sverige och är landets näst största län till ytan.

Befolkning i Västerbotten per 2017-09-30: 268 067

Befolkning i Sverige per 2017-09-30: 10 093 734

Av Sveriges befolkning bor 2,65 procent i Västerbotten.

Viktiga näringsgrenar: tillverkningsindustri, gruvnäring kreativa näringar, turism, forskning och utveckling samt utbildning.

OM REGION VÄSTERBOTTEN

Kommunalt samverkansorgan

Politiskt styrd organisation

Ansvarar för regional utveckling i Västerbottens län

16 medlemmar:
Västerbottens 15 kommuner och Västerbottens läns landsting

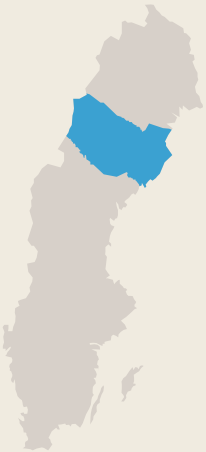

Produktion: Ord & Co i Umeå.
Fotografer: iStockphoto, Patrick Trädgård, Jörgen Boström och Mårten Edberg.

Innehåll

REGIONRÅDET INLEDER 3

REGIONDIREKTÖREN HAR ORDET 5

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING 7

REGIONKOMMUN 2019 9

KORT OM ...
- Region Västerbotten och regional utveckling 10

STRATEGISKA OMRÅDEN
- Digitalisering 13
- Hälsa och social välfärd 15
- Kommunikation och externa relationer 18
- Näringslivsutveckling och innovation 20
- Regional kulturverksamhet 23
- Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad 27
- Utbildning och kompetensförsörjning 32

SAMLAD BEDÖMNING AV REGIONPLANENS MÅL 34

MÅLUPPFYLLELSE – ATTRAKTIV ARBETSGIVARE OCH STÖDJANDE UPPDRAG 48

ORGANISATION OCH UPPGIFTER
- Personal 56
  - *Utveckling under året* 58
- Politisk organisation 60
  - *Förbundsstyrelsens ledamöter* 61
  - *Finansiering* 61
- Ägarpolicy 62
  - *Bolag* 63

EKONOMI 68

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING 74

KASSAFLÖDESANALYS 78

REDOVISNINGSPRINCIPER OCH NOTER 80

REVISIONSBERÄTTELSE 86

REGION VÄSTERBOTTEN IN ENGLISH 87

”Att få 100 jobb till Lycksele är som 1 000 nya jobb i Umeå – och 20 000 i Stockholm!”

REGIONRÅDET INLEDER

Ett år av framgångar och framtidstro

Året som gått var fyllt av spännande utveckling, nya utmaningar och goda resultat. Region Västerbotten har med stor framgång tagit ansvar för utvecklingen i länet inom en rad områden, som digitalisering, turism, arbetsmarknad, jämställdhet, infrastruktur och kultur – för att bara nämna några.

Nästa år firar vi tio år som organisation, samtidigt som vi inleder vårt sista år som den organisation vi är idag. Från och med 2019 bildar Region Västerbotten regionkommun tillsammans med Västerbottens läns landsting och därför har 2017 präglats av förberedelsearbetet inför den nya organisationen.

FLERA POSITIVA BESKED

Under året har vi fått flera positiva besked och stora genombrott. Framtidsindustrin Northvolt ska etablera en batterifabrik i Skellefteå som kommer att generera flera tusentals jobb.

I samband med Mötesplats Lycksele meddelades att Arbetsförmedlingen förstärks med 100 arbetstillfällen i Lycksele. Beskedet har stor betydelse för Västerbottens inland och särskilt med tanke på hur mycket Lycksele kämpat för att få behålla Arbetsförmedlingen i kommunen.

Även Skellefteå fick ta del av utlokaliseringen av statliga jobb, med 15 nya arbetstillfällen till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

NU PÅBÖRJAS NORRBOTNIABANAN

Regeringens vill börja bygget av Norrbotniabanan. I Trafikverkets förslag till nationell transportplan för perioden 2018–2029 ges investeringsmedel för delar av Norrbotniabanan, något som innebär byggandet av sträckan mellan Umeå och Skellefteå. Sträckan är mycket viktig för Västerbotten, inte minst ur ett arbetsmarknadsperspektiv. Beskedet är en betydande signal från den nationella nivån om att man förstår behovet av utvecklad trafikinfrastruktur i norr.

Trots detta är vi inte nöjda, för hela Norrbotniabanan behövs – hela vägen till Luleå. Den behövs för främjande av arbetspendling, regional utveckling och tillväxt i Västerbotten, Sverige och Europa, men också för att leva upp till EU:s mål. EU är övertygade om att hela Norrbotniabanan behövs till senast 2030. Det är jag också, så arbetet för att övertyga den svenska staten om detta fortsätter.

STARKT INTERNATIONELLT ARBETE

Det har varit ett starkt år i våra internationella åtaganden. Bandet med vårt grannlän Österbotten i Finland, har stärkts genom att ett antal arbetsgrupper bildats för att ytterligare fördjupa samarbetet mellan våra regioner.

Under våren besöktes vi av EU-kommissionens vice ordförande och energikommissionär Maroš Šefčovič. Besöket arrangerades tillsammans med Umeå kommun och fokuserade på smarta energilösningar.

Vi har flyttat fram vårt inflytande i Assembly of European regions (AER) genom att få en representant i den verkställande styrelsen. AER är Europas största nätverk för regioner.

SAMMANHÅLLNING ÄR VIKTIGT

Under året har tematiska utvärderingar av pågående programperiod inom EU utformats. Det har gett oss en uppfattning om vad som behöver justeras i programmet för Europeiska Regionalfonden för övre Norrland, men också hur vi vill att sammanhållningspolitiken ska se ut i framtiden.

Det är främst genom vårt engagemang i CPMR som vi haft möjlighet att bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan om EU:s sammanhållningspolitik. Nätverket har en stor legitimitet i Europa och vi krokar arm med andra nationer och regioner för att främja sammanhållningspolitiken.

Det var även genom den styrelseposition vi har i CPMR som jag i december fick möjlighet att träffa EU-kommissionen ordförande Jean-Claude Juncker för att diskutera frågan om EU:s sammanhållningspolitik.

Hela Europa är i behov av en sammanhållningspolitik som fungerar, inte minst norra Sverige. Pengarna som finns i sammanhållningspolitiken används idag väl, men vi måste kunna förenkla beslutsfattandet och använda pengarna bredare. De nästan fem miljarder kronor som investerats i norra Sverige den senaste programperioden, har gjort skillnadRegion Västerbottens stora internationella engagemang är en av anledningarna till att sammanhållningspolitiken varit till vår fördel och för mig är det en självklarhet att eftersträva att dessa möjligheter fortsätter att finnas.

VÄSTERBOTTEN ÄR FRAMTIDEN

Det blir väldigt uppenbart när jag tänker tillbaka på ett år som 2017 att våra möjligheter är näst intill oändliga. Det är med mod, hårt arbete och ett hjärta som slår för norra Sverige som vi varje dag gör Västerbotten till en ännu bättre plats att bo och verka på. Västerbotten är framtiden.

Erik Bergkvist (S)
Regionråd vid Region Västerbotten

”Västerbottens läns landsting kommer under hösten att ansöka om att bilda regionkommun och därmed också ta över det regionala utvecklingsansvaret.”

REGIONDIREKTÖREN HAR ORDET

Ett Västerbotten i snabb och spännande utveckling

Region Västerbottens huvudsakliga uppgift är att verka för goda utvecklingsmöjligheter i hela regionen. I processer med bred delaktighet samlas förbundets medlemmar och andra aktörer i regionen, vilket möjliggör politiskt väl förankrade prioriteringar och ett samordnat handlande – för att åstadkomma regional utveckling och tillväxt. Genomförandet av den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) 2014–2020 är inne i en intensiv fas.

Under året har Region Västerbotten och Västerbottens läns landsting påbörjat förberedelsearbetet inför bildandet av en regionkommun i Västerbotten 1 januari 2019.

LANDSBYGDSKOMMITTÉN

I januari 2017 lämnade den parlamentariska landsbygdskommittén sitt slutbetänkande: ”För Sveriges landsbygder, en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd”.

Region Västerbotten lämnade remissvar på slutbetänkandet och ställde sig överlag positiv till betänkandets slutsatser. Som underlag för regionens remissvar och som stöd i kommunernas arbete, fördes en dialog med samtliga kommuner kring kommitténs slutsatser och analyser.

JÄMSTÄLLD TILLVÄXT

Särskilda satsningar pågår inom området jämställd regional tillväxt, för att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att ha inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser. Satsningen görs inom ramen för

regeringsuppdraget Jämställd regional tillväxt och Region Västerbotten har ett projekt för att minska den könsuppdelade arbetsmarknaden och anlägga ett intersektionellt perspektiv i den regionala finansieringen. Exempelvis har en utlysning av projektmedel till jämställdhetssatsningar gjorts, projektsökande erbjuds processtöd i jämställdhetsintegrering och en uppdragsutbildning i jämställdhet och regional utveckling för aktörer inom det företagsstödsfrämjande systemet har anordnats.

Resurser har också lagts på att hitta nya utvecklingsmöjligheter hos företag med omfattande varsel eller där möjlighet till betydande potentiella investeringar finns.

DIGITALISERING PÅGÅR

Inom digitaliseringsområdet pågår arbetet med projektet Digitala Västerbotten som samlar flera initiativ kring digitalisering i offentlig sektor. 14 kommuner i Västerbotten har gått samman för att tillsammans ta fram fler digitala tjänster. Detta ska resultera i smartare lösningar som underlättar vardagen för regionens invånare och som kan utvecklas och användas av aktörer i Västerbotten.

REGIONAL UTVECKLING MED KULTUR

Västerbottens kulturplan 2016–2019 som är framtagen enligt kultursamverkansmodellen och den Regionala biblioteksplanen för Västerbottens län 2016–2019, är två viktiga styrdokument med stor betydelse för att stärka Västerbotten som en attraktiv och tillgänglig region.

Under året har Film i Västerbotten har fortsatt stor framgång, exempelvis med långfilmen Sameblod som har fått bred uppskattning av publiken och vunnit priser på bl a internationella filmfestivaler.

Alva Kultur fyller tio år och är, som centrum för kultur i vården, en fysisk mötesplats för olika kulturarrangemang, som finns tillgänglig för patienter, anhöriga och anställda inom landstinget. Ett av uppdragen är att medverka till att utveckla nätverk inom och mellan kultursektor och vårdsektor för att främja kulturell växtkraft, mångfald och ökad hälsa i regionen.

KOMMUNIKATION OCH PÅVERKAN

Inom kommunikationsområdet har det strategiska och systematiska arbetet med att stärka bilden av Västerbotten fortsatt. Mötesplats Lycksele har under året genomförts för femte gången, tillsammans med en bred grupp samarbetsparters – med mycket gott resultat.

Den påverkansagenda som antogs av förbundsfullmäktige förra året ger en tydlig prioritering av vilka områden och sakfrågor som ska bearbetas så att vårt politiska påverkansarbete ger utveckling och resultat.

TURISMUTVECKLING

Inom turismutvecklingen fortsätter Region Västerbotten hållbarhetsarbetet med metoden Global Sustainable Tourism Council. Arbetet sker genom utvecklingspaket för destinationer och turismföretag.

Andra insatser är arbetet med chartertrafik från Europa, för att nå ut på utländska marknader och skapa tillgänglighet till och från regionen. Chartertrafiken har under perioden lett till en betydande ökning av resenärer till Västerbotten.

STARKARE LIVSMEDELSSEKTOR

I december startade arbetet med att skapa en plattform och strategi för att stärka livsmedelssektorn i länet. Arbetet genomförs i samarbete med Länsstyrelsen och Lantbrukarnas riksförbund (LRF). En regional livsmedelsstrategi ska hjälpa Västerbotten att bidra till förverkligandet av de höga ambitionerna i den nationella livsmedelsstrategin om att öka matproduktionen i hela landet. Syftet är ett varaktigt samarbete och att det ska produceras mer mat i Västerbotten.

ARKTISK AGENDA

I slutet av året påbörjades även framtagandet av en arktisk agenda. Syftet är att såväl initiera som stärka samarbetet mellan aktörer på olika nivåer i Arktis. Region Västerbotten deltar i och driver dialog för att involvera fler parter i diskussionen om hur Arktis kan utvecklas.

Region Västerbotten arbetar med och tar ansvar för genomförandet av de EU-program som omfattar länet. Under året har tematiska utvärderingar av pågående programperiod analyserats, vilket gett upphov till ett förslag om ändringar i programmet för Europeiska Regionalfonden för övre Norrland. Arbetet med att utforma inriktningen av EU:s sammanhållningspolitik inför kommande programperiod har påbörjats under 2017 och kommer att öka i intensitet under 2018.

ETT SPÄNNANDE 2018

Vi lämnar ett intensivt år bakom oss och går nu in i 2018 som bl a fylls av förberedelser inför den nya regionkommunen, inför den nya programperioden och planering av processen med att ta fram en ny Regional utvecklingsstrategi för Västerbotten.

Anna Pettersson
Regiondirektör

Vi förbereder för regionkommun 2019

Under 2017 har förberedelsearbetet för regionkommunbildningen 2019 påbörjats.

I september 2017 skickade Västerbottens läns landsting in ansökan om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret och därmed också att få bilda regionkommun. Om ansökan godkänns förs Västerbottens läns landsting, regionförbundet Region Västerbotten och vissa uppgifter som hanteras av Länsstyrelsen i Västerbotten samman i en ny organisation – en regionkommun med ett direktvalt regionfullmäktige fr o m valet 2018. Regeringens proposition förväntas komma under tidig vår 2018 och riksdagens beslut förväntas innan sommaren 2018.

Sammanslagningen görs för att de båda organisationernas huvuduppdrag, dvs regional utveckling samt hälso- och sjukvård, är beroende av varandra. Utan regional utveckling kan inte hälso- och sjukvården finansieras – och utan en väl fungerande hälso- och sjukvård är det få som vill leva och verka i Västerbotten.

ETT OMFATTANDE FÖRBEREDELSEARBETE

Förberedelsearbetet leds av en politisk styrgrupp med stöd av en tjänstemannastyrgrupp, operativ projektledning och projektadministratör. En facklig referensgrupp och kommunikationsstöd arbetar också nära den övriga projektorganisationen, för att driva förberedelsearbetet framåt.

Arbetet med att sammanföra organisationerna pågår även för fullt i ett 20-tal olika grupper, med representanter från båda organisationerna. Grupperna arbetar med allt från att utreda ekonomi- och IT-frågor till att ta fram en styrmodell och varumärkesplattform för regionkommunen.

NAMNET BLIR REGION VÄSTERBOTTEN

Under hösten 2017 beslutades att den nya organisationen kommer att gå under namnet Region Västerbotten, med en modifierad symbol från Västerbottens läns landsting.

Beslut har också tagits om ny politisk organisation, vilket innebär att landstingsfullmäktige byter namn till Regionfullmäktige vid valet 2018 och en förtroendemannaorganisation bestående av fem nämnder skapas.

Den nya regionkommunen ska även få en förvaltningsorganisation med flera förvaltningar – en förvaltning per nämnd. Huvudargumentet är att denna lösning ger goda möjligheter för att ha en tydlig delegationsordning, där ansvar kan utkrävas på rätt nivå.

Processen och förberedelsearbetet fortskrider enligt plan och med nyfikenhet tar vi ett kliv in i 2018 – ett kliv närmare regionkommunen.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING:

God ekonomisk hushållning

Region Västerbottens huvudsakliga uppgift är att verka för goda utvecklingsmöjligheter i hela regionen. För att kunna utföra sitt uppdrag har Region Västerbotten finansiella resurser, huvudsakligen i form av medlemsavgifter, anslag och olika typer av projektfinansiering.

God ekonomisk hushållning handlar om att åstadkomma bästa möjliga resultat i sitt uppdrag, med tillgängliga resurser. Det handlar om att såväl verksamhetsmässiga som finansiella mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och normer.

Här följer en kort redogörelse av måluppfyllnaden av de verksamhetsmässiga respektive de finansiella målen.

Verksamhetsmål

MÅL 1 – SAMHÄLLEN SOM INKLUDERAR OCH UTVECKLAR MÄNNISKOR

Många av de aktiviteter som genomförs mot mål 1 har ett tydligt fokus på samiska frågor, HBTQ-frågor samt ett riktat fokus på barn och unga, som syns tydligt i ett flertal aktiviteter. Bland aktiviteterna finns också ett starkt fokus på medborgarnas möjligheter att på olika sätt vara delaktiga i samhällsutvecklingen.

Bedömningen är att arbetet inom mål 1 fortsatt utvecklas i enlighet med rekommendationerna.

MÅL 2 – STRUKTURER FÖR INNOVATION

Inom ramen för mål 2 deltar Region Västerbotten på flera, olika sätt i innovationsarbete och under 2017 har man utvecklat arbetet med smart specialisering. Utveckling av mer riktade insatser kring strategisk styrning vad gäller genomförandet av innovationsstrategin bör fortsätta.

Bedömningen är att arbetet ytterligare kan utvecklas i riktning mot rekommendationerna.

MÅL 3 – MILJÖDRIVEN UTVECKLING

Inom mål 3 har antalet aktiviteter kopplade till de mellankommunala plattformarna tydligt minskat, framförallt inom miljöområdet. Under året har Region Västerbotten arbetat med att skapa en ny struktur för samarbetsplattformarna inom samhällsbyggnadssektorn och arbete har under året påbörjats med en handlingsplan för att integrera miljö och klimat i det regionala tillväxtarbetet.

Arbetet bedöms delvis utvecklas i enlighet med rekommendationerna.

MÅL 4 – INVESTERINGAR I UTBILDNING OCH KOMPETENS

Inom mål 4 planeras ett fortsatt arbete med kompetensplattformen, initiativ kring YH-utbildningar fortsätter att utvecklas och nya initiativ har tagits kring validering i länet.

Arbetet bedöms fortsatt utvecklas i linje med rekommendationerna.

MÅL 5 – PLATSBASERAD NÄRINGSLIVSUTVECKLING

Inom mål 5 tryckte årsredovisningen 2016 på behov av ytterligare insatser under delmål 5.2. – Strukturer som främjar entreprenörskap och företagande på lika villkor, med särskilt fokus på ökat företagande för unga vuxna, kvinnor och utlandsfödda.

Projektet Jämställd regional tillväxt i Västerbotten har under året startat sitt arbete och bedömningen är att arbetet därmed delvis utvecklas i enlighet med rekommendationerna.

MÅL 6 – EN TILLGÄNGLIG OCH UTÅTRIKTAD REGION

Inom ramen för mål 6 har under året en ökad samverkan mellan besöksfrågor, transport och infrastruktur vuxit fram. Initiativ har tagits för att stärka hållbarhetsaspekter i transportsystemet.

Ytterligare insatser riktade mot fler delar av regionförbundets verksamhet rekommenderas och arbetet bedöms därmed delvis utvecklas i enlighet med rekommendationerna.

Den samlade bedömningen är att verksamheten under 2017 tagit steg mot en utvecklad måluppfyllelse.

FINANSIELLA MÅL	MÅLUPPFYLLELSE
Likviditeten ska vara över 1,0.	1,13
Budget i balans (om inte synnerliga skäl finns, Kommunallagen 8 kap, 5 b §)	Lagd budget balanserar
Resultatet ska vara positivt (om inte synnerliga skäl finns)	Resultatet är 547 tkr per 2017-12-31
Pensionsförpliktelserna intjänade från och med 1998 ska balanseras av tillgångar i pensionsstiftelse och avsättningar.	Balans föreligger per 2017-12-31
Region Västerbottens egna kapital ska utgöra minst 2 procent av organisationens totala kapital.	Det egna kapitalet uppgår till 3,6 procent av det totala kapitalet per 2017-12-31.

Ovanstående måluppföljning indikerar en god måluppfyllnad avseende de finansiella målen.

Region Västerbotten har en god likviditet. Lagd budget har balanserat i alla år som Region Västerbotten har funnits och årets resultatutfall är positivt.

Pensionsavsättningar har gjorts årligen sedan 2012 för att parera de ökade pensionsförpliktelserna, i den mån SKL Pensionsstiftelse inte har ökat i värde i samma omfattning som förpliktelserna.

När det gäller det egna kapitalet ska beaktas att det i huvudsak består av medlemmarnas inbetalda medlemsavgifter och anslag, vilka kontinuerligt ska användas i det regionala utvecklingsarbetet. Avsikten och behovet finns således inte att balansera medel för exempelvis kommande investeringar.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Mot bakgrund av ovanstående resonemang och slutsatser är bedömningen att både de verksamhetsmässiga och de finansiella målen har en god måluppfyllnad. Region Västerbotten bedömer därför att det lagstadgade kravet om god ekonomisk hushållning är uppfyllt.

KORT OM

Region Västerbotten och regionalt utvecklingsarbete

Region Västerbotten har det regionala utvecklingsansvaret i Västerbottens län. Skälet till att medlemmarna, länets 15 kommuner och Västerbottens läns landsting, bildade Region Västerbotten den 1 januari 2008, var att i en politiskt styrd organisation ta ett regionalt politiskt ansvar för de regionala utvecklingsfrågorna och ha ett tydligt politiskt företrädarskap i det regionala tillväxtarbetet.

I och med detta har staten samt länets kommuner och landstinget samlat en rad regionala uppdrag och verktyg för regional utveckling i en politisk styrd organisation. Det handlar bl a om att ta fram länets gemensamma Regionala utvecklingsstrategi (RUS), prioritera länets medel för investeringar i infrastruktur, bedriva regional kulturverksamhet, driva regionala samarbeten inom utbildning och välfärd, finansiera utvecklingsprojekt med statliga regionala tillväxtmedel samt företräda länet när utvecklingsfrågor diskuteras med andra regioner, regeringen och EU.

Den regionala utvecklingspolitiken handlar till stor del om att samordna flera politikområden för att få så bra utveckling som möjligt i länet. Till skillnad från många andra myndigheter och aktörer agerar Region Västerbotten övergripande för länets utveckling och inte inom avgränsade sektorsområden. Det innebär också att Region Västerbotten inte äger system på samma sätt som exempelvis landstinget äger hälso- och sjukvårdssystemet, som kommunerna äger utbildningssystemet eller som Försäkringskassan äger systemet för sjukförsäkring.

Mycket av arbetet handlar om att skapa nätverk, vara en plattform för samverkan, finansiera samarbetsprojekt

och påverka olika system på nationell och europeisk nivå, utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv. Detta görs ofta i breda samarbeten inom och utanför länet.

EFFEKTIV ANVÄNDNING AV RESURSERNA

Region Västerbotten bidrar på många sätt till god ekonomisk hushållning i länet. Ett grundsyfte är att skapa hållbar tillväxt, alltså mer resurser i länet samtidigt som det inte påverkar miljö och klimat eller sociala aspekter negativt. Detta genomsyrar arbetet och innebär att länets resurser används effektivt. Ett exempel är Region Västerbottens arbete inom olika EU-samarbeten, som bidrar med mer resurser till länet och påverkansarbetet gentemot EU i frågor som handlar om jämställdhet samt de glest bebyggda områdenas behov och utmaningar.

Att samla det regionala tillväxtarbetet i Region Västerbotten innebär att samma kompetens och politiska företrädarskap inom regionala utvecklingsfrågor inte behöver byggas upp parallellt i flera andra organisationer eller hos respektive medlem. Fler har tillgång till och drar nytta av en gemensam resurs, som agerar för hela länets utveckling. På motsvarande sätt kan länets intressen bevakas och tas tillvara till priset av minskade miljömässiga och ekonomiska kostnader för resande, eftersom en organisation kan företräda länet i många frågor.

STYRNING, UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Regionplanen 2015–2020 är det dokument som styr Region Västerbottens arbete. Regionplanen bygger på Region Västerbottens uppdrag och RUS.

Regionplanens mål är samhällsmål som anger riktningen för hur Region Västerbotten ska genomföra sina uppdrag och använda sina verktyg. Inom några av regionplanens mål har Region Västerbotten flera verktyg i form av statliga eller regionala uppdrag, i andra en mer avgränsad roll och därmed ett mer begränsat handlingsutrymme.

Verksamhetsområden

INOM REGION VÄSTERBOTTEN

Digitalisering

Hälsa och social välfärd

Kommunikation och externa relationer

Näringslivsutveckling och innovation

Regional kulturverksamhet

Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad

Utbildning och kompetensförsörjning

Digitaliseringen

Region Västerbotten ska verka för att på bästa möjliga sätt tillvarata digitaliseringens möjligheter utifrån såväl regionala som lokala förutsättningar, för att därigenom stärka konkurrenskraft, tillväxt samt innovations- och attraktionsförmåga – men också utveckla samhällets service och säkerställa att alla kan ta del av de möjligheter som skapas.

Privatpersoner, företag och organisationer i Västerbotten ska inte bara kunna använda och dra nytta av de möjligheter som digitaliseringen erbjuder i vardagen, utan även aktivt kunna påverka utvecklingen och skapa nya möjligheter, lösningar och tjänster.

En hög digital delaktighet och kompetens är, tillsammans med fortsatt utveckling av den fasta och mobila IT-infrastrukturens utbredning och kapacitet, en grundförutsättning för ett ökat utbud och användning av digitala tjänster.

Region Västerbotten driver, initierar och koordinerar digitaliseringen genom arbetet med att förvalta den Regionala digitala agendan för Västerbotten (RDA) samt genom verksamheterna i IT Västerbotten och Digitala Västerbotten. Samverkan och samarbete är ledord i arbetet.

REGIONALA DIGITALA AGENDAN

Region Västerbotten ansvarar för förvaltningen och ska koordinera genomförandet av inriktningsmål och ambitioner för RDA 2014–2020. Under året har information om agendan spridits lokalt, regionalt och nationellt. Ett antal egna projekt, t ex Digitala Västerbotten och Labb för det datadrivna samhället (LADDS), har fortsatt att drivas, samtidigt som nya projekt, som Digilyft Västerbotten 2.0 och Digital Transformation for the Baltic Sea Region, har etablerats. Parallellt har andra regionala projekt medfinansierats, t ex Samhällsutveckling med Säker IoT och Öppen Data (SSiO), för att förverkliga målen och ambitionerna. En uppföljning av arbetet med agendan har också inletts och pågår.

DIGITALA VÄSTERBOTTEN

Projektet Digitala Västerbotten stärker utveckling och samverkan kring e-tjänster och e-förvaltning i länets kommuner och Västerbottens läns landsting. Syftet är att skapa förutsättningar för invånare och företag i Västerbotten att kunna ta del av och vara delaktiga i den transformation av samhället som digitaliseringen medför.

Projektet samlar digitaliseringsarbetet under ett paraply och har ett flertal delprojekt som bl a ser över hur de deltagande organisationerna kan använda digitaliseringen

i sin verksamhetsutveckling för att kunna erbjuda invånare och företag en bättre service, samtidigt som verksamheten effektiviseras.

Samtliga förbundsmedlemmar och Örnsköldsviks kommun deltar i det treåriga projektet som finansieras via Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Region Västerbotten och de deltagande parterna.

PROJEKT FÖR DIGITALISERING I OFFENTLIG SEKTOR

Region Västerbotten har under året drivit projektet E-arkiv som syftar till att utreda möjligheterna kring en gemensam, regional lösning för införande av ett elektroniskt arkiv. I samband med detta arbete har en skrivelse om behovet av en nationell samordning och lösning skickats till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

I projektet Digitala Västerbotten har huvudfokus under året varit digital kompetens för beslutfattare och ledare samt etablering av en gemensam regional e-tjänsteplattform, i samverkan med Skellefteå kommun. Alla kommuner har under året fått besök av projektet och vid konferensen DigiGov – toppledarforum för beslutfattare och ledare deltog ett femtiotal förtroendevalda och högre tjänstepersoner från förbundsmedlemmarna.

Projektet Digitala servicecenter, som leds av Länsbiblioteket, har etablerats under året. Projektet kommer att testa och utvärdera olika modeller för att öka den digitala delaktigheten i Lycksele, Storuman och Åsele kommun. Ett resultat från projektet är de två eRum som invigdes i Storumans kommun i december.

Projektet Video- och distansmöteslösningar, vars syfte var att öka användandet av video- och distansmötestjänster för att minska resandet och miljöpåverkan, har avslutats i och med att en ny gemensam regional video- och mötestjänst togs i drift. Samtliga kommuner i länet och Örnsköldsviks kommun deltog i projektet och nyttjar nu den gemensamma tjänsten.

DIGITALISERING, FÖRETAGANDE OCH INNOVATION

Region Västerbotten har under året fortsatt att driva projektet LADDS som etablerades i slutet av 2016, finansierat av Vinnova och Region Västerbotten. Ett antal seminarier för att sprida kunskap om datadrivna innovationer har genomförts, en teknisk miljö har etablerats och en upphandling för att genomföra två test-case har påbörjats.

Digital transformation of The Baltic Sea Region är ett förstudieprojekt som Region Västerbotten initierat, ansökt om och beviljats medel för från Svenska institutet. Syftet är att tillsammans med andra regioner kring Östersjön utbyta erfarenheter kring digitalisering, smart specialisering och strategier samt ta fram ett underlag för kommande utlysningar för att fler ska kunna ta del av den digitala transformationen.

Projektet Digilyft Västerbotten 2.0, som finansieras av Tillväxtverket, har under året initierats och etablerats. Projektet har sitt ursprung i regeringens nyindustrialiseringsstrategi och har två syften, dels ska projektet höja den digitala kompetensen samt handlingsförmågan hos industriföretag och tjänstenära industriföretag i länet, dels ska en regional stödstruktur med digitaliseringslotsar (digilotsar) etableras.

I Almedalen var digitalisering ett av ämnen i Region Västerbotten varumärkesseminarium. Representanter från regeringskansliet och SKL deltog i en paneldebatt med temat Digitalisering – möjlighet eller hot. Region Västerbotten var också representerade som talare vid den nationella konferensen Internetdagarna 2017, där våra erfarenheter av samverkan delgavs.

BREDBAND OCH INFRASTRUKTUR

På uppdrag av Näringsdepartementet är Region Västerbotten regional bredbandskoordinator. Avsikten är att stärka regional samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor samt vara en kontaktfunktion för sådana frågor i länen, för såväl offentliga som privata aktörer.

Arbetet med upphandlingen Telekommunikation samt växeltjänst hos operatören, har under året avslutats. Upphandlingen innefattade totalt 116 organisationer, alla kommuner och landstingen i Norr- och Västerbotten, ett stort antal kommunala och regionala bolag samt Luleå tekniska universitet. Avtalstecknandet innebar att kostnaderna för de deltagande organisationerna tillsammans sänktes med ca 30 miljoner kronor per år.

Region Västerbotten har initierat och startat en upphandling av internettjänster som knyter ihop det regionala bredbandsnäten med det globala Internet. Upphandlingen berör länets samtliga kommuner, landstinget samt ett antal kommunala och regionala bolag.

För att belysa behovet av förenkling vid förläggning av optofiber, längs de vägar som Trafikverket ansvarar för, har en skrivelse med förslag skickats till och besvarats av Trafikverket.

PÅGÅENDE PROJEKT

- Digilyft Västerbotten 2.0
- Digitala Västerbotten
- Digital Transformation of the Baltic Sea Region
- Labb för det datadrivna samhället (LADDS)
- Regional bredbandskoordinator
- Regionalt e-arkiv
- Samhällsutveckling med Säker IoT och Öppen data (SSiO)

Hälsa och social välfärd

Region Västerbotten har ett regionalt samordningsansvar för informations-, besluts- och utvecklingsprocesser inom området socialtjänst samt näraliggande hälso- och sjukvård, inklusive socialpsykiatri. I uppdraget ingår också metod- och kunskapsförmedling samt praktiknära forsknings- och utvecklingsarbete inom området.

FoU Välfärd är en regional forsknings- och utvecklingsmiljö för kontinuerlig kompetens- och kunskapsutveckling samt praktiknära forskning inom socialtjänst samt angränsande hälso- och sjukvård. Länsdelssamordningen inom socialpsykiatri ansvarar för arbetet inom det socialpsykiatriska fältet.

Utöver dessa ingår länsutbildare för Samordnad individuell plan (SIP), IT-stödet Prator och Nationell PatientÖversikt (NPÖ), regional samordning av vård- och omsorgscollege, utvecklingsledare för övergripande skolfrågor samt strateg för vård och omsorg i arbetslaget.

EVIDENSBASERAD PRAKTIK

Arbetet inom hälsa och social välfärd baseras på evidensbaserad praktik, vilket innebär att den kunskap som ligger till grund för metodutveckling ska vila på tre kunskapskällor: vetenskapen, professionen och brukaren.

Ett medskapande brukarperspektiv är en utmaning och samtidigt en viktig faktor i ambitionen att bidra till kunskaps- och metodutveckling inom det sociala välfärdsområdet. Målet är att säkerställa långsiktigt hållbara, ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för att klara av att möta framtidens utmaningar med en ökande åldrande befolkning, ökad psykisk ohälsa bland barn, unga, vuxna och äldre samt ett ökat behov av kompetent arbetskraft inom området.

STRATEGIER, SAMORDNING OCH INFORMATIONSSPRIDNING

Inom strategiområdet leds och samordnas såväl det regionala socialnämndsordförandenätverket, det regionala socialchefsnätverket och FoU-rådet. Vidare samordnas sekretariatet för Länssamordningsgruppen (LSG) och det politiska samverkansorganet AC-konsensus. Länsgrupp barn och unga (LBU), som består av ledande tjänstemän från skola, socialtjänst och landstinget, som hanterar barn och ungas hälsa samt skol- och utbildningsfrågor är också underställda AC-konsensus.

Inom de olika grupperingarna informeras och beslutas om frågor som rör nationell kunskapsstyrning, utredningar,

lagförslag och utvecklingsprojekt som pågår vid SKL, departement och myndigheter. Sammankomsterna bidrar till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna och till jämlik informationsspridning i kommunerna.

REGIONAL SAMVERKANS- OCH STÖDSTRUKTUR

Det pågår ett nationellt arbete med en ny struktur för kunskapsstyrning, som formaliseras genom ett partnerskap mellan SKL, myndigheter och länen. Den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) har under 2017 varit föremål för översyn avseende ansvar och roller, långsiktig och hållbar finansiering. RSS innefattar det regionala stödet och samordningsansvaret inom området socialtjänst samt näraliggande hälso- och sjukvård, inklusive socialpsykiatri.

Den regionala nivån innebär att det finns en övergripande ”en väg in” för frågor inom området och RSS har också ett operativt ansvar som stödstruktur. Att verka inom en regional stödstruktur innebär även att vara mottagare av uppdrag och att ha fortlöpande kontakt med den nationella nivån, liksom att vara förmedlande länk mellan den lokala och den nationella nivån i olika sammanhang som rör kunskap och kompetens.

KUNSKAP OCH KOMPETENSUTVECKLING I LÄNET

Inom strategiområdet hälsa och social välfärd genomförs fortlöpande olika former av kunskaps-, metod- och kompetenshöjande aktiviteter. För politiker och ledande tjänstepersoner genomförs årligen konferensen Aktuell Social Politik, i samverkan med Norrbottens kommuner, socialchefskonferenser samt riktade konferenser utifrån angelägna och aktuella områden. Andra insatser riktade till chefer och medarbetare i länet omfattar t ex metodutveckling, insatser för systematisk uppföljning, verksamhetsutveckling och verksamhetsnära stöd utifrån identifierade lokala behov.

ARBETE INOM SOCIALPSYKIATRI

Länsdelssamordningen, med länsdelsamordnarna i de tre länsdelarna, har under 2017 arbetat med förankringen av den nya funktionen Peer Support, för ökad delaktighet och brukarinflytande inom vård och stöd för.

En bredare utbildnings- och informationsinsats är den årliga ”Psykeveckan” som genomförs i samverkan med landstinget. Den handlar om att bekämpa stigma och förebygga diskriminering genom att sprida kunskap om psykisk ohälsa och psykisk hälsa i befolkningen. Ett särskilt fokus har legat på utbildning i suicidprevention, Mental Health First Aid (MHFA).

Årets psykevecka hade särskilt stort medialt genomslag samt många besökare fysiskt och på webben, med aktiviteter på flertalet orter och även i inlandet. PAUS (Psykiatriskt Arbetssätt, Utbildning, Samverkan) har samordnat aktiviteterna och utvecklat kompentens hos åtta inlandskommuner.

Utbildningsuppdraget präglades under året av en stor efterfrågan på utbildningarna i Första hjälpen till psykisk hälsa, relaterat till stor efterfrågan från länets flyktingboenden. Socialpsykiatriskt kunskapscentrum har ett samordningsansvar för ett tiotal instruktörer i länet. Under 2017 examinerades 22 personer från länets psykiatri, socialtjänst och ideella brukarorganisationer efter en tio veckor lång Case manager-utbildning.

i delaktighetsuppdraget driver Länsföreningen Hjärnkoll föreningsgemensamma frågor och attitydpåverkan genom (H)Järnkoll och dess ambassadörer. Bildandet av länsföreningar är ett önskemål från Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), för att underlätta kommunikationen mellan föreningarna och den nationella nivån. Socialpsykiatriskt kunskapscentrum (KunskC) har haft en viktig roll i tillskapandet och driften av denna förening som nu är inne i en konsolideringsfas.

Forskning och utveckling har under året resulterat i en vetenskaplig utvärdering och rapport av projektet PREMIUM i samverkan mellan psykiatri och socialpsykiatri i Umeå, för att främja fysisk hälsa bland personer med allvarlig psykisk ohälsa.

KunskC har på uppdrag av Folkhälsomyndigheten utvärderat suicidförebyggande utbildningsinsatser i länet. KunskC har också medverkat i ett nätverk som handleder doktorander som forskar inom projekt som rör Delat beslutsfattande (SDM). Nationellt har KunskC genomfört två uppdragsutbildningar av ett trettiotal hälsocoacher inom psykiatrin i Göteborg/Västra Götaland.

FoU- panelen syftar till att öka brukarinflytandet i forskning och utveckling. Under 2017 har ytterligare tio medarbetare utbildats för att förstärka den befintliga panelen.

Panelen har under 2017 genomfört en brukarrevision av en sysselsättningsverksamhet i Timrå kommun och påbörjat en revision av ett stödboende i Umeå kommun. Panelenmedarbetarna har även genomfört telefonintervjuer i Folkhälsomyndighetens tidigare nämnda uppdrag om suicidförebyggande utbildningar och har konsulterats av ett flertal forskare och doktorander.

PÅGÅENDE PROJEKT

- EKB – uppföljning av ensamkommande barn och ungdomar
- GINO – Glesbygdens innovationsförmåga inom socialtjänstens IFP
- Länsnätverket Hjärnkoll – delaktighet och antistigma
- Peer Support i Västerbotten

Kommunikation och externa relationer

För att stärka norra Sveriges möjligheter i Sverige och EU driver Region Västerbotten ett samlat påverkansarbete. Till grund för detta ligger påverkansagendan som lägger fast prioriteringar och hur arbetet ska bedrivas. Syftet är att stärka regionens samarbeten, omvärldskontakter och närvaro på den nationella och internationella arenan. Region Västerbotten arbetar med att antal mötes- och samverkansplattformar för påverkan, exempelvis Västerbotten på Grand Hôtel och samordningen av länets deltagande under Almedalsveckan varje år.

Region Västerbotten är en av aktörerna i de europeiska nätverken Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) och Assembly of European Regions (AER). Kulturberedningens ordförande Nina Björby valdes i år in som vice ordförande i AER.

Det finns också ett fortlöpande samarbete i närområdet genom de gränsregionala samarbetena Kvarkenrådet och Midtskandia, med grannlänen inom Europaforum Norra Sverige, samt nätverket Northern Sparslely Populated Areas (NSPA), tillsammans med norra Norge samt norra och östra Finland.

VÄRDEGRUND OCH VI-BOK

Arbetet med att etablera och implementera organisationens värdegrund är en ständigt pågående process. Den gick in i en ny fas vid årets sista personaldag i samband med att Region Västerbottens digitala Vi-bok introducerades, där värdegrunden är en central del.

Vi-boken är en vardagsguide som kopplar till Region Västerbottens olika styrdokument, t ex myndighetsutövningen, arbetsgivarvarumärket, att vara tjänsteman i en politiskt styrd organisation, värdskap, riktlinjer för kommunikation och värdegrunden. Nästa steg i implementeringen är att ta fram och dokumentera hur verksamheten följer och influeras av den gemensamma överenskommelse som värdegrunden utgör. Det sker bl a genom att ta fram och kommunicerar vardagsberättelser inom enheter och verksamheter.

VARUMÄRKET OCH SAMVERKANSPLATTFORMARNA

Inom kommunikationsområdet har det strategiska och systematiska arbetet med att stärka bilden av Västerbotten fortsatt. En fortsatt utveckling av regionala mötes- och samverkansplattformar med länkning av nätverk och aktörer till dessa, är här viktiga komponenter.

Varje år väljs ett sammanhållande tema som introduceras i samband med Västerbotten på Grand Hôtel i januari, som sedan sätter tonen, koordinerar och präglar inriktningen på årscykeln. För 2017 var temat Global attraktionskraft.

Mötesplats Lycksele (MpL) har än mer vuxit in i rollen som en central, årlig och gemensam regional mötesplats. Innovationsloopen, som bygger på konceptet medskapande innovationsutveckling, har med sina idéer och utvecklingsverkstäder blivit en integrerad och profilskapande del av MpL. Innovationsloopen är ytterligare ett uttryck för hur involvering och samverkan mellan en mängd aktörer kan leda till att hitta lösningar på samhällsutmaningar och bidra till den regionala utvecklingen.

Region Västerbotten har utvecklat närvaron under Almedalsveckan i Visby till ett regionalt forum för att, i en nationell kontext, utveckla en dialog med beslutsfattare och nyckelaktörer. Det är en strategisk mötesplats där aktörer från både offentlig och privat sektor ges möjligheter till sektorövergripande samordning, liksom att agera enskilt eller tillsammans i olika frågor, i ett sammanhang där stora delar av samhällsstrukturen finns representerad på ett och samma ställe samtidigt. Den utvärdering som gjorts efter Almedalen 2017 och det förhandsintresse som indikeras inför 2018, visar på plattformens starka ställning bland regionala aktörer.

PROJEKT OCH SAMVERKAN

Västerbottenskontoret i Stockholm som öppnade i januari 2016, är ett samverkansprojekt där Region Västerbotten är huvudman, med Skellefteå kommun, Skellefteå kraft, Umeå kommun och Företagarna i Västerbotten som medfinansiärer. Projektet ska främja länets påverkansarbete nationellt och internationellt, bl a genom en projektkoordinator och den påverkansagenda som tagits fram. Påverkansagendan prioriterar politiska sakfrågor samt styr kontorets verksamhet och vilka aktiviteter som arrangeras.

Beläggningen har varit hög ända sedan kontoret öppnades. Över 70 procent av mötesrummens totala kapacitet har använts av organisationer, myndigheter, kommuner och företag från länet.

Interregprojektet OSIRIS, där Region Västerbotten är leadpartner i samverkan med åtta europeiska regioner, syftar till att inkludera fler i innovationsprocesser genom medborgardriven utveckling – där metoden öppen social utveckling är ledstjärnan. I nästa fas kommer projektet att implementera de handlingsplaner som nu tas fram.

I september genomfördes för tredje året Regionresan, som en del av projektet Tillämpad samverkan och samhandling. Regionresan vänder sig till kommunernas och Västerbottens läns landstings ledande politiker och tjänstepersoner, för att utveckla det regionala ledarskapet samt skapa en gemensam målbild och omvärldsorientering för länets beslutsfattare. Under 2017 åkte gruppen till Skottland, med syfte att bl a öka kunskapen om hur en annan region i EU arbetar med sitt påverkansarbete gentemot både den nationella och internationella nivån samt hur den kan komma att påverkas av ett EU-utträde. Utvärderingen visar Regionresan fyller ett viktigt syfte och ger ett stort mervärde till deltagarna.

PÅGÅENDE PROJEKT

- OSI/Reg – Open Social Innovation/Region
- OSIRIS – Open Social Innovation Regional Innovation eco Systems
- TSS – Tillämpad samhandling och samverkan
- MPP – Mötesplatsprojektet
- Västerbotten på Grand Hôtel
- Stockholmskontoret

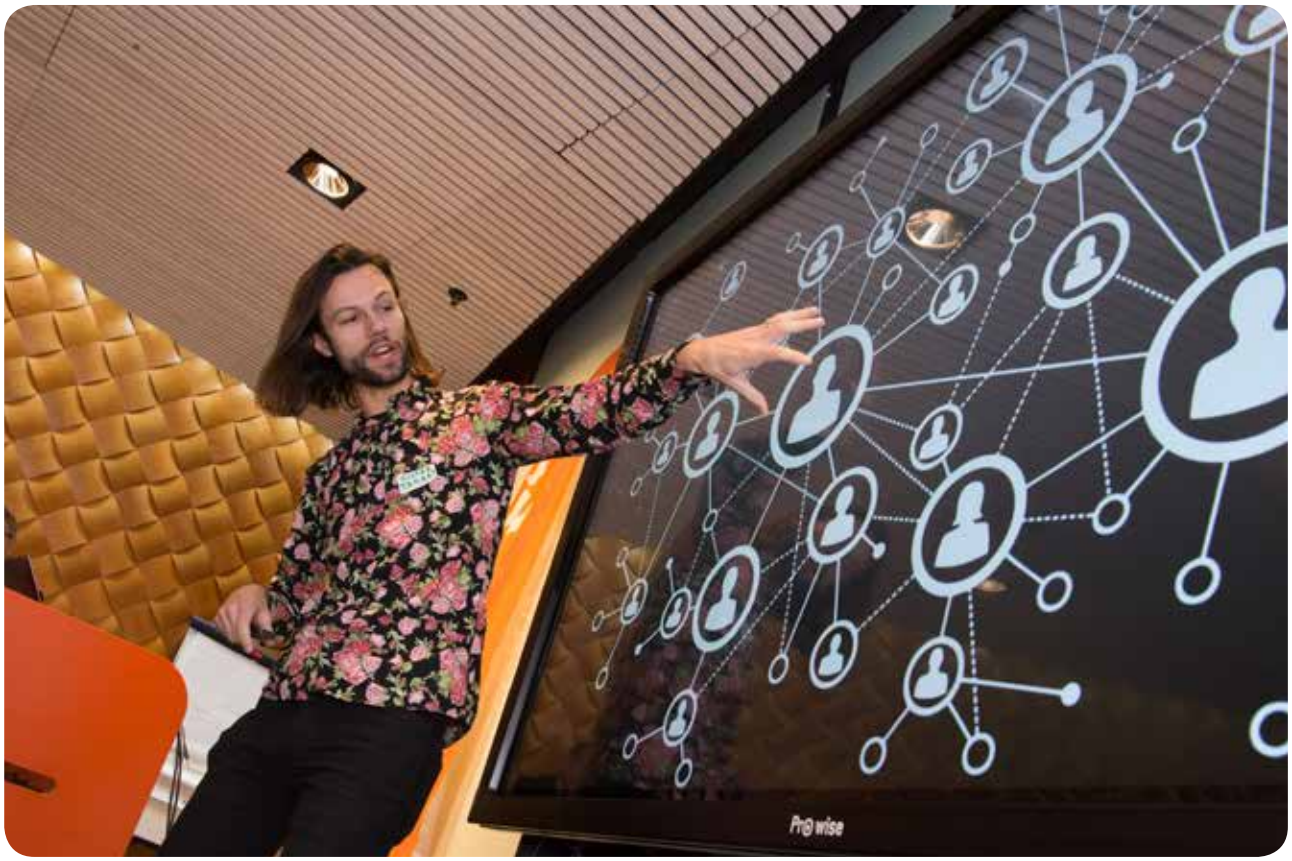

Näringslivsutveckling och innovation

Region Västerbotten ska bidra till att företag och entreprenörskap kan stärkas samt att bärkraftiga idéer blir till innovationer och kommer ut på marknaden eller kommer till användning. Uppdraget genomförs genom lokal, regional, nationell och internationell samverkan.

Genom att ge likvärdiga förutsättningar för att utveckla kunskap kreativitet och mod ska regionens affärsprocesser och innovationskraft stärkas. Affärs- och innovationsstöd ska finnas tillgängligt för människor med idéer – oavsett bakgrund, kön, ålder eller bostadsort.

Region Västerbotten verkar strategiskt genom ett nära samarbete med näringslivsfrämjande aktörer som är internationellt, nationellt, regionalt eller lokalt förankrade samt med respektive kommuns näringslivsfunktion. Arbetet sker bl a genom nätverket med näringslivschefer, deltagande i utvecklingsdiskussioner vid projektinitiering och deltagande i styrgrupper för särskilt viktiga projekt.

Till området hör även uppdraget att samordna den turistiska marknadsföringen av Västerbotten, nationellt och internationellt. Region Västerbotten uppmuntrar samverkan, stimulerar destinations-, företags- och produktutveckling med hållbarhet i fokus samt driver vissa länsövergripande projekt.

Region Västerbotten presenterar också statistik om besöksnäringen och är kontaktorgan för nationella myndigheter och organisationer.

UTVECKLA STRUKTURER FÖR INNOVATION

Region Västerbotten samordnar arbetet med den Regionala innovationsstrategin. Genomförandet sker genom ett långsiktigt arbete i samverkan med aktörer i innovationsstödsystemet. Arbetet handlar framförallt om dialog, men också om att samordna aktörer och projektidéer samt skapa bra förutsättningar för samtliga idébärare.

Särskilt fokus sätts på att främja innovationsutveckling inom hälso- och sjukvård, exempelvis genom aktivt engagemang inom Västerbottens läns landstings projekt Innovation+, med syftet att stärka strukturerna för innovation inom hälso- och sjukvården. Fokus har under året legat på att stärka kopplingarna mellan hälso- och sjukvården respektive företagen, bl a genom nätverk och modeller för hur företag och offentlig sektor kan samverka inom projekt och upphandlingar samt genom att skapa innovativa mötesplatser. Arbetet har också handlat om att utveckla processerna för hur anställda inom landsting och kommun kan få stöd att utveckla idéer som kommer från verksamheten.

Den Regionala innovationsstrategin är vägledande vid Region Västerbottens projektmedelsbedömning. Genom detta styrs projekt inom kategorin näringsliv och innovation så att de omfattar någon eller några av strategins utpekade fokusområden: Innovationer inom hälso- och sjukvård, life science, teknik- och tjänsteutveckling inom industrin, testverksamhet, hållbar energi och miljöteknik, upplevelsenäringar och kulturella och kreativa näringar samt digitala tjänstenäringar. Region Västerbotten försöker också främja skärningspunkter mellan fokusområdena, i syfte att generera fler och bättre idéer för nya innovationer. Genom ett målmedvetet, strategiskt arbete leder denna prioritering på sikt till fler och växande företag inom regionens fokusområden.

Under året har Region Västerbotten drivit projektet Smart Industri Västerbotten, som finansierades av Tillväxtverket. Projektet genomförde en behovsinventering för industriföretag och industrinära tjänsteföretag i regionen. Omkring 80 företag tillfrågades och med 8 av dessa genomfördes djupintervjuer. Fokus vid intervjuerna låg på nuläge, framtid och kommande behov gällande digitalisering och kompetensförsörjning.

Projektet har gett en aktuell bild av rådande digitaliseringsgrad och kompetensförsörjningsbehov, samtidigt som projektet aktualiserat frågan och på så sätt ökat industrins medvetenhet om digitaliseringens konsekvenser.

UTVECKLA BESÖKSNÄRINGEN

Tillsammans med lokala destinationsorganisationer arbetar Region Västerbotten med att utveckla besöksnäringen i länet, där arbetet utgår ifrån den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) för besöksnäringen. RUS harmoniserar med Visit Swedens arbete och med den nationella strategin för besöksnäringen: Vision 2020 – en fördubblad besöksnäring på tio år.

Region Västerbotten Turism som arbetar med att utveckla besöksnäringen är en kunskapsorienterad organisation, som förmedlar kunskap och mervärde till destinationer och turismföretag samt samordnar strategiska frågor för regionens besöksnäring. Fokusområden är hållbara destinationer och företag, tillgänglighet och infrastruktur samt strategiska samarbeten.

De strategiska målen talar om vart vi är på väg och varför, utifrån den regionala strategin:

- **Attrahera utländska besökare inom våra prioriterade målgrupper**
  Arbetet bedrivs genom partnerskap, affärssamarbeten och marknadsutveckling, där Västerbottens reseanledningar presenteras utifrån de olika målgruppernas behov.
- **Utveckla fler exportkunniga destinationer i regionen**
  Inom ramen för målet bedrivs arbete med utvecklingspaket gentemot destinationer och turismföretag, där deltagarna lär sig att arbeta inom resehandelskedjan utifrån ett hållbart perspektiv.
- **Stödja exportkunniga destinationer för att öka deras besöksvolymer**
  Viktiga insatser är kunskapsöverföring genom olika plattformar och nätverk för att stärka destinationernas erbjudanden och kvalitetsarbete.
- **Öka antalet svenska besökare till Västerbotten**
  Arbete bedrivs för att regionen ska bli nåbar och tillgänglig från både andra regioner och andra länder. Detta gäller både fysisk infrastriktur och digital tillgänglighet, t ex webbplats och sociala medier.

Pågående projekt är AC Hållbar export, som finansierar flera insatser när det gäller ökad hållbarhet och bättre tillgänglighet inom besöksnäringen i Västerbotten.

Under 2017 har arbetet fokuserats på att fördjupa samarbeten med lokala destinationsorganisationer utifrån den rollfördelning som definierats tidigare. Under året har samtliga destinationer fått hållbarhetsanalyser och har påbörjat uppföljningsarbete. Region Västerbotten arbetar för att kunna erbjuda en internationell certifiering utifrån GSTC (Global Sustainable Tourism Council), och att bygga upp vårt internationella nätverk av naturbaserad turism.

Flera insatser har gjorts för att öka tillgängligheten till

regionen. Ett samarbete med Swedish Lappland och lokala destinationer har bidragit till att etablera en charterlinje mellan Nederländerna och Västerbotten sommartid. Avtalet gäller i fem år.

Under året har det utarbetats en arbetsmodell för naturbaserad hållbar turism, baserad på våra erfarenheter och researrangörernas input. Den består av att arbeta samlat kring upplevelsecenter som nav med produktutveckling, kvalitet och värdskap utifrån internationella gästers behov av bra tillgänglighet och restider, boende av internationell standard, lokal mat, natur- och kulturupplevelser, nischade upplevelser samt inblick i den västerbottniska livsstilen.

INTERNATIONALISERING AV NÄRINGSLIVET

Region Västerbotten arbetar för att öka andelen exporterande företag i länet.

Våren 2016 fick Region Västerbotten, som ett av sex pilotlän, i regeringsuppdrag att etablera ett regionalt exportcentra. Syftet var att stärka samverkan och öka koordineringen mellan exportfrämjande aktörer i Västerbotten samt att utveckla webbportalen verksamt.se med regional information om näringslivsstärkande insatser inom internationaliseringsområdet. I samarbetet ingår även Almi, Enterprise European Network, Exportkreditnämnden, Business Sweden, Handelskammaren i Västerbotten och Länsstyrelsen. Arbetet har vidareutvecklats under 2017 genom bl a event och formandet av gemensamma aktiviteter samt erbjudanden till målgruppen inom näringslivet.

Projektet Invest in Västerbotten (IVB) är ett annat viktigt verktyg för att fler små- och medelstora företag i Västerbotten ska ges möjlighet att utvecklas med hjälp av internationalisering. Arbetet sker genom kommunernas näringslivskontor och av dem utpekade aktörer, projekt, kluster eller hubbar. Under 2017 har projektets fokus varit att stärka och vidareutveckla projektets insatser, vilket har skett genom förtydligande och kommunikation av projektets erbjudande till målgruppen samt genom förstärkning av internationell affärsrådgivning. Genom detta har projektets insatser nått ut till fler små- och medelstora företag i fler av Västerbottens kommuner samt inom fler av regionens smart specialiseringsområden.

Projektet pågår fram till 2018-12-31 och för närvarande ser projektledningen över långsiktigheten för ett regionalt internationaliseringsarbete.

UTVECKLING AV DEN REGIONALA BIOEKONOMIN

Västerbotten har stora resurser och stor potential att utveckla näringslivet inom den bioekonomiska sektorn. Skogen är av stor ekonomisk betydelse och Region Västerbotten finansierar flera utvecklingsprojekt med syfte att utveckla skogsbruket och skogens värdekedja.

Region Västerbotten har påbörjat arbetet med att ta fram en regional livsmedelsstrategi, för att skapa fler jobb och tillväxt i länet genom att öka produktionen av mat i Västerbotten. LRF och Region Västerbotten har tillsammans arbetat specifikt med generationsväxling i jordbruket, som är en av branschens största utmaningar.

Region Västerbotten har tagit initiativ till och leder ett samarbete mellan elva svenska regioner inom området bioekonomi. Regionerna gör tillsammans gemensamma kartläggningar och analyser, så att det går att göra jämförelser mellan länen. Regionerna hjälps åt att verka för en europeisk energi- och hållbarhetspolitik som ska ge bra förutsättningar för skogs- och jordbruk i Sverige.

PÅGÅENDE PROJEKT:

- AC Hållbar Export
- BioTech Umeå
- InfoTech Umeå
- Innovation+
- Invest in Västerbotten
- Kapacitetsutveckling för hållbar turism i Västerbotten och Elgeyo Marakwet
- Regionalt exportcentra
- Smart industri Västerbotten
- Svenska regioners kommunikationsplattform för bioekonomisk utveckling

Regional kulturverksamhet

Region Västerbottens övergripande mål är att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet, erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur samt har likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet.

Region Västerbotten bidrar till måluppfyllelsen av de regionala kulturpolitiska målen genom egna kulturverksamheter, kulturbolag som Region Västerbotten är delägare i, övriga regionala kulturverksamheter som får anslag från Region Västerbotten och strategisk projektfinansiering.

Till det kommer att Region Västerbotten har ansvaret för att fördela det statliga och regionala anslaget till regional kulturverksamhet i länet. De statliga medlen regleras i förordningen SFS 2010:2012 – Kultursamverkansmodellen.

KULTURBOLAG OCH KULTURFRÄMJANDE VERKSAMHET

Region Västerbotten är delägare i fem kulturbolag som verkar inom områdena: professionell teater-, dans- och musikverksamhet samt regional museiverksamhet. Region Västerbotten finansierar även regional konst- och kulturfrämjande verksamhet inom musik, dans, teater, slöjd och konst. Därtill kommer regional arkivverksamhet och hemslöjdsfrämjande verksamhet samt fria teatrar, folkbildning och folkrörelseorganisationer.

LÄNSBIBLIOTEKET I VÄSTERBOTTEN

Region Västerbotten är huvudman för Länsbiblioteket i Västerbotten vars uppdrag är att bedriva regional biblioteksverksamhet samt läs- och litteraturfrämjande verksamhet, vilket styrs av främst Bibliotekslagen, 2013:801. Länsbiblioteket i Västerbotten ansvarar också för Kultur i vårdenverksamhet på länets tre sjukhus.

Länsbiblioteket i Västerbotten avslutade i början av året projektet Det litterära Västerbotten och som ett resultat av projektet har under hösten en tjänst tillsatts med uppdrag att verka litteraturfrämjande.

FILM I VÄSTERBOTTEN

Region Västerbotten är även huvudman för Film i Västerbotten, ett regionalt resurscentrum för film och rörlig bild med uppgift att bredda filmkulturen i Västerbotten. Film i Västerbottens har tydliggjort sina tre strategiska utgångspunkter för utveckling av filmproduktion: mångfald, kreativ miljö och internationellt.

Under året uppmärksammade Statens kulturråd de fyra

norra länen för sin breda interregionala samverkan samt ökad kvalitet och förnyelse genom utvecklad kulturell infrastruktur. I Västerbotten lyftes särskilt Film i Västerbotten fram.

KULTURCHEFSNÄTVERK

Ett kulturchefsnätverk har under året startats för gemensam diskussion om kulturstrategiska frågor. Kulturplanen, som ligger till grund för medverkan i samverkansmodellen, har tagits fram i samråd och dialogmöten med kommunerna, regionala kulturverksamheter, idéburen sektor och företrädare för de professionella kulturskaparna.

Rapportering av samtliga regionala kulturverksamheter görs i en årlig uppföljning av kulturplanen och genom överenskommelser med folkbildningen och idrotten.

FRÄMJA UTVECKLINGEN AV EN TILLGÄNGLIG OCH JÄMLIK, KULTURELL INFRASTRUKTUR I REGIONEN

Region Västerbotten bidrar till att jämlikhetsfrågor är integrerade i de regionala kulturverksamheterna och att kulturverksamheter, med bl a sitt utbud, utvecklar digitala lösningar som utvecklar kulturen – men framförallt tillgängliggör den för fler.

MEDIE- OCH INFORMATIONSKUNNIGHET

Region Västerbottens regionala biblioteksverksamhet, Länsbiblioteket i Västerbotten, har samordnat regionala nätverk med fokus på digital kompetens och medie- och informationskunnighet (MIK) samt startat upp projektet Digitala servicecenter Västerbotten 2017–2019, för ökad digital delaktighet.

Projektet har genomfört en seminariedag i Lycksele för olika digitala nätverk samt referens- och arbetsgrupper. Servicekontor har inrättats på fyra orter i länet – Storuman, Tärnaby, Åsele och Lycksele. I december öppnades två s k eRum i Storuman och Tärnaby. Intresset i landet och regionen för projektet Digitala servicecenter Västerbotten har varit stort.

HÄRLITT

Vidare har Länsbiblioteket i Västerbotten i projektet Litterapp utvecklat applikationen härlitt, för att tillgängliggöra författarskap, litterära verk och platser i Västerbotten.

Utöver drygt 36 författarskap och 70 litterära platser har resurser satsats för utveckling av funktioner för Augmented Reality (AR). Tekniken och AR-funktionen kommer att ge ett mervärde åt den fysiska boken och/eller platsen. Länsbiblioteket i Västerbotten har inlett arbetet med att fördjupa och utveckla härlitts funktioner i biblioteksverksamheten, genom koppling till bibliotekskataloger och -webbar, för att skapa mervärden.

KULTUR I VÅRDEN

Region Västerbottens Kultur i vården-verksamhet har genom länets tre sjukhusbiblioteken arbetet med litteratur, information och kultur på olika språk, även utifrån ett HBTQ-perspektiv, samt inkluderat Regnbågstorn i verksamheten.

SAMLA ORD OCH KUNSKAP

Region Västerbotten har medarrangerat seminarieserien ”Ett Skellefteå för alla” samt ett inspirationsseminarium där cirkus som verktyg kan minska de sociala klyftorna, motverka segregation och underlätta integration av nyanlända

Även den regionala biblioteksverksamheten har genom integrationsprojektet Samla ord på biblioteket gett stöd till de bibliotek i länet som haft aktiviteter. Dessa har bl a varit cirkus, brädspel och sagoläsning på parallellspråk.

PÅGÅENDE PROJEKT

- Att skriva minnen
- Berättarfestivalen
- Digitala plattformar
- Digitala servicecenter
- Du har rätt att vara du

- Från samisk teater till samisk nationalscen
- Kvinnor som går före
- Litterapp/härlitt
- Mer till fler
- Mångfald–Minoriteter–Kulturhistoria
- HBTQ och normkritisk kompetens
- Samiskt centrum i Tärnaby
- Samla ord på biblioteket
- Västerbotten läser

FRÄMJA BARN OCH UNGAS DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE I UTVECKLINGEN AV KULTURLIVET

Region Västerbotten ska bidra till att barn och unga i länet ska få möjlighet att ta del av kulturupplevelser och till eget skapande. Det pedagogiska arbetet som de regionala kulturverksamheterna bedriver ska utvecklas i dialog med bl a länets kommuner.

FILMPEDAGOGISK VERKSAMHET

Region Västerbottens regionala resurscentrum för film och rörlig bild, Film i Västerbotten, har fortsatt att satsa på filmpedagogisk verksamhet där 64 workshops nått 1 376 elever och 154 vuxna.

Under året påbörjades arbetet med att alla elever i årskurs 5 i Umeå kommun får gå en utbildning om källkritik av rörlig bild. Alla elever i årskurs 4 och 5 från Bjurholms kommun besökte kulturföreningen Huset i Klöse, Nordmaling, och fick gå kurs i filmskapande.

BARN- OCH UNGKULTURGRUPPEN SAMT SKAPANDE SKOLA

Genom Barn- och ungkulturgruppen (BUNGK) har de regionala kulturverksamheterna samverkat för att öka barn och ungas tillgång till kultur. Under hösten arrangerande gruppen en Skapande skola-konferens i Lycksele, med inriktning på inflytande och demokrati, för skolpersonal, kulturskapare, kultursamordnare och regionala kulturverksamheter.

Statsbidraget för Skapande skola ska stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Målet är att eleverna ska få tillgång till kulturens alla uttrycksformer och att deras möjligheter till eget skapande ökar.

PÅGÅENDE PROJEKT

- Arrangörsstöd Ung publik
- Gör konst
- Läslovet
- Med famnen full av äventyr
- Myter och verkligheter – en lesbisk odyssé
- Populärkultur
- Sommarboken
- Språknätverk i Västerbotten (Bokstart)

FRÄMJA FÖRBÄTTRADE VILLKOR FÖR PROFESSIONELLA KULTURSKAPARE SAMT ETT UTBUD SOM KÄNNETECKNAS AV KVALITET, MÅNGFALD OCH FÖRNYELSE

Region Västerbotten ska främja förutsättningar för professionella kulturskapare genom bl a mötesplatser och kunskapshöjning. Region Västerbotten bidrar till att länet blir en attraktiv miljö för kulturskapare att bo och verka i, där professionalitet och yrkeskunnande stimulerar till konstnärlig förnyelse.

För att unga med konstnärliga ambitioner ska välja att bo kvar och verka i Västerbotten är talangutvecklande insatser avgörande.

PRISBELÖNTA FILMER

Film i Västerbotten och filmlänet Västerbotten har rönt stora framgångar med bl a filmerna Sameblod och Kiki som fick internationell biografdistribution. Sameblod vann även EU-parlamentets filmpris Lux-priset, vilket även innebär att

filmen översätts till alla 24 språk inom EU och visas i över 50 städer. Även långfilmsdokumentärerna Horungen och Hobbyhorse Revolution fick nationell biografdistribution.

Produktioner från Västerbotten visas på SVT play och filmfestivaler runt om i länet. Exempelvis har filmskaparna Sophia Josephson och Lisa Josephson, som står bakom dokumentären Hjärta Norsjö, också arrangerat en turné i inlandsorter med filmvisning och samtal om filmen, i samarbete med Film i Västerbotten.

PÅGÅENDE PROJEKT

- Bild och form i Västerbotten
- Danscenter i Skellefteå
- Det litterära Västerbotten
- Kompetensutveckling Dans
- Talang AC/BD

FRÄMJA KULTUR OCH KULTURARV SOM DRIVKRAFT FÖR REGIONENS UTVECKLING OCH ATTRAKTIVITET

Region Västerbotten bidrar till förbättrade förutsättningar för kulturskapare och entreprenörer inom kulturella och kreativa näringar. En ökad samverkan med näringslivet bedöms bidra till såväl regionens tillväxt som ökad regional konkurrenskraft. Insatser för att stärka och utveckla verksamheter och aktiviteter baserade på länets kulturliv kan bidra till en långsiktigt hållbar tillväxt. Kulturliv och kulturmiljöer spelar en nyckelroll när det gäller platser som människor väljer att bo och verka i.

KRENOVA III

Region Västerbottens projekt Krenova III har bl a arrangerat en västerbottnisk designmässa under Biz Buz, Skellefteå näringslivsdagar, olika workshops i pitchteknik i samarbete med Luleå universitet och tre Draknästen med företrädare från näringslivet.

I ett samarbetsprojekt med Regional Turism, höll Krenova en workshop med namnet Rätt produkt på rätt plats, som handlade om varumärkesbygge i sociala medier.

Krenova har även arbetat med en internationell designutställning med formgivare från Norrbotten och Västerbotten som visas i Japan i maj 2018, med syfte att öppna för export av småskalig, kvalitativ design från regionen.

PÅGÅENDE PROJEKT

- Krenova III
- Kvinnor i norrländskt näringsliv
- Med genus i norrländsk företagshistoria
- Vuarkká, en skattkammare i Sápmi, förstudie

Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad

Region Västerbotten driver en rad processer kopplade till samhällsbyggnad och planering samt har ett statligt uppdrag att samordna framtagandet, genomförandet, uppföljning och utvärdering av den Regionala utvecklingsstrategin (RUS), som är länets samlade strategi för regional utveckling.

Strategin är resultatet av en bred process där kommuner, landsting, näringslivsföreträdare, akademi och idéburen sektor, tillsammans identifierat de viktigaste prioriteringarna för en hållbar tillväxt i länet.

Kopplat till det regionala utvecklingsuppdraget förvaltar Region Västerbotten statliga regionala tillväxtmedel, som är ett viktigt verktyg för att genomföra strategin – och har ett statligt uppdrag att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur, s k länstransportplaner, som ger regionen möjlighet att prioritera användningen av vissa statliga infrastrukturmedel. Inom ramen för uppdraget påverkar Region Västerbotten också användandet av andra medel på nationell och europeisk nivå. Region Västerbotten är även regional kollektivtrafikmyndighet.

Region Västerbotten är samverkansorgan för kommunerna i vissa frågor. Inom ramen för detta förvaltas ett antal samverkansstrukturer inom samhällsbyggnad.

MELLANKOMMUNAL SAMVERKAN INOM SAMHÄLLSBYGGANDSSEKTORN

Region Västerbotten ska främja kommunernas samverkan inom samhällsbyggnadssektorn. Det görs i dag i olika nätverk som Samrådsgrupp Avfall, VA-samverkan och Räddningstjänstnätverket. Under 2017 har Region Västerbotten arbetat för att bygga upp en plattform även för plan- och byggfrågor och att återetablera samverkan mellan länets miljökontor.

REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Region Västerbotten har regeringens uppdrag att bidra till ett effektivt och resultatinriktat genomförande av den regionala tillväxtpolitiken, med ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart perspektiv. Kunskaper och erfarenheter från tidigare insatser ska återföras till och tas tillvara i det regionala tillväxtarbetet – som ska grundas på analyser av regionala förutsättningar, uppföljningar och utvärderingar i syfte att främja lärande.

Region Västerbotten beslutar om användningen av vissa medel för regional tillväxt. Det statliga anslaget fördelas årligen till länen och används för att finansiera regionala tillväxtåtgärder. De projekt som finansieras genom anslaget ska bedrivas i enlighet med RUS.

Under året har Region Västerbotten beslutat om 38 miljoner kronor till nystartade projekt. Under 2017 har projektbeslut kopplade till mål 1 prioriterats genom att 32 procent av medlen gick till målet samhällen som inkluderar och utvecklar människor.

Genom att kombinera resurserna med medel från EU:s strukturfonder, kommuner, näringsliv, myndigheter samt universitet och högskolor blir insatserna mer kraftfulla och får större genomslag. Projekten omsluter tillsammans totalt 251 miljoner kronor. Projekt som medfinansieras av Europeiska utvecklingsfonden, Norra Periferin och Arktis samt Botnia-Atlantica har prioriterats, varför ca 50 procent av regionala tillväxtmedel beviljats till projekt med någon form av EU-medel.

PROJEKTPROCESS

Projektverksamheten strävar efter att vara både effektiv och stödjande samt resultera i genomarbetade och tydliga beslutsunderlag.

Processen startar med att blivande projektägare får stöd och råd samt lättillgänglig vägledning och information om kriterier för projekt, liksom hur man på bästa sätt planerar och genomför dem. När ansökan inlämnas påbörjas beredningen av projektmedel, där projektsökanden ges möjlighet att komplettera och förtydliga projektet. Beslutsunderlaget, som är resultatet av beredningen, ska vara genomarbetade och tydliga. Beslut om projektmedel fattas därefter av regionstyrelsen arbetsutskott.

Uppföljning av pågående projekt görs genom löpande rapportering av projektets status och ekonomi, som resulterar i beslut om godkända kostnader och utbetalning av medel.

Projekt som prioriteras ska visa på ett regionalt mervärde samt vara relevanta och efterfrågade i förhållande till det regionala tillväxtarbetet i länet. Projekten bedöms utifrån hur väl de uppfyller vissa urvalskriterier och prioriteringar.

Under 2017 har Region Västerbotten fortsatt arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i projekthandläggningsprocessen. Det innebär bl a att projektägare nu erbjuds processtöd för jämställdhetsintegrering av regionala utvecklingsprojekt.

SAMMANHÅLLNINGSPOLITIK/EUROPEISKA STRUKTURFONDER

En viktig del av det regionala tillväxtarbetet är genomförandet av sammanhållningspolitiken i Sverige, inklusive europeiskt territoriellt samarbete. Kunskaper och erfarenheter från de europeiska struktur- och investeringsfonderna ska återföras till och tas tillvara i det regionala tillväxtarbetet.

Uppdraget är även att tillföra de regionala behoven och det regionala perspektivet till de europeiska struktur- och investeringsfonderna samt bidra till genomförandet av EU-programmen. Region Västerbotten samarbetar här med sekretariatet för Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland och Region Norrbotten. De förvaltande myndigheterna för Regionalt strukturfondsprogram för Övre Norrland (Tillväxtverket) respektive Europeiska socialfonden (Svenska ESF-rådet) tar emot ansökningar om EU-medel samt gör en bedömning av projektet. Region Västerbotten genomför ett samråd med länets aktörer, i Samsynsgruppen, och lämnar sitt yttrande över samtliga projekt som söker EU-medel från programmen. Strukturfondspartnerskapet lämnar därefter s k bindande prioriteringar av projekten. Tillväxtverket och ESF-rådet fattar de formella besluten i enlighet med Strukturfondspartnerskapets prioritering.

Förutom det ovan beskrivna arbetet har Region Västerbotten under 2017 arbetat särskilt med att få till stånd en del ändringar av strukturfondsprogrammet för Övre Norrland. Region Västerbotten och Region Norrbotten har med utgångspunkt i data över projektgenomförande, resultat och måluppfyllelse, samt mot bakgrund i de tematiska utvärderingsrapporterna, analyserat genomförandet av det operativa programmet och dragit slutsatsen att vissa justeringar i programmet behöver göras.

REGIONAL KONTAKT FÖR TERRITORIELLA PROGRAM

Region Västerbotten har på uppdrag av Näringsdepartementet, inrättat en regional kontaktpunkt och rådgivande grupp för EU:s territoriella program Norra Periferi och Arktis. Den regionala kontaktpersonen sprider information om programmet i de fyra nordliga länen och är en regional kontakt in i programmet för projektaktörer. Kontaktpersonen gör bedömningar av inkomna ansökningar och samordnar en grupp av regionala rådgivare, vars främsta uppgift är att göra prioriteringar av projektansökningar till programmet utifrån ett svenskt perspektiv.

Region Västerbotten är även regional kontaktpunkt för Botnia-Atlanticaprogrammet och har en plats som ledamot i övervakningskommittén för Nordprogrammet.

JÄMSTÄLLD REGIONAL TILLVÄXT

Under 2017 har Region Västerbotten vidareutvecklat arbetet, med stöd av Tillväxtverket, för att bättre integrera ett jämställdhetsperspektiv och intersektionalitet i det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket har gett uppdrag till regionalt utvecklingsansvariga att under 2016–2018 arbeta för att kvinnor och män ska få samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser.

I uppdraget arbetar Region Västerbotten i samverkan med Länsstyrelsen Västerbotten för att den regionala finansieringen ska fördelas på lika villkor och att mönstret med länets könsuppdelade arbetsmarknad ska brytas. Fyra huvudsakliga processer genomförs:

- **Ett processtöd erbjuds till regionala aktörer som tar del av den regionala finansieringen, i form av projektmedel och företagsstöd för att utveckla sitt jämställdhetsarbete.**
- **En uppdragsutbildning ordnas för regionala företagsfrämjare och aktörer som hanterar den regionala finansieringen, för att fördjupa kunskap om jämställdhet och fördelning av tillväxtresurser.**
- **Två pilotprojekt har beviljats projektmedel för att arbeta med att motverka länets könsuppdelade arbetsmarknad.**
- **I uppdraget har länets Kompetensplattform fått stöd för att arbeta med jämställdhet.**

ANALYS OCH OMVÄRLDSBEVAKNING

Region Västerbotten säkerställer att länets förutsättningar för utveckling tas tillvara genom ett systematiskt arbete med analys och omvärldsbevakning. Omvärldsbevakning genomförs integrerat i alla delar av Region Västerbottens verksamhet genom deltagande i relevanta konferenser, seminarier och möten. Fokus för omvärldsbevakningen är från det lokala perspektivet till det som händer på europeisk och internationell arena.

Region Västerbotten har främjat ett regionalt utvecklingsarbete med utgångspunkt i fakta och analys, genom framtagande av ny kunskap kring utvecklingsförutsättningarna i länet, spridning av underlag till kommuner och externa aktörer samt samarbeten med analysfunktioner i andra regioner.

Under 2017 färdigställde OECD en Territorial Review för norra Sverige, Finland och Norge som visade på utvecklingsmöjligheter för de glesbefolkade områdena i norra Skandinavien. Under hösten kom även en svensk version.

Under året har Region Västerbotten även deltagit aktivt i arbetet med att göra Vindelälvsdalen till ett av FN utpekat biosfärsområde, bl a genom att ta fram unik statistik för biosfärsområdet.

Region Västerbotten har tagit fram konjunkturrapporter, befolkningsprognoser och andra underlag för kommunernas planeringsprocesser, utvecklat arbetet med besöksnäringsstatistik samt tagit fram underlag för förbättrad kompetensförsörjning inom olika branscher. Ett arbete har under året fokuserat på generationsväxling inom de areella näringarna, i samarbete med LRF.

Region Västerbotten är engagerade i framtagande av ett nationellt mätsystem för hållbar utveckling, BRP+. Syftet är att ge kommuner och regioner verktyg för att säkerställa en utveckling som är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar.

Under året har det även tagits fram underlag för stärkt HBTQ-perspektiv hos aktörer inom kultursektorn. En återkommande rapport utvärderar situationen för ensamkommande barn i länet.

UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH LÄRANDE AV REGIONALT TILLVÄXTARBETE

Region Västerbotten arbetar övergripande med olika utvecklingsprocesser för att stärka arbetet med uppföljning, utvärdering och lärande av den regionala utvecklingsstrategin. Uppföljning sker regelbundet och återkommande genom års- och delårsredovisning, ekonomisk uppföljning av det nationella anslag för projektfinansiering som Region Västerbotten förvaltar samt årligen återkommande rapportering till regeringen om hur det regionala tillväxtarbetet utvecklas. Utöver detta sker återkommande uppföljning av strategier och handlingsplaner, exempelvis Digitala agendan, Trafikförsörjningsprogrammet och Kulturplanen.

Under 2017 har Region Västerbotten arbetat aktivt med att, tillsammans med andra regioner i norra Sverige, utveckla tydligare strukturer för uppföljning, utvärdering och lärande av de regionala utvecklingsstrategierna. Utvecklingsarbetet ska leda till ett arbetssätt som tydliggör resultaten av insatser i regionerna. Region Västerbotten har även genomfört löpande uppföljningar och arbetat med framtagande av olika utvärderingar.

REGIONAL TILLVÄXTPOLITIK

Som regionalt utvecklingsansvarig är det viktigt att skapa ett bra samspel mellan strategier, planer och program av betydelse för den regionala utvecklingen.

Region Västerbotten strävar efter att samordna olika politikområden, för att anpassa insatser och politik efter länets behov. Viktiga delar i detta är att bevaka arbetet inom den nationella regionala tillväxtpolitiken samt att påverka system och aktörer som verkar inom politikområdet. Detta är ett brett arbete som bl a innebär att vi deltar i nätverk och processer samt är remissinstans för strategier för tillväxt och utvecklingsprogram på lokal, nationell och europeisk nivå.

En struktur för detta är REGlab som är ett nätverk mellan Sveriges regioner, SKL, Tillväxtverket och Vinnova. Syftet är att främja lärande och att utveckla det regionala tillväxtarbetet i Sverige. Vi deltar också aktivt i arbetsgrupper och forum som ordnas av statliga myndigheter och verk.

Under 2017 har Region Västerbotten deltagit i REGlab:s fleråriga satsning på framsyn, Region 2050. Syftet är att öka regionernas kapacitet att arbeta på längre sikt, att skapa scenarier som ger beredskap för framtiden och att öka kunskapen om hur trender påverkar det regionala utvecklingsarbetet.

Under året har Region Västerbotten tillsammans med Västerbottens läns landsting arbetat med att förbereda bildandet av Regionkommun i Västerbottens län. Arbetet bedrivs i ett gemensamt projekt, där en mängd utredningar har genomförts under året i frågor som rör bl a administration, styrning och hur samverkan med kommunerna ska organiseras. Det interna arbetet stödjs av ett kapacitetshöjande projekt.

Region Västerbotten har deltagit aktivt i flera olika fora på nationell och europeisk nivå, för att påverka innehåll och inriktning i nästa periods europeiska sammanhållningspolitik. Framförallt har det handlat om att beskriva de mervärden som EU:s fonder och program har gett länet samt att visa på hur organisering och innehåll bättre kan möta länets behov.

EN HÅLLBAR GODS- OCH PERSONTRAFIK

Region Västerbotten strävar efter att utveckla gods- och persontrafiken i Västerbottens län. Detta sker bl a genom att arbeta för att stärka de infrastrukturella förutsättningarna, där prioriteringar i länstransportplanen är en del. I övrigt arbetar vi med att påverka nationella processer för att säkerställa goda förhållanden för länet – där Botniska korridoren, Norrbotniabanan och Kvarkenförbindelsen är centrala delar.

Region Västerbotten deltar aktivt i projektet Botniska korridoren och Norrbotniabanegruppen. Där har utvecklingen varit positiv och under året har planeringen för en första etapp mellan Umeå och Skellefteå fortsatt, efter att ha tagit fart under 2016. Järnvägsplan för den första etappen mellan Umeå godsterminal och Dåva Företagscenter har lämnats för fastställelse.

I syfte att utveckla Kvarkenförbindelsen har Region Västerbotten deltagit aktivt i de diskussioner som förs och bistår också med expertstöd i Östersjöprojektet NSB Core, där Kvarkenrådet är projektpartner. Syftet är att skapa djupare förståelse för och insikt om betydelsen att förlänga tillväxtstråket Helsingfors–Tammerfors mot Vasa och Umeå, samt att lyfta in perspektivet Botniska korridoren i North Sea-Baltic Core Transport Corridor.

Kvarkenrådet och MittSkandia samt svenska Blå Vägenföreningen är viktiga partner för de öst–västliga relationerna för E12-stråket. Dialogen med Mittnorden-kommittén har fortsatt under år 2017, dock utan att ha fördjupats ytterligare.

Region Västerbotten har deltagit i Umeå och Skellefteå flygråd, som Västerbottens Handelskammare ansvarar för, i syftet att skapa goda relationer med lokala/regionala aktörer med intresse av flygets utveckling.

ATT INFRASTRUKTURÅTGÄRDER AV BETYDELSE FÖR LÄNETS UTVECKLING FÖRVERKLIGAS

Region Västerbotten arbetar med kontinuerlig uppföljning av länstransportplanens förklingade, genom dialog med bl a Trafikverket och länets kommuner.

Under året har arbetet med att ta fram ett förslag till länstransportplan för 2018–2029 slutförts. Baserat på det remissförslag som utarbetades under året har arbetsutskottet fattat beslut om förslag till länstransportplanen, som förbundsstyrelsen kommer att fatta beslut om i januari 2018. Under våren fattade förbundsstyrelsen ett antal beslut som rör både innevarande och kommande länstransportplan. Framtagandet av en ny länstransportplan har präglats av djup samverkan med Trafikverket Region Nord, länets kommuner och landstinget Västerbotten.

Region Västerbotten deltar operativt i samarbetet för Botniska korridoren. I detta samarbete deltar de fem nordligaste länen samt Region Örebro. Syftet med projektet är att påverka processen så att Norrbotniabanan förverkligas, tillsammans med andra väsentliga delar av Botniska korridoren. I arbetet har också ingått insatser för att verkar för att Botniska korridoren i såväl Sverige som Finland, framgent ska kunna ingå i de två stomnätskorridorerna ScandMed och North Sea-Baltic.

Region Västerbotten har ett uppdrag att på tjänstemannanivå koordinera infrastrukturfrågor inom samarbetet Europaforum Norra Sverige. Där utmejslas gemensamma ställningstaganden rörande bl a infrastrukturfrågor som har europeisk dimension. Frågan om EU:s gemensamma finansieringssystem för transportinfrastruktur och utvecklingen, men framför allt en möjlig förlängning norrut av EU:s stomnätskorridorer, har varit i fokus.

Region Västerbotten har också varit representerat i Barentsrådets regionala transportarbetsgrupp och CPMR BSC:s transportarbetsgrupp, för att därigenom utveckla regionens påverkan av den europeiska transportpolitiken så att den innefattar en tydlig nordlig dimension. En viktig fråga har varit Sveriges kommande ordförandeskap i Barents Euro-Arctic Transport Area (BEATA). Region Västerbotten har deltagit i dialog om de fyra möten som planeras att hållas i Västerbottens och Norrbottens län under åren 2018–2019.

Region Västerbotten har deltagit under Almedalsveckan i syfte att påverka olika aktörer rörande utveckling av transportinfrastruktursatsningar som är viktiga för vår region, bl a i samverkan med Norrbotniabaneprojektet och projektet Botniska korridoren.

REGIONALA KOLLEKTIVTRAFIKMYNDIGHETEN

Region Västerbotten är sedan 2012 regional kollektivtrafikmyndighet.

Kollektivtrafikmyndigheten ska verka för en utvecklad kollektivtrafik samt för att ett strategiskt och långsiktigt förhållningssätt ska möjliggöra ett ökat, hållbart resande i länet. Myndigheten har det ekonomiska ansvaret för all upphandlad regional kollektivtrafik och ska regelbundet fastställa mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten är behörig myndighet enligt EU:s kollektivtrafikförordning och fattar beslut om allmän trafikplikt.

De mest centrala målen för kollektivtrafiken i Västerbotten, vilket också strategiskt har fastställts i det regionala trafikförsörjningsprogrammet, gäller klimat och miljö, regionförstoring (inom-läns och länsgränsöverskridande), geografisk tillgänglighet och människors mobilitet. Kollektivtrafiken bidrar till att öka tillgängligheten för länets invånare och har mycket stor betydelse för mobiliteten hos människor med olika funktionsnedsättningar.

Mål och åtgärder i trafikförsörjningsprogrammet uttrycker Västerbottens åtaganden inom kollektivtrafikens område, för att bidra till målsättningarna:

- Trafikera de stråk/linjer som har flest resande i det prioriterade nätet med tillgänglighetsanpassade fordon.
- Förbättra resenärers information om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och skriven informations tillgänglighet.
- Utveckla dialogen med medborgare och andra som berörs av den regionala kollektivtrafiken.
- Förbättra hållplatsmiljöerna, med särskilt fokus på tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, vid hållplatser med resenärer i det prioriterade nätet.

Arbetet i Samverkansområde Transporter (SOTP) syftar till att säkerställa en grundläggande transportverksamhet som tillgodoser samhällets behov av transporter när samhället är utsatt för omfattande störningar, vid såväl kriser i fredstid som höjd beredskap.

PÅGÅENDE PROJEKT:

Botniska korridoren

- E12 Atlantica och E12 Atlantica – forskning SimLab 2.0

Framtagande av järnvägsplaner mellan Umeå och Skellefteå

- Gemensam beställningscentral

HAR – Hållbara arbets- och tjänsteresor

- Jämställd regional tillväxt
- Kapacitet för regionalt utvecklingsarbete 2017–2018
- Kapacitetshöjning inom samhällsbyggnadssektorn
- Norrkoll

Norrbotniabanan

- NSB Core, Östersjöprojekt
- Sammanhållen totalförsvarsplanering i transportsektorn

Samordnad mobilitet

- SPARA 2020, Smart Peripheral And Remote Airports
- Stärkt rumsligt perspektiv

Utveckling av avropsstyrd och särskild kollektivtrafik

- Utveckling av kollektivtrafiken längs väg 363
- Uppföljning, utvärdering och lärande av regionalt tillväxtarbete
- Ägxit

Utbildning och kompetensförsörjning

Region Västerbotten har en samordnande och kunskapsuppbyggande funktion inom utbildning- och kompetensförsörjning i länet.

Region Västerbotten ansvarar för länets Kompetensplattformsarbetet och är den sammanhållande aktören för att stimulera mellankommunal samverkan inom utbildningsområdet. Det övergripande syftet är att alla invånare ska ha tillgång till ett allsidigt och tillgängligt utbud av utbildningar av hög kvalitet samt att öka överensstämmelsen mellan arbetskraftsutbud, arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens och utbudet av utbildningar.

Region Västerbottens mål är:

- **att alla invånare har tillgång till ett allsidigt och tillgängligt utbud av utbildningar av hög kvalitet, från förskola till universitetsutbildning, i ett livslångt lärande.**
- **ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud, arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens och utbud av utbildningar.**

UTBILDNING FÖR ALLA I HELA LÄNET

Region Västerbotten samordnar det länsövergripande arbetet inom utbildningsområdet, genom att förvalta och utveckla ett stort antal nätverk inom hela utbildningsområdet för skolpolitiker, skolchefer, elevhälsochefer, utvecklingsledare m fl.

Region Västerbotten samordnar också länsövergripande utvecklings- och utbildningsinsatser samt bedriver påverkansarbete på nationell nivå. Under året har några av de mest aktuella frågorna varit vuxenutbildning, fjärrundervisning, personalförsörjning till pedagogiska yrken samt utveckling av lärarutbildningen vid Umeå universitet.

STORT BEHOV AV ARBETSKRAFT

Region Västerbotten ansvarar för arbetet med Kompetensplattformen genom ett aktivt arbete med aktuella etablerings- och varselsituationer i länet, kunskapsunderlag och kunskapsspridning inom området samt möten och mötesplatser inom kompetensförsörjningsområdet.

Under året har arbetet med varslen i Lycksele och Malå avslutats, medan arbetet med Northvolts etablering i Skellefteå och Arbetsförmedlingens etablering i Lycksele har inletts.

Under 2017 har kunskapsunderlaget, som baseras på rapporten 40 000 nya medarbetare behövs till 2025, uppdaterats och utvecklats samt kompletterats med en studie kring gymnasieutbildningarnas betydelse för kompetensförsörjningen.

Region Västerbotten har under 2017 arrangerat branscharenor, dvs mötesplatser för utbildningsaktörer, entreprenörer, fackförbund och arbetsgivarorganisationer inom t ex jord och skog samt fastighet. Inom ramen för arbetet med Kompetensplattformen har också branschforum arrangerats, som är en bredare samling kring kompetensförsörjningsfrågorna. Vidare har arbetet med att stärka utbildningsområdets kapacitet inneburit utvecklings- och samordningsinsatser inom gymnasie- och vuxenutbildning, validering samt yrkeshögskoleutbildning.

UTVECKLA OCH STÄRKA YRKESHÖGSKOLAN

Utifrån ett identifierat behov av att utveckla och stärka yrkeshögskolan (YH) i Övre Norrland bedrivs projekten YH Nord (regionalt) och YH Nord Nationellt. Projekten genomförs i samverkan mellan Kompetensplattformarna i Region Västerbotten och Region Norrbotten, med finansiering av Europeiska Socialfonden.

YH Nord fokuserar på att analysera de regionala förutsättningarna för att bedriva denna utbildningsform. Detta innebär nätverksarbete för kommunala och privata utbildningsanordnare, förstärkt påverkansarbete, förankring hos företag och offentlig sektor samt marknadsföring för att synliggöra utbildningsformen för potentiella studerande.

YH Nord Nationellt fokuserar på att utveckla de övergripande strukturerna för yrkeshögskolan – ett funktionellt flernivåstyre som bidrar till en effektiv och väl fungerande kompetensförsörjning.

JÄMSTÄLLD, JÄMLIK OCH TILLGÄNGLIG ARBETSMARKNAD I VÄSTERBOTTEN

Inom Kompetensplattformen bedrivs även en satsning på ökad samverkan, stärkt erfarenhetsutbyte samt stärkt kompetens hos berörda aktörer inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet.

Projektet Arbetsmarknadsforum verkar genom nätverk och seminarier, där lokal, regional och nationell nivå knyts samman. Projektet förväntas bidra till stärkt organisatorisk kompetens gällande arbetsmarknadsfrågor och effektivare insatser för återgång i arbete för personer utanför arbetsmarknaden. Det ska också bidra till en mer jämställd, jämlik och tillgänglig arbetsmarknad i Västerbotten.

DIGITALISERING I SKOLAN

MediaCenters roll är att, tillsammans med kommunerna, utveckla digitaliseringen av undervisningen och fjärrundervisningen i Västerbotten. I uppdraget ingår att bidra med kunskap och fortbildning samt att tillgängliggöra digitala lärresurser.

Under 2017 har stora insatser gjorts inom utvecklingen av fjärrundervisningen i Västerbotten och nu är 14 av 15 kommuner i Västerbotten engagerade inom fjärrundervisning. Genom fjärrundervisning kan elevens rätt till undervisning av god kvalitet säkras, oavsett var hen bor. Dessutom Dessutom har skolledare och lärare i Västerbottens skolor kompetensutvecklats, i linje med riktlinjerna vad gäller digitaliseringen av undervisningen, enligt skolans styrdokument och den nationella IT-strategi för skolväsendet.

TILLGÄNGLIG INFORMATION FÖR ALLA

Infomix arbetar med att göra information tillgänglig för personer med någon form av funktionsnedsättning. Under året har man stöttat sina medlemskommuner och Västerbottens landsting med detta

PÅGÅENDE PROJEKT:

- Arbetsmarknadsforum
- Kompetensplattform
- Regiovux
- YH Nord
- YrkIn

Samlad bedömning av regionplanens mål

UR REGIONPLANEN

År 2020 är Västerbotten en region där länets alla delar bidrar till att fler kvinnor, män och företag vill etablera sig och utveckals samt där människa och miljö långsiktigt tas tillvara.

Sex strategiska vägval visar inriktningen för det regionala tillväxtarbetet 2014–2020. Dessa delstrategier gör att länet kan ta tillvara möjligheterna och möta utmaningarna som kommer av de globala trenderna samt uppnå länets vision.

REDOVISNING UTIFRÅN REGIONPLANENS MÅL

Regionplanens sex inriktningsmål reglerar vilken inriktning Region Västerbottens verksamhet ska ha. Inriktningsmålen och dess delmål bryts sedan ner till verksamhetsspecifika mål, uppdrag och insatser – som samarbeten, nätverk, projekt, plattformar och rapporter.

I alla verksamheter och projekt pågår arbete med kvantitativ och kvalitativ uppföljning och utvärdering, för att svara mot inriktningsmålen.

SAMLAD BEDÖMNING

Här presenteras en samlad och i huvudsak kvalitativ uppföljning av insatsernas betydelse för att nå respektive mål, baserat på resultat, utvecklingsåtagande och uppdrag.

MÅLUPPFYLLELSE

Måluppfyllelsen har bedömts på årsbasis, dvs viken grad av måluppfyllelse som verksamheten bedömts ha nått under detta tredje år i regionplan 2015–2020.

Måluppfyllelsen har graderats i tre nivåer utifrån om:

3. Målet är på god väg att uppnås
2. Målet har delvis uppnåtts
1. Målet har i liten grad uppnåtts

Bedömningen kompletteras av förslag på förbättringsområden, för ökad måluppfyllelse kommande år.

MÅL 1 ETT

Samhällen som inkluderar och utvecklar människor

DELMÅL:

1.1 Att alla invånare erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet

1.2 Att alla invånare erbjuds en trygg och tillgänglig välfärd och social service av hög kvalitet

1.3 Att alla invånare har tillgång till ett regionalt kultur-utbud av hög kvalité och erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur

1.4 Digitala lösningar för välfärd, delaktighet och effektivitet

I årsredovisningen 2016 bedömdes att arbetet utvecklats i enlighet med rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse rekommenderades att fortsätta utveckla det arbete som inletts med att stärka Region Västerbottens roll i frågor om lika möjligheter och mångfald. Det innebär att Region Västerbotten kan genomföra insatser kopplade direkt till målen inom fler verksamhetsområden.

Under 2017 har en stor mängd aktiviteter genomförs inom ramen för målet, i huvudsak inom kulturområdet samt hälso- och välfärdsfrågor. Ett antal genomförda aktiviteter kopplas också till verksamhetsområdet digitalisering, via regionens arbete med den Regionala Digitala Agendan (RDA).

Relativt många insatser har genomförts kring mångfald och jämställdhet med ett särskilt perspektiv på samiska frågor, HBTQ-frågor samt barn och unga. Bland de aktiviteter som genomförs inom mål 1 finns ett starkt fokus på medborgarnas möjligheter till att på olika sätt vara delaktiga i samhällsutvecklingen.

Det finns relativt få exempel på direkta insatser inom mål 1 kopplat till andra delar av verksamheten, men viss samverkan tar form – exempelvis mellan digitalisering och kultur samt innovation och välfärdsfrågor.

UTFALL

Arbetet bedöms utvecklas i enlighet med rekommendationerna. För en ökad måluppfyllelse behövs fler direkta satsningar inom mål 1 kopplat till andra delar av verksamheten och satsningar samt initiativ för mångfald och delaktighet som involverar hela eller stora delar av Region Västerbottens verksamhet.

MÅLET HAR DELVIS UPPNÅTTS (2)

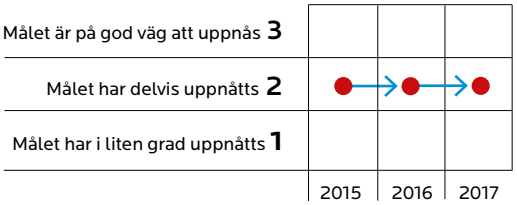

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Region Västerbotten har under perioden varit aktiv inom de stödstrukturer som finns kopplade till vård och hälsa, FoU välfärd samt psykisk ohälsa.

Under året har länsöverenskommelsen Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, antagits på tjänstepersonnivå. Överenskommelsen ska reglera ansvarsfördelning och ersättningssystem kring utskrivning samt

beskriva på vilket sätt landstinget och länets kommuner ska samarbeta på övergripande, strategisk nivå.

Den framgångsrika modell som tagits fram för uppföljning av mottagandet av ensamkommande flyktingbarn, har beviljats medel från Länsstyrelsen. Arbetet fortsätter med att utveckla och fördjupa uppföljning på individnivå samt säkerställa förvaltning av modellen.

Socialtjänsten i glesbygd har särskilda förutsättningar och under året har det pågått ett arbete med kunskapsspridning inom området. Ett chefsnätverk inom hemtjänst i Region 8 området har startats och projektet Glesbygdens innovationsförmåga inom socialtjänstens IFO (GINO) har beviljats medel från Vinnova.

Medfinansiering är ett viktigt verktyg inom ramen för mål 1 och Region Västerbotten medfinansierar ett antal projekt som berör samiska frågor, kulturinstitutioners kulturutbud och pedagogiskt utvecklingsarbete inom arkivverksamhet. Region Västerbotten ger även bidrag till ungdomsverksamhet inom kulturområdet.

Ett flertal aktiviteter bedrivs inom området jämlikhet och mångfald. Exempelvis driver Region Västerbotten, tillsammans med ett antal aktörer. projektet HBTQ och normkritisk kompetens, som under 2018 går in på sitt sista år. Syftet är att höja kompetensen och kunskapen om HBTQ-frågor genom att undersöka attityder, förhållningssätt och tendenser gällande HBTQ-frågor inom kulturområdet. En seminarieserie, Skellefteå för alla, har också anordnats med syfte att synliggöra frågor som rör rasism och främlingsfientlighet.

Verksamheten Film i Västerbotten har fortsatt sitt framgångsrika arbete med att träffa och lära unga att göra film. Dessutom har ett arbete påbörjats för att bevara och utveckla biografer och filmfestivaler i länet, liksom insatser för att arkivera och framtidssäkra regionalt producerad film.

Litteraturappen härlitt, som lanserades i mars, har blivit en stor framgång och utvecklingen fortsätter med implementering av Augumented reality (AR).

Projektet Digitala servicecenter öppnade i december sina första två eRUM i Storuman och Tärnaby. Projektet har fått stor uppmärksamhet i landet och arbetet går in i en spännande fas under nästa år. Projektet Digitala Västerbotten har kommit halvvägs och under året har ett omfattande arbete bedrivits för att öka den digitala kompetensen i länet. Region Västerbotten har arrangerat ett stort antal utbildningar och konferenser för politiker och tjänstepersoner på temat digital kompetens som i mångt och mycket lagt grunden för den samverkan kring e-tjänster som nu utformas mellan 14 kommuner i länet, där Skellefteå kommun agerar draglok.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Det pågår för närvarande 18 olika projekt inom mål 1, som Region Västerbotten medfinansierar med sammanlagt 28 miljoner kronor med regionala tillväxtmedel.

Av de 15 nya projekt som har prioriterats, ska 5 skapa likvärdiga förutsättningar att medverka i samhällslivet, medan 3 inriktar sig på för digitala lösningar och välfärd.

Sammanlagt har 12 miljoner av regionala tillväxtmedel använts till projekt inom målområde 1, vilket motsvarar 32 procent av den totala summan som beslutades under 2017. Tre av de nystartade projekten drivs av Region Västerbotten, däribland projektet Nationell och internationell politisk påverkan samt projektet OSI/reg.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
Kapacitet för regionalt utvecklingsarbete 2017–2018	3 678 778 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Förstudie – Grön infrastruktur i stadsmiljö	225 000 kr	Lycksele kommun
Social hållbarhet – en ekonomisk, ekologisk och social framgångsfaktor	25 000kr	GF Chansen AB
OSI/reg	574 376 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Nationell och internationell politisk påverkan (NIPP)	3 055 000 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Ageing Online: Digitala tjänster för meningsfulla sociala aktiviteter bland Botniaregionens äldre	285 000 kr	Åbo Akademi
Samhällsutveckling med Säker IoT och Öppen Data/Societal development through Secure IoT and Open Data (SSiO)	1 598 528 kr	Luleå tekniska universitet
Prehospital resursoptimering (PR)	2 594 813 kr	Västerbottens läns landsting
Nordiskt Berättarcentrum	500 000 kr	Västerbottensteatern AB
Samiskt centrum i Tärnaby	326 000 kr	Storumans kommun
Från samisk teater till samisk nationalscen	100 000 kr	Giron Sámi Teáhter
Kvinnor som går före	100 000 kr	Umeå sameförening
Med genus i norrländsk företagshistoria	250 000 kr	Företagsarkivet i Westerbotten
Vuárkká – en skattkammare i Sápmi	200 000 kr	Skogsmuseet i Lycksele AB
Kompetensutveckling Dans	30 000 kr	Danscentrum Norr

MÅL 2 TVÅ

Strukturer för innovation

DELMÅL:

2.1 Att det finns platsoberoende och samordnande strukturer, för kvinnor och män oavsett etnisk och kulturell bakgrund, som tillvaratar idéer och bidrar till att de omsätts till innovationer och når ut på en marknad eller kommer till användning

I årsredovisningen 2016 bedömdes att arbetet kan utvecklas ytterligare i riktning mot rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse rekommenderades att genomföra fler insatser riktade mot strategisk styrning i genomförandet av den Regionala innovationsstrategin och insatser för mångfald inom det innovationsfrämjande systemet.

Under 2017 deltar Region Västerbotten på olika sätt i innovationsarbetet. Insatserna har blivit fler än under 2016 och en stor del av arbetet inom mål 2 har skett genom projektfinansiering kopplat till Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), men även från exempelvis Svenska Institutet och Interreg Baltic. Genom medfinansiering och prioritering av projekt, deltagande i utformningen av utlysningar och styrgruppsarbete bidrar Region Västerbotten till att utveckla eller vidareutveckla strukturer för innovation i länet.

Under 2017 också har steg tagits för att utveckla arbetet med smart specialisering (en metod för att utveckla regioners styrkeområden), tillsammans med företrädare för myndigheter samt projekt i Tyskland, Polen, Finland och de baltiska länderna.

UTFALL

Arbetet kan utvecklas ytterligare i riktning mot rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse behöver startade initiativ kopplade till smart specialisering fullföljas och mer riktade insatser kring strategisk styrning, vad gäller genomförandet av innovationsstrategin, tas fram.

MÅLET HAR DELVIS UPPNÅTTS (2).

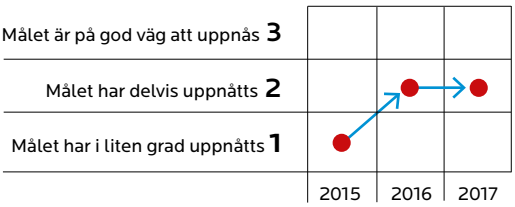

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Under året har projektet OSI/reg startats. Syftet är att utveckla ett regionalt ekosystem för innovation, som bygger på öppen och social innovation. Målet är att ta fram en handlingsplan för hur delaktighet och förändring kan stärkas i framtagande, införande, genomförande och uppföljning av kommande regionala strategier, genom att utveckla användandet av öppen och social innovation.

Region Västerbotten deltar också i projektet LARS inom Östersjöprogrammet. Fokus ligger på att arbeta transnationellt med regionala innovationssystem kopplade till cirkulär ekonomi, avancerade produktionsmetoder och energiteknologi. Projektet studerar även hur framgångsrika modeller kan överföras mellan regioner. Region Västerbotten deltog under 2017 i Östersjökommissionens konferens om gränsöverskridande innovationssystem i Berlin, bl a vid seminarier om innovation och transport.

Under året har Interregprojektet OSIRIS, som syftar till att ta fram former för att kunna använda öppen social innovation i framtagande och genomförande av regionala strategier, fortsatt sin rundresa i de deltagande regionerna. Besöken handlar om att få inspiration och idéer samt att hjälpa varandra med inspel till den handlingsplan som kommer att tas fram under våren 2018.

Region Västerbotten har under året fortsatt sitt arbete med att höja det kreativa självförtroendet i länet. Arbetet bedrivs inom ramen för Innovationsloopen, där aktörer från hela samhället deltar. Under året har fyra utvecklingsverkstäder arrangerats och de starkaste idéerna har sedan bearbetats i en utvecklingsverkstad. Under sommaren har resurser från universitetet jobbat ytterligare med att förädla de idéer som kom fram i verkstäderna.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Under 2017 har åtta nya projekt startats inom mål 2. Dessa projekt har beviljats 8,7 miljoner kronor, vilket motsvara 23 procent av de regionala tillväxtmedlen.

Umeå universitet har beviljats två projekt, Flexibla transparenta ledande filmer som elektroder och MT4North.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
noICE - noRDIC Icing Center of Expertise	1 742 280 kr	Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi
Intersective Innovation	1 673 359 kr	Piteå Science Park AB1
Västerbotten på Grand Hôtel 2018	859 236 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Lokala innovationsplatser	250 050 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Högtryckscentrum i Robertsfors – förstudie	314 700 kr	Robertsfors kommun
Tannins for waste water treatment (TanWat)	1 171 296 kr	Sveriges Lantbruksuniversitet
Flexibla Transparenta Ledande Filmer som Elektroder	564 867 kr	Umeå universitet
Medicinsk teknik för företagstillväxt i Norrland (MT4North)	2 100 000 kr	Umeå universitet

MÅL 3 TRE

Miljödriven utveckling

DELMÅL:

3.1 Giftfria livsmiljöer, rent vatten och god bebyggd miljö

3.2 Att det finns strukturer som bidrar till utvecklingen av en trygg och hållbar energiförsörjning och en ökad energi- och resurseffektivitet

3.3 Att det finns strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan

I årsredovisningen 2016 bedömdes att arbetet utvecklats i riktning mot rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse rekommenderades att Region Västerbotten fortsätter att utveckla sin roll för att bygga strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter, som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan. Det kan bl a handla om att ta initiativ till fler projekt inom området eller att vidareutveckla arbetet med bioekonomifrågor.

Under 2017 finns exempel på genomförda aktiviteter kopplade till bioekonomi och energifrågor. Antalet aktiviteter kopplade till de mellankommunala plattformarna har tydligt minskat, framförallt inom miljöområdet.

Under året har Region Västerbotten arbetat med att skapa en ny struktur för samarbetsplattformarna inom samhällsbyggnadssektorn. Region Västerbotten har också genomfört aktiviteter kopplat till samverkan inom fysisk planering.

Under året har ett arbete påbörjats med en handlingsplan för att integrera miljö och klimat i det Regionala tillväxtarbetet.

UTFALL

Arbetet bedöms delvis utvecklas enligt rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse bör Region Västerbotten fortsatt utveckla initiativ och projekt kopplade till strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter, men bör också genomföra fler aktiviteter kopplade till miljö och klimat, framförallt inom de mellankommunala plattformarna.

MÅLET HAR DELVIS UPPNÅTTS (2)

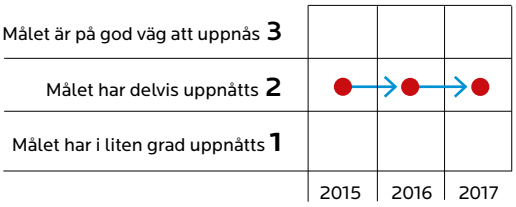

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Under året har analysarbetet kopplat till Biosfärområdet Vindelälven avslutats, arbetet har resulterat i ett rapportunderlag som ska ligga till grund för den planerade Biosfäransökan.

Inom ramen för de mellankommunala samverkansplattformarna anordnade Region Västerbotten i oktober samhällsplaneringsdagar med temat bostadsförsörjning, där ett 90-tal kommunala företrädare deltog.

Under året har Region Västerbotten beviljats medel från Tillväxtverket för att bedriva projektet Svenska regioners kommunikationsplattform för bioekonomisk utveckling. Elva svenska regioner deltar. Projektet ska ta fram gemensamma positioner och arbeta med lobbying inom bioekonomi samt stärka de deltagande regionernas arbete med bioekonomifrågor. Region Västerbotten finansierar också

projektet Cleaner Growth som syftar till att stötta cleantech-bolag i norra Sverige.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Sedan tidigare pågår tre projekt som Region Västerbotten medfinansierar inom detta mål. Under 2017 har projektportföljen utökats med ytterligare ett projekt.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
Sveriges regioners kommunikationsplattform för bioekonomisk utveckling	150 000 kr	Region Västerbotten

MÅL 4 FYRA

Investeringar i utbildning och kompetens

DELMÅL:

4.1 Att alla invånare har tillgång till ett allsidigt och tillgängligt utbud av utbildningar av hög kvalitet från förskola till och med universitetsutbildning i ett livslångt lärande

4.2 Ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud, arbetsmarknadens efterfrågan kompetens och utbud av utbildningar

I årsredovisningen 2016 bedömdes arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationerna. För fortsatt hög måluppfyllelse rekommenderades att vidareutveckla det arbete som initierats för att bredda kompetensförsörjningsarbetet.

Under 2017 har ett stort antal aktiviteter genomförts mot målet. Arbetet med kompetensförsörjning har fortsatt att utvecklas.

Region Västerbottens metod för arbete inom varsel och etableringar har fördjupats mot ökad samverkan med arbetsförmedlingen och berörda kommuner.

Initiativ kring YH-utbildningar fortsätter att utvecklas och nya initiativ har tagits kring validering i länet.

UTFALL

Arbetet fortsätter att utvecklas i enlighet med rekommendationerna. För fortsatt hög måluppfyllelse bör Region Västerbotten säkerställa att initierade aktiviteter slutförs och att avslutade projekt följs upp.

MÅLET ÄR PÅ GOD VÄG ATT UPPNÅS (3)

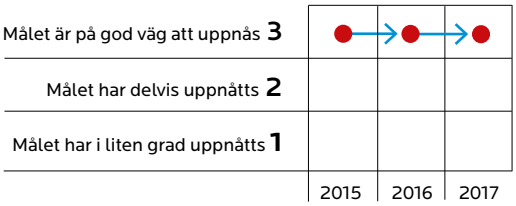

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Inom ramen för utbildningssamverkan har det under året genomförts ett antal olika aktiviteter, riktade mot fjärrundervisning och digitalisering i skolan. Det har bl a ordnats nätverksträffar för förstelärare och skolledare samt spetsutbildning för lärare som arbetar med fjärrundervisning.

Inom kompetensförsörjningsarbetet har ett antal nya aktiviteter kommit igång, exempelvis ett fördjupat samarbete med arbetsförmedlingen inom analys, varsel och etablering. Ett länsövergripande arbete inom validering har påbörjats, vars syfte är att utveckla valideringen i länet. Målet är metodutveckling, men också en ökad möjlighet till kommunal samverkan på området.

Via kompetensplattformens övergripande uppdrag att bidra med kapacitetstärkande åtgärder, har Region Västerbotten under året samarbetat med Lycksele kommun och andra aktörer kring Arbetsförmedlingens blivande kundcenter i Lycksele.

Efter årets första åtta månader avslutades projektet Kompetensplattformen, men planering för en fortsättning har varit i full gång. Under våren 2017 beviljades Region Västerbotten medel via Europeiska Socialfonden(ESF) för en ansökan med syfte att ytterligare stärka YH som utbildningsform. Projektet har väckt ett stort intresse från ESF nationellt, varför YH Nord har kompletterats med en separat nationell påverkansdel. Under juni–augusti har projektet startat genom dialog med ESF samt rekrytering av projektledare.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Det har startats tre nya projekt under perioden, som beviljats regionala tillväxtmedel. Sedan tidigare pågår projektet Jobbmatchen som Företagarna Västerbotten driver inom området.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
Kompetensplattformen 2.0 (genomförandeprojekt för aktiviteter och förstudie inför nationell finansiering av Kompetensplattformen)	341 550 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Arbetsmarknadskunskap i Umeåregionen AB	2 999 338 kr	Handelskammarens Service, AC län
SIKT - Samverkan för Integration, Kompetensförsörjning och Tillväxt	1 500 000 kr	Regionförbundet Västerbottens län

MÅL 5 FEM

Platsbaserad näringslivsutveckling

5.1 Fler och växande företag inom första hand regionens fokusområden

5.2 Strukturer som främjar entreprenörskap och företagande på lika villkor, med särskilt fokus på företagande för unga vuxna och utlandsfödda

5.3 Ökad nationell och internationell marknadsföring som främjar företagande och attraktivitet

I årsredovisningen 2016 bedömdes att arbetet delvis utvecklats i enlighet med rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse rekommenderades att fler riktade insatser inom mål 5.2 genomförs. Region Västerbotten behöver också tydliggöra eller initiera fler insatser riktade mot fler av fokusområdena.

Under 2017 har många aktiviteter genomförts inom mål 5.1 och 5.3. framförallt inom besöksnäring och internationalisering.

Projektet Jämställd regional tillväxt startades i början av året och är det initiativ som tydligast kan kopplas till mål 5.2. Ett viktigt verktyg är Region Västerbottens medfinansiering av projekt som är kopplade till det företagsfrämjande systemet. Det finns en relativt god spridning av insatser mot olika fokusområden.

UTFALL

Arbetet bedöms delvis utvecklas enligt rekommendationerna. För en ökad måluppfyllelse rekommenderas ytterligare satsningar mot delmål 5.2.

MÅLET HAR DELVIS UPPNÅTTS (2).

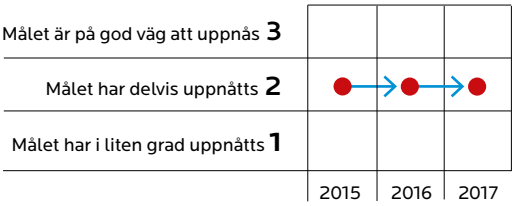

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Projektet Smart industri Västerbotten har under året avslutats. Projektet har genomfört en behovsinventering som mynnat ut i rekommendationer för att tillvarata digitaliseringens möjligheter och skapa bättre förutsättningar för långsiktig kompetensförsörjning för Västerbottens industriföretag och industrinära tjänsteföretag.

Region Västerbotten har under året deltagit i ett antal styrgrupper med tydlig koppling till delmål 5.1. Projektet Krenova lll går under 2018 in på sitt sista år. Sedan starten 2015 har 40 nya företag startats och flera av företagen har vunnit prestigefulla priser och utmärkelser. Förutom det stora antalet nya företag, har 22 heltidsanställningar genererats.

Invest i Västerbotten visar på goda resultat där över 40 företag inom Smart specialisering under året deltagit i projektets aktiviteter för ökade internationaliseringmöjligheter.

Digilyft Västerbotten har avslutats och en ansökan till tillväxtverket har beviljats för att genomföra Digilyft 2.0. Förutom att höja den digitala kompetensen och handlings-

förmågan hos industriföretag och tjänstenära industriföretag kommer s k digilotsar att inrättas för att koordinera arbetet i regionen.

Under året har intensivt arbete pågått med hållbar destinationsutveckling genom Global Sustainable Tourism Councils (GSTC) metodik för att höja hållbarhetsstatus, kvalitet och exportkunnande i Västerbotten, både hos destinationer och turismföretag.

Under 2017 har Västerbotten vidareutvecklad arbetet för att bättre integrera ett jämställdhetsperspektiv och intersektionalitet i det regionala tillväxtarbetet. I uppdraget arbetar Region Västerbotten i samverkan med Länsstyrelsen Västerbotten för att den regionala finansieringen ska fördelas på lika villkor och att mönstret med länets könsuppdelade arbetsmarknad ska brytas.

Ett relativt stort antal aktiviteter med utgångspunkt i delmål 5.3 bedrivs inom ramen för arbetet med att attrahera fler utländska gäster och utveckla fler exportmogna destinationer. Region Västerbotten arbetar fokuserat tillsammans med ett antal utvalda researrangörer kring marknadsföring och produktutveckling.

Under året har ett arbete inletts för att stärka livsmedelssektorn i länet och en kick-off genomfördes i december.

De plattformar som Region Västerbotten sedan tidigare bedriver inom påverkan och samverkan, t ex Mötesplats Lycksele och Västerbotten på Grand Hôtel, har under året genomförts som planerat.

Region Västerbotten har gjort insatser för att sprida resultatet av den framtagna OECD-studien som beskriver länets och Northern sparsely populated areas (NSPA) utmaningar och möjligheter. Det sedan tidigare etablerade samarbetet med Österbottens förbund har under året utvecklats och mer konkreta samarbetsåtgärder har genomförts. I dagsläget finns fyra arbetsgrupper som arbetar med att fördjupa samarbetet mellan de två regionerna.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Inom området näringslivsutveckling beviljades 9 nya projekt totalt 8,7 miljoner kronor under året. Det pågår 33 olika projekt som beviljats medel tidigare år, med syfte att främja fler och växande företag, exempelvis Umeåregionens projekt Näringsliv i samverkan. Bland de pågående projekten finns även specifika branschsatsningar på bl a besöksnäringen, där projektet INTILL som drivs av Visit Hemavan Tärnaby AB är ett exempel.

Under året har fem projekt avslutats, däribland projektet Företagsjouren Övre Norrland som pågått mellan slutet av 2013 och februari 2017. Projektets syfte var att hjälpa företag med finansiella svårigheter, med professionell rådgivning från auktoriserade revisorer, jurister som är godkända som konkursförvaltare och privata affärskonsulter inom ett antal specialistområden. Målet var att ett antal företag skulle undvika ekonomiska och operativa problem tack vare rådgivningsinsatser i tidigt skede samt att fortsatta arbetet med att förankra, finansiera och permanenta en Företagsjour i Sverige.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
ASF för tillväxt i Västerbotten	250 000 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Cleaner Growth BSR Cluster Project 1.0. Transnationell komponent	100 000 kr	Uminova Innovation AB
Facility Management of Residential Buildings in Barents region – FaMaRB	200 148 kr	RISE Research Institutes of Sweden
Infra-Botnia	688 832 kr	Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi
Upplevelsecenter – the Västerbotten Experience	4 852 018 kr	Regionförbundet Västerbottens län
Business Capacity Development in Swedish Lapland	1 750 906 kr	Swedish Lapland Visitors Board ek. förening
Malå Bioraffinaderi	399 900 kr	Malå Energi & Industri AB
SKBIC - Swedish Karelian Business and Information Center	328 000 kr	Länsstyrelsen Västerbotten
Förstudie gränslöst innovativt företagande på landsbygden	129 178 kr	Föreningen Norden – informationskontoret

MÅL 6 SEX

En tillgänglig och utåtriktad region

6.1 En hållbar person- och godstrafik

6.2 Att infrastrukturåtgärder av betydelse för länets utveckling förverkligas

6.3 En fast och mobil IT-infrastruktur med hög täckningsgrad, kapacitet och effektivitet

I årsredovisningen 2016 bedömdes att arbetet utvecklats i enlighet med rekommendationerna. För ökad måluppfyllelse rekommenderades fortsatt arbetet med att integrera fler verksamhetsområden i arbetet med målen. Arbetet kan också förstärkas genom att tydliggöra eller initiera fler insatser kopplade till mångfald och jämställdhet inom området.

Under 2017 har Region Västerbotten fortsatt att utveckla samverkan mellan besöksnäring, transport och infrastruktur. Initiativ har tagits för att stärka hållbarhetsaspekter i transportsystemet. För att infrastrukturåtgärder av betydelse för länets utveckling ska förverkligas har Region Västerbotten under 2017 varit aktiva i nätverk och projekt kopplade till viktiga stråk.

Länstransportplanen som styr användandet av de regionala infrastrukturmedlen har gått in i beslutsfas.

UTFALL

Arbetet bedöms fortsatt utvecklas enligt rekommendationerna. För fortsatt hög måluppfyllelse bör de initiativ som berör hållbarhet genomföras och samverkan med andra verksamhetsområden utvecklas.

MÅLET ÄR PÅ GOD VÄG ATT UPPNÅS (3).

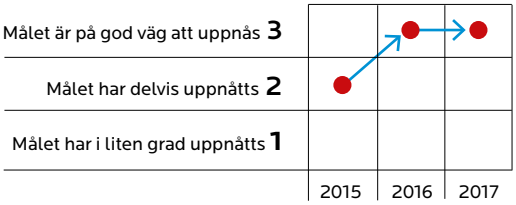

SAMMANFATTNING AV ARBETET UNDER 2017

Länstransportplanen har under året varit på remiss och är nu inne i beslutsfas.

Region Västerbotten har också varit aktiv i olika plattformar för viktiga stråk och satsningar inom infrastrukturområdet, exempelvis projektet E-12 Atlantica som ägs av Kvarkenrådet. Syftet är att vidareutveckla det öst-västliga transportstråket längst E12 och över kvarken.

Den regionala samverkan inom kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas och arbetet med att bilda ett gemensamt bussbolag med de tre Norrlandslänen Västerbotten, Norrbotten och Västernorrland, fortskrider.

Under året har arbete med krisberedskap i kollektivtrafiken bedrivits. Projektet Sammanhållen totalförsvarsplanering i transportsektorn (SOTP) syftar till att säkerställa en grundläggande transportverksamhet som tillgodoser samhällets behov av transporter när samhället är utsatt för omfattande störningar, vid såväl kriser i fredstid som höjd beredskap.

Under året har Region Västerbotten fortsatt att driva upphandling av fast och mobil telekommunikation samt växeltjänst. Upphandlingen innefattar totalt 116 organisationer, alla kommuner och landsting i Norr- och Västerbotten, ett stort antal kommunala och regionala bolag samt Luleå

tekniska universitet. Upphandlingen är nu avslutad och ett nytt avtal har tecknats med Telia Sverige AB. Avtalet kommer att medföra en sammanlagd besparing motsvarande 30 miljoner kronor per år för de deltagande organisationerna.

PROJEKT MED REGIONALA TILLVÄXTMEDEL

Projektportföljen inom mål 6 har utökats med ett nytt projekt under 2017 och innehåller därmed totalt sex pågående projekt, där Region Västerbotten har delfinansierat med projektmedel för sammanlagt 15,9 miljoner kronor.

PROJEKTNAMN	BELOPP KR	PROJEKTÄGARE
Tillväxtspår med Norrbotniabanan	2 939 734 kr	Skellefteå kommun

Måluppfyllelse
attraktiv arbetsgivare och stödjande uppdrag

I regionplanen finns ett politiskt beslutat mål för organisationen Region Västerbotten. Målet är att vara en attraktiv arbetsgivare.

Regionplanen anger också ett antal mål för Regoin Västerbottens internt stödjande uppdrag, vilka berör enheten för Administration och ekonomi samt de organisationsstödjande uppdragen inom enheten för Kommunikation och externa relationer.

MODELL FÖR BEDÖMNING

Under 2017 har en modell tagits fram för att kunna följa upp dessa mål. Målet attraktiv arbetsgivare följs upp via den uppföljning som görs av planen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Uppföljningen av mål för de stödjande uppdragen bygger på de berörda enheternas egna bedömningar av hur arbetet utvecklas samt en enkät för vissa av målen, för att mäta hur nöjd organisationen är med de stödjande uppdragens genomförande.

MÅLUPPFYLLELSE

Under varje mål finns rubriken Utfall, som anger i vilken grad målet kan anses vara uppnått. Utfallsnivåerna är desamma som vid redovisningen mot Regionplanens övriga mål:

3. Målet är på god väg att uppnås
2. Målet har delvis uppnåtts
1. Målet har i liten grad uppnåtts

Det ges också rekommendationer för en ökad måluppfyllelse kommande år.

Enheternas uppdrag, kopplat till målen

ADMINISTRATION OCH EKONOMI

Administration och ekonomi är funktioner som ska erbjuda administrativt stöd och service till Region Västerbottens politiska företrädare och tjänstemannaorganisation. De har ett särskilt ansvar för att lagar och regelverk inom de olika ansvarsområdena bevakas och följs.

Enheten ska bidra till att målen i Regionplanen uppnås genom att vara en stödresurs för hela regionförbundet. Enheten har också ett strategiskt ansvar att vara experter inom sina respektive ansvarsområden.

I verksamheten ingår:

- administrativt stöd till den politiska organisationen och tjänstemannaledningen
- nämndadministration
- ekonomi och upphandlingsfrågor
- personalfrågor och lönehantering
- diarium, posthantering och arkiv
- intern IT-samordning
- lokalfrågor och allmän service

KOMMUNIKATION OCH EXTERNA RELATIONER

Kommunikation och externa relationer är en strategisk funktion som har till uppgift att stödja, stärka och driva processer som bidrar till att uppnå Regionplanens mål.

De har också ett stödjande uppdrag för att organisationens kommunikationsarbete ska fungera effektivt samt ska bidra till att alla anställda känner delaktighet.

I denna del av årsredovisning följs den stödjande delen av uppdraget upp, medan det strategiska uppdraget redovisas mot mål 1–6 i regionplanen, se sid 32.

MÅLUPPFYLLELSE

Attraktiv arbetsgivare

I Regionplanen fastställs att Region Västerbotten ska vara en attraktiv arbetsgivare och medarbetarna ska vara nöjd med sin arbetssituation i frågor som rör:

- delaktighet
- respektfullt bemötande
- ledarskap
- kompetensutveckling

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE	Målnivå	Nuläge	
Delaktighet: Att öka delaktighet, säkerställa ett respektfullt bemötande, gott ledarskap och god kommunikation	100 % av medarbetarna känner till Region Västerbottens värdegrund	97% – Aktiviteter genomförs enligt plan. Enheterna har under 2018 till uppgift att ta fram goda exempel på hur värdegrunden används i vardagen och illustrera detta i små kortfilmer.	*Mätning genomförd december 2017*
Respektfullt bemötande: Att öka delaktighet, säkerställa ett respektfullt bemötande, gott ledarskap och god kommunikation	Nolltolerans mot kränkande särbehandling	Aktiviteter genomförs enligt plan. Arbetet pågår med att uppdatera den befintliga likabehandlingsplanen och alla enheter går igenom rutiner mot kränkande särbehandling	*Uppföljning av målnivå sker i september 2018 i en enkät för arbetsmiljö*
Ledarskap: Att ge ledning och styrning förutsättningar för att arbeta systematiskt med arbetsmiljön samt att öka delaktigheten	Utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet – undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp	Aktiviteter genomförs enligt plan. Det pågår planering och genomförande av skyddsronder för den sociala och organisatoriska arbetsmiljön	*Uppföljning sker löpande i samverkansgruppen och utvärdering av målet sker i november 2018*
Kompetensutveckling: Att öka delaktighet, gott ledarskap och god kommunikation	Alla enheter/ verksamheter har gjort uppföljning av sina handlingsplaner, utifrån resultatet av medarbetarenkäten	Uppföljning har genomförts vid två tillfällen med alla enhetschefer och verksamhetschefer – som även skickat in en lägesbeskrivning till personalfunktionen	*Positivt resultat att alla chefer arbetar med sina handlingsplaner indikerar att målet uppfylls*

De mål som har följts upp visar en positiv utveckling för att nå målnivåerna och stärka målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Beskrivningen av nuläget indikerar att ett flertal aktiviteter kommer att genomföras under 2018, då även uppföljning av målen kommer att ske. Resultaten redovisas i årsredovisning 2018.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För vidare måluppfyllelse rekommenderas att arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter att utvecklas enligt plan och att de olika målen inom planen följs upp för att säkerställa vidare utveckling mot det övergripande målet att vara en attraktiv arbetsgivare.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

MÅLUPPFYLLELSE

Alla verksamheter erbjuds goda servicenivåer

– avser enheten Administration och ekonomi

Utfallet består av en kvalitativ bedömning, sammanvägt med utfallet av en enkät till organisationens chefer.

I enkäten har organisationens chefer svarat på frågor om hur de upplever bemötande, grad av information och grad av stöd från enhetens olika funktioner på en skala 1–6, där 1 = inte bra och 6 = utmärkt.

Eftersom det är första gången enkäten genomförs finns inget tidigare nuläge.

Under 2017 har enheten varit hårt belastad av regionbildningsprojektet och resurser har till viss del tagits in för att försöka avlasta det ordinarie arbetet, för att på så sätt fortsatt kunna fokusera på utvecklingsarbete.

Ett viktigt arbete under året är införandet av digital signering av politiska protokoll.

Projektinitieringsprocessen har effektiviserats i ett arbete tillsammans med ledningsgruppen samt enheten Projekt och verksamhetsutveckling. Syftet är att förbättra stödet till verksamheterna, underlätta ekonomiuppföljningen och förbättra projektkontrollen.

Tillsammans med Kommunikation och externa relationer har flera funktioner inom enheten varit delaktiga i arbetet med ett nytt intranät. Under året har också ett arbete med förtätning av Region Västerbottens lokaler genomförts.

En handlingsplan för arbetsmiljöarbetet har tagits fram med ett större fokus på den sociala och organisatoriska arbetsmiljön, liksom ett större fokus på måluppföljning och utvärdering än tidigare.

Inför 2018 ser enheten utvecklingsmöjligheter i att arbeta mer proaktivt, exempelvis genom att ta initiativ till regelbundna avstämningsmöten med chefer och bli bättre på att återkoppla vad som genomförts på begäran.

Resonemanget stöds också i den enkät som genomförs, där organisationen lyfter fram att information i vissa fall inte upplevs nå fram i organisationen.

Det har också kommit önskemål om att stödet kring projektfinansiering av egna projekt kan utvecklas och bli mer proaktivt.

Arbetet med intranätet kommer att fortsätta att utvecklas under nästa år. Det finns också behov av att fortsätta utveckla kompetensförsörjning/kompetensväxling och omställningsarbetet, kopplat till den interna projektverksamheten.

Det påbörjade arbetet med utveckling av olika digitala tjänster för att underlätta för organisationen, avseende ärendehantering och registrering, kommer att fortgå. En viktig del i arbetet med digitalisering är att utbilda och uppmuntra personalen till ett proaktivt, digitalt tänkande samt medverka till att uppnå en modern arbetsplats.

ENKÄTENS DELRESULTAT

	1	2	3	4	5	6
Upplevt bemötande					5,0	
Tillräcklig information				4,5		
Tillräckligt stöd				4,6		

Enheten har på en övergripande nivå fått bra medelbetyg i den genomförda enkäten, kopplat till målet.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För ökad måluppfyllelse rekommenderas att arbetet med digitalisering inom organisationen fortsätter samt att tillräckligt med resurser säkras för att kunna hålla i utvecklingstakten. Enheten bör också fortsätta utveckla arbetet med att få information att nå ut i organisationen och arbeta proaktivt i olika processer.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

MÅLUPPFYLLELSE

Service och stöd är kvalitetssäkrad och effektiv

– avser enheten Administration och ekonomi

Utfallet består av en kvalitativ bedömning, sammanvägt med utfallet från enkäten. Respondenterna och upplägg är desamma som i första målet, men här har frågorna handlat om att organisationens får den service som efterfrågats och att leverans sker i tid.

Under 2017 har alla funktioner inom enheten arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling och följer utvecklingen avseende aktuella lagar och regler.

Funktionernas möjlighet till goda leveranser beror i många fall på vad som levereras från andra i organisationen, varför en väl fungerande och kontinuerlig samverkan med andra enheter i organisationen är mycket viktigt.

Dialog sker löpande med ledningsgrupp och samverkansgrupp. Ett fungerande samarbete med fackliga representanter och skyddsombud har utvecklats över tid.

Omvärldsbevakning är en viktig uppgift för alla funktioner. Under året har det införts rutiner för hantering av inkommande remisser till stöd för organisationen och för att kvalitetssäkra hanteringen av remisser. Det sker också ett arbete med att kontinuerligt följa upp vad som är beställt och att leveranser är fullständiga.

Ytterligare kvalitetssäkring som identifierats är bl a arbetet för att gå mot en mer papperslös ekonomihantering och utveckla tidsplanering inom budgetområdet.

Samarbetet med Kommunikation och externa relationer behöver ytterligare stärkas, för utveckling av intranätet.

Under 2018 kommer ett digitalt chefsstöd att skapas. Stöd till chefer kring värdegrundsarbete och arbetsmiljöfrågor kommer fortsatt att utvecklas.

Enheten har också identifierat att mer tid behöver avsättas för uppföljning och kvalitetssäkring av leveranser – en bild som också bekräftas av organisationen i den genomförda enkäten.

ENKÄTENS DELRESULTAT

	1	2	3	4	5	6
Efterfrågad service				4,8		
Leverans sker i tid				4,7		

Medelbetygen från organisationen ligger över 4,5 – med viss variation mellan funktionerna.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För ökad måluppfyllelse rekommenderas att arbete med att säkra rätt leveranser och leveranser i tid prioriteras samt att återkoppling till organisationen ytterligare utvecklas.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

MÅLUPPFYLLELSE

Service och stöd svarar mot de övergripande verksamhetsmålen

– avser enheten Administration och ekonomi

Bedömningen av detta mål är en sammanvägning av utfallet från de två första målen för Administration och ekonomi.

Under 2017 har enheten för Administration och ekonomi arbetat med en rad olika utvecklingsinsatser för att förbättra det stöd och den service som ges till organisationen.

Enheten har också identifierat ytterligare förbättringsområden som under 2018 kommer att bidra till ett ännu mer ändamålsenligt stöd för organisationens enheter.

ENKÄTENS DELRESULTAT

I den enkät som organisationen svarat på, med frågor kopplade till målen för enheten, har betygen i genomsnitt varit över 4, vilket får anses vara ett bra betyg.

De förbättringsförslag som lyfts fram rör kvalitetssäkring av leveranser och informationsspridning sa i vissa fall mer proaktivt arbete i vissa av de processer som Administration och ekonomi ansvarar för.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För ökad måluppfyllelse rekommenderas att arbetet fortsatt utvecklas enligt de rekommendationer som ges i de två tidigare målen och att enheten har en fortsatt tät och god dialog med verksamheterna om deras behov av ändamålsenligt stöd.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

MÅLUPPFYLLELSE

En effektiv intern kommunikation som främjar delaktighet

– avser enheten Kommunikation och externa relationers stödjande uppdrag

Utfallet består av en kvalitativ bedömning.

Under 2017 har man, inom ramen för uppdraget att stödja den interna kommunikationen, gått vidare i processen med att kommunicera och implementera Region Västerbottens värdegrund och i samband med detta fortsatt att utveckla och introducera Vi-boken.

Arbetet med att ge och utveckla stöd till organisationen i kommunikationsfrågor har skett löpande under året. Den interna kommunikatiionen ska i alla delar vila på de överenskomna värdegrunden, där alla medarbetare är aktörer och har ett ansvar för att bidra till att utveckla kommunikationen. På så sätt bidrar var och en till att alla anställda känner ansvar, motivation och delaktighet.

Enheten Kommunikation och externa relationer kommer fortsättningsvis att understödja implementerinen av värdegrunden i alla delar av organisationen och inte minst att själva leva den.

I processen med att arbeta fram värdegrunden för organisationen har det tydligt framkommit att det finns önskemål om mer transparens mellan olika enheter och verksamheter.

UTVÄRDERING

Utvärderingen från personaldagarna visar att det finns en kontinuerligt positiv utveckling när det gäller den organisationsgemensamma kommunikationen och att det finns en vilja från ledningen att utveckla den.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För ökad måluppfyllelse rekommenderas att fortsatt understödja implementeringen av värdegrunden i ett fortsatt nära samarbete med HR-funktion och ledningsgrupp samt att, om möjligt, involvera medarbetare från olika enheter i den fortsatta utvecklingen och bilda någon form av ”värdegrundsgrupp”.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunikationsstrategier som stödjer och utvecklar sektorsöverskridande arbetsätt

– avser enheten Kommunikation och externa relationers stödjande uppdrag

Utfallet består av en kvalitativ bedömning.

Under 2017 har arbetet med att utveckla Region Västerbottens värdegrund visat ett behov av att bättre nyttja hela organisationens kompetens, genom att utveckla mer transparens mellan olika enheter och verksamheter.

Värdegrunden är en organisationsgemensam överenskommelse på alla nivåer, där vi slår fast hur vi ska jobba tillsammans och förhålla oss till varandra för att lösa vårt uppdrag. Kommunikation betyder i grunden ”att göra gemensamt”. En fortsatt och fördjupad implementering av värdegrunden är därför central i arbetet med att stödja och utveckla ett sektorsövergripande arbetssätt i organisationen.

Den Vi-bok som tagits fram och gjorts tillgänglig på intranätet erbjuder en pedagogisk infrastruktur som kopplar till såväl värdegrund som andra viktiga styrdokument, anvisningar och hjälpmedel. Den är tänkt att bidra till att stödja och utveckla den horisontella integrationen i verksamheten.

En fortsatt utveckling och ett ökat tillgängliggörande av Vi-boken är därför angeläget.

UTFALL: MÅLET ANSES DELVIS HA UPPNÅTTS (2)

För ökad måluppfyllelse rekommenderas en fortsatt utveckling och ett ökat tillgängliggörande av Vi-boken samt kontinuerlig uppföljning av Vi-bokens användning i organisationen.

	2017	2018	2019
Målet är på god väg att uppnås 3			
Målet har delvis uppnåtts 2	●		
Målet har i liten grad uppnåtts 1			

Organisation och uppgifter

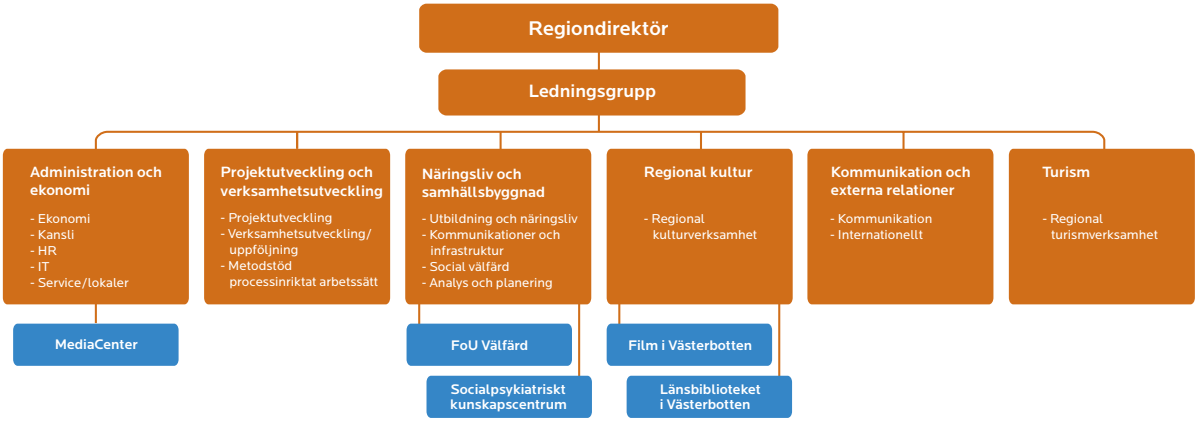

Personal

Uppgifter inom parantes anger jämförelsetal för 2016 års personalredovisning.

TJÄNSTEMANNAORGANISATION

Tjänstemannaorganisationen leds ytterst av regiondirektören, som till sitt stöd har en ledningsgrupp bestående av enhetscheferna inom Region Västerbotten. Ledningsgruppen är ett styrorgan för tjänstemannaorganisationen och hanterar övergripande frågor av principiell och strategisk natur. Utöver möten med ledningsgruppen sker kontinuerliga, gemensamma möten med ledningsgrupp och verksamhetschefer.

Under 2017 har ledningsgruppen fördjupat sina kunskaper inom olika områden, bl a verksamhetsplanering, systematisk kvalitetsutveckling, grupp- och beteendeprocesser samt ledningsgruppsutveckling.

Region Västerbotten och landstingets båda ledningsgrupper har haft ett antal gemensamma träffar och workshops för att förbereda inför kommande organisationsförändringen, dvs bildandet av en regionkommun.

Personalarbetet bedrivs idag i de operativa enheterna och verksamheterna, med stöd från personalfunktionen inom enheten Administration och ekonomi, som ska ge specialistkunskap, struktur och samordning i personalrelaterade frågor. Personalsituation och personalfrågor är en stående punkt på ledningsgruppens möten.

BILDANDE AV REGIONKOMMUN

Ett omfattande förberedelsearbete inför bildandet av den nya regionkommunen har präglat verksamheten under året. Förberedelsearbetet sker i projektform och arbetsmodellen innebär att uppdrag lämnas till en sakkunnig vardera från landstinget och Region Västerbotten, varav en av dem utses till uppdragsledare med ansvar för genomförande och leverans. Arbetsmodellen möjliggör, utöver delaktighet, engagemang och ett optimalt nyttjande av medarbetarnas kompetens, även ett kunskapsutbyte och en förståelse för varandras organisationer. En politisk styrgrupp styr ytterst projektet, genom ett beslutat projektdirektiv. Regiondirektören och landstingsdirektören leder och följer upp arbetet i projektet.

TJÄNSTEMANNALEDNING

Antal chefstjänster med personalansvar var vid 2017 års slut 10 (10,05). Chefstjänsterna är fördelade på 10 personer varav 60 procent kvinnor och 40 procent män. Varje chefstjänst har i genomsnitt ansvar för 10,4 medarbetare.

Ledningsgruppen består av regiondirektören och av sex enhetschefer varav 33 (33) procent män och 67 (67) procent kvinnor.

PERSONALBILD

Vid 2017 års bokslut hade Region Västerbotten totalt 104 (109) medarbetare som innehade totalt 105 (109) anställningar, varav 91 (88) tillsvidareanställda och 14 (21) visstidsanställda. Medelåldern totalt är 48 (50) år, där kvinnor har en medelålder på 47 (49) år och män 49 (50) år.

Andelen tillsvidareanställda i procent har ökat till 86,6 (81), varav andelen tillsvidareanställda män är 90 (76) procent och andelen kvinnor är 84 (83).

Andel anställda inom bas- och projektverksamhet*

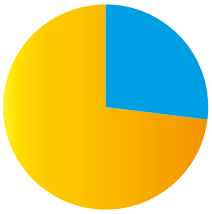

Projektverksamhet 31%
Basverksamhet 69%

Andel tillsvidare- och visstids-anställda kvinnor

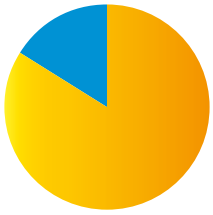

Visstid, kvinnor 16%
Tillsvidare, kvinnor 84%

Andel tillsvidare- och visstids-anställda män

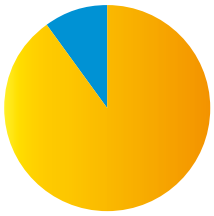

Visstid, män 10%
Tillsvidare, män 90%

I projektverksamheten är antalet tjänster 32 (30,8), som fördelas inom projekt som finansieras av t ex Vinnova, Tillväxtverket, 1:1-anslag för regional tillväxt, Interreg Europe, Europeiska socialfonden och verksamheter i projektform som finansieras av t ex Statens Kulturråd, Socialstyrelsen, landsting och kommuner.

Åldersstrukturen för medarbetare som var anställda per den sista december 2016

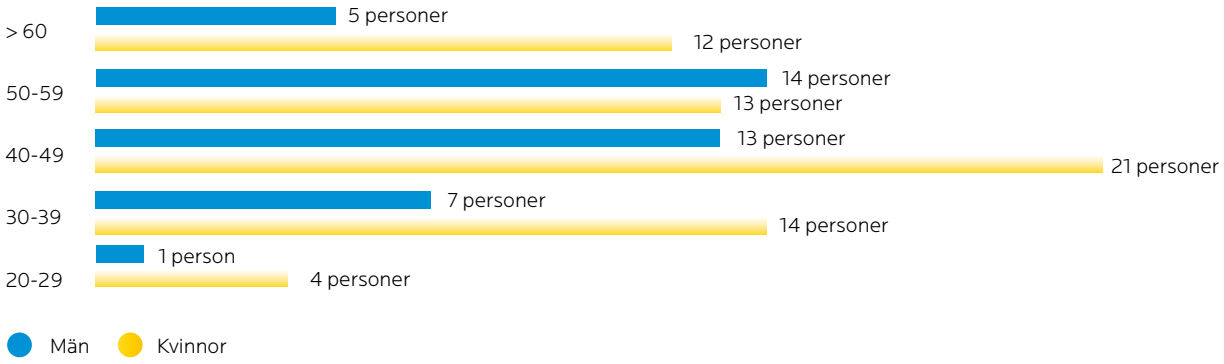

Figuren avser åldersstrukturen för medarbetare som var anställda den sista december 2017.

Anställda vid 2017 års utgång

	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Medelålder
Kvinnor	54	10	64	47
Män	37	4	41	49
Totalt	91	14	105	48

Antalet nyanställda under året var totalt 19 (19) medarbetare, varav 6 var återbesättningar. Personalomsättningen var i procent 18,6 (17,7). Fördelningen av medarbetare i procent är inom basverksamheten är 69 (72) och inom projektverksamheten 31 (28). Beräkningen avser läget 31 december 2017.

Medelantal anställda januari–december

Medelantal anställda är totalt arbetade timmar i förhållande till avtalsenlig årsarbetstid. Av medelantalet 101 anställda var 29 (29) projektfinansierade och 72 (79) basfinansierade.

Medelantal anställda	2017	2016
Kvinnor	59	63
Män	37	38
Totalt	96	101

Fördelning mellan män och kvinnor i styrelsen

Styrelsen	2017	2016
Kvinnor	9	9
Män	16	16
Totalt	25	25

SJUK- OCH FRISKTAL I REGION VÄSTERBOTTEN

Under året har sjuktalen i procent minskat till 1,5 (4,2), där 38,6 (64,1) procent är långtidssjukfrånvaro. En analys och bedömning av sjukfrånvaron per enhet genomförs två gånger per år, för att förebygga arbetsrelaterad ohälsa och vid sjukdom förkorta sjukdomstiden så långt som möjligt.

Med frisktal menas andel anställda med noll eller högst fem sjukdagar per år. Av Region Västerbottens medarbetare var det totalt 88 (81) procent som hade mellan noll och fem sjukdagar under 2017. Frisktalet var marginellt högre för kvinnor 88 (86) jämfört med män 87 (73) procent.

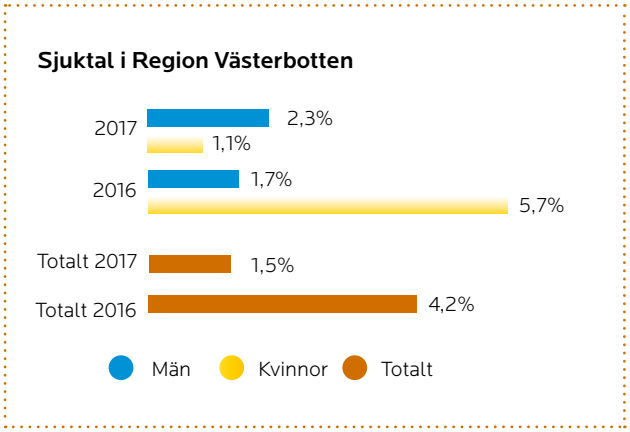

Figuren visar den totala sjukfrånvaron som anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

FRISKVÅRD OCH FÖRETAGSHÄLSA

Region Västerbotten har under 2017 en friskvårdsersättning som utgår ifrån den anställdes behov. Från föregående år har användandet av friskvårdsersättning i procent minskat till 63 (65). Andelen som nyttjar friskvården är för kvinnor 67 procent och för män 58 procent. (Det finns inga jämförelsetal mellan män och kvinnor, eftersom detta inte redovisats innan).

Under året har omfattningen av insatser från företagshälsovården minskat med 20 procent i jämförelse med föregående år. Fördelningen av insatsernas natur är relativt lika, 69 (64) procent av insatserna har varit rehabiliterande och resterande 31 (36) procent förebyggande/främjande.

Utveckling under året

VÄRDEGRUNDSARBETE

Processen med att skapa en gemensam värdegrund i organisationen pågår kontinuerligt och har utvecklats vidare under året som gått. En digital Vi-bok som bl a sammanfattar vår värdegrund och hur medarbetare inom Region Västerbotten ska förhålla sig till varandra, både extern och internt, har färdigställts under året.

Medarbetarna har varit involverade i arbetet, både på enheterna och i grupparbeten vid personaldagarna. Målet är att 100 procent av medarbetarna ska känna till Region Västerbottens värdegrund. Vid en mätning i december 2017 angav 97 procent av de 59 svarande att de känner till värdegrunden i olika grad – till största delen mycket väl. Av de svarande angav 95 procent att de inte bara kände till värdegrunden, utan i hög grad även använde sig av den i vardagen.

Enheterna vid Region Västerbotten har påbörjat ett arbete med att ta fram goda exempel på hur värdegrunden används i vardagen och illustrera detta i små kortfilmer i syfte att ytterligare implementera värdegrunden.

ARBETSMILJÖARBETE OCH SAMVERKAN

Utifrån en medarbetarenkät och i samverkan med enheter, skyddsombud samt fackliga parter, har en handlingsplan för arbetsmiljöarbetet tagits fram som gäller 2017–2018.

Handlingsplanen har utvecklats med tydliga kopplingar till de övergripande målen i regionplanen samt har ett större fokus på den sociala och organisatoriska arbetsmiljön än tidigare. Den har även fokuserat på måluppföljning och utvärdering. Handlingsplanen innehåller aktiviteter som syftar till att främja ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete, likabehandling samt utveckling av organisationen som arbetsplats.

Utveckling av samverkanssystemet har skett under året. Gemensamma mallar för arbetsplatsträffar har tagits fram, som har mer fokus på arbetsmiljöarbetet. Detta har skett i samverkan med fackliga parter.

Den grundutbildning i hjärt- och lungräddning som startade under 2015 har fortsatt under 2016 och 2017. Målet är att 70 procent av medarbetarna ska ha genomgått denna utbildning senast vid 2018 års utgång.

Årliga skyddsronder kring den fysiska arbetsmiljön har genomförts i organisationen, med tillfredsställande resultat. Endast smärre åtgärder krävdes. Tre (3) tillbud har inrapporterats till AFA försäkring under året.

Arbetet med att införa skyddsronder för den sociala och organisatoriska arbetsmiljön har påbörjats, där mallar och checklistor har tagits fram i samarbete med skyddsombud.

HÄLSO- OCH FRISKVÅRDSGRUPPEN

Hälso- och friskvårdsgruppen har under året erbjudit ett antal aktiviteter, ledda av såväl kompetens utifrån som egna resurser. Det som har genomförts under året är bl a föreläsningar om sömn, kost och vardagsmotionens betydelse för hälsan, teknikträning i längdskidåkning, deltagande i Cykelkampen och Blodomloppet samt ett antal kortare och längre föreläsningar vid personaldagar under året.

En modell för ett ekonomiskt kultur- och friskvårdsbidrag har också tagits fram och börjat tillämpas, för att främja kollegial samvaro och delade kulturupplevelser.

Gruppen består av sex medlemmar som kommer att fortsätta arbeta med ett inspirerande, stödjande och brett friskvårdsperspektiv. Gruppen har planerat ett liknande, men utökat program, för 2018.

Politisk organisation

Region Västerbotten är ett kommunalt samverkansorgan med ett politiskt ansvar för regional utveckling i Västerbotten.

Medlemmar är Västerbottens läns landsting och länets 15 kommuner: Bjurholm, Dorotea, Lycksele, Malå, Nordmaling, Norsjö, Robertsfors, Skellefteå, Sorsele, Storuman, Umeå, Vilhelmina, Vindeln, Vännäs och Åsele.

UPPGIFTER

Region Västerbottens uppgift är att ta tillvara möjligheter samt främja Västerbottens utveckling och tillväxt. Region Västerbotten är en demokratiskt styrd organisation som i dessa frågor har ett politiskt regionalt företrädarskap.

Enligt lag (2002:34) om samverkansorgan har ett regionförbund som Region Västerbotten, ansvar för att:

- utarbeta program för Västerbottens utveckling – Regionalt utvecklingsprogram (RUP) och Regionala tillväxtprogrammet (RTP) – samt samordna utvecklingsinsatser för genomförande av programmen.
- besluta om vissa statliga och regionala medel för regional utveckling.
- planera och prioritera infrastruktur bl a genom att upprätta länsplaner för regional infrastruktur.
- följa upp åtgärder och effekter av utvecklingsarbete i regionen.

Enligt överenskommelse mellan medlemmarna har förbundet bl a i uppgift att:

- vara samverkansorgan för Västerbottens kommuner i primärkommunala frågor av gemensamt intresse.
- vara huvudman för MediaCenter, regional turismverksamhet (VästerbottensTurism), regional kulturverksamhet och kollektivtrafiken.
- bevaka och påverka de processer och beslut, på EU- och nationell nivå, som berör regionen.
- finansiera, stödja och driva utvecklingsinsatser som är viktiga för länets utveckling.
- utveckla nätverk och samverka med aktörer, inom och utanför länet.

FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE, STYRELSE OCH UTSKOTT

Förbundsfullmäktige är Region Västerbottens högsta beslutande organ. Förbundsfullmäktige sammanträder ca tre gånger per år och beslutar då i principiellt viktiga frågor som budget, mål och styrdokument. Förbundsfullmäktige består av 75 ledamöter och 75 ersättare, som är utsedda av medlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

Förbundsstyrelsen väljs av förbundsfullmäktige som sammanträder ca fyra gånger per år, styrelsen består av 25 ledamöter och 25 ersättare. Förbundsstyrelsen är förvaltningsorganet som leder och samordnar planeringen samt följer upp förbundets verksamhet och ekonomi.

Förbundsstyrelsen ansvarar bl a för att bereda ärenden till förbundsfullmäktige samt se till att dess beslut verkställs och följs. Förbundsstyrelsen har inom sig utsett ett arbetsutskott och ett kollektivtrafikutskott med sju ledamöter och sju ersättare vardera.

Förbundsfullmäktige utser de förtroendevalda revisorerna och en valberedning. Revisionen är förbundsfullmäktiges, och ytterst medborgarnas, demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, utskott, beredningar, delegationer och bolag. Den övergripande uppgiften är att granska om verksamheten följer förbundsfullmäktiges beslut och uppnår de politiska målen, inom givna ekonomiska ramar.

Arbetsutskottet (AU) ska bl a bereda de ärenden som ska beslutas i styrelsen, utom de ärenden som kollektivtrafikutskottet hanterar. AU beslutar i frågor som styrelsen delegerat till utskottet och bevakar att beslut i styrelsen verkställs. AU är även budgetberedning.

Kollektivtrafikutskottet bereder ärenden om den regionala kollektivtrafiken till förbundsstyrelsen och beslutar i frågor som förbundsstyrelsen delegerat till utskottet. Kollektivtrafikutskottets uppgift är bl a att upprätta mål och budget för kollektivtrafiken i länet samt fatta beslut inom givna ekonomiska ramar.

DELEGATIONER OCH BEREDNINGAR

Förbundsfullmäktige utser två delegationer och en beredning:

- Primärkommunala delegationen
- Utbildningsdelegationen
- Kulturberedningen

Primärkommunala delegationen är ett samverkans- och intresseorgan för Västerbottens kommuner inom Region Västerbotten, för primärkommunala frågor av gemensamt

intresse. I första hand gäller det frågor inom vård- och omsorg samt miljö, energi och klimat. Delegationen har sju ledamöter och sju ersättare.

Utbildningsdelegationen är ett politiskt organ inom Region Västerbotten, med uppdrag att stödja kommunerna i arbetet för att hålla en hög kvalitet i skolan – från förskola till vuxenutbildning. Delegationen har sju ledamöter och sju ersättare.

Kulturberedningen är ett politiskt organ inom Region Västerbotten. Den är beredningsorgan till förbundsstyrelsen för dess regionala kulturverksamhet och ska verkställa uppdrag från förbundsstyrelsen inom verksamhetsområdet. Kulturberedningen utövar också den politiska styrningen av Länsbiblioteket i Västerbotten och Film i Västerbotten. Delegationen består av sju ledamöter och sju ersättare.

GARANTERAD INSYN

De partier som har en ledamot i förbundsfullmäktige, men ingen ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen, har insyn i förbundsstyrelsens arbete genom att en utsedd partirepresentant har rätt att delta i förbundsstyrelsens överläggningar.

Detsamma gäller för förbundsmedlemmar som inte har en ordinarie ledamot i styrelsen. En sådan förbundsmedlem får utse en förtroendevald som har rätt att delta i förbundsstyrelsens överläggningar under mandatperioden.

Ett politiskt parti som har en ordinarie ledamot i förbundsstyrelse, men inte i delegationer och beredningar, ska garanteras insyn i arbetet genom att en utsedd partirepresentant har rätt att delta i delegationernas eller beredningens överläggningar.

Förbundsstyrelsens ledamöter

Erik Bergkvist (S), ordförande
Tomas Mörtsell (C), vice ordförande
Lorents Burman (S)
Lilly Bäcklund (S)
Hans Lindberg (S)
Maria Marklund (S)
Peter Olofsson (S)
Karin Malmfjord (S)
Patrik Nilsson (S)
Janet Ågren (S)
Åke Nilsson (S)
Janeth Lundberg (S)
Rikard Lähdekorpi (V)
Agneta Hansson (V)
Lennart Arvidsson (V)
Anders Hård (MP)
Ewa-May Karlsson (C)
Carina Sundbom (C)
Anders Ågren (M)
Nicklas Sandström (M)
Christer Rönnlund (M)
Nicke Grahn (L)
Carin Hasslow (L)
Hans-Inge Smetana (KD)
Mats Erik Westerlund (KD)

Finansiering

Region Västerbottens basverksamhet finansieras huvudsakligen av medlemsavgifter och anslag från förbundets 16 medlemmar, dvs från Västerbottens läns landsting och länets 15 kommuner.

Medlemsavgiften styrs av antalet folkbokförda medborgare i respektive kommun den 1 november två år före verksamhetsåret. Förbundsfullmäktige fastställer medlemsavgiften i juni månad, i samband med beslut om intäktsramar för kommande verksamhetsår.

Medlemsavgifter från kommunerna till Region Västerbottens basverksamhet uppgick till totalt 17,7 miljoner kronor under 2017. Av detta gick 4,5 miljoner kronor till Mediacenter och 0,6 miljoner kronor till Infomix. Västerbottens läns landsting stod för medlemsavgifter och anslag motsvarande 154 miljoner kronor, varav 1,2 miljoner avser Infomix.

Under 2018 kommer medlemsavgiften att höjas med 1,6 procent, vilket motsvarar beräknad KPI (konsumentprisindex) i regeringens prognos per 18 april 2017. I finansieringen från landstinget ingår även en grundavgift som årligen räknas upp enligt samma KPI. Detsamma gäller för det anslag som tillkom från landstinget år 2011, i samband med överföring av verksamhet från landstinget.

Projektverksamheten har främst finansierats med medel från EU, kommuner, Sveriges Kommuner och Landsting, Kulturrådet, Vinnova samt av statliga regionala tillväxtmedel och av Region Västerbottens egna regionala projektmedel.

Ägarpolicy

Region Västerbottens fullmäktige antog en ägarpolicy för aktivt ägarskap juni 2012. Region Västerbotten har som ändamål att i en demokratiskt styrd organisation tillvarata länets möjligheter, främja dess utveckling och tillväxt samt att i dessa frågor utöva ett tydligt politiskt regionalt företrädarskap. Dessa intentioner gäller även i de bolag där Region Västerbotten har ett engagemang.

Ägarpolicyn beskriver översiktligt Region Västerbottens syn på ägarstyrning i de aktiebolag Region Västerbotten äger eller deläger. Ägarstyrningen beskrivs detaljerat i avsnittet Bolagsstyrningsprinciper för Region Västerbotten. I övrigt beskrivs vilka förutsättningar som gäller för andra bolag och föreningar där Region Västerbotten har intressen.

Ägarstyrningen ska bedrivas så att bästa möjliga förutsättningar skapas för att verksamheterna ska uppnå fastställda mål och givna uppdrag. Gällande lagar och regler ska tillämpas.

Ägarpolicyn fastställs av förbundsfullmäktige. Förbundsstyrelsen ansvarar för uppföljning och utveckling av ägarpolicyn.

Ägarrollen i de bolag Region Västerbotten äger utövas av förbundsfullmäktige och förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen ska tillvarata Region Västerbottens intressen vid bolagsstämmor och andra liknande sammanträden i de bolag som Region Västerbotten helt eller delvis äger eller har intressen i samt fortlöpande ha uppsikt över verksamheten i dessa bolag.

Denna policy gäller för Region Västerbotten och de bolag i vilka Region Västerbotten innehar en betydande ägarandel. Med betydande ägarandel menas att Region Västerbotten har en röstandel motsvarande minst 20 procent i bolag eller tillsätter minst 20 procent av styrelseledamöterna i föreningar.

Förbundsstyrelsen ansvarar för den fortlöpande uppsikten över bolagens verksamhet (s k uppsiktsplikt) och antog i slutet av 2012 rutiner för uppsiktsplikten av bolagen innefattande dialog- och utvecklingsmöten samt anvisningar för ägarinstruktion till ombud.

Under 2017 har formerna för bolagsuppföljning i samband med delårs- och årsredovisning vidareutvecklas med ett större fokus på bolagens måluppfyllnad mot ägardirektiven.

Förbundsstyrelsen har under året genomfört dialogmöten med bolagen med fokus på att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget och att målen för verksamheten uppnås. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner som fungerar på avsett vis.

Region Västerbottens ägarandel i respektive bolag

Aktiebolag	Ägarandel i procent	Anskaffnings-värde i kronor
Länstrafiken i Västerbotten AB	100	1
AC-Net Internservice AB	80	800 000
AC-Net Externservice AB	76	1
Norrlandsoperan AB	60	1
Västerbottensteatern AB	60	1
Skogsmuseet i Lycksele AB	49	1
Skellefteå museum AB	40	1
Västerbottens museum AB	40	1
Norrbotniabanan AB	28,6	200 000
ALMI Företagspartner Nord AB	24,5	490 000
Uminova Innovation AB	8	19 000
AB Transitio	5,3	1 000 000
Dotterbolag till Länstrafiken i Västerbotten AB		
Bussgods i Norr AB	100	
Norrtåg AB	25	
Samtrafiken i Sverige AB	2,1	
Dotterbolag till Norrlandsoperan AB		
Botnia Musik AB	60	

Region Västerbotten är medlem i följande föreningar:

Kvarkenrådet, ideell förening
Coompanion Västerbottens län, ekonomisk förening
Intresseföreningen Norrtåg, ekonomisk förening
Förening Giron Sámi Teáhter, ideell förening
Föreningen Folkrörelsearkivet
MittSkandia, ideell förening

Region Västerbottens bolag

LÄNSTRAFIKEN I VÄSTERBOTTEN AB

www.tabussen.nu

Region Västerbotten är ensam ägare i bolaget, som i sin tur äger 100 procent av aktierna i Bussgods i Norr AB, 25 procent av aktierna i Norrtåg AB och 2,1 procent av aktierna i Samtrafiken i Sverige AB.

Länstrafiken i Västerbottens uppgift är att stödja Kollektivtrafikmyndigheten vid Region Västerbotten i uppdraget att organisera regional kollektivtrafik. Länstrafiken ska, genom avtal med eller på uppdrag av myndigheten, i egen regi eller genom avtal med andra trafikföretag, upphandla och bedriva kollektivtrafik, förvalta biljett- och betalsystem, svara för ekonomisk uppföljning, information, marknadsföring och kundtjänst, föra statistik över passagerarutveckling samt i övrigt biträda myndigheten.

Länstrafiken har under året tagit fram en miljöplan och har utifrån den arbetat med riktad information till finansiärer för att skapa tydligare miljökrav för upphandling. Det pågår också ett arbete med att kommunicera miljö i marknadskampanjer.

Det arbetas också med ett gemensamt betalsystem i Norrland, som ett led i arbetet med fokus på resenärernas bästa i ett sammanhållet kollektivtrafiksystem.

Länstrafiken har som mål att antalet genomförda resor i verksamheten ska öka med tre procent årligen i regiontrafiken och med sex procent i Umeå tätort. Resandet utvecklas inte lika positivt som under 2016 och resultatet vid årets slut ligger på 96 procent av 2016 års resultat och målet under perioden har inte kunnat nås.

Ett nytt och viktigt mål för Länstrafiken var att trafiken 2017 skulle bedrivas med 30 procent förnybart drivmedel. Uppföljningen har skett via bolagets fordonsdatabas Frida och visar att målet uppnåtts vid årsskiftet.

BUSSGODS

Länstrafiken har, tillsammans med sitt dotterbolag Bussgods, under året varit delaktiga i den pågående processen att bilda Bussgods i Norr AB och stort fokus har legat på den frågan. Arbetet med en gemensam bussgodsorganisation sker fortsättningsvis tillsammans med Västernorrland och Norrbotten, sedan region Jämtland Härjedalen valt att lämna samarbetet och planerar att lägga ner sin bussgodsverksamhet.

Bussgods ska verka för en levande landsbygd och ge bra förutsättningar för företagare och privatpersoner att leva och bo i Västerbotten. Antalet sändningar ska öka med +1 procent per år, men under 2017 uppnås inte den ökningen.

NORRTÅG

Resenärsutvecklingen för Norrtåg har varit positiv. Nöjd kund-index visar ett positivt helhetsintryck på 89 procent. Trafiken har varit stabil och uppvisar kvalitetssiffror för punktlighet och regularitet som är bättre än riksgenomsnittet.

Länstrafikens resultat är positivt och har balanserats som en skuld till ägarna.

ALMI FÖRETAGSPARTNER NORD AB

www.almi.se/Nord

Region Västerbotten äger 24,5 procent av aktierna i bolaget, Norrbottens läns landsting 24,5 procent och moderbolaget ALMI Företagspartner AB 51 procent.

Under året har Almi hamnat i en delvis ny situation där lånefonden är fullt nyttjad. Detta har inneburit att man inte fullt ut kunnat möta de behov som finns på marknaden och de som framförallt drabbats är områden där Almi tar hög risk. Under året har bolaget bl a ökat sin koncentration av tillväxtrådgivning.

Antalet krediter har minskat jämfört med 2016 pga ökad genomsnittsvolym och den fullt utnyttjade lånefonden. Ett mål för verksamheten är att lägga så mycket tid som möjligt på kundvärdesskapande aktiviteter och mätning visar att Almi har ökat sin kundtid från 72 till 78 procent.

Bolaget har under året lånat ut och gett råd till personer med utländsk bakgrund och kvinnor, i en större utsträckning än jämförelsetalen (andel företagare i regionen). Andelen kvinnor som fått lån och råd ligger på 30 respektive 33 procent mot regionsnittet 26 procent. Andelen personer med utländsk bakgrund som fått lån och råd har mätts till 20 respektive 37 procent, där regionsnittet är 8 procent. Almis bedömningen är att arbetet utvecklas i rätt riktning, mot målet att kvinnor och personer med utländsk bakgrund ska vara överrepresenterade bland Almis kunder.

Företaget har en hållbarhetspolicy som säger att samtliga kunder ska erbjudas en dialog om hållbarhet. En uppföljning visar att sex av tio kunder upplever att man berört hållbarhetsperspektivet vid rådgivningstillfällen.

Ytterligare ett mål är att bolag som fått råd eller lån ska utvecklas bättre än kontrollgrupp, som tas ur Upplysningscentralen (UC). Mätningar visar att Almis kunder utvecklar sitt förädlingsvärde i snitt 14 procent bättre än jämförbara företag och bedömningen är därför att man når målet.

Bolagets resultat är positivt.

AC-NET INTERNSERVICE AB

www.ac-net.se

Region Västerbotten äger 80 procent av bolaget, Skellefteå kraft 10 procent och Umeå Energi UmeNet AB 10 procent.

Bolaget tillhandahåller ett högkvalitativt, fiberoptiskt bredbandsnät för kommuner och Västerbottens läns landsting, i Västerbottens län, samt deltar i utvecklingsarbetet för ett väl fungerande nät i Västerbottens offentliga sektor.

Nätets tillgänglighet är en viktig faktor som mäts och löpande följs upp. Under 2017 visar utfallet en tillgänglighet på 99,9 procent, vilket bedöms vara mycket bra.

Utvecklingsarbetet för ett väl fungerande nät bedrivs till stor del genom påverkansarbete mot bl a politiker i Västerbotten, kommunernas IT-avdelningar och stadsnät i Västerbotten, landstingets IT-avdelning samt via Svenska stadsnätsföreningen. AC-Net påverkar också genom remissvar till Post- och telestyrelsen (PTS) samt regeringen. Påverkansarbetet pågår och under året har alla planerade aktiviteter mot olika aktörer kunnat genomföras.

Bolagets resultat är positivt.

AC-NET EXTERNSERVICE AB

www.ac-net.se

Region Västerbotten äger 76 procent av bolaget, Företagarna 8 procent, Skellefteå kraft 8 procent och Umeå Energi UmeNet AB 8 procent.

Bolagets uppgift är att sälja överskottskapacitet till externa partner från det regionala datanät som AC-Net Internservice tillhandahåller för sina ägare inom Västerbottens län. Som en konsekvens av större konkurrens inom kapacitetstjänster samt ökade krav på kvalitet och kapacitet, finns det behov av ett utökat samarbete för att leverera och automatisera leveranser.

Bolaget arbetar också med att öka försäljningen till nya kunder. Prognosen för försäljningen 2017 var 14 332 000 kr och utfallet blev 14 665 000 kr, vilket ger 102 procent mot budget.

AC-Net Externservice administrerar det EU-projekt som ska bidra till utökad bredbandsanslutning i Västerbotten, med målet att bygga ortsammanbindande nät. Alla stadsnät är aktiva i arbetet och följer den uppsatta utbyggnadsplanen och bedömningen är att arbetet utvecklas på önskvärt sätt.

Tillsammans med de 13 stadsnäten var AC-Net Externservices mål under 2017 att starta och erbjuda en process för att kontinuerligt arbeta proaktivt med driftsäkerhet. Alla stadsnäten är idag aktiva och kommer vid projekttidens slut ha startat arbetet inom alla delar som ingår i den process som introducerats och arbetet bedöms därmed utvecklas enligt plan.

Bolagets resultat är positivt.

NORRLANDSOPERAN AB

www.norrlandsoperan.se

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB, 40 procent.

Under året har flera tusen barn i grundskolan från hela Västerbotten fått möta Susanna Levonen och operans symfoniorkester i den specialdesignade föreställningen Susannas guide till orkestern.

En kammarkorkester ur operans symfoniorkester, har under året samarbetat med kyrkokörer från Vilhelmina, Stensele och Storuman i det uppskattade projektet Stabat Nater, som framfördes i dessa kommuner.

Höstens opera var Charles Gounods Faust och är en av Norrlandsoperans mest ambitiösa satsningar genom tiderna. Föreställningen blev både en publik- och kritikerframgång, som spelades elva gånger och nådde nästan 5 000 besökare.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för Norrlandsoperan. Under perioden har ett antal aktiviteter genomförts med syfte att samordna, tydliggöra och utveckla barn- och ungdomsverksamheten. Förutom konsertverksamhet för barn och unga genomförs även regelbundet samspelsprojekt i länet –opera sing along.

Ungdomssatsningen Urban North med fokus på dans, musik och annan urban kultur, har genomförts under hösten. Målet är att 50 procent av länsutbudet och minst fyra nya produktioner/projekt ska vara riktade till målgruppen. Arbetet bedöms under året ha löpt enligt plan.

Norrlandsoperan ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet samt tillgänglighet och verksamheten ska återspegla den kulturella mångfalden i vår omvärld. Utvärderingar kopplat till dessa viktiga frågor görs löpande i olika forum i organisationen. Vid programplanering och programråd ska jämställdhets- och mångfaldscheckar användas. Operan ska vara tillgänglig för alla i regionen och verka för att delar av verksamheten också kan göras tillgänglig globalt via digital teknik. Arbetet bedöms löpa enligt plan, men det finns behov av insatser för att förbättra den fysiska tillgängligheten i det egna huset.

Norrlandsoperan bedriver konsert-, dans- och främjandeverksamhet i hela länet. Ett nytt turnénät har startats i Västerbotten, kallat Kransen, med kommunerna Nordmaling, Bjurholm, Vännäs, Vindeln och Robertsfors. Musik i Norr är ett samarbete där Västerbotten, Västernorrland, Norrbotten och Jämtland knutit ett kontaktnät för ömsesidigt utbyte och samverkan mellan länen och dess olikartade musikinstitutioner. Norrlandsoperan deltar också i Norrlands nätverk för musikteater och dans. Såväl regionala och nationella som internationella samarbeten ska vara en del av verksamheten där målsättningen är att vara en av Europas mest intressanta och nyskapande dansscener.

Bolagets resultat är positivt.

SKELLEFTEÅ MUSEUM AB

www.skellefteamuseum.se

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Skellefteå kommun 60 procent. Museum Anna Nordlander ingår i Skellefteå museum AB.

Under året har projekteringen av museets nya basutställning inletts. Museet har tagit initiativ till en samverkansgrupp för utveckling av Nordanås kulturhistoriska värden, med externa aktörer på Nordanå och markägare. Arbete har även gjorts för att upprätta underhålls- och åtgärdsplaner för friluftsmuseets byggnader.

Skellefteå museum har under året gjort ett omfattande arbete med organisationsöversyn och uppdatering av planeringsarbete, målstyrning samt utveckling av ekonomiska och administrativa rutiner. Totalt har museet haft ca 67 500 besökare under året som gått.

Som ett led i att prioritera målgruppen barn och unga genomför Skellefteå museum pedagogiska aktiviteter för målgruppen samt tar emot besök från skolor och barngrupper. Av de programaktiviteter som genomförts under året var 65 procent riktade till barn och unga. Verksamheten bedöms bedrivas enligt plan.

Skellefteå museum ska genom sin verksamhet främja möten mellan olika kulturer och återspegla mångfalden i regionen. Under året har museipedagogisk verksamhet och introduktion av utställningen En stad blir till, genomförts med SFI Medlefors. Tillsammans med ensamkommande tjejer har man under året genomfört det konstpedagogiska projektet Här är jag!

Museet är en drivande part i destinationsutvecklingen av Skellefteå, Norsjö och Malå. Tillsammans med övriga aktörer verkar Skellefteå museum för en ökad kulturturism samt har fördjupat samarbetet med Skellefteå kommun och Visit Skellefteå.

Under året har arbete med att konkretisera och intensifiera utbyte med nationella och internationella konstinstitutioner fortsatt, bl a är Skellefteå museum aktivt i det nationella nätverket för mindre konsthallar KLISTER. Museet har också medverket i uppstart av ett gemensamt projekt tillsammans med konstmuseer i Rovaniemi, Archangelskt och Östra finnsmark, Norge. Samverkansarbetet bedöms väl fungerande och följer de uppsatta planerna.

Bolaget uppvisar ett nollresultat.

VÄSTERBOTTENS MUSEUM AB

www.vbm.se

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Umeå kommun, genom Umeå kommunföretag AB, 60 procent.

Västerbottens Museum har under året visat 15 tillfälliga utställningar varav 4 öppnade år 2016 och den totala besökssiffran i museibyggnaden uppgick till ca 120 000 personer.

Under 2017 har tredje året av projektet Mångfald – minoritet – kulturhistoria påbörjats, med bidrag från bl a Kulturrådet. Kultur- och demokratiministern besökte museet i mars och fokuserade särskilt på museets hantering av mänskliga kvarlevor.

Verksamhetsplanen för 2017 har följts och museets utpekade arkivår har resulterat i 15 publika program, mediainslag och visningar. Året avslutades med öppningen av den egenproducerade och bemannade utställningen Prioritet: Minoritet.

För att prioritera barn och unga har Västerbottens museum under sommaren gjort en ny ungdomssatsning som kallas onsdagshäng, med målet att fler ungdomar ska delta i museets program. Under året har museet också arbetat med att skapa flerspråkiga programpunkter samt utställningar riktade till barn och unga. Sagoläsning på olika språk i museets barnverksamhet Minimus har genomförts en gång i månaden och i utställningen Prioritet: Minoritet som öppnade i november, finns också ett ”barnspår”.

Museet arbetar med en mängd olika aktiviteter för att främja möten mellan olika kulturer, återspegla mångfalden i regionens historia samt i alla delar av sin verksamhet verka för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. Exempelvis bedrivs arbete för att en högre andel av de fem nationella minoriteterna och urfolket samerna ska vara delaktiga i museets verksamhet samt med att samla in berättelser. Arbetet löper på enligt plan och samtliga minoriteter har arrangerat program på museet. Mer material förväntas komma in via den nyöppnade utställningen Prioritet: Minoritet.

Ett annat mål är att ha utställningar med varierade teman i syfte att nå olika målgrupper. Jämställdhet, barn och unga samt geografisk spridning är tre uppsatta parametrar för utställningsutbudet. Bedömningen är att de utställningar som genomförts väl tar sikte på dessa tre, bl a genom att utställningarna hittills innehållit lika antal män och kvinnor, utställning med porträtt och berättelser från världens alla hörn samt ett antal utställningar som riktar sig till barn och unga.

Västerbottensmuseum ska sträva mot en bred samverkan med regionala och nationella aktörer. Vissa kontakter, både nationellt och regionalt, upprätthålls och under 2017 har det bedrivits närmare samverkan inför etableringen av ett Nordiskt Berättarcentrum i Skellefteå.

Museet har som mål att bidra till ökad kunskap om kulturmiljöer i länets samtliga kommuner, under året har en närmare dialog med Umeå kommun påbörjats och man har genomfört kommunutbildningar och konferenser under året med god uppslutning från länet. Fler insatser planeras i samverkan med Länsstyrelsens kulturmiljöverksamhet.

Bolaget uppvisar ett positivt resultat.

VÄSTERBOTTENSTEATERN AB

www.vasterbottensteatern.se

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Skellefteå kommun 40 procent.

Under våren spelades föreställningen Darling Dorotea, en lyckad berättelse som behandlar de motsättningar som kan finnas mellan kust och inland vad gäller infrastrukturella satsningar.

Samarbetet med Röda Korset kring unga asylsökande kvinnors mående, Jag-projektet, har pågått under hela året med gott resultat.

Västerbottensteatern har under året beviljats medel för att starta ett Nordiskt Berättarcentrum, vilket kommer att kunna säkerställa Berättarfestivalens framtid och Västerbotten som Berättarnas län, både nationellt och internationellt.

Barn och unga är för Västerbottensteatern en prioriterad målgrupp och under 2017 har 27 procent av föreställningarna varit riktade mot målgruppen, vilket är ett positivt resultat då målet var 25 procent. Västerbottensteaterns ungdomsavdelning UngHästen har fortsatt med sitt framgångsrika arbete och tagit fram en ny produktion, Viskningar, som behandlar ämnet mobbning.

Västerbottensteatern ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. För att säkerställa ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i repertoarvalet arbetar Västerbottensteatern med att genomföra jämställdhets- och mångfaldscheck via repertoarrådet, av samtliga produktioner. I och med #metoo har mycket fokus ägnats detta område under hösten. Under våren har framgångsrikt arbete bedrivits i syfte att sätta upp gästspel från arabiska teatern och konsert med musiker från Syrien. Arbetet med mångfald och jämlikhet innehåller ett flertal aktiviteter och Västerbottensteatern bedömer att arbetet varit framgångsrikt och i stort löpt enligt plan.

Under året har teatern fortsatt att utveckla den samverkan som finns med övriga Norrscensteatrar. En koordinator har anställts och planering av ett gemensamt gästspel i Stockholm pågår. Det har också tagits steg för att inleda ett samarbete med Stockholms stadsteater om en Norrscensfestival. Under året har samarbeten med övriga kulturhusorganisationer i det nya kulturhuset påbörjats och fler konkreta steg kommer att tas under 2018.

Bolaget uppvisar ett nollresultat.

SKOGSMUSEET I LYCKSELE AB

www.skogsmuseet.se

Region Västerbotten äger 49 procent av bolaget och Lycksele kommun 51 procent.

Under perioden har en ny utställning, Utsikter – så långt ögat når, med tillhörande katalog/bok färdigställts.

Projektet PINUS har under våren haft ett fruktbart samarbete med Designhögskolan, Umeå universitet, där internationella studenter presenterat goda idéer kring besöksnäring i brukad skog.

Antalet betalande besökare är ungefär detsamma som under fjolåret, ca 14 800, men antalet konferensgäster har ökat. Tack vare Skogsbussen, som finansieras av Mera Skog Västerbotten, har betydligt fler skolor i länet besökt museet under första delen av året. Under året har mer än 300 skolbarn besökt museet och fler lovaktiviteter har genomförts än under 2016. Skogens dag genomfördes i år med ett nytt uppskattat upplägg med ett tydligare fokus på barn och barnfamiljer, än tidigare år.

Inom ramen för de särskilda perspektiven mångfald och jämlikhet har relativt få aktiviteter kunnat genomföras till följd av personalbrist. Arbete för en förbättrad tillgänglighet har genomförts inne i och utanför museibyggnaderna.

Ett mål för museet är att lära sig mer om kvinnors arbete i skog och ett flertal intervjuer har genomförts med kvinnor som arbetat som kockor i skogsbruket. Delar av basutställningen Huggarepoken har varit föremål för en genusanalys, vilket gett ett bra underlag för kommande utställningsförnyelse.

Skogsmuseet deltar i Museinätverket Skog & Trä. Under året har det arrangerats en träff för nätverksdeltagarna i Lycksele. Ett gemensamt utställningssynopsis tas för närvarade fram. Museet planerar att etablera kontakt med bl a centrum för samisk forskning vid Umeå universitet och ett samarbete kring projekt Vuarkkà.

Bolaget uppvisar ett positivt resultat.

NORRBOTNIABANAN AB

www.norrbotniabanan.se

Region Västerbotten äger 28,6 procent av bolagets aktier, Norrbottens läns landsting 28,6 procent. Piteå, Skellefteå, Umeå och Luleå vardera 7,1 procent samt Kalix, Boden, Haparanda och Robertsfors vardera 3,6 procent.

Syftet med bolaget är att vara en tydlig juridisk och organisatorisk plattform för arbetet med förverkligandet av Norrbotniabanan och bolaget ägs av de åtta berörda kommunerna och de två regionerna som berörs av Norrbotniabanan-projektet.

Måluppfyllelse för bolagets verksamhet har under året tagit ett stort steg framåt då ekonomiska medel för planering av sträckan Umeå–Skellefteå, genom EU-medel och regionala insatser, ställts till bolagets förfogande.

Planeringsarbetet, som bedrivs av Trafikverket på uppdrag av Norrbotniabanan, har under året hållit god fart och bedrivits i en bra samarbetsanda med andra intressenter. Järnvägsplanearbetet på sträckan ska vara slutfört år 2020. Byggstart av den inledande sträckan Umeå–Dåva ska enligt utfästelser från regeringen starta under hösten 2018.

UMINOVA INNOVATION AB

www.uminovainnotvation.se

Region Västerbotten äger 8 procent av bolagets aktier. Umeå universitet, via holdingbolag, 50,3 procent, Umeå kommun, via Umeå kommunbolag AB, 25,2 procent och Sveriges lantbruksuniversitet, via SLU Holding, 8,5 procent.

Uminova Innovation AB fokuserar på innovationsutveckling med uppgift att medverka till kommersialisering av innovationer från Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

Bolaget ingår inte i Region Västerbottens sammanställda redovisning.

AB TRANSITIO

www.transitio.se

Bolaget ägs av landsting, regioner, kommunalförbund och länsbolag I Sverige – varav Region Västerbottens ägande är 5,3 procent.

AB Transitio ska stödja aktieägare i frågor om upphandling och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter och reservdelar. Bolaget har också i uppgift att förvalta och underhålla fordon samt en rådgivande roll som sakkunnig inom spårfordonsområdet.

Bolaget ingår inte i Region Västerbottens sammanställda redovisning.

Ekonomi

I detta avsnitt anges belopp normalt i tkr (tusen kronor).

FINANSIELL ANALYS REGION VÄSTERBOTTEN

Region Västerbotten omsatte 325 765 tkr under 2017, varav basverksamhet 256 904 tkr (79 procent) och projektverksamhet 68 861 tkr (21 procent). Omsättningen minskade med 702 tkr jämfört med 2016 (-0,2 procent).

Anslagen från medlemmarna utgör 53 procent av intäkterna i hela verksamheten. Statliga bidrag från Kulturrådet, att fördela i regionen, utgör 22 procent av intäkterna (70 513 tkr). Övriga intäkter i verksamheten är i huvudsak medel för projektfinansiering och kommer bland annat från EU, kommunerna, Sveriges kommuner och landsting, Kulturrådet, Vinnova, statliga regionala tillväxtmedel samt Region Västerbottens egna regionala projektmedel.

Årets resultat blev 547 tkr. I utfallet ligger en upplösning av pensionsreserv på 1 236 tkr samt intern medfinansiering till projekt inom regionkansliet, Länsbiblioteket och

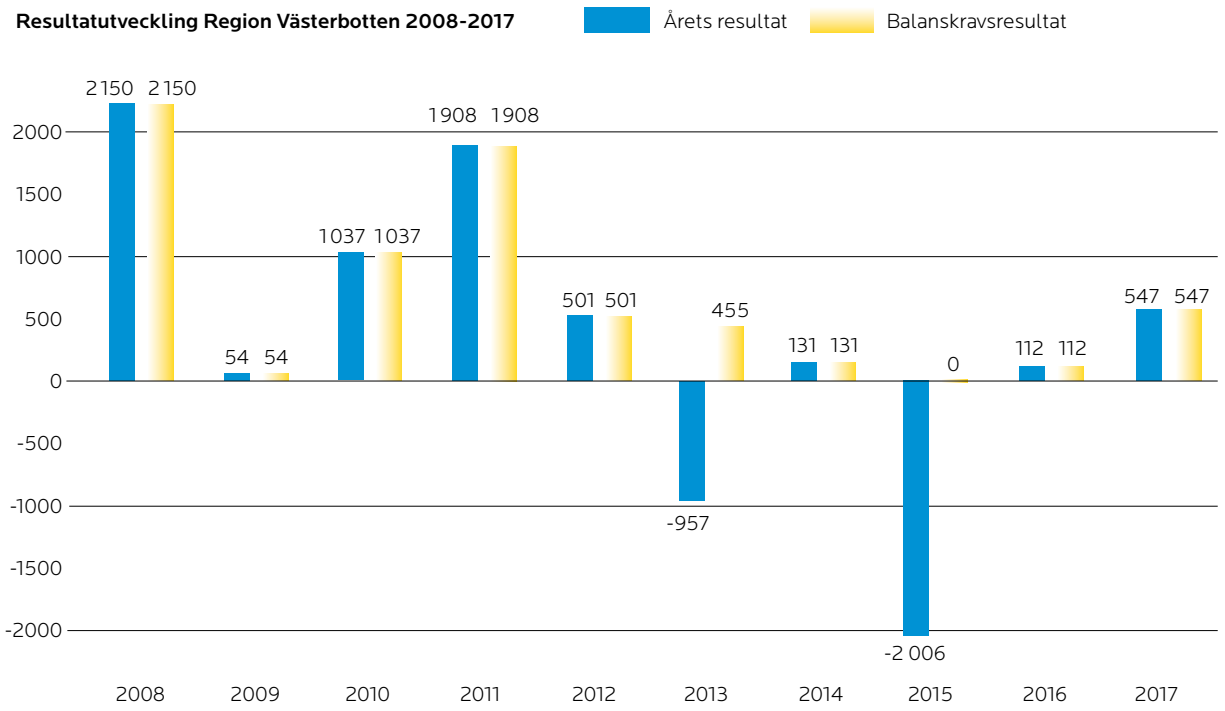

Mediacenter. När det gäller Infomix har ej nyttjade medel motsvarande 200 tkr överförts till 2018, en planerad rekrytering under 2017 blev försenad och budgeterade medel nyttjades inte fullt ut, vilka nu istället nyttjas för att kunna bibehålla personen under hela 2018.

Det finns både överskott och underskott inom projektverksamheten under året, netto betyder det ett underskott på 166 tkr. I nettobeloppet ingår ett befarat projektunderskott på 50 tkr. Årets pensionsavsättning uppgår till 1 972 tkr inklusive löneskatt. Se även rubriken Driftsredovisning.

De största kostnaderna i verksamheten avsåg personal (23 procent), externa bidrag (34 procent, huvudsakligen fördelade enligt kultursamverkansmodellen) samt ägaranslag (18 procent).

Intentionen är att Region Västerbotten ska likvideras per 181231, i samband med att Region Västerbotten och Västerbottens läns landsting slås samman och bildar en regionkommun. Planering inför likvidationen pågår.

FINANSIELL ANALYS KONSOLIDERADE BOLAG

Samtliga bolag som Region Västerbotten konsoliderar och har ägarandel i visar nollresultat eller ett positivt resultat efter skatt. Bolag i vilka Region Västerbotten har mindre ägarandel än 20 procent finns inte med i den sammanställda redovisningen.

ALMI Företagspartner Nord AB uppvisar ett positivt resultat, 4 074 tkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader till följd av försenade rekryteringar samt projektfinansiering som överstiger upparbetade projektkostnader.

Länstrafiken i Västerbotten AB gör ett överskott mot budget med 22 058 tkr, vilket bokförs som intäktsminskning och skuld till finansiärerna. Överskottet beror på högre biljettintäkter än budgeterat, resandet inom lokaltrafiken har ökat kraftigt medan resandet inom regiontrafiken minskat. På kostnadssidan framgår totalt sett högre trafikeringskostnader än budgeterat, vilket bland annat beror på övergång till ny trafikutövare inom lokaltrafiken. Netto uppvisar tågtrafiken respektive regiontrafiken överskott medan lokaltrafiken resulterade i ett mindre underskott. Bolaget påverkas i stor utsträckning av digitaliseringen och bedömer att investeringar i nya system kommer att behövas. När det gäller Norrtåg AB, till 25 procent ägt av Länstrafiken, är de största positiva budgetavvikelserna hänförliga till minskade kostnader för el och banavgifter samt utebliven trafikstart i Boden. Bolagets administrativa kostnader har minskat och är lägre än budgeterat, vilket beror på mindre bemanning och lägre konsultkostnader. Trafikverket har lämnat en extra medfinansiering för 2017 med 2 000 tkr. Detta tillsammans med en lägre trafikkostnad för 2017 medför att bolagets skuld till ägarna ökar. I Länstrafikens helägda dotterbolag, Bussgods Västerbotten AB, kunde en positiv intäktsutveckling inte kompensera för ett antal ej budgeterade kostnader, bland annat i samband med avvecklingen av externdistribution och uppstart av interndistribution i Umeå.

Norrbotniabanan AB gör ett positivt resultat på 3 tkr, bolaget rekvirerar medel av sina finansiärer motsvarande uppkomna kostnader. Budgeten för året har följts.

Både AC-Net Externservice AB och AC-Net Internservice AB uppvisar positiva resultat. Kostnadsbesparingar och intäktsökningar utöver budget har präglat resultatutfallet för AC-Net Internservice AB, bolaget bedömer att vinstmarginalen kommer att behövas inför investeringar kommande år. Konkurrensen inom kapacitetstjänster samt kraven på kvalitet och kapacitet ökar, AC-Net Externservice AB ser därför behov av att ytterligare samarbeta med stadsnäten och därmed kunna öka lönsamheten för stadsnäten samt minska kostnaderna för kommunernas IT-enheter.

Norrlandsoperans resultatutfall är positivt för 2017. Bolaget gör en överföring av ägaranslag till 2018, på 5 805 tkr. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader med anledning av ej tillsatta vakanser, bättre resultatet för produktionerna än budgeterat samt diverse intäkter av engångskaraktär. För att undvika ett underskott är bedömningen att överförda ägaranslag från tidigare år kommer att behövas kommande år, liksom att antalet produktioner kommer att minska, färre kompetenshöjande insatser göras för personalen samt personalnedskärningar bli nödvändiga. Bolaget uppger att ifall inga ytterligare medel från ägarna tillskjuts är det nödvändigt att omformulera ägardirektiven.

Västerbottensteatern AB landar även i år på ett nollresultat och överför 1 900 tkr till kommande verksamhetsår. Spel- och annonsintäkterna blev högre än budgeterat, liksom bolagets egenintäkter. Bidrag har erhållits för utredning av nytt berättarcentrum, till projekt om digitala plattformar samt i form av turnéstöd. Personalkostnaderna är väsentligt lägre än budgeterat, vilket beror på att bolaget inte fullt ut tillsatt vakanser som uppkommit i samband med pensioneringar och sjukdom samt har köpt tjänster istället för att anställa.

Skogsmuseet i Lycksele AB uppvisar ett positivt resultat för 2017, 4 tkr. Bolaget överför ägaranslag motsvarande 135 tkr till följande år.

Skellefteå museum AB gör ett nollresultat för 2017. Outnyttjade ägaranslag på 1 218 tkr har periodiserats till kommande år, vilket är en minskning med 1 728 tkr jämfört 2016. I utfallet ligger lägre personalkostnader på grund av sent tillsatta vakanser samt tjänstledigheter. Intäktssidan har samtidigt minskat, exempelvis till följd av minskade lönebidrag. För att effektivisera pågår en översyn av både organisation och arbetssätt. Museet ser möjligheter att öka självfinansieringen genom bland annat nya och befintliga nätverk, men påtalar också att högre ägaranslag kommer att behövas på sikt för att nå kostnadstäckning och kunna avsätta resurser till verksamhetsutveckling och investeringar.

KONCERNINTERNA ENGAGEMANG (TKR)

	Ägaranslag		Externa bidrag		Försäljning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Region Västerbotten	51 116		66 824		719	114
Norrlandsoperan AB		15 347		50 386	23	
Västerbottensteatern AB		9 303		8 967		25
Västerbottens Museum AB		11 477		7 353	17	202
Skellefteå museum AB		7 225		118	164	
Norrbotniabanan AB						
ALMI Företagspartner Nord AB		5 790			50	
AC-Net Externservice AB		0				734
AC-Net Internservice AB					270	79
Skogsmuseet i Lycksele AB		1 974			63	50
Länstrafiken i Västerbotten AB					24	126
	51 116	51 116	66 824	66 824	1 330	1 330

Västerbottens museum AB når ett positivt resultatutfall på 1 251 tkr. Inga ägaranslag har periodiserats till 2018. Orsaken till överskottet ligger framförallt i gynnsam utveckling på intäktssidan genom extra utställningsbidrag och god försäljning i museets affärsdrivande verksamheter. Lägre kostnader än beräknat för drift och räntor bidrar också till överskottet. Även bokslutsdispositionerna ger en positiv resultatpåverkan genom återförda överavskrivningar, vilket är en effekt av att modellen för komponentavskrivning på museets fastighet har omarbetats. Bolaget påtalar vikten av att anslagen håller samma nivå som kostnadsutvecklingen och ger utrymme för utveckling av befintlig verksamhet. Museet söker även kompletterande finansiering, utöver ägaranslagen.

EKONOMISK STÄLLNING

Region Västerbotten har vid årsbokslutet en balansomslutning på 96 197 tkr, föregående år var omslutningen 105 355 tkr (-8,7 procent). De största posterna på tillgångssidan är kortfristiga placeringar (45 procent) och kundfordringar (32 procent). Likvida medel och kortfristiga placeringar uppgår per balansdagen till 55 918 (51 546) tkr och utgör 58 procent av tillgångarna - den kortsiktiga betalningsförmågan betraktas som god. Anslag från medlemmar kommer in i början av året eller enligt lagd likviditetsplan för året. Liksom föregående årsbokslut utgörs en betydande del av kundfordringarna av fakturerat anslag till Västerbottens läns landsting för 2018. Motsvarande belopp har periodiserats på skuldsidan som förutbetalda intäkter. De största posterna (47 procent) på balansräkningens skuldsida är balanseringen av pågående projekt (totalt sett överstiger erhållna projektmedel upparbetade projektkostnader) och ovannämnda förutbetalda intäkter. Leverantörsskulder ligger på samma nivå som tidigare år och utgör 12 procent av skuldsidan. Pensionsavsättningar har gjorts sedan årsbokslutet 2012 eftersom de tillgångar som finns i en pensionsstiftelse inte längre täcker pensionsåtagandena efter 1998 (se Pensionsförpliktelser och pensionsmedel). Efter sex år av avsättningar uppgår den totala avsättningen till 9 685 tkr vid bokslutet 2017-12-31. Pensionsskulden har under året ökat med 2 636 tkr inklusive löneskatt, avsättningar för pensioner och löneskatt har gjorts på totalt 1 972 tkr under året. Pensionsskulden kommer att fortsätta att öka under kommande år, prognosen per 2017-12-31 från KPA visar på ökningar exklusive löneskatt på dryga 2 500 tkr under 2018 och ytterligare avsättningar kommer därmed att behövas.

DRIFTSREDOVISNINGEN

Driftsredovisningen på nästa sida visar utfallet i Region Västerbottens basverksamhet jämfört med budget samt var i organisationen budgetavvikelser finns. På några rader i tabellen över driftsredovisningen nettoredovisas intäkter och kostnader, exempelvis Seminarier och kurser samt Vidarefakturering. Detta förklarar avvikelsen mot angiven omsättning i basverksamheten.

Region Västerbottens basverksamhet uppvisar ett överskott på 547 tkr.

Den positiva budgetavvikelsen inom den politiska verksamheten beror huvudsakligen på upplösning av en tidigare avsatt pensionsreserv på 1 236 tkr för regionrådet. Eftersom en finansieringsöverenskommelse gällande regionrådets framtida pension har upprättats med Umeå kommun och Västerbottens läns landsting, samt att Region Västerbotten i nuvarande form upplöses den 31 december 2018, bedöms pensionsreserveringen inte längre vara nödvändig. Eftersom det kommer att bli en ny organisation (regionkom-

DRIFTSREDOVISNING, REGION VÄSTERBOTTENS BASVERKSAMHET (TKR)

	Utfall	Budget	Avvikelse
Medlemsavgifter/Anslag	236 016	235 994	22
Summa intäkter	**236 016**	**235 994**	**22**
Politiska organisationen	-3 564	-4 713	1 149
Region Västerbottens kansli	-46 216	-44 766	-1 450
Kollektivtrafikmyndigheten	0	0	0
Västerbottensturism, verksamhet	-2 569	-2 495	-74
Seminarier och kurser	62	0	62
MediaCenter och Infomix	919	0	919
Vidarefakturering	11	0	11
Bidrag och medlemsavgifter	-4 204	-4 208	4
Projektmedel och bolagsanslag	-11 036	-11 036	0
Kulturrelaterat	-90 127	-90 052	-75
Kultur statsbidrag	-67 256	-67 256	0
Länsbiblioteket	-7 392	-7 431	39
Film i Västerbotten	-3 881	-3 692	-190
Utbildningsrelaterat	-121	-250	129
Primärkommunalt, relaterat	-96	-95	-1
Summa kostnader	**-235 469**	**-235 993**	**523**
Totalt	**547**	**1**	**545**

munen) som ansvarar för denna finansiering från och med 2019-01-01 kommer en ny finansieringsöverenskommelse att tas fram. Några kostnadsslag har dragit över inom den politiska organisationen, resor (styrelse/arbetsutskott) samt arvoden (Utbildningsdelegationen och Övrig politisk verksamhet). Under året har arbetsutskottets ledamöter besökt Österbottens Förbund i Vasa. En regionresa till Skottland har genomförts där ledamöter från samtliga utskott, delegationer, beredning samt ledande tjänstepersoner deltog.

Regionkansliet uppvisar ett underskott mot budget. I utfallet ingår en pensionsavsättning på 1 972 tkr som till viss del kompenseras av lägre personalkostnader än budgeterat inom några enheter. En återbetalning från Fora har inkommit och avser premier för år 2004 (180 tkr). En reservering för intern medfinansiering i ett projekt med koppling till framtagande av en ny RUS (regional utvecklingsstrategi) har gjorts.

Kollektivtrafikmyndigheten och Kollektivtrafikutskottet finansieras i sin helhet av Länstrafiken AB och årliga över- eller underskott periodiseras till nästkommande år. Det samlade överskottet blev 153 tkr för 2017.

I utfallet för Mediacenter och Infomix ingår en intern medfinansiering till projekt och periodisering av resultatöverskott till 2018 (se ovan under finansiell analys Region Västerbotten).

Ägarsanslagen till Region Västerbottens delägda bolag ligger dels under rubriken Projektmedel och bolagsanslag, där anslaget till ALMI Företagspartner ingår (5 790 tkr), dels under "Kulturrelaterat" där anslagen till de fem kulturbolagen finns med (totalt 52 168 tkr).

Vad gäller statsbidrag från Kulturrådet ska nämnas att ytterligare 3 257 tkr i statsbidrag gått till verksamheter inom Region Västerbotten och är redovisade inom dessa verksamheter, det vill säga den totala fördelningen för 2017 var 70 513 tkr (67 115 tkr).

Länsbibliotekets resultatutfall inrymmer internfinansiering till två olika projekt. Inom Film i Västerbotten har en anställning avslutats med slutreglering av lön, vilket orsakat ett budgetöverdrag. Totalt sett uppvisar dock den samlade kulturverksamheten inom Region Västerbotten (central kulturenhet, Länsbiblioteket och Film i Västerbotten) en positiv budgetavvikelse.

KOSTNADSFÖRDELNING

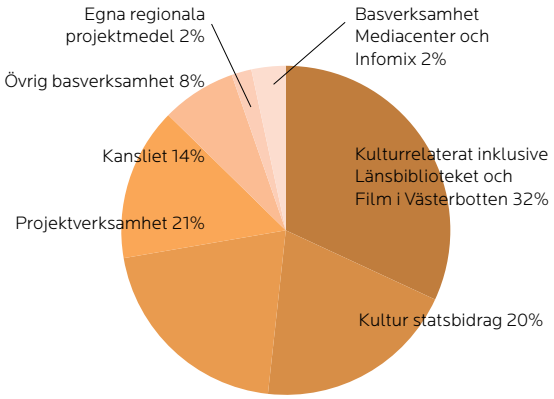

I övrig basverksamhet ingår:
Kostnader för förtroendemannaorganisationen
Kollektivtrafikmyndighet
Västerbottensturism
Bidrag och medlemsavgifter
ALMI-anslag
Seminarier och kurser
Vidarefakturerade kostnader

BALANSKRAVSUTREDNING

Balanskravet innebär att kommuner, landsting och regionförbund inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna.

Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

Varje år ska, enligt Lagen om kommunal redovisning, i årsredovisningen redovisas en balanskravsutredning:

PENSIONSFÖRPLIKTELSER OCH PENSIONSMEDEL

	2017-12-31	2016-12-31
Årets resultat	547	112
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**547**	**112**
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Årets balanskravsresultat	**547**	**112**
Balanskravsunderskott från tidigare år	0	0
Summa	**0**	**0**
Balanskravsresultat att reglera	**0**	**0**

Årets pensionskostnad redovisas som en årlig utbetalning av pensioner ur ansvarsförbindelsen, som en kostnadsreservering för ej utbetalade pensioner, samt som en förändring av ansvarsförbindelsen enligt KPA samt löneskatt på dessa delar. Åtaganden för pensioner redovisas i balansräkningen som avsättning, kortfristig skuld och ansvarsförbindelse. Intjänade pensioner avseende den individuella delen betalas huvudsakligen ut till externa pensionsförvaltare för individuell placering.

Lagen om kommunal redovisning anger att pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 ska redovisas som en ansvarsförbindelse. Region Västerbotten har i tidigare bokslut valt att även redovisa pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998 som en ansvarsförbindelse eftersom dessa till stor del tryggas av medel i en pensionsstiftelse hos Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Från och med delårsbokslutet 2016-08-31 har en förändring gjorts i redovisningen av pensionsförpliktelserna i syfte att förtydliga vilka förpliktelser som är säkrade i form av tillgångar och vilka som inte är det. Både tillgången i pensionsstiftelsen och motsvarande belopp i pensionsförpliktelse intjänad efter 1998 fördes upp i balansräkningen. Skillnaden mellan intjänad pensionsförpliktelse från och med 1998 och tillgångar i pensionsstiftelsen utgörs därmed av den avsättning som ligger under samma rubrik i balansräkningen (Avsättningar). Det betyder att kvar bland ansvarsförbindelser blir pensionsförpliktelser intjänade före 1998.

Värdet på pensionsstiftelsen uppgår per 2017-12-31 till 13 442 tkr, vilket är en ökning med 797 tkr (+6,3 procent) sedan 2016-12-31.

Sedan årsbokslutet 2012-12-31 överstiger pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998 värdet i pensionsstiftelsen. Under åren 2012-2016 har pensionsavsättningar inklusive löneskatt därför gjorts motsvarande 7 713 tkr, i syfte att uppnå balans. I detta årsbokslut görs ytterligare en avsättning på 1 972 tkr inklusive löneskatt för att täcka upp för skillnaden mellan intjänad pensionsförpliktelse från och med 1998 och tillgången i stiftelsen. Total avsättning inklusive löneskatt är därmed 9 685 tkr.

Löneskatt beräknas på skillnaden mellan total pensionsförpliktelse och värdet på pensionsstiftelsen då framtida gottgörelse från pensionsstiftelsen minskar underlaget för beräkning av löneskatt. Pensionsförpliktelsen inklusive löneskatt uppgår per 2017-12-31 till 32 008 tkr, en ökning med 2 636 tkr jämfört med föregående bokslut (2016-12-31).

Återlånade medel, det vill säga skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, uppgår till 18 565 tkr inklusive 3 625 tkr i löneskatt. Aktualiseringsgraden avseende pensionsskulden är 93 procent.

INVESTERINGAR

Region Västerbotten har inte gjort någon investering under året. Koncernens samlade inköp uppgår till 11 225 tkr, vilket bland annat avser byggnadsinvesteringar (Västerbottens museum), IT-utrustning (Norrlandsoperan, Västerbottens museum och Länstrafiken), lastbil (Länstrafiken), inredning och instrument (Norrlandsoperan) samt ljusutrustning (Västerbottensteatern).

PLACERINGSVERKSAMHETEN

Region Västerbotten köper och säljer andelar i Institutionella Penningmarknadsfonden (Nordea), vilket sker löpande.

Region Västerbotten har ett innehav i en företagsobligation i Swedbank Robur Fonder motsvarande 746 tkr. Obligationen överfördes från Västerbottens läns landsting år 2012 och utgör behållningen i en kulturfond som används till årlig utdelning av kulturstipendier.

MÅLUPPFYLLELSE FINANSIELLA MÅL

Enligt kommunallagen och lagstiftningen om god ekonomisk hushållning skall ett rimligt överskott, där intäkterna minst skall täcka kostnaderna, uppnås såväl i den budgeterade resultaträkningen som i bokslutet. Detta betyder att det egna kapitalet säkras över tiden genom planering och styrning för att nå balans.

Nedan framgår måluppfyllelse avseende Region Västerbottens finansiella mål. Se separat avsnitt i denna årsredovisning med en samlad redogörelse för god ekonomisk hushållning inom Region Västerbotten, utifrån både verksamhetsmässiga och finansiella mål.

FINANSIELLT MÅL	Måluppfyllelse 171231	Måluppfyllelse 161231	Måluppfyllelse 151231
Likviditeten ska vara över 1,0. Det vill säga den kortsiktiga betalningsförmågan uttryckt i kvoten: kortfristiga fordringar+kassa+bank/ kortfristiga skulder	1,13	1,08	1,06
Budget i balans (om inte synnerliga skäl finns, Kommunallagen 8 kap, 5 b §)	Lagd budget balanserar	Lagd budget balanserar	Lagd budget balanserar
Resultatet ska vara positivt (om inte synnerliga skäl finns)	Utfall +547 tkr	Utfall +112 tkr	Utfall -2 066 tkr[1)]
Pensionsförpliktelserna intjänade från och med 1998 ska balanseras av tillgångar i pensionsstiftelse och avsättningar	Pensionsavsättning har gjorts	Pensionsavsättning har gjorts	Pensionsavsättning har gjorts
Region Västerbottens egna kapital ska utgöra minst 2 procent av organisationens totala kapital	3,6 procent	2,8 procent	Målet fanns ej

[1)] Underskottet hanterades via upplösning av resultatutjämningsreserven

Räkenskaper

Resultaträkning

(Belopp i tkr)

	Not	2017-01-01--2017-12-31	Budget 2017	2016-01-01--2016-12-31
Intäkter, basverksamheten	1	85 185	81 258	80 255
Intäkter, projekt	2	68 861	-	72 325
Kostnader, basverksamheten	4	-256 181	-252 901	-254 064
Kostnader, projekt	5	-68 846	-	-72 283
Avskrivningar, basverksamheten	8	-124	-175	-329
Avskrivningar, projekt	8	-15	-	-43
Nettokostnad basverksamheten		**-171 121**	**-171 818**	**-174 138**
Nettokostnad projekt		**0**	**0**	**-15**
Medlemsavgifter och -anslag	3	171 719	171 719	173 887
Finansiella intäkter, basverksamheten	6	33	100	408
Finansiella intäkter, projekt	6	0	-	7
Finansiella kostnader, basverksamheten	7	-84	0	-45
Finansiella kostnader, projekt	7	-1	-	-6
ÅRETS RESULTAT		**547**	**1**	**112**

VERKSAMHETENS INTÄKTER

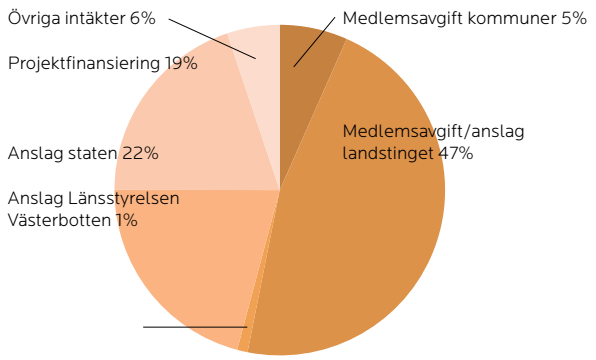

I övriga intäkter ingår:
Intäkter från kursverksamhet
Uppdragsersättning

VERKSAMHETENS KOSTNADER

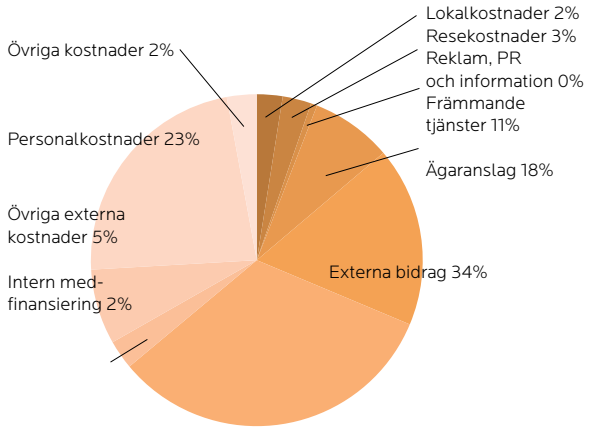

I främmande tjänster ingår:
Konsultarvoden
Revisionskostnader
Uppdragsavtal

I externa bidrag ingår:
Regionalt och statligt anslag till kulturverksamhet
Rörelsefolkhögskolor

Balansräkning

(Belopp i tkr)

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och tekniska anläggningar	8	91	229
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier, andelar, värdepapper	9	2 509	2 509
Summa anläggningstillgångar		**2 600**	**2 738**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	10	37 679	51 071
Kortfristiga placeringar		43 833	40 647
Kassa och Bank		12 086	10 899
Summa omsättningstillgångar		**93 597**	**102 617**
SUMMA TILLGÅNGAR		**96 197**	**105 355**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	12		
Årets resultat		547	112
Resultatutjämningsreserv		298	298
Balanserad vinst och förlust		2 631	2 519
Summa eget kapital		**3 476**	**2 929**
Avsättningar	13		
Pensionsavsättning avseende pensionsförpliktelse intjänad från och med 1998		9 685	7 713
Resterande pensionsförpliktelse, intjänad från och med 1998		13 442	12 645
SKL Pensionsstiftelse		-13 442	-12 645
Skulder			
Kortfristiga skulder	11	83 036	94 713
Summa avsättningar och skulder		**92 721**	**102 426**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**96 197**	**105 355**
Ansvarsförbindelse	13		
Skulder eller avsättningar		8 881	9 014
Pensionsförpliktelse regionrådet regleras i särskild finansierings-överenskommelse med övriga ansvariga organisationer, förpliktelsen är beloppsmässigt ej fastställd.			
Ställda panter		Inga	Inga

Sammanställd resultaträkning

(Belopp i tkr)

	Not	2017-01-01--2017-12-31	2016-01-01--2016-12-31
Verksamhetens intäkter	14	563 273	536 392
Jämförelsestörande intäkter	16	0	234
Verksamhetens kostnader	17	-1 093 687	-1 044 662
Jämförelsestörande kostnader	18	0	0
Avskrivningar	8	-11 615	-11 338
Verksamhetens nettokostnad		**-542 029**	**-519 374**
Medlemsavgifter och -anslag	15	547 228	521 287
Finansiella intäkter	6	101	487
Finansiella kostnader	7	-364	-488
Resultat efter finansiella kostnader		**4 936**	**1 912**
Skatt		-489	-439
ÅRETS RESULTAT		**4 447**	**1 473**

Resultaträkningen avser sammanlagd redovisning avseende Region Västerbotten och 28,6 procent av Norrbotniabanan AB, 24,5 procent av ALMI Företagspartner Nord AB, 60 procent av Norrlandsoperan AB, 60 procent av Västerbottensteatern AB, 40 procent av Västerbottens Museum AB, 40 procent av Skellefteå Museum AB, 49 procent av Skogsmuseet i Lycksele AB, 100 procent av Länstrafiken i Västerbotten AB, 80 procent av AC-Net Internservice AB samt 76% av AC-Net Externservice AB.

Sammanställd balansräkning

(Belopp i tkr)

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
IInventarier och tekniska anläggningar	8	33 830	38 505
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier, andelar, värdepapper	9	1 658	1 659
Övriga långfristiga fordringar		3 037	2 895
Summa anläggningstillgångar		**38 525**	**43 059**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	10	147 217	131 946
Kortfristiga placeringar		59 951	56 764
Kassa och Bank		65 497	72 634
Summa omsättningstillgångar		**272 665**	**261 344**
SUMMA TILLGÅNGAR		**311 190**	**304 404**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		4 447	1 473
Resultatutjämningsreserv		298	298
Övrigt eget kapital		52 081	50 628
Summa eget kapital		**56 826**	**52 399**
Avsättningar			
Pensionsavsättning avseende pensionsförpliktelse intjänad från och med 1998		9 685	7 713
Resterande pensionsförpliktelse, intjänad från och med 1998		13 442	12 645
SKL Pensionsstiftelse		-13 442	-12 645
Övriga avsättningar		1 128	927
Skulder			
Långfristiga skulder		8 987	13 288
Kortfristiga skulder	11	234 564	230 079
Summa avsättningar och skulder		**254 364**	**252 007**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**311 190**	**304 404**
Ansvarsförbindelse	13		
Pensionsförpliktelse,ej upptagen bland skulder eller avsättningar		8 881	9 014
Ställda panter		Inga	Inga
Pensionsförpliktelse regionrådet regleras i särskild finansierings-överenskommelse med övriga ansvariga organisationer, förpliktelsen är beloppsmässigt ej fastställd.			
Övrigt		308	325

Balansräkningen avser sammanlagd redovisning avseende Region Västerbotten och 28,6 procent av Norrbotniabanan AB, 24,5 procent av ALMI Företagspartner Nord AB, 60 procent av Norrlandsoperan AB, 60 procent av Västerbottensteatern AB, 40 procent av Västerbottens Museum AB, 40 procent av Skellefteå Museum AB, 49 procent av Skogsmuseet i Lycksele AB, 100 procent av Länstrafiken i Västerbotten AB, 80 procent av AC-Net Internservice AB samt 76% av AC-Net Externservice AB.

Kassaflödesanalys

(Belopp i tkr)

	Not	2017-12-31	2016-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		547	112
Justering poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar	8	139	372
Pensionsavsättningar		1 972	1 812
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**2 658**	**2 296**
Förändring av rörelsekapital:			
Förändring av rörelsefordringar		13 392	-3 467
Förändring av rörelseskulder		-11 677	5 422
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**4 373**	**4 251**
Investeringsverksamhet	8		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		0	-62
Avyttrande av materiella anläggningstillgångar		0	9
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**0**	**-53**
Finansieringsverksamhet			
Övrig finansiering		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0**	**0**
Ökning/Minskning av likvida medel		**4 373**	**4 198**
Likvida medel vid årets början		51 546	47 347
Likvida medel per periodens slut		**55 919**	**51 546**

Sammanställd kassaflödesanalys

(Belopp i tkr)

	Not	2017-12-31	2016-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		4 447	1 473
Justering poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar	8	11 615	11 338
Förändring obeskattad reserv		152	0
Pensionsavsättningar		2 004	1 844
Övriga justeringar		-717	-844
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**17 502**	**13 811**
Förändring av rörelsekapital:			
Förändring av rörelseförråd		50	21
Förändring av rörelsefordringar		-15 324	-30 845
Förändring av rörelseskulder		4 485	29 515
Skattekostnad		187	-4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**6 900**	**12 498**
Investeringsverksamhet	8		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-29 865	-9 620
Avyttrande av materiella anläggningstillgångar		23 478	997
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-24	0
Avyttrande av immateriella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-6 411**	**-8 623**
Finansieringsverksamhet			
Amortering		-5 000	-5 317
Övrig finansiering		559	146
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-4 441**	**-5 171**
Ökning/Minskning av likvida medel		**-3 951**	**-1 297**
Likvida medel vid årets början		129 397	130 694
Likvida medel vid periodens slut		**125 448**	**129 397**

Redovisningsprinciper

Region Västerbottens årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614).

Förbundet följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för Kommunal Redovisning och strävar i övrigt efter att följa god redovisningssed. Redovisningsprinciperna är oförändrade från föregående år.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Avskrivningar görs med procentsatser enligt nedan. Askrivningsreglerna justerades per 2012-01-01 med innebörd att beloppsgränsen för aktivering höjdes från 5 tkr till 20 tkr. Avskrivningar framgår av not för balansposten.

Datorer, teknisk utrustning	33 procent
Server	20 procent
Inventarier	10 procent

Avskrivningen påbörjas samma månad som inköpet görs och är linjär över tillgångarnas nyttjandeperiod.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Den övergripande värderingsprincipen är försiktighetsprincipen, det vill säga att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas. Omsättningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet eller verkligt värde om det är lägre.

Som kortfristig fordran betraktas fordringar med förfallotid inom ett år från balansdagen. För kundfordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov. Kortfristiga placeringar klassificeras som en omsättningstillgång. Skulder värderas till anskaffningsvärdet eller verkligt värde om det är högre. Skulder med löptid på mindre än ett år redovisas som kortfristig skuld. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Outtagna semesterdagar skuldförs löpande. Intäkter och kostnader har periodiserats i den mån de är förutbetalda respektive upplupna.

PÅGÅENDE PROJEKT

Pågående projekt värderas till nedlagda kostnader med avdrag för bokförda intäkter. Värdet av samtliga pågående projekt nettoredovisas under balansposten kortfristiga fordringar alternativt kortfristiga skulder. Projekten resultatavräknas samma år som de avslutas.

PENSIONSKOSTNADER OCH PENSIONSSKULD

Pensionsförpliktelser som ingår i posterna kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser har beräknats enligt beräkningsmodellen RIPS17.

Premier för avgiftsbestämda pensioner från och med 1998 utbetalas årligen till externa pensionsförvaltare för individuell placering, utbetalning sker året efter intjänandeåret och redovisas som kortfristig skuld.

De pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna redovisas under avsättningar och ansvarsförbindelser inom linjen. Från och med delårsbokslutet 2016-08-31 tas Region Västerbottens tillgångar i SKL Pensionsstiftelse upp i balansräkningen under rubriken Avsättningar, dels som en skuld i form av pensionsförpliktelse intjänad från och med 1998, dels som en reduktion av denna skuld i form av innehavet i SKL Pensionsstiftelse. Totalt sett blir detta ett nollsummespel men syftet är att förtydliga att pensionsförpliktelser intjänade efter 1998, tillsammans med pensionsavsättningen under samma rubrik, är säkrade. Det som kvarstår under Ansvarsförbindelse blir därmed endast pensionsförpliktelser intjänade till och med 1997-12-31, det vill säga det finns inga medel avsatta för att klara den delen av de totala pensionsförpliktelserna.

LEASING

Bedömningen är att det enbart förekommer operationell leasing inom verksamheten, huvudsakligen baserat på avtalens löptid. Avtalen är uppsägningsbara. Leasingen avser kopiatorer, bilar, dataserver samt vatten- respektive kaffemaskiner.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST

En jämförelsestörande post är resultatet av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, med undantag för Norrtåg AB (varav Länstrafiken i Västerbotten AB äger 25 procent), som konsoliderats in i Länstrafiken i Västerbotten AB enligt kapitalandelsmetoden.

Proportionell konsolidering innebär att den sammanställda resultat- respektive balansräkningen inkluderar bolagens resultat, tillgångar och skulder utifrån ägarandel, med eliminering av interna mellanhavanden. Elimineringar av intäkter och kostnader görs motsvarande Region Västerbottens ägarandel i respektive bolag.

Kapitalandelsmetoden används av företagskoncerner vid konsolidering av intresseföretag och innebär att anskaffningsvärdet på andelarna samt ägd andel av intresseföretagets balanserade resultat konsolideras.

Under 2015 gjordes en förvärvsanalys avseende bolagen i verksamheten. Negativ goodwill uppstod i samband med förvärvsanalysen, den sista upplösningen av negativ goodwill gjordes 2015-12-31 och avsåg Länstrafiken i Västerbotten AB. De förvärvade bolagens egna kapital framgår på raden Övrigt eget kapital i den sammanställda balansräkningen.

REDOVISNINGSPRINCIPER HEL- OCH DELÄGDA BOLAG

Samtliga bolag tillämpar redovisningsprinciper som överensstämmer med Årsredovisningslagen och allmänna råd från Bokföringsnämnden. Senast 2014 skulle respektive bolag välja vilket av regelverken K2 eller K3 som de ska följa. Inrapporterade siffror till Region Västerbotten ska följa regelverket K3, huvudprincipen är därför att om något bolag tillämpar K2 ska omräkning ske till K3.

.

Tilläggsupplysningar och noter

I Region Västerbottens delårsrapport används samma redovisningsprinciper som vid senaste årsredovisningen (2015-12-31). En justering har dock gjorts avseende redovisningen av pensionsförpliktelserna. Tillgångar i SKL:s pensionsstiftelse och pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998-01-01 är nu bokförda i balansräkningen (tillgången och skulden uppgår till samma belopp). Kvar bland ansvarsförbindelser är pensionsförpliktelser intjänade till och med 1997-12-31, för vilka det inte finns någon ekonomisk täckning.

(Belopp i tkr)	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31
Not 1. Intäkter, basverksamheten		
Anslag, ej medlemmar		
Länsstyrelsen	3 987	3 350
Staten, Kulturrådet	70 304	67 011
Summa	**74 291**	**70 361**
Bidrag		
Staten, övriga	942	1 044
Summa	**942**	**1 044**
Övriga intäkter		
Uppdragsersättning mm	5 215	4 164
Övriga intäkter/ersättningar	4 737	4 686
Summa	**9 952**	**8 850**
Summa Intäkter, basverksamheten	**85 185**	**80 255**
Not 2. Intäkter, projekt		
Bidrag		
Staten, övriga	0	277
Summa	**0**	**277**
Projektbidrag		
EU-bidrag	18 678	10 370
Staten, Strukturfonder	12 080	18 977
Staten, övriga	4 152	6 737
Kommuner	11 987	8 123
Landsting	2 916	3 340
Övriga	11 803	17 329
Summa	**61 616**	**64 875**
Övriga intäkter		
Uppdragsersättning mm	2 849	3 666
Övriga intäkter/ersättningar	4 397	3 507
Summa	**7 246**	**7 173**
Summa Intäkter, projekt	**68 861**	**72 325**
Not 3. Medlemsavgifter och anslag medlemmar		
Medlemsavgifter/Anslag		
Länets kommuner	17 710	21 713
Landstinget i Västerbottens län	154 008	152 174
Summa	**171 719**	**173 887**

Tilläggsupplysningar och noter, fortsättning

(Belopp i tkr)	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31
Not 4. Kostnader, basverksamheten		
Lönekostnader	-32 734	-33 545
Sociala avgifter	-10 994	-11 451
Pensionskostnader	-3 508	-4 290
Personalrelaterade kostnader	*-47 235*	*-49 286*
Ägaranslag	-58 145	-57 230
Externa bidrag	-108 640	-106 254
Främmande tjänster	-10 233	-7 390
Övriga verksamhetskostnader	-31 927	-33 904
Summa kostnader, basverksamheten	**-256 181**	**-254 064**
Not 5. Kostnader, projekt		
Lönekostnader	-20 221	-18 256
Sociala avgifter	-5 922	-5 566
Pensionskostnader	-1 001	-948
Personalrelaterade kostnader	*-27 145*	*-24 770*
Ägaranslag	0	0
Externa bidrag	-386	-286
Främmande tjänster	-24 748	-18 410
Övriga verksamhetskostnader	-16 568	-28 818
Summa kostnader, projekt	**-68 846**	**-72 283**

	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31	Koncern 2017-12-31	Koncern 2016-12-31
Not 6. Finansiella intäkter				
Resultat vid försäljning kortfristiga placeringar	31	33	31	33
Valutakursvinster	0	387	0	387
Ränteintäkter	0	-5	0	-5
Övriga finansiella intäkter	2	0	70	72
Summa	**33**	**415**	**101**	**487**
Varav finansiella intäkter, basverksamheten	**33**	**408**		
Varav finansiella intäkter, projekt	**0**	**7**		
Not 7. Finansiella kostnader				
Valutakursförluster	-50	-10	-50	-10
Räntekostnader -34	-41	-34	-41	
Övriga finansiella kostnader	-1	0	-280	-437
Summa	**-85**	**-51**	**-364**	**-488**
Varav finansiella kostnader, basverksamheten	**-84**	**-45**		
Varav finansiella kostnader, projekt	**-1**	**-6**		

Tilläggsupplysningar och noter, fortsättning

	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31	Koncern 2017-12-31	Koncern 2016-12-31
Not 8. Inventarier och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	4 540	4 487	108 322	117 586
Årets nyanskaffningar	0	62	29 865	9 620
Årets avyttringar	0	-9	-26 178	-18 884
Utgående anskaffningsvärde	*4 540*	*4 540*	*112 009*	*108 322*
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 311	-3 939	-69 817	-77 204
Årets avskrivningar	-139	-372	-11 615	-11 338
Årets avyttringar	0	0	3 254	18 725
Utgående avskrivningar	*-4 449*	*-4 311*	*-78 178*	*-69 817*
Summa redovisat värde	**91**	**229**	**33 830**	**38 505**
Varav avskrivningar, basverksamheten	**-124**	**-329**		
Varav avskrivningar, projekt	**-15**	**-43**		

I koncernens utgående balans per 2017-12-31 ingår immateriella anläggningstillgångar med 16 tkr (Västerbottens museum AB).

Not 9. Aktier, andelar och värdepapper				
Uminova Innovation AB	19	19	19	19
Norrbotniabanan AB	200	200	0	0
ALMI Företagspartner Nord AB	490	490	0	0
AC-Net Internservice AB	800	800	0	0
Transitio AB	1 000	1 000	1 000	1 000
Övriga	0	0	639	640
Summa	**2 509**	**2 509**	**1 658**	**1 659**
Not 10. Kortfristiga fordringar				
Förråd/lager	0	0	189	239
Kundfordringar	31 221	43 886	44 760	78 560
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 717	5 636	53 304	5 636
Övriga fordringar	2 741	1 549	48 964	47 511
Summa	**37 679**	**51 071**	**147 217**	**131 946**
Not 11. Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	11 795	10 673	24 119	36 105
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	46 008	59 326	143 845	121 389
Övriga kortfristiga skulder	25 233	24 715	66 600	72 585
Summa	**83 036**	**94 713**	**234 564**	**230 079**

Tilläggsupplysningar och noter, fortsättning

	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31
Not 12. Medlemmarnas andel av förbundets eget kapital		
Bjurholm	5	4
Dorotea	6	5
Lycksele	25	22
Malå	7	6
Nordmaling	14	12
Norsjö	9	8
Robertsfors	14	12
Skellefteå	146	129
Sorsele	5	5
Storuman	12	11
Umeå	224	197
Vilhelmina	14	13
Vindeln	11	10
Vännäs	16	14
Åsele	6	5
Västerbottens läns landsting	2 961	2 475
Summa	**3 476**	**2 929**

Fördelningen bygger på inbetalda medlemsavgifter och -anslag till Region Västerbotten under åren 2008–2016.

	Moderbolag 2017-12-31	Moderbolag 2016-12-31	Koncern 2017-12-31	Koncern 2016-12-31
Not 13. Pensionsförpliktelse, ej upptagen bland skulder eller avsättningar				
Belopp vid årets ingång:	26 106	24 235	26 106	24 235
Årets förändring	2 989	2 605	2 989	2 605
Pensionsutbetalningar	-712	-734	-712	-734
Pensionsförpliktelse utgående värde:	28 383	26 106	28 383	26 106
Löneskatt[1]	3 625	3 266	3 625	3 266
Summa pensionsförpliktelse inklusive löneskatt	32 008	29 372	32 008	29 372
Avgår:				
SKL Pensionsstiftelse, värde per bokslutsdatum[2]	-13 442	-12 645	-13 442	-12 645
Pensionsavsättning inkl löneskatt	-9 685	-7 713	-9 685	-7 713
Summa Ansvarsförbindelse inkl löneskatt [2]	**8 881**	**9 014**	**8 881**	**9 014**

[1] Löneskatt beräknas på skillnaden mellan utgående värde pensionsförpliktelser och pensionsstiftelsens värde per balansdagen.

[2] Region Västerbottens andel av tillgångarna i SKL Pensionsstiftelse har (tillsammans med motsvarande belopp i intjänad pensionsförpliktelse från och med 1998-01-01) tagits upp i balansräkningen per 2016-08-31. Det betyder att Ansvarsförbindelsen från och med delårsbokslut 2016-08-31 enbart omfattar pensionsförpliktelser intjänade till och med 1997-12-31. Ansvarsförbindelsens värde är hämtad från beställd beräkning från KPA Pension. Notera att medlen i pensionsstiftelsen har beskattats i samband med medelsinbetalningen till stiftelsen, vid uttag av medel ur stiftelsen sker således ingen beskattning vilket förklarar varför ovan belopp i stiftelsen ej har belagts med löneskatt.

Tilläggsupplysningar och noter, fortsättning

	Koncern 2017-12-31	Koncern 2016-12-31
Not 14 . Verksamhetens intäkter		
Anslag, ej medlemmar		
Länsstyrelsen	3 987	3 350
Staten (Kulturrådet) och övriga	74 221	70 522
Summa	**78 208**	**73 872**
Bidrag		
Staten och övriga 7 444	3 086	
Projektfinansiering	98 055	90 396
Summa	**105 499**	**93 482**
Övriga intäkter		
Uppdragsersättning mm	8 063	7 830
Övriga intäkter/ersättningar	371 503	361 208
Summa	**379 566**	**369 038**
Summa verksamhetens intäkter	**563 273**	**536 392**
Not 15. Medlemsavgifter och anslag medlemmar		
Länets kommuner	264 456	252 367
Landstinget i Västerbottens län	282 772	268 920
Summa	**547 228**	**521 287**
Not 16. Jämförelsestörande intäkter		
Övriga jämförelsestörande intäkter	0	234
Upplösning negativ goodwill	0	0
Summa	**0**	**234**
Not 17. Verksamhetens kostnader		
Lönekostnader	-131 909	-127 205
Sociala avgifter	-42 014	-40 032
Pensionskostnader	-11 689	-12 653
Personalrelaterade kostnader	*-185 612*	*-179 890*
Trafikeringskostnader	-594 358	-558 307
Ägaranslag	-33 489	-29 845
Externa bidrag	-79 308	-68 415
Främmande tjänster	-70 389	-74 568
Övriga verksamhetskostnader	-130 531	-133 637
Summa	**-1 093 687**	**-1 044 662**
Not 18. Jämförelsestörande kostnader		
Övriga jämförelsestörande kostnader	0	0
Summa	**0**	**0**

Revisionsberättelse

Förbundsfullmäktige i
Region Västerbotten

Vi har granskat förbundsstyrelsens och i vår roll som lekmannarevisorer även verksamheten i de förbundsägda företagen. Vår granskning har utförts enligt kommunallag, aktiebolag, god revisionssed i kommunal verksamhet och förbundsfullmäktiges revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inrikting och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi har i prioriteringar av granskningsinsatser, utgått från en bedömning av risk och väsentlighet och omsatt detta i en revisionsplan för året.

Våra granskningsinsatser har riktats mot följande områden:

- Ansvarsutövande 2016: översiktlig granskning av förbundsstyrelsen
- Lekmannarevision 2016: grundläggande granskning
- Projektverksamhet
- Delårsrapport 2016
- Årsredovisning 2016

Vi bedömer
att förbundsstyrelsen i Region Västerbotten till övervägande del har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt

att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande

att förbundsstyrelsens interna kontroll till övervägande del har varit tillräcklig

att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som förbundsfullmäktige uppställt.
När det gäller det verksamhetsmässiga resultatet är detta delvis förenligt med fullmäktiges mål

Granskningens resultat redovisas i bilaga till revisionsberättelsen.

Vi tillstyrker:
att förbundsfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen och dess enskilda ledamöter

att förbundsfullmäktige godkännner årsredovisning för år 2016

Umeå den 20 mars 2017

Edward Riedl
revisionens ordförande

Ulla-Britt Lindholm

Bert Öhlund

Philip Cohen

Lennart Salomonsson

Region Västerbotten in English

Region Västerbotten oversees regional development in Västerbotten County, northern Sweden. We support positive development in the region order to enhance its attractiveness and enable the citizens of Västerbotten County to enjoy the best possible quality of life.

Region Västerbotten supports, promotes and participates in the development of Västerbotten County. Through Region Västerbotten, the county's 15 municipalities and Västerbotten County Council take clear political responsibility for development. This includes modern, sustainable communications and good social services that transcend municipal and administrative boundaries. We also promotes business and commerce. Region Västerbotten also promotes business and commerce.

We would like to give more people the chance to discover the opportunities northern Sweden offers for financial and personal growth.

Business & Commerce and Social Structure works strategically for the benefit of the entire region in the areas of international issues, IT, environment, energy and climate, business/commerce and innovation, infrastructure, healthcare and nursing, the public transport, education and skills provision.

The Centre for Research and Development in Social Psychiatry develops the support provided by the community to persons suffering mental heath problems.

FoU Västerbotten coordinates and brings existing knowledge centres within the County Council, geriatric care and social services closer together.

Financing and Project Support helps you to find project financing based on the project's focus and geographic location.

Regional Development Planning conducts analyses aimed at achieving better prioritisation. This creates a more focused regional development strategy and improves our ability to influence both Swedish and European growth policies.

Regional Cultural Activities is responsible for allocating both County Council and national government funds to support cultural activities in Västerbotten. The development and promotion of cultural activities in Västerbotten in partnership with stakeholders within the county, within Sweden and internationally creates a pleasant community and enhances residents' quality of life.

Film in Västerbotten is a resource centre for film and video, tasked with supporting and broadening the film culture in the region.

Västerbotten County Library assists municipal libraries and works to promote overall library facilities in the county. The County Library also operates the county's three hospital libraries.

The Västerbotten Tourist Board creates favourable conditions for tourism, promotes Västerbotten as a tourist destination, assembles competence and coordinates marketing.

MediaCenter works to promote educational development by providing IT, media and culture for the county's schools.

REGION
VÄSTERBOTTEN

Postadress: Box 443, 901 09 Umeå, Sweden
Besöksadress: Västra Norrlandsgatan 13, Umeå
Telefon: +46 90 16 57 00 Fax: +46 90 77 05 91
regionvasterbotten.se info@regionvasterbotten.se

Årsbokslut 2017

REGION
VÄSTERBOTTEN

Omsättning Region Västerbotten (tkr)

	2017	2016	2015
Inklusive Projektverksamhet	325 765	326 467	317 318
varav basverksamhet	*256 903*	*254 142*	*251 637*
varav projektverksamhet	*68 861*	*72 325*	*65 681*
Inklusive bolagen	1 110 501	1 057 913	1 045 346

Projektverksamheten 2017 utgör 21 (22) procent av Region Västerbottens omsättning.

Resultat 2017 (tkr)

Resultatöverskott 2017	**+ 547**	
Politiska kostnader, upplösning pensionsreserv	+ 1 149	*Posterna avser de största budget-avvikelserna*
Medfinansiering projekt, RUS-arbete	- 655	
Överskott personalkostnader, Regionkansli	+ 1 100	
Överskott personalkostnader, Infomix	+ 1 002	
Avsättning pensionsförpliktelse	- 1 972	

REGION
VÄSTERBOTTEN

Pensionsförpliktelser (tkr)

Inklusive löneskatt 2017-12-31

	2017	2016	2015
Pensionsskuld, total	32 008	29 372	27 151
Pensionsstiftelse	-13 442	-12 645	-12 217
Pensionsavsättning, total*	-9 685	-7 713	-5 901
Pensionsförpliktelser till och med 1997-12-31 (ej finansierade)	8 881	9 014	9 033

***Avsättningsbehovet avseende pensioner har funnits sedan 2012 då pensionsförpliktelserna intjänade fr o m 1998 började överstiga tillgångarna i pensionsstiftelsen. Sedan dess har avsättningar gjorts varje år, per 2017-12-31 är det totala avsättningsbehovet 9 685 tkr varav årets avsättning är 1 972 tkr.**

Måluppfyllelse verksamhetsmål

Bedömningen är att arbetet under 2017 tagit steg mot en utvecklad måluppfyllelse.

Beslut om 38 miljoner kronor i medfinansiering till 32 projekt, i huvudsak inom service och digitala lösningar.

Exempel på påbörjade och genomförda aktiviteter:

-Arbete med länstransportplan 2018-2029 slutfört
-Projekt Digitala Västerbotten, 14 kommuner gått samman för att gemensamt skapa digitala lösningar till medborgare
-Särskilda satsningar inom området jämställd regional tillväxt
-Arbete med regional livsmedelsstrategi

Måluppfyllelse finansiella mål

- Samtliga mål uppfyllda per 2017-12-31

Finansiellt mål	**Måluppfyllelse 171231**	**Måluppfyllelse 161231**	**Måluppfyllelse 151231**
Likviditeten ska vara över 1,0. Det vill säga den kortsiktiga betalningsförmågan uttryckt i kvoten: kortfristiga fordringar+kassa+bank/ kortfristiga skulder	1,13	1,08	1,06
Budget i balans (om inte synnerliga skäl finns, Kommunallagen 11 kap, 5 §)	Lagd budget balanserar	Lagd budget balanserar	Lagd budget balanserar
Resultatet ska vara positivt (om inte synnerliga skäl finns)	Utfall +547 tkr	Utfall +112 tkr	Utfall -2 066 tkr[1)]
Pensionsförpliktelserna intjänade från och med 1998 ska balanseras av tillgångar i pensionsstiftelse och avsättningar	Pensions-avsättning gjorts	Pensions-avsättning gjorts	Pensions-avsättning gjorts
Region Västerbottens egna kapital ska utgöra minst 2 procent av organisationens totala kapital	3,6 procent	2,8 procent	Målet fanns ej

1) Underskottet hanterades via upplösning av resultatutjämningsreserven

Verksamhetens intäkter

I övriga intäkter ingår:
Intäkter från kursverksamhet, uppdragsersättning.

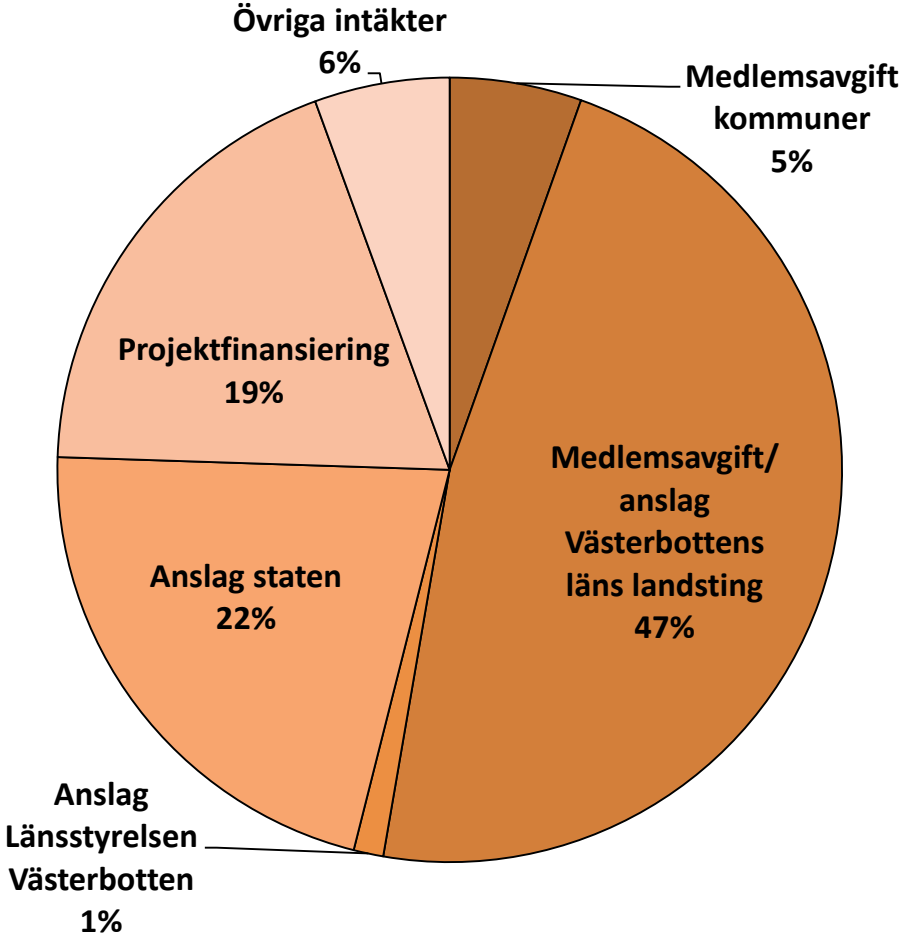

REGION
VÄSTERBOTTEN

Verksamhetens kostnader

I främmande tjänster ingår:
Konsultarvoden, revisionskostnader och uppdragsavtal.

I externa bidrag ingår:
Regionalt och statligt anslag till kulturverksamheter, rörelsefolkhögskolor.

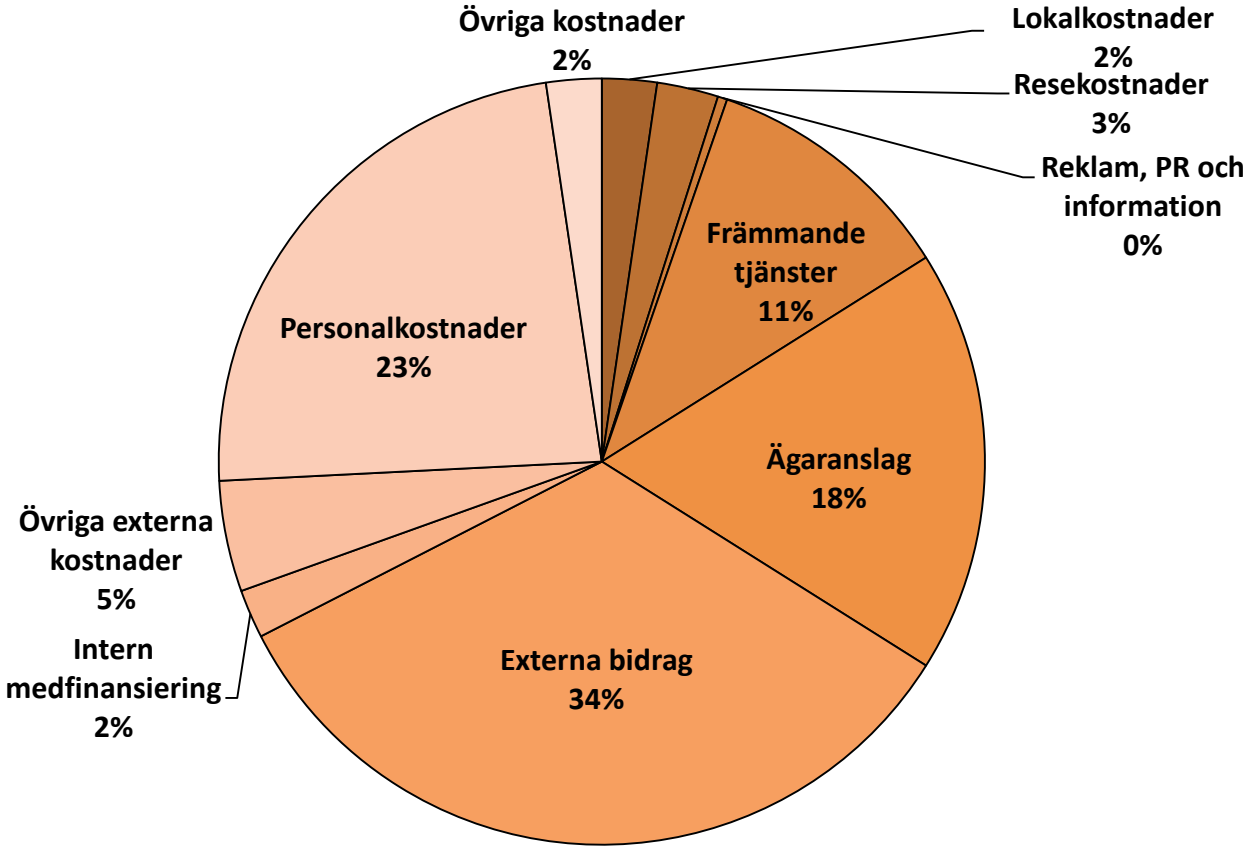

REGION VÄSTERBOTTEN

Kostnadsfördelning

inom Region Västerbotten

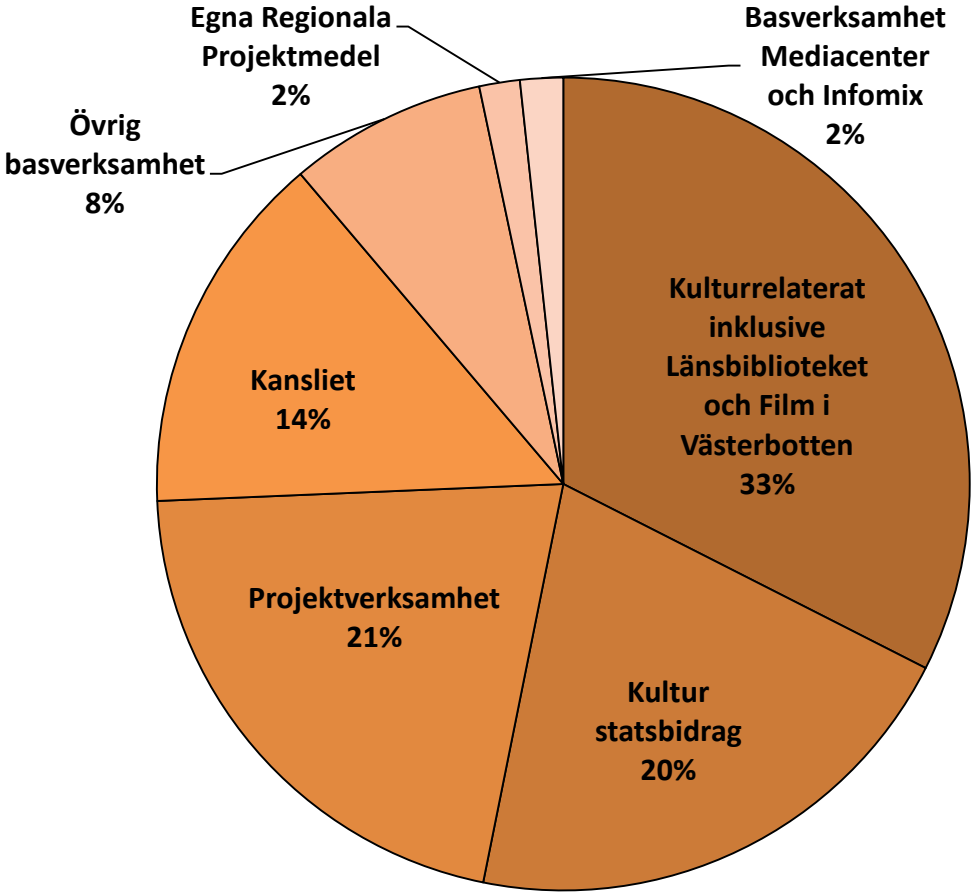

I övrig basverksamhet ingår:
Kostnader för förtroende-mannaorganisationen,
kollektivtrafikmyndigheten,
Västerbottensturism,
bidrag och medlemsavgifter,
ALMI-anslag,
seminarier och kurser,
vidarefakturerade kostnader.

REGION
VÄSTERBOTTEN

Resultatutveckling 2008-2017

Region Västerbotten, exklusive konsoliderade bolag

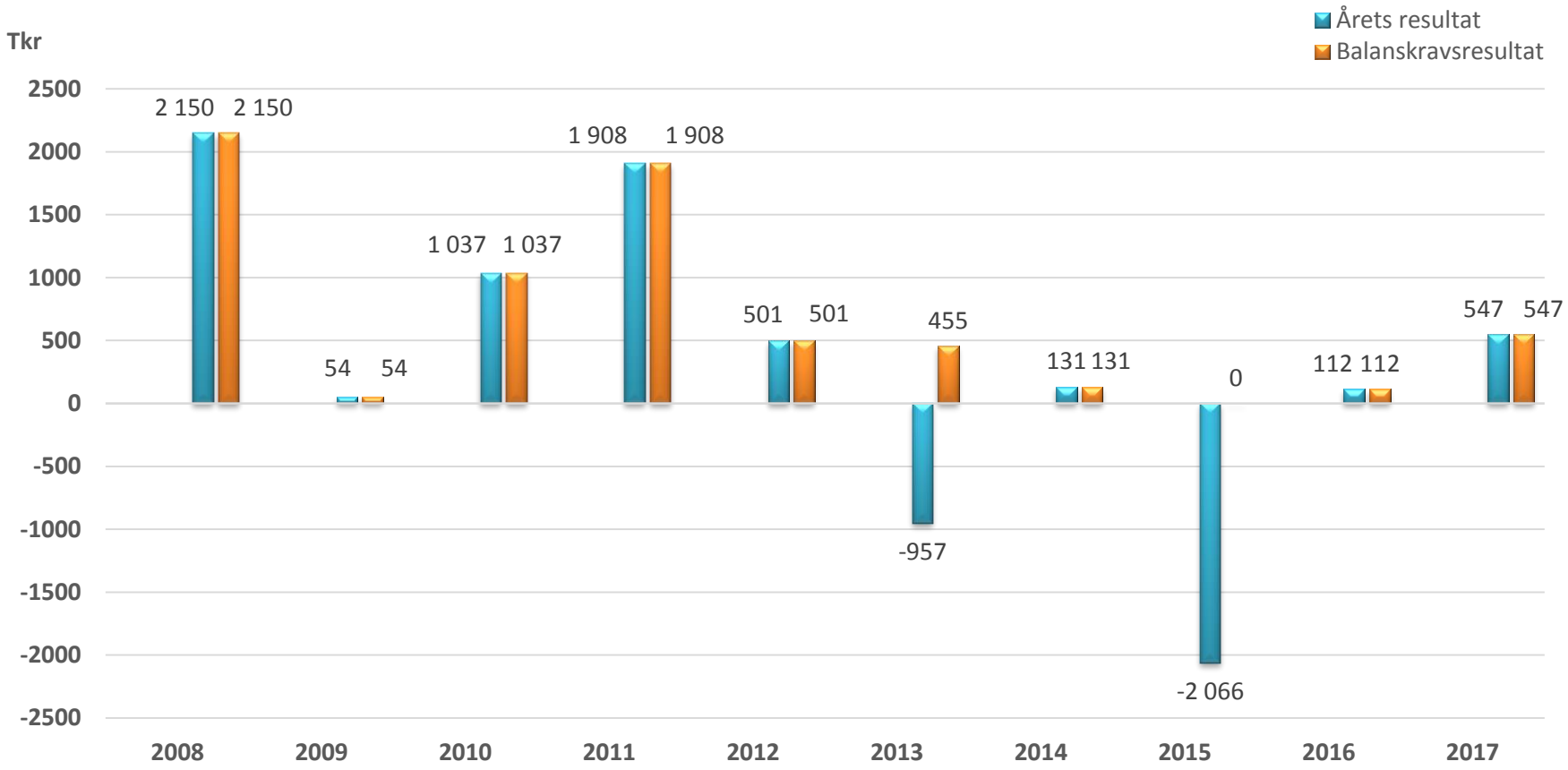

REGION
VÄSTERBOTTEN

UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesprotokoll
2018-04-06

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)

Tid:	**6 april 2018 kl. 9:00-12.00**
Plats:	**KS, Stadshusområdet**
Ordförande:	Janet Ågren (S)
Deltagare:	Se sidan 2
Utses att justera:	Bo Sjöstedt, PRO
Justeringstid:	Tisdag den 17 april kl. 13.00

Sekreterare: .....
Emma Nord

Ordförande: .....
Janet Ågren (S)

Justerare: .....
Bo Sjöstedt, PRO

Deltagare

Ordinarie ledamöter

Janet Ågren (S), ordförande, äldrenämnden
Käte Alrutz (L), äldrenämnden tj. ers. för Greger Knutsson (M)
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Eila Horsmajärvi (S), kulturnämnden
Veronica Kerr (KD) tj. ers. för Christer Lindvall (S)
Bo Sjöstedt, vice ordförande, PRO
Leif Rolén, PRO
Britt Jakobsson, PRO
Christer Hansson tj. ers. för Curt Wiklund, PRO
Barbro Kjellberg tj. ers. för Lisa Johansson, SKPF
Bengt Roukus, SKPF
Roger Näslund, SPF
Christer Fredriksson, SPF
Gun Granberg tj. ers. för Per Martin Jonasson, RPG
Jaakko Honkanen, Finska klubben
Irene Sixtensson, Umeå demensförening

Ej tjänstgörande ersättare

Åsa Bäckström (V), äldrenämnden
Alireza Mosahafi (MP), byggnadsnämnden
Marianne Löfstedt (M), kulturnämnden
Ann Svanberg, PRO
Ann-Charlott Idahl, Umeå demensförening

Tjänstemän

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör
Emma Nord, nämndsekreterare
Marlene Hedelin, dietist
Magnus Antonsson, dietist
Ulla Åkerström, enhetschef
Jonna Segrén, enhetschef

Övriga

Sonja Renman, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg
Margit Lundgren, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg
Kristina Hagström, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg

1. Upprop, val av justerare och justeringstid

Bo Sjöstedt (PRO) väljs till att justera protokollet den 17 april 2018 kl. 13.00.

2. Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning.

3. Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Janet Ågren (S) går igenom förra sammanträdets protokoll.

4. Korta punkter och återrapporter

Beslut

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Svar på skrivelse om seniorbiljetter i kollektivtrafiken

Janet Ågren (S) redovisar sitt skriftliga svar på pensionärsorganisationernas skrivelse om seniorbiljetter i kollektivtrafiken. Janet Ågren (S) förtydligar därmed att Umeå kommun har för avsikt att öka resande- och nyttjandegraden för hela befolkningen.

Leif Rolén, PRO, och Christer Hansson, PRO, önskar att Fredrik Forsell bjuds in till UPR för att ge återkoppling om beslutsunderlag samt information om andra strategier för ökad kollektivtrafik.

5. Nutrition inom äldreomsorgen

Beslut
Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning
Marlene Hedelin och Magnus Antonsson, dietister, informerar om arbetet inom äldreomsorgen.

Dietisterna tillsammans med MAS är ansvariga för rutiner och samverkan gällande nutrition. Umeå kommuns rutiner utgår från Socialstyrelsens allmänna råd från 2015 om hur man förebygger undernäring.

Dietisterna mäter risken för undernäring med möjlighet 2 gånger per år och utgår från Mini Nutritional Assessment, Senior Alert.

För att förebygga undernäring så utgår samtliga boenden från en måltidsordning. Den innebär att det ska serveras frukost, lunch, middag samt två till tre mellanmål. Socialstyrelsens har rekommendationer för när de olika måltiderna ska serveras. Det är bättre att servera mindre måltider, men oftare, för äldre.

Socialstyrelsen använder nattfastan som kvalitetsindikator i Öppna jämförelser. Mätningar på nattfastan gjordes under tre dagar i november. Analyser av resultaten och åtgärder för att nå de goda exemplen kommer att göras.

Käte Alrutz (L) ställer en fråga om hur samarbetet mellan dietisterna och logoped ser ut och får svaret att ingen logoped är anställd inom kommunens äldreomsorg.

Förut hade kommunen ett kostråd – ett forum för att sprida information mellan brukaren, dietister och måltidsservice. Janet Ågren (S) vill undersöka anledningen till att det inte finns längre.

Christer Hansson, PRO, önskar bildspel med protokollet.

Bilaga
Presentation: "Nutrition inom äldreomsorgen"

6. Äldreomsorgsdirektörens månadspuls

Beslut
Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning
Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör informerar om den månadsuppföljning som hon visar för nämnden en gång i månaden.

Istället för att arbeta i traditionella "silos" så har man inom äldreomsorgen valt att arbeta i flöden och lärandeprocesser, där medarbetarna deltar i problemlösningen.

Äldreomsorgsdirektören följer bland annat verksamheternas regelefterlevnad, till exempel lex Sarah, lex Maria samt inspektioner. Därutöver följs även arbetsmiljöbrister och tillbud upp.

Uppföljning görs även på bland annat antal samordnade planerade utskrivningar och andel samordnad planerad utskrivning som sker på distans. Ute i verksamheterna så görs uppföljning på lägre nivå genom pulstavlor, som sedan vidare rapporteras till äldreomsorgsdirektören.

För att få den bästa äldreomsorgen 2028 bör fokus vara på möjlighet till heltidsarbete, god arbetsmiljö, attraktiva scheman, förlängt arbetsliv, digitalisering samt inkludering av personer med funktionsvariationer i personalgrupperna.

Äldreomsorgsdirektören informerar om uppgifter gällande läkemedelshantering som publicerats i mars 2018 i Västerbottens-Kuriren. Äldreomsorgens ledning och uppmärksammades på dokumenterade avvikelser i läkemedelshantering under hösten 2016, vilka nu är åtgärdade.

Ulrik Berg (M) önskar återkommande information från äldreomsorgsdirektören i UPR.

Bilaga
Presentation: "Äldreomsorgsdirektörens månadspuls"

7. På väg – personcentrerad vård- och omsorg

Beslut
Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning
Ulla Åkerström, informerar om projektet "På väg" – ett långsiktigt utvecklingsarbete som påbörjades 2013.

Förändringsarbetet innebär ett nytt personalperspektiv kring praktisk professionell planering (PPP). På väg ger en struktur kring arbetsordning, ansvar, planering och arbetsflöde.

Ett personcentrerat förhållningssätt ger positiva effekter för personalen, bland annat minskad stress, ökat engagemang och bättre samarbete.

Utmaningar för utvecklingsarbetet har varit att finna en genomgående följsamhet till metoden. Projektet anses nu vara en del av den ordinarie arbetsprocessen så benämningen "På väg" kommer att fasas ut.

Janet Ågren (S) understryker att kulturförändring inom äldreomsorgen är svårt men att det är viktigt att ha följsamhet i utvecklingsarbeten.

Bilaga
Presentation: "På väg"

8. Uppföljning av fysisk aktivitet för äldre

Beslut
Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning
Jonna Segrén, enhetschef avdelning bad informerar om seniorsatsningen 2017.

I äldrenämndens budget för 2017 tillsköt nämnden ekonomiska medel om 300 tkr för att arbeta med ökad fysisk aktivitet för framför allt personer som bor kvar i sina egna hem. Detta samarbete sker tillsammans med Umeå fritid som även tillskjutit medel för detta om 200 tkr.

Satsningen på vattenaktiviteter gjorts på Vallabadet i Hörnefors, Sävar Simhall, Hemgårdens bad, Storsjöhallen i Holmsund och på Navet i Umeå. På samtliga anläggningar var det öppet hus med prova-på pass. På några av anläggningarna hölls en föreläsning av Sofia Åhman.

För att motivera fler att vara med på vattenaktiviteter så erbjöds gratis träning för alla över 80 år på Navet, Storsjöhallen och Sävar simhall. För 2018 så utökades målgruppen för gratis träning till alla över 75 år.

Bilaga
Presentation: "Uppföljning av fysisk aktivitet för äldre"

9. Så trivs äldre i flerbostadshus

Beslut
Umeå kommuns pensionärsråd beslutar att bordlägga informationen till nästa sammanträde.

10. Övriga frågor

1. Janet Ågren (S) informerar om årets Seniorvimmel som kommer att äga rum på Väven den 25 maj kl. 13 – 16. Ett program kommer att skickas ut till deltagarna i UPR.

Delegationsanmälan avseende mark och fastighetsärenden

2018-03-01 -- 2018-03-31

Kommunstyrelsens delegationer till stadsdirektören samt dennes vidaredelegationer till chef och handläggare inom Mark och exploatering.

Dnr/KS	Fastighet	Namn	Avtalstyp	Ersättning/kr
Ks-2018/00230	Uå Österteg 1:49	Syskonen Rosenberg	Köpekontrakt	-400 000 kr
Ks-2018/00238	del av Stadsliden 2:4 -Flyttfågeln1	Rikshem Bostäder Umeå AB	Överenskommelse om fast.regl	100 000 kr
ks-2018/00204	Licentiaten 3	VNB Byggproduktion AB	Köpeavtal	5 600 000 kr
ks-2018/00286	Giraffen 4	Rosario Arcidiacono/Sandra M Östgård	Köpekontrakt	5 680 000 kr

Delegationsanmälan avseende mark och fastighetsärenden

2018-04-01 -- 2018-04-30

Kommunstyrelsens delegationer till stadsdirektören samt dennes vidaredelegationer till chef och handläggare inom Mark och exploatering.

Dnr/KS	Fastighet	Namn	Avtalstyp	Ersättning/kr
ks-2018/00317	Giraffen 5	Ann Blomqvist/Johan Lundkvist	Köpekontrakt	5 770 000 kr
ks-2018/00318	Bandsågen 1	Torbjörn Sundh Maskin % Fastigheter AB	Köpeavtal	3 838 800 kr
Ks-2018/00327	del av holmsund 5:83 - 5:73	A / R Borgeryd	Fastighetsreglering gm LM	59 500 kr
ks-2015/00098	Umeå Sävar 66:239	Rasmus Sjölund/Therese Resolut	Köpeavtal	193 900 kr
ks-2018/00322	del av Röbäck 5:12-30:60	Lars-Gunnar Sandström	Överenskommelse om fastig.reg	-200 000 kr

CIRKULÄR 18:17

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Jonathan Fransson m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Personalfrågor
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Vårpropositionen och vårändringsbudgeten för år 2018

Den 16 april presenterade regeringen vårändringsbudgeten för 2018 (2017/18:99) och 2018 års ekonomiska vårproposition (2017/18:100). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2018–2021. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) *egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2018–2021. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas några av satsningarna:

- 350 miljoner kronor för digitalisering inom Funktionsomsorgen och Äldreomsorgen.
- Sommarjobb för unga, totalt 100 miljoner kronor år 2018.
- Ytterligare 200 miljoner kronor för att ensamkommande barn ska bo kvar i den kommun de vistas i.
- Fler böcker i förskolan, 50 miljoner kronor.
- 95 miljoner kronor för ökad byggbonus för år 2018.

Det är endast i Vårändringsbudgeten som ovanstående medel tillförts till kommunerna. SKL hade hellre sett att resurser till sektorn kommer som generella långsiktiga bidrag i stället för tillskott under pågående år, vilka först beslutas om i juni.

Sveriges Kommuner och Landsting
Post: 118 82 Stockholm, *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, *Fax:* 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skl.se, www.skl.se

Sveriges Kommuner och Landsting

CIRKULÄR 18:17
2018-04-17

Innehåll

Ekonomi 2

Regeringens skatteunderlagsprognos 4

Välfärdsmiljarderna 5

Barn och utbildning 5

Kultur och fritid 6

Individ- och familjeomsorg 7

Asylmottagande och nyanländas etablering 7

Funktionsomsorg och Äldreomsorg 8

Infrastruktur, fastigheter och krisberedskap 8

Arbetsmarknad och arbetsgivarfrågor 9

Ekonomi

Regeringens bedömning av den makroekonomiska utvecklingen

Regeringens bedömning är att en positiv internationell konjunkturutveckling medför att svensk export ökar. Det skapar i sin tur förutsättningar för ökade investeringar. Vidare anser regeringen att flera faktorer talar för en fortsatt god tillväxt av hushållens konsumtion de kommande åren. Den statliga konsumtionen väntas vara mer eller mindre oförändrad 2019 medan den kommunala konsumtionen fortsätter utvecklas i linje med genomsnittet sedan år 2000. Regeringens samlade bedömning är att resursutnyttjandet i svensk ekonomi är högre än normalt 2018 och 2019. Under 2018 bedöms svensk ekonomi fortsätta att utvecklas starkt, åren därefter väntas BNP växa i en måttligare takt.

Konjunkturuppgången i världsekonomin har enligt regeringen breddats och blivit allt starkare. Alla de stora ekonomierna växer nu samtidigt i relativt god takt för första gången sedan finanskrisen. En betydande optimism om den ekonomiska utvecklingen bland företagen talar för att det goda konjunkturläget i omvärlden fortsätter och även hushållen är optimistiska om framtiden. De finansiella förhållandena är gynnsamma för tillväxten. Dessutom är sammansättningen av tillväxten i omvärlden gynnsam för svensk export.

Regeringen anser att stigande inkomster, fortsatt låga räntor och en fallande arbetslöshet talar för en fortsatt god tillväxt av hushållens konsumtions de kommande åren. Delvis till följd av en snabb minskning av utgifterna kopplade till migration avtog ökningen av den offentliga konsumtionen under 2017. Framöver förväntar regeringen inte att det kommunala skatteunderlaget ska öka skatteinkomsterna i samma utsträckning som behovet av kommunal konsumtion växer. För att motverka kommunala skattehöjningar och nedskärningar inom välfärden bedömer regeringen att det behövs statliga tillskott till kommunsektorn de kommande åren. År 2018 bedöms offentlig konsumtion växa i jämförelsevis god takt. Den statliga konsumtionen väntas, givet att inte nya reformer beslutas, vara mer eller mindre oförändrad 2019, medan den kommunala fortsätter att utvecklas i linje med genomsnittet sedan 2000. Det leder till att tillväxten av offentlig konsumtion dämpas 2019. Man påpekar också att prognosprinciperna för 2020 och 2021 kan få som konsekvens att den kommunala konsumtionen avviker från det demografiska behovet.

När den globala konjunkturen nu stärks bedömer regeringen att behovet av kapacitetshöjande investeringar inom svensk exportindustri ökar, vilket gör att investeringstillväxten väntas bli hög även 2018 och 2019. Bostadsinvesteringarna har ökat snabbt under flera år, men mot slutet av 2017 planade bostadsbyggandet ut. Enligt regeringen talar bland annat det faktum att antalet bostäder har ökat långsammare än befolkningen det senaste decenniet för att bostadsbyggandet och investeringarna även fortsättningsvis kommer ligga på historiskt höga nivåer.

Regeringens BNP-prognos ligger högre än förbundets bedömningar för 2020–2021 i MakroNytt 1/2018. Förklaringen är framförallt att regeringens beräkningar baseras på en mer långvarig högkonjunktur, med större ökning av arbetade timmar dessa år.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens prognos i vårpropositionen

Procentuell förändring om inte annat anges, prognos 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
BNP[1]	2,7	2,9	2,2	2,1	1,8
Arbetade timmar[1]	1,9	1,7	0,8	0,4	0,1
Arbetslöshet[2]	6,7	6,2	6,2	6,1	6,1
BNP-gap[3]	0,7	1,4	1,3	1,0	0,5
Timlöner[4]	2,5	2,8	3,1	3,4	3,4
KPIF, årsgenomsnitt	2,0	1,7	1,7	2,0	2,1
Prisbasbelopp	44 800	45 500	46 300	47 200	
Finansiellt sparande i off. sektor[5]	1,1	1,0	1,0	1,3	1,9
Konsoliderad bruttoskuld[5]	40,3	37,3	34,2	31,6	29,0

[1]Kalenderkorrigerade. [2]Procent av arbetskraften. [3]Procent av potentiell BNP. [4]Konjunkturlönestatistiken. [5]Andel av BNP.

Källa: 2017 års vårproposition.

År 2017 var efterfrågan på arbetskraft hög. Antalet sysselsatta ökade i en snabbare takt än befolkningen och därmed steg sysselsättningsgraden. Samtidigt minskade arbetslösheten i en långsammare takt än tidigare, vilket delvis berodde på att antalet

personer i arbetskraften ökade snabbt. Framåtblickande indikatorer tyder enligt regeringen på en fortsatt god efterfrågan på arbetskraft. Den höga aktivitetsnivån i svensk ekonomi bedöms medföra att arbetslösheten minskar till 6,2 procent 2018 och 2019.

Antalet sysselsatta inom industrin ökade tydligt 2017, efter att ha minskat flera år. Även i byggbranschen och de offentliga myndigheterna ökade sysselsättningen i god takt, men det var tjänstebranscherna som bidrog mest till den sammantagna utvecklingen. Även framöver väntar regeringen att tjänstebranscherna står för den största delen av sysselsättningsökningen. Den demografiska utvecklingen och regeringens satsningar på välfärden medför att efterfrågan på arbetskraft ökar i kommuner och landsting. Sysselsättningen bedöms därmed fortsätta öka inom dessa sektorer.

Avtalsrörelsen 2017 resulterade för de flesta i treåriga avtal med löneökningar på i genomsnitt 2,1 procent per år. Därmed förväntas den totala löneökningstakten 2018 och 2019 bli dämpad. Samtidigt väntas ett högt resursutnyttjande på arbetsmarknaden påverka löneökningstakten med viss fördröjning och medföra något större löneökningar 2019.

Ett högre resursutnyttjande än normalt i Sverige och omvärlden talar för att den underliggande inflationen stiger snabbare de kommande åren. Ett antal faktorer bidrar dock enligt regeringen till att dämpa denna utveckling.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Bo Legerius tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Regeringen räknar med samma skatteunderlagsutveckling som SKL och Ekonomistyrningsverket 2017. Därefter visar regeringens prognos större ökning av skatteunderlaget samtliga år utom 2021, då SKL är något mer optimistiska. Den starka skatteunderlagstillväxten i regeringens bedömning förklaras framförallt av att de utgår från att arbetade timmar ökar mer. Den större ökningen av arbetade timmar beror på att regeringens beräkningar baseras på att högkonjunkturen består perioden ut, men också på högre potentiell sysselsättning än enligt SKL:s bedömning.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2017–2021
Reg apr	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5	20,8
ESV apr	4,5	3,4	3,5	3,2	2,9	18,8
SKL feb	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6	19,1

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Regeringens kommentar om skatteunderlaget är att det bedöms ha ökat relativt kraftigt både 2016 och 2017 men mattas något framöver. Det beror främst på att tillväxten i lönesumman börjar avta något. Man påpekar också att skatteunderlaget påverkas av regelförändringar, främst sänkt skatt (höjt grundavdrag) för personer över 65 år.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Välfärdsmiljarderna

Regeringen föreslår inga förändringar av de övergripande principerna för fördelningen av de så kallade välfärdsmiljarderna. Detta innebär att det till kommunerna förs 7,5 miljarder 2019, där 3,5 miljarder ingår i det generella statsbidraget, och 4 miljarder fördelas utifrån mottagandet av nyanlända och asylsökande. SKL har presenterat en prognos över den kommunvisa fördelningen 2019. Regeringen kommer sannolikt att besluta om den definitiva fördelningen i samband budgetpropositionen i höst.

År 2020 kommer 4,9 miljarder att fördelas via det generella statsbidraget och 2,4 miljarder utifrån mottagandet av nyanlända och asylsökande. År 2021 fördelas hela beloppet, 7 miljarder, via det generella statsbidraget.

Tabell 3. Fördelning av välfärdsmiljarderna, kommuner

Miljoner kronor

År	Totalt	Generell fördelning	Modellberäknad fördelning
2019	7 500	3 500	4 000
2020	7 300	4 900	2 400
2021	7 000	7 000	0

Källa: Regeringens skrivelse *Preliminär fördelning kommuner och landsting.*

De ”nya” välfärdsmiljarderna, enligt BP18 fördelas i sin helhet via det generella statsbidraget. Inte heller här föreslås några förändringar.

Frågor om tillskottet kan ställas till Måns Norberg tfn 08-452 77 99, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn och utbildning

Kompetensutvecklingsinsatser skolan: 50 miljoner

Sexuella trakasserier och kränkande behandling i skolan hindrar elever från att ha likvärdiga möjligheter att lära och utvecklas. Regeringen anser att det finns ett behov av att utveckla sex- och samlevnadsundervisningen och arbetet mot kränkande behandling i skolan genom kompetensutvecklingsinsatser under 2018

Satsning på förskoleböcker: 50 miljoner

Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor avsätts i vårändringsbudgeten för en utökning av läsfrämjande insatser och inköp av litteratur vid förskolor. Statens kulturråd kommer att få i uppdrag att genomföra satsningen. Kulturrådet fördelar idag medel till läsfrämjande insatser runt om i landet och ger också stöd till inköp av litteratur.

Frågor om Utbildningsinsatser kan ställas Jenny Kallstenius tfn 08-452 74 48, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Kultur och fritid

Mer kultur till fler barn och unga: 10 miljoner

Statens kulturråd får 10 miljoner kronor som ska gå till kultur för barn och unga i en tillfällig satsning under 2018. Satsningen ska enligt regeringen ses som ett komplement till den bidragsgivning som redan idag riktar mot kultur för barn och unga.

Stöd till mindre biografer i hela landet: 15 miljoner

De medel som tidigare prioriterat för biografer på mindre orter och till filmfestivaler har varit eftertraktade och därför förstärker regeringen denna satsning med ytterligare 15 miljoner kronor.

Svenska Filminstitutet får i uppgift att besluta om den närmare användningen av stöden utifrån de behov som finns i målgruppen. Det kan till exempel innebära en ökning av stödbelopp per ansökan eller att öppna upp stöd till bredare målgrupper.

I små kommuner kan det vara kommunen som äger biografen eller är en stor bidragsgivare till en lokal biografförening. Även vissa filmfestivaler är kommunala. Ett tillfälligt statligt stöd gör att risken är att kommunen får/förväntas gå in och stötta verksamheten efter det att de statliga stöden upphör.

Idrott för barn och unga: 10 miljoner

Regeringen avsätter 10 miljoner kronor för att ge bättre förutsättningar för barn och ungas idrottande.

Det förefaller som att det är en generell ökning av statsanslaget, men pressmeddelandet är oklart. I undertexten förefaller det som att regeringen vill att medlen ska gå till att sänka kostnader för aktiviteter. Vidare finns i pressmeddelandet en ton av att man vill titta på idrottsstödet mer i förhållande till vilka effekter man uppnår med det.

Fritidsverksamhet: 50 miljoner

Regeringen satsar 50 miljoner kronor under 2018 för satsningar på fritidsverksamhet för att exempelvis öka tillgängligheten. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) får i uppdrag att fördela pengarna. Inom ramen för uppdraget ska myndigheten även erbjuda till exempel fortbildning och kunskapshöjande insatser.

SKL:s bedömning är att satsningen framförallt berör frivilliga kommunala verksamheter.

Det är ett antal mindre satsningar inom kultur- och fritidsområdet. Satsningarna innebär fler tillfälliga riktade statsbidrag till kommunerna. Satsningarna blir kortsiktiga och effekterna av insatserna är svåra att mäta. De avsatta medlen är små och fördelas dessa jämt mellan kommunerna kommer summorna bli väldigt små. Flera av satsningarna verkar fördelas till kommunerna via olika ansökningsförfarande, vilket innebär ökat administrativt arbete för kommunerna.

Frågor om Kultur och fritid kan ställas till Katrien Vanhaverbeke tfn 08-452 75 15, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Individ- och familjeomsorg

Insatser mot sexuella trakasserier, våld och kränkande behandling: 25 miljoner

De många initiativen inom #metoo har riktat uppmärksamheten mot förekomsten av sexuella trakasserier, våld och kränkande behandling inom flera sektorer och branscher i samhället. Regeringen anser att ytterligare insatser är nödvändiga för att stärka det förebyggande och kompetenshöjande arbetet. Att utveckla våldsförebyggande insatser utgör en angelägen del av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Socialtjänsten har en viktig roll i detta arbete. Regeringen anser därför att utbildningsinsatser bör genomföras för att öka kunskapen och beredskapen inom socialtjänsten i syfte att motverka våldsproblematik.

Frågor om Jämställdhet och kvinnofrid kan ställas till Jenny Norén tfn 08-452 77 21, avdelningen för vård och omsorg.

Asylmottagande och nyanländas etablering

Utökat stöd för ensamkommande ungdomar: 200 miljoner

Anslaget ökas med 200 miljoner kronor. Regeringen har tidigare beslutat om ett tillfälligt stöd till kommuner för att stärka kommunernas möjlighet att låta ensamkommande unga som fyllt 18 år och som fortfarande har möjlighet att få stanna i Sverige att bo kvar i den kommun där de vistas, 390 miljoner kronor för 2017 och 195 miljoner för 2018. Stödet för 2018 ökas nu med 200 miljoner, totalt 395 miljoner kronor. Tillskottet på 200 miljoner ska fördelas på annat vis än tidigare fördelning.

SKL har i dagsläget ingen ytterligare information om den anpassade fördelningsmodellen.

Frågor om Ensamkommande barn och unga kan ställas till Ove Ledin tfn 08-452 77 66, avdelningen för vård och omsorg.

Medel för kommuner att erbjuda insatser under föräldraledighet: 15 miljoner för 2018

I syfte att möjliggöra för kommuner att i större utsträckning erbjuda insatser för föräldralediga nyanlända och asylsökande har befintliga s.k. § 37a-medel förstärkts med 15 mnkr per år 2018–2020. I vårändringsbudgeten 2018 föreslås en ytterligare förstärkning med 15 miljoner för 2018. Ansökan om medlen sker till länsstyrelserna.

Regeringen och SKL har också slutit en överenskommelse om en satsning som syftar till att påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet för utrikes födda kvinnor samt att öka deltagandet i förskolan för barn med utländsk bakgrund. SKL ska bland annat:

- *Kartlägga hur kommuner redan idag bedriver öppen förskola enligt syftet i satsningen samt identifiera kommuners behov och förutsättningar att driva sådan verksamhet.*

- *Kartlägga och sprida exempel på hur kommuner kan samordna öppen förskola och vara ett stöd i språkinlärning samt stöd till etablering i arbets- och samhällslivet.*
- *Sprida information om det statsbidrag som finns att söka för kommuner.*

Frågor om Asylmottagande kan ställas till Karin Perols tfn 08-452 76 82, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Funktionsomsorg och Äldreomsorg

Ökad trygghet med hjälp av digitalisering: 350 miljoner

För att bättre ta till vara de möjligheter som ökad användning av välfärdsteknik kan innebära behöver investeringstakten i välfärdsteknik öka. Regeringen anser därför att ett riktat statsbidrag till kommunsektorn på 350 miljoner kronor bör ges för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen. Med välfärdsteknik syftar regeringen på exempelvis mobila larm eller applikationer på mobiler och surfplattor.

Det är positivt att regeringen satsar på digital teknik för att möta framtidens utmaningar. För att medlen ska kunna nyttjas på ett ändamålsenligt sätt är det avgörande att kriterierna tidigt klargörs och att fördelningen sker effektivt. I nuläget är det oklart vilken myndighet som ansvarar för fördelningen

Frågor om Digitala investeringar kan ställas till Jonathan Fransson tfn 08-452 78 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Ökad kunskap vid utskrivning: ytterligare 10 miljoner

Den 1 januari 2018 trädde den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i kraft. Den syftar till att främja en god vård och omsorg för enskilda som efter utskrivning från sluten vård behöver fortsatta insatser från vård och omsorg. I budgetpropositionen för 2018 ökades anslaget med 12 miljoner kronor för praktiskt stöd i kommunerna med att införa metoder och arbetssätt för bättre samverkan och ökad trygghet i hemmet. Regeringen bedömer att ytterligare 10 miljoner bör tillföras anslaget för att bidra till ökad kunskap om lagstiftningen och de verktyg som finns för en välfungerande samverkan.

Frågor om Samverkan vid utskrivning besvaras av Mikael Malm tfn 08-452 78 31, avdelningen för vård och omsorg.

Infrastruktur, fastigheter och krisberedskap

Byggbonus ökas: 95 miljoner

I Vårändringsbudgeten föreslås att byggbonusen till kommunerna ökas med 95 miljoner kronor för år 2018. Totalt delas 1 395 miljoner ut.

För att som kommun ta del av byggbonusen behöver man bland annat ha en aktuell översiktsplan och aktuella riktlinjer för bostadsförsörjning. Bonusen söks senast den 1 oktober hos Boverket.

Frågor om Infrastruktur besvaras av Ann-Sofie Eriksson tfn 08-452 78 63, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsmarknad och arbetsgivarfrågor

Extratjänst: 400 miljoner; Sommarjobb till unga: 100 miljoner

Då antalet extratjänster har ökat i större utsträckning än förväntat föreslår regeringen att anslaget ökas med 400 miljoner kronor.

Kommunerna föreslås erhålla 100 miljoner kronor för att kunna ordna sommarjobb inom exempelvis äldreomsorgen och förskolan till de ungdomar som avslutat årskurs nio samt årskurs ett och två på gymnasiet 2018.

När det gäller arbetsmarknadspolitik föreslår regeringen att minska stöd för Nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställning med 495 miljoner kronor.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Phia Moberg tfn 08-452 76 28, eller Vincent Paciello Lundvall tfn 08-452 72 84, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

SFI: 60 miljoner; Vuxenutbildning: 50 miljoner

Deltagandet i studier med studiestartsstöd ökar inte i den takt som beräknats i budgetpropositionen för 2018. Regeringen bedömer därför att det behövs ytterligare insatser för att fler personer som är i behov av vuxenutbildning ska kunna påbörja studier. Regeringen anser därför att anslaget bör ökas med 50 miljoner kronor.

Regeringen ökar också anslaget till SFI med 60 miljoner kronor eftersom det finns ett behov av ytterligare kvalitetshöjande insatser för att stärka förutsättningarna för bra språkundervisning.

Frågor om Vuxenutbildningen och SFI besvaras av Katarina Storm Åsell tfn 08-452 75 95, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Förebygga sexuella trakasserier i arbetslivet: 25 miljoner

Regeringen anser att ytterligare insatser är nödvändiga för att stärka det förebyggande och kompetenshöjande arbetet. Arbetet med att förebygga sexuella trakasserier i arbetslivet är ett område som behöver stärkas, bland annat genom informations- och utbildningsinsatser med stöd till arbetsgivare. Det är också viktigt att stärka den verksamhet som bedrivs av de regionala skyddsombuden. För att stärka det förebyggande och kompetenshöjande arbetet mot sexuella trakasserier tillför regeringen i vårbudgeten 10 miljoner kronor till Arbetsmiljöverket och 15 miljoner till de regionala skyddsombuden under 2018.

Frågor om Jämställdhet besvaras av Anna Ulveson tfn 08-452 71 62, avdelningen för vård och omsorg.

Lönebildning

Regeringen framhåller att den svenska modellen bygger på starka parter med en hög organisationsgrad, som tillsammans tar ansvar för lönebildningen och den huvudsakliga regleringen av villkoren på svensk arbetsmarknad.

Regeringen konstaterar att den starka ekonomiska utvecklingen har lett till att sysselsättningen ökar snabbt. Företagen får allt svårare att rekrytera personal. Rekryteringsproblemen är särskilt stora i offentlig sektor. Efterfrågan på personal med utbildning

inom skola, vård och omsorg bedöms öka ytterligare de kommande åren. Det beror dels på att befolkningen har ökat på grund av migrationen och dels på att andelen barn och äldre ökar i befolkningen. Regeringen konstaterar att det stigande resursutnyttjandet på arbetsmarknaden ännu inte gett något tydligt avtryck i en stigande löneökningstakt. En förklaring kan vara att en längre period med dämpade löne- och prisökningar, såväl i Sverige som i omvärlden, har lett till förväntningar om en fortsatt dämpad utveckling. Det höga resursutnyttjandet bedöms dock leda till att löneökningstakten kommer att öka om än med viss fördröjning.

Enligt konjunkturlönestatistiken ökade timlönerna för arbetsmarknaden totalt med 2,5 procent under 2017. För kommunsektorn (inklusive landsting/regioner) var ökningen 3,3 procent. Regeringens prognos för sektorns timlöneutveckling ligger på 3,1 (2018), 3,2 (2019) och 3,4 procent (2020).

Frågor om Lönebildning besvaras av Lena Schaller tfn 08-452 75 63, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Jonathan Fransson

From:	Lena Lagerstam <lena.lagerstam@telia.com>
Sent:	den 7 april 2018 17:43
To:	kommun@nordmaling.se; kommunen@bjurholm.se; vindelns.kommun@vindeln.se; kommun@robertsfors.se; info@norsjo.se; ks@mala.se; ks@storuman.se; kommun@sorsele.se; info@dorotea.se; vannas.kommun@vannas.se; info@vilhelmina.se; kommun@asele.se; Umeå kommun; kommun@lycksele.se
Subject:	Brev till alla kommuner i norra Sverige: Ta avstånd till nytt kärnkraftverk vid Bottenviken!
Attachments:	Brev till kommunerna i Norrbotten Västerbotten Västernorrland, Jämtland och Gävleborg 7 april 2018.pdf; Bilaga 1 Brev till alla kommuner i Norrbotten Västerbotten Västernorrland 12 september 2016.pdf; Bilaga 2 Brev till kommuner i Norrbotten Västerbotten Västernorrland 25 mars 2017.pdf

Brev till Kommunstyrelsen och Miljö- och byggnadsnämnden/Samhällsbyggnadsnämnden i alla kommuner i Västerbottens län

Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken översänder idag detta brev med bilagor till alla kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Med vänliga hälsningar

Lena Lagerstam

Samordnare, nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken

072-2352 567, lena.lagerstam@telia.com

Mer om nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken finns på hemsidan
http://karnkraftsfritt.se/

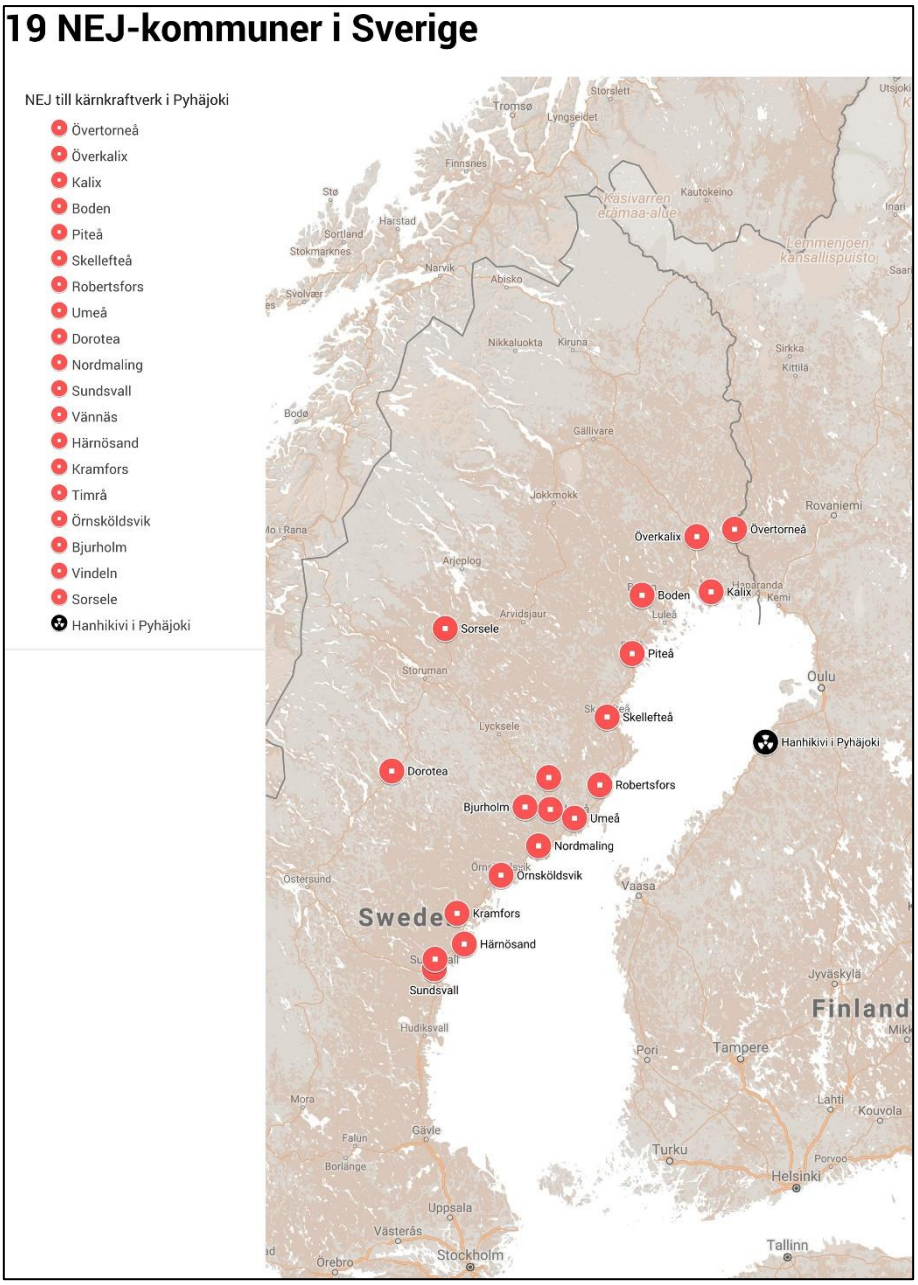

Kärnkraftsfritt Bottenviken!

Brev till alla kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län

Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken har under 2016 och 2017 skickat två brev till kommunerna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland med en uppmaning att ta ställning för ett kärnkraftsfritt Bottenviken. Dessa brev bifogas i bilaga 1 och 2, i det första brevet finns en bakgrundsbeskrivning.

Det finns fortfarande förutsättningar att avstyra detta vansinnesprojekt då bolaget Fennovoima OY ännu inte har beviljats något tillstånd enligt Kärnenergilagen. Tidigast 2019 kommer Finlands regering att ta det ödesdigra beslutet.

Finlands Strålsäkerhetscentral (STUK) har uttryckt oro över Fennovoimas säkerhetskultur. Enligt STUK måste projektets ryska organisationer förbättra detta innan de kan påbörja bygget av reaktorn. Bland andra reaktorns leverantör, Raos Project, och

huvudentreprenören Titan 2 uppfyller inte STUK:s krav på säkerhet.

Det är nu nitton kommuner i Sverige som tagit avstånd till kärnkraftverket
Det är mycket glädjande att det finns en stark opinion i Sverige mot byggandet av ett finsk-ryskt kärnkraftverk vid Bottenviken. Hittills har nitton norrlandskommuner på olika sätt beslutat ta avstånd från kärnkraftverket. Kommunerna är från norr Övertorneå, Överkalix, Kalix, Boden, Sorsele, Piteå, Skellefteå, Robertsfors, Dorotea, Vindeln, Umeå, Vännäs, Bjurholm, Nordmaling, Örnsköldsvik, Kramfors, Härnösand, Timrå och Sundsvall.

Viktigt att fler kommuner tar ställning

Det är ett mycket värdefullt ställningstagande som de nitton kommunerna har gjort och de representerar tillsammans mer än 540 000 invånare. Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar nu fler kommuner att ta ställning i sina beslutande organ.

Viktigt uppmärksamma Sveriges regering på kommunernas ställningstagande

Det är viktigt att visa den svenska regeringen att det finns en stark opinion i Sverige mot kärnkraftverket. Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar kommunerna att uppmärksamma Sveriges regering på kommunernas ställningstaganden och sända besluten till regeringen.

Viktigt uppmärksamma Finlands regering på kommunernas ställningstagande

Det är viktigt att visa Finlands regering att det finns en stark opinion i Sverige mot kärnkraftverket. Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar kommunerna att sända sina beslut till den finska regeringen och att gemensamt t ex samordna en skrivelse till eller uppvakta den finska regeringen i frågan

Detta brev skickas med e-post till Kommunstyrelsen och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i alla kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Med vänliga hälsningar

Lena Lagerstam, på uppdrag av nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken
Samordnare, nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken lena.lagerstam@telia.com

Bilagor
Brev till kommunerna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland 12 september 2016
Brev till kommunerna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland 27 mars 2017

Kopia

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Vattenmyndigheten Bottenviken och Vattendelegationen i Bottenvikens vattendistrikt
Länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län
Miljöminister Karolina Skog

KÄRNKRAFTSFRITT BOTTENVIKEN

”Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken är ett partipolitiskt obundet nätverk för alla som vill arbeta för att stoppa byggandet av kärnkraftverk i Bottenviksområdet"

Hur bevarar vi Bottenviken fritt från kärnkraft?

Brev till alla kommuner i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län

Företaget Fennovoima OY måste stoppas från att utför ett fullskaligt miljöexperiment på Sveriges och Finlands gemensamma innanhav. Bottenviken är ett unikt och värdefullt innanhav, med ett mycket sårbart ekosystem. Klimatförändringarna kommer att innebära stor miljöstress på det lilla, sköra innanhavet, som därför bör skyddas från ytterligare miljöbelastning. Ett kärnkraftverk skulle medföra, även vid normal drift, storskalig negativ påverkan på omgivande ekosystem.

Nu är tid att samla det svenska motståndet mot byggandet av ett finsk-ryskt kärnkraftverk i Pyhäjoki och för ett fortsatt kärnkraftsfritt Bottenviken. Fortfarande finns förutsättningar att avstyra detta vansinnesprojekt då bolaget Fennovoima OY ännu inte har beviljats något tillstånd enligt Kärnenergilagen. Flera finska institutioner har nyligen uttryckt stor oro och kritiserat projektet.

Den svenska opinionen är stark

Hittills har tolv norrlandskommuner, på olika sätt, tagit avstånd från kärnkraftsbygget i Pyhäjoki. Det är beslut i kommunfullmäktige i kommunerna Övertorneå, Överkalix, Kalix, Boden, Piteå, Robertsfors och Sundsvall. I Skellefteå, Härnösand, Kramfors, Timrå och Örnsköldsvik har de styrande politiska partierna i kommunerna tillsammans tagit ställning. Dessa kommuner representerar närmare 400 000 svenska medborgare. Det är ett mycket värdefullt ställningstagande kommunerna har tagit och förhoppningsvis ansluter ännu fler kommuner.

Mängder av svenska myndigheter, kommuner, organisationer och privatpersoner har använt Finlands samråd enligt Esbo-konventionen för att framföra kritiska synpunkter på Fennovoimas miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Men Finland har tyvärr hittills inte tagit hänsyn till de svenska synpunkterna. Finlands regering har hittills inte fört något samtal med Sveriges regering i denna gränsöverskridande fråga.
Här finns de svenska synpunkterna från remissen 2014:
http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Remisser-och-Yttranden/Remisser/Planer-i-vara-grannlander---Esbokonventionen/Remiss-om-ny-finsk-karnkraftreaktor/

Tiotusentals människor skrivit sina namn på nätverket Kärnkraftsfritt Bottenvikens namninsamlingar för att stoppa kärnkraftverket. Mängder av svenska organisationer har vädjat till Finlands regering och riksdag att inte bygga kärnkraftverket. Fjorton svenska och finska forskare har med stor oro vädjat till Finlands regering att avslå ansökan om att bygga kärnkraftverket vid det grunda innanhavet.

Vid en stor konferens i Skellefteå i maj 2016, anordnad av nätverket tillsammans med

flera svenska och finska miljöorganisationer, antogs ett uttalande som skickades till Finlands och Sveriges regeringar. Budskapet var att ”De finsk-ryska planerna på att bygga en eller flera kärnkraftsreaktorer vid Bottenvikens östra strand måste stoppas”. ”Vi vädjar att ni som folkvalda i Finland och Sverige gör att allt som står i er makt för att stoppa Fennovoimas fullskaliga miljöexperiment med Bottenviken, vår gemensamma, ömtåliga arvedel”. ”Vi kräver att den svenska och den finska regeringen upptar förhandlingar om denna ödesfråga”.
Här finns hela uttalandet från konferensen: http://karnkraftsfritt.se/

Fennovoimas planer

Fennovoima OY planerar att bygga ett kärnkraftverk, Hanhikivi 1, på den låglänta udden Hanhikivi i Pyhäjokis kommun i Norra Österbotten. Rosatom, Rysslands helstatliga kärnvapen- och kärnenergikoncern, kommer att bygga reaktorn och leverera anläggningen, och de är med sina 34 % företagets största enskilda aktieägare. Rosatom ska delta i verksamhetens dagliga drift och kommer därtill att leverera det upparbetade kärnbränslet under minst tio år. Ryssland har även utlovat miljardlån till projektets finansiering. Det finns indikationer på att Rosatom, som drabbats av flera kända korruptionsskandaler, har en bristande säkerhetskultur som riskerar att påverka den tekniska säkerheten.

Rosatoms kärnbränsleproduktion är starkt kritiserad då den medför stora miljö- och hälsoproblem för delar av den ryska befolkningen. Att acceptera Fennovoimas kärnkraftsbyggnation innebär att acceptera dåliga hälsoförhållanden för många ryska medborgare.

Ett finsk-ryskt kärnkraftverk vid Bottenviken skulle medföra stora risker, både vad gäller miljö och säkerhet, och innebära helt nya livsbetingelser för regionen kring Bottenviken och Kvarken. All kärnkraftsetablering innebär, även vid normal drift, miljöstress för omgivande natur, och ett storskaligt haveri med helt ödesdigra följder går aldrig helt att utesluta, då t ex mänskliga tillkortakommanden, naturkatastrofer, terrorism, teknikbrister och ”det oförutsedda” alltid måste räknas med som möjliga faktorer.

Hur det kraftfulla ryska engagemanget vid Bottenviken kan komma att påverka säkerhetsläget i regionen är en öppen fråga.

Bottenviken, vårt gemensamma innanhav

Byggandet av ett kärnkraftverk vid Bottenviken skulle medföra muddring, transporter och stora kylvattenutsläpp som tveklöst påverkar livsmiljön i området mycket negativt. Bottenviken är ett litet, slutet och på många sätt unikt innanhav: Med sitt bräckta vatten med en salthalt på endast ca 0,3 % är det närmast en sötvattensjö, till skillnad från världshaven som i medel är ca tio gånger saltare, 3,5 %. Bottenvikens medeldjup är blygsamma 43 meter, att jämföra med världshavens dryga 3 700 meter. Finska sidan av Bottenviken är betydligt grundare än den svenska. Innanhavet är artfattigt och många organismer lever på gränsen av sitt utbredningsområde. Vattenomsättningen är begränsad och sammantaget gör detta och andra fenomen att Bottenvikens ekosystem på många sätt är ömtåligt.

Klimatförändringarna gör att ekosystemen kommer att utsättas för stora påfrestningar. Forskning visar att Bottenviksområdet kommer att få höjda temperaturer och ökad nederbörd, och detta riskerar att få stora konsekvenser för havsvattnets kvalitet. Brunare vatten, mer bakterietillväxt, minskad växtplankton produktion, mindre fisk och ytterligare tillförsel av organiska miljögifter, är några förväntade effekter.
Se professor Agneta Anderssons forskning: http://www.ur.se/Produkter/188590-UR-Samtiden-Samhallets-utmaningar-2015-Klimatforandringarnas-effekter-pa-Ostersjon

Hur klimatförändringarnas miljöpåverkan, adderat till den miljöstress som skulle följa med ett byggande av ett kärnkraftverk i Pyhäjoki, skulle komma att påverka de ömtåliga ekologiska systemen i Bottenviken - det vet ingen. Kan miljöbelastningen från Fennovoimas första reaktor bli det som får delar av ett redan hårt pressat system att passera viktiga tröskelvärden och kollapsa?

Enligt ELFORSK kan i framtiden den pågående klimatförändringen medföra en förhöjning av dagens havsvattentemperatur och därmed också på det utgående kylvattnet. Detta innebär att risken för skador på de marina ekosystemen vid kraftverkslägena och i deras omgivningar ökar. Man föreslår djupvattenintag och ett ökat vattenflöde, för att säkerställa att kylvattnet vid utsläppstillfället inte har för hög temperatur. Fennovoimas tänkta reaktor har varken djupvattenintag eller ökat vattenflöde. Hur kan detta komma att påverka de marina ekosystemen i Bottenviken, i en framtid med global uppvärmning?
Se ELFORSK:s rapport 12:26, ”Miljöeffekter av stora kylvattenutsläpp i ett varmare klimat”
http://www.elforsk.se/Rapporter/?rid=12_26_

Ryssland har förbjudit användning av havsvatten som kylmedel i kärnkraftverk. Den referensanläggning till Hanhikivi 1, Leningrad II-1, som började byggas 2008, är t ex försedd med 160 meter höga kyltorn. Det är därför provocerande att Rosatom-Fennovoima planerar för att använda Bottenviken som kylvattenkälla/-mottagare. Är miljöhänsyn viktigare i ryska vattendrag än i svensk-finska?

Ovanstående är bara ett axplock av den problematik som följer Fennovoima vid sk ”normal drift”- därtill kommer bl a även de väl kända riskerna för olika typer av storskaliga olyckor förorsakade av terrorattentat, naturkatastrofer, slarv, tekniska brister.

Aktuellt läge

Fennvoima OY saknar fortfarande byggnadstillstånd enligt Kärnenergilagen för den planerade kärnreaktorn Hanhikivi 1. Den finska regeringen uppger att de beräknar ta beslut i frågan i slutet av 2017 eller tidigt 2018. Trots detta har mycket omfattande arbeten sedan flera år tillbaka pågått på Hanhikivi, med bl a vägbyggen, utfyllnad och kringbyggnader. I september 2016 har muddringsarbeten startat.

I juli 2015 beviljades Fennovoima tillstånd av Regionförvaltningen i Norra Finland att bygga en hamn, konstruktioner för kyluttag och att gräva en farled till Hanhikivi kärnkraftverk, samt att tippa muddermassor i havet. I juni 2016 beviljade samma förvaltning miljötillstånd för ett 1200 MW stort kärnkraftverk och reservenergiproduktion, samt tillstånd enligt vattenlagen för upptagning av havsvatten. Beslutet ger även tillstånd att börja bygga utloppskonstruktioner för kylvattnet.

Muddring och havsdumpning

Fennovoima redovisar i sin MKB att de kommer att nyttja ett 190 ha stort havsdeponiområde ca 9,5 km väster om udden Hanhikivi. Ur ett miljöperspektiv är muddring och dumpning problematiskt, och enligt svensk lagstiftning (SFS 2016:782, 27§) är det förbjudet att dumpa massor till havs, vilket Havs och Vattenmyndigheten (HaV) påpekade i sitt yttrande om Fennovoimas MKB 2014-04-14 (Dnr 3567-13). Det är likaledes förbjudet enligt det sk Londonprotokollet. HaV skriver vidare i sitt yttrande att det finns risk att muddermassorna förs från platsen med bottenströmmarna efter dumpning då deponiområdet inte har sk ackumulationsbotten, samt att vandringssik och lax som passerar dumpningspalatsen kan komma att ändra sina vandringsrutter.

”Muddring och dumpning kan påverka fisk genom förändring av bottenstruktur och genom effekter av grumling. Därtill kan fisk påverkas indirekt genom förändringar i förekomst av växtlighet och bottenfauna.” Citatet är hämtat ur Naturvårdsverkets

rapport ”Miljöeffekter vid muddring”, i vilken framgår att det är svårt att dra generella slutsatser över ingreppens miljöeffekter samt att det finns stora kunskapsluckor, b la saknas mätdata över grumling orsakad av mudderdumpning.
Se Naturvårdsverkets rapport ”Miljöeffekter vid muddring”:
https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5999-6.pdf

Mot bakgrund av bl a de farhågor HaV lyfter i sitt yttrande och den skriande kunskapsbrist som beskrivs i Naturvårdsverkets rapport är det mycket anmärkningsvärt att Fennovoima av Regionförvaltningen i Norra Finland beviljats tillstånd för omfattande muddring och därpå följande dumpning i svensk-finska Bottenviken. Risken för t ex långvarig vattengrumling, förändrade strömförhållanden och negativ påverkan på de gemensamma fiskebestånden kan inte anses vara utesluten.

Kärnavfallet

Det innebär en extremt allvarlig risk att använt radioaktivt kärnbränsle enligt Fennovoima ska mellanlagras intill Bottenvikens strand från år 2024 till 2150 innan det ska slutförvaras någonstans 400 m ner i berggrunden i ofattbara 100 000 år.

Det är mycket anmärkningsvärt att Finland redan gått vidare med den kritiserade KBS-3-meoden trots att Sverige ännu inte beslutat godkänna - eller avslå - samma metod. Osäkerheten kring de tekniska lösningarna för slutförvar av högaktivt kärnavfall kvarstår, vilket gör att Fennovoimas planer, som medför nyproduktion av stora mängder kärnavfall, inte är etiskt försvarbart då riskerna lämpas över på kommande generationer.

Den 12 juli 2016 meddelade Arbets- och näringsministeriet i Finland att de godkänner det program för bedömning av miljökonsekvenser av slutförvaringen av använt kärnbränsle (MKB-program) som kärnkraftsbolaget Fennovoima OY lämnade in i slutet av juni. Fennovoima har i sitt program valt Euraåminne och Pyhäjoki som potentiella förläggsorter för en inkapslingsanläggning och för ett slutförvar av använt kärnbränsle. Nu kommer ett samråd inledas om MKB-programmet, här ingår ett samråd enligt Esbo-konventionen.

Kraftig finsk oro

Under augusti 2016 har flera tunga instanser i Finland framfört sin oro och kritik rörande Fennovoimas kärnkraftsprojekt. Ett protokoll från finska strålsäkerhetsmyndigheten (STUK) redovisades i finsk media den 15 augusti 2016. I protokollet uttrycker STUK enligt Yle sin klara oro över att säkerhetsfrågor inte har högsta prioritet i Fennovoima. Myndigheten är också bekymrad över den ringa kärnkraftskompetensen i bolagets ledningsgrupp, och att anställda på kärnkraftsverksbygget i Pyhäjoki har utsatts för påtryckningar.

Utrikesministeriet (UM) uttryckte den 26 augusti 2016 sin oro över projektet: "Det finns risker anknutna till projektets finansiering, huvudentreprenörens kompetens, en fördröjning av projektets genomförande, helhetskostnaderna, lönsamheten, den interna situationen i Ryssland och Rysslands internationella relationer. De här riskerna kan genom projektet bredare återspeglas som problem även i relationerna mellan Finland och Ryssland", skriver UM i sitt utlåtande.

En rapport från Utrikespolitisk institutet, beställd av finska regeringen offentliggjordes 30 augusti 2016. Där nämns kärnkraftverket i Pyhäjoki som ett exempel där Ryssland har utövat påtryckningar på Finland, och rapporten varnar även för att Ryssland kan komma att ifrågasätta Finlands självständighet.

Förnybar energi

Allt talar idag mot kärnkraft då förnybar energi blir allt billigare och växer fram med

stor kraft runt om i världen. Teknikutveckling och utbyggnad vad gäller effektivisering, förnybar energi och lagring sker idag med en hastighet som få kunde förutse för några år sedan. Kostnaderna sjunker stadigt och prestandan ökar. Sparande av energi, sk ”nega-watt”, är även det ett mer attraktivt alternativ än att bygga ny finsk-rysk kärnkraft vid Bottenviken.

Klimatförändringarna kräver att samhället snabbt fasar ut den fossila energin. Nybyggnation av kärnkraft med de efter Fukushima-olyckan förhöjda säkerhetskraven, har visat sig vara mycket dyrt, och inte minst ta mycket lång tid. Förnybar energi har betydligt kortare ledtider, dvs det går mycket fortare från planeringsstadium till påbörjad energiproduktion. Detta är av avgörande betydelse för att i tid stoppa den globala uppvärmningen.

Varje energislag ska bära sina egna kostnader. Men kärnkraften får de facto enorma subventioner av samhället, då alla dess kostnader inte räknas med i produktionspriset.

Finlands nuvarande näringsminister Olli Rehn analyserade, före han tillträdde i regeringen, mycket klarsynt Fennovoimas inverkan på den framtida finska energiutvecklingen i sin blogg 28 september 2014: ”En ekonomiskt osäker och politiskt handikappad investering i ny rysk kärnkraft kommer att för år förskjuta nödvändiga investeringar i förnyelsebar grön energi. På den vägen riskerar Finland att bli de misslyckade kärnkraftsprojektens friluftsmuseum, samtidigt som man faller av släden inom utvecklingen av den gröna ekonomin.”

Nyligen har näringsminister Olli Rehn uttalat i finsk media (svenska YLE den 9 september 2016) att kärnkraftsprojektet Fennovoima har allvarliga brister. ”Om Fennovoima inte har korrigerat problemen under höstens lopp kan företaget inte vänta sig ett bygglov”.

Hur går vi vidare?

Om arbetet att bevara Bottenviken fritt från kärnkraftens extrema risker och miljöbelastningar ska bli lyckosamt, så måste det bedrivas på bredast möjliga front. Ni, som är folkvalda i någon av kommunerna i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län är direkt berörda och har stora möjligheter att kraftfullt driva denna ödesfråga. **Kanske kan Ni bara genom att ställa Er och Era kollegor frågan ”Hur går vi vidare?” öppna nya dörrar till handling och samarbete?**

Detta brev skickas med e-post till Kommunstyrelsen och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i alla kommuner i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland.

Med vänliga hälsningar
Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken

Lena Lagerstam
Samordnare, nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken lena.lagerstam@telia.com

Kopia

Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Vattenmyndigheten Bottenviken och Vattendelegationen i Bottenvikens vattendistrikt
Länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland

Kontaktpersoner för nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken

Överkalix Kennerth Moberg, kennerth.moberg@telia.com
Övertorneå, Hedenäset Mattias Johansson, bjumis@gmail.com
Övertorneå, Juosengi Tarja Leinonen, tarja.leinonen@gmail.com
Haparanda Per Lundbäck, per_lundback@telia.com
Kalix Lena Lagerstam, lena.lagerstam@telia.com

Luleå Christina Morin, cina.morin@telia.com
Luleå Roger Malmberg, rogermalmberg@hotmail.com
Piteå Per Holmqvist, per@nordansmak.se
Arvidsjaur Birgit Lindberg**,** birgit.lindberg@arvidsjaurnet.se
Skellefteå Rolf Granstrand rolf.granstrand@gmail.com

Skellefteå Seiko Matsuda seikom@live.jp
Robertsfors Elisabeth Holmström, elisabeth.holmstrom@bottniait.se
Umeå Erik Danielsson, erdanielsson@gmail.com
Östersund Diana Fernlund, diana.fernlund@telia.com
Härnösand Eva Goes, eva@goes.se

Sundsvall Måna Wibron, mana.wibron@designmmm.nu
Sundsvall Ulf Gustafsson ulf414@hotmail.com
Hudiksvall My Leffler, my.helsingland@hotmail.com
Näsåker Lo Högberg, lo.hogberg@gmail.com
Stockholm Inger Raaby, i.s.raaby@gmail.com

Stockholm Anders Forsbom, Anders.Forsbom@sweco.se
Järna Kristina Berg, bergvilja@gmail.com
Värmland Liv Jofjell, liv.jofjell@googlemail.com

KÄRNKRAFTSFRITT
BOTTENVIKEN

”Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken är ett partipolitiskt obundet nätverk för alla som vill arbeta för att stoppa byggandet av kärnkraftverk i Bottenviksområdet"

Ta avstånd till kärnkraftverket vid Bottenviken!

Brev till alla kommuner i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län

Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken skickade den 12 september 2016 ett brev till kommunerna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland med frågan ”Hur bevara vi Bottenviken fritt från kärnkraft?”. Detta dokument bifogas i bilaga 1.

Det finns fortfarande förutsättningar att avstyra detta vansinnesprojekt då bolaget Fennovoima OY ännu inte har beviljats något tillstånd enligt Kärnenergilagen. Finlands regering har meddelat att ett beslut kommer tidigast 2018.

Fjorton kommuner har tagit avstånd

Sedan september 2016 har både Umeå och Vännäs tagit avstånd från bygget av ett kärnkraftverk i Pyhäjoki på udden Hanhikivi i Bottenviken. Umeå kommun tog avstånd via Kommunstyrelsen i samband med Esbo-förfarandet för avfallsanläggningen. Kommunen anser att man i första hand bör överväga annan energiproduktion och uttrycker oro och avråder från att placera ett nytt slutförvar av använt kärnbränsle i närheten av Pyhäjoki. I Vännäs har Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutat att Vännäs kommun ställer sig bakom nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken. Detta innebär att nu fjorton Norrlandskommuner tagit avstånd från kärnkraftsbygget i Pyhäjoki. Kommunerna representerar tillsammans mer än 520 000 svenska medborgare.

Viktigt att fler kommuner tar ställning

Det är ett mycket värdefullt ställningstagande som de fjorton kommuner har gjort och nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar nu fler kommuner att ta ställning i sina beslutande organ.

Viktigt visa Finlands regering kommunernas ställningstagande

Det är viktigt att visa Finlands regering att det finns en stark opinion i Sverige mot kärnkraftverket. Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar kommunerna att gemensamt göra t ex en skrivelse till den finska regeringen eller uppvakta den finska regeringen i frågan.

Viktigt uppmärksamma Sveriges regering om kommunernas ställningstagande

Det är viktigt att visa den svenska regeringen att det finns en stark opinion i Sverige mot kärnkraftverket. Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken uppmanar kommunerna att uppmärksamma Sveriges regering om kommunernas ställningstagande.

Detta brev skickas med e-post till Kommunstyrelsen och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i alla kommuner i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland.

Med vänliga hälsningar

Lena Lagerstam, på uppdrag av nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken
Samordnare, nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken lena.lagerstam@telia.com

Bilaga

Brev till kommunerna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland 12 september 2016

Kopia

Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Vattenmyndigheten Bottenviken och Vattendelegationen i Bottenvikens vattendistrikt
Länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland
Miljö- och Energiminister Karolina Skog

KÄRNKRAFTSFRITT BOTTENVIKEN

”Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken är ett partipolitiskt obundet nätverk för alla som vill arbeta för att stoppa byggandet av kärnkraftverk i Bottenviksområdet"

Sveriges Kommuner och Landsting

MEDDELANDE FRÅN STYRELSEN NR 7/2018
2018-04-20

Vårt dnr
18/00003

Avd för administration
Karin Särnå

Kommunstyrelserna
Landstingsstyrelserna/regionstyrelserna

SKL:s sammanträdesplan för 2019

Dnr 18/00011

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har vid sammanträde den 20 april 2018 beslutat om sammanträdesplan 2019 för styrelsen, beredningar och delegationer enligt följande:

Beredning	**Styrelse**
24 januari	25 januari
Februari mötesfri	
14 mars	15 mars
11 april	12 april
16 maj	17 maj
13 juni	14 juni
Juli är mötesfri	
Augusti är mötesfri	
19 september	20 september
24 oktober	25 oktober
7 november	8 november
12 december	13 december

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande

Sveriges Kommuner och Landsting
Post: 118 82 Stockholm, *Besök*: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, *Fax*: 08-452 70 50
info@skl.se, *Org nr:* 222000-0315, www.skl.se

Till Årsstämman i
Svenska Kommun Försäkrings AB
org nr 516406-0039

Granskningsrapport för år 2017

Vi av årsstämman utsedda lekmannarevisorer har granskat bolagets verksamhet under år 2017.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägarnas direktiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med uppdraget.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, ägardirektiv, god revisionssed i kommunal verksamhet.

Med anledning av tidigare påpekande från lekmannarevisorerna om bristande intern kontroll har en särskild granskning av attester och representation samt upphandling av konsulttjänster genomförts via upphandlad granskning genom konsult från KPMG. Vi lekmannarevisorer konstaterar att Styrelsen och VD på ett positivt och effektivt sätt vidtagit nödvändiga åtgärder vilket granskningen visar.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Sundsvall och Trollhättan den 10 april 2018

Ulf Broman
Lekmannarevisor

Geit-Inge Andersson
Lekmannarevisor

Till granskningsrapporten hör bilagan:
Rapport: Granskning av attester och representation samt upphandling av konsulttjänster
som överlämnats till bolaget

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2017-05-24

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2016/00864

Motion 40/2016: Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att motion 40/2016: Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet anses besvarad.

Ärendebeskrivning

I en motion, väckt vid fullmäktiges sammanträde 2016-12-19 yrkar Feministiskt initiativ att fullmäktige ger Jämställdhetsutskottet i uppdrag att jämlikhetscertifiera en kommunal verksamhet, i samarbete med Make equal och relevant nämnd.

Make equal (tidigare Crossing Boarders) är en stiftelse med erfarenhet och kunskap kring arbete med jämlikhetsfrågor. Inom Umeå kommun har bland annat Umeå fritid anlitat stiftelsen för utbildning och stöd i sitt jämlikhetsarbete.

Arbete med jämställdhet implementeras i ordinarie verksamhet genom uppdragsplaner, verksamhetsplaner och aktivitetsplaner. Detta för att arbetet ska koppla till den egna verksamheten och därmed upplevas relevant, vara möjligt att följa upp och ha en långsiktighet. Utbildningsinsatser och processtöd ska utformas så att det passar den specifika verksamheten med utgångspunkt i det övergripande målet för jämställdhet och verksamhetens egen kunskap, analys och problemformulering. Det kan som i Umeå fritids fall handlar om att använda sig av Make equal, det kan också vara forskare med erfarenhet från ex. räddningstjänst eller socialtjänst, organisationer med särskild kompetens kring genuspedagogik eller annat. I stor utsträckning sköts också utbildningar internt via jämställdhetsstrateg eller handläggare på personal med särskilt ansvar för det interna jämställdhetsarbetet eller genom erfarenhetsutbyte med andra verksamheter som bedrivit ett aktivt jämställdhetsarbete, ex. då det handlar om myndighetsutövning.

Tjänsteskrivelse
Dnr: KS-2016/00864

Under 2016 gjorde gator och parker en gender budgeting – analys av cykel- och vägunderhåll för att synliggöra ev. könsskillnader i resursfördelning. Äldreomsorgen har genomfört en kartläggning av anhörigvården och arbetar nu med en grupp handläggare och chefer utifrån resultaten av utredningen. De tar då bland annat hjälp av det framgångsrika arbete som bostadsanpassning har genomfört och som de fortsätter att arbeta med. Försörjningsstöd är på väg in i ett processarbete kring jämställdhet, liksom måltidsservice som tidigare också arbetat aktivt med de här frågorna. Arbetsmiljö och hälsa arbetar med jämställdhetsplanen och med en förståelse av kön som en del i arbete med hälsosamma arbetsplatser och samtliga hälsoinspiratörer och skyddsombud har fått utbildning. Detaljplan har tagit fram ett förslag på hur jämställdhet och trygghet ska arbetas in i samtliga detaljplaner och jämställdhetsstrateg finns med som expert i varje fördjupad översiktsplan. En förskola i varje skolområde har fått utbildning och handledning i konkreta metoder som implementeras i arbete med barngrupperna med fokus på kroppen och dans som genuspedagogiskt verktyg. Detta ska spridas vidare till förskolor i respektive skolområde. Kultur i skolan har arbetat med maskulinitetsnormer genom att i samverkan med jämställdhetsutskottet finansiera teaterföreställningar kring maskulinitet till samtliga mellanstadie- och högstadieskolor i Sävar, Obbola, Holmsund, Hörnefors. Ett verksamhetsövergripande nätverk kring våldsförebyggande frågor har initierats av Umebrå och Jämställdhetsutskottet och har genomfört fyra träffar under 2016. Detta är bara en del av det arbete som pågår inom ramen för Umeå kommuns jämställdhets- och anti- diskrimineringsarbete. Självklart går det att göra mer men det pågår aktivt arbete som förändrar processer, utmanar normer och säkerställer en rättvis och rättssäker handläggning och myndighetsutövning med målet att alla invånare i Umeå kommun ska ha makten att forma samhället såväl som sitt eget liv. Att Umeå kommun är en föregångare i de här frågorna visas inte minst genom att Sveriges kommuner och landsting (SKL) valt ut Umeå som en av sju modellkommuner i Sverige för arbete med jämställdhetsintegrering. Umeå kommun har också använt sig av verktyget MakEQuality som SKL presenterade 2012 som mäter jämställdhetsarbete i kommunala verksamheter, och vid behov av ytterligare mätningar utanför uppdragsplaner samt medarbetarenkät kan det verktyget användas. SKL har också under 2016 för första gången presenterat Öppna jämförelser - Jämställdhet där kommuner kan jämföra sitt jämställdhetsarbete. Make equals specifika jämlikhetscertifiering kan vara passande för en verksamhet men det beslutet bör lämnas till ansvariga tjänstepersoner. Upphandlingspolicyn för Umeå kommun tydliggör även den att upphandling av varor och tjänster ska göras med nyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och med hänsyn till rätt funktion och rätt kvalitet och svara mot verksamheternas behov.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2016/00864

Beslutsunderlag

Jämställdhetsutskottets yttrande
Motionen

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg
Cathrin Alenskär, internationell chef

Beslutet ska skickas till

Linda Gustafsson

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2017-05-30

§ 183
Diarienr: KS-2016/00864

Motion 40/2016 - Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att motion 40/2016 - Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet anses besvarad.

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ yrkar i motion 40/2016 att fullmäktige ger Jämställdhetsutskottet i uppdrag att jämlikhetscertifiera en kommunal verksamhet, i samarbete med Make equal och relevant nämnd.

Make equal (tidigare Crossing Boarders) är en stiftelse med erfarenhet och kunskap kring arbete med jämlikhetsfrågor. Inom Umeå kommun har bland annat Umeå fritid anlitat stiftelsen för utbildning och stöd i sitt jämlikhetsarbete.

Arbete med jämställdhet implementeras i ordinarie verksamhet genom uppdragsplaner, verksamhetsplaner och aktivitetsplaner. Detta för att arbetet ska koppla till den egna verksamheten och därmed upplevas relevant, vara möjligt att följa upp och ha en långsiktighet. Utbildningsinsatser och processtöd ska utformas så att det passar den specifika verksamheten med utgångspunkt i det övergripande målet för jämställdhet och verksamhetens egen kunskap, analys och problemformulering. Det kan som i Umeå fritids fall handlar om att använda sig av Make equal, det kan också vara forskare med erfarenhet från ex. räddningstjänst eller socialtjänst, organisationer med särskild kompetens kring genuspedagogik eller annat. I stor utsträckning sköts också utbildningar internt via jämställdhetsstrateg eller handläggare på

personal med särskilt ansvar för det interna jämställdhetsarbetet eller genom erfarenhetsutbyte med andra verksamheter som bedrivit ett aktivt jämställdhetsarbete, ex. då det handlar om myndighetsutövning. Under 2016 gjorde gator och parker en gender budgeting – analys av cykel- och vägunderhåll för att synliggöra ev. könsskillnader i resursfördelning. Äldreomsorgen har genomfört en kartläggning av anhörigvården och arbetar nu med en grupp handläggare och chefer utifrån resultaten av utredningen. De tar då bland annat hjälp av det framgångsrika arbete som bostadsanpassning har genomfört och som de fortsätter att arbeta med. Försörjningsstöd är på väg in i ett processarbete kring jämställdhet, liksom måltidsservice som tidigare också arbetat aktivt med de här frågorna. Arbetsmiljö och hälsa arbetar med jämställdhetsplanen och med en förståelse av kön som en del i arbete med hälsosamma arbetsplatser och samtliga hälsoinspiratörer och skyddsombud har fått utbildning. Detaljplan har tagit fram ett förslag på hur jämställdhet och trygghet ska arbetas in i samtliga detaljplaner och jämställdhetsstrateg finns med som expert i varje fördjupad översiktsplan. En förskola i varje skolområde har fått utbildning och handledning i konkreta metoder som implementeras i arbete med barngrupperna med fokus på kroppen och dans som genuspedagogiskt verktyg. Detta ska spridas vidare till förskolor i respektive skolområde. Kultur i skolan har arbetat med maskulinitetsnormer genom att i samverkan med jämställdhetsutskottet finansiera teaterföreställningar kring maskulinitet till samtliga mellanstadie- och högstadieskolor i Sävar, Obbola, Holmsund, Hörnefors. Ett verksamhetsövergripande nätverk kring våldsförebyggande frågor har initierats av Umebrå och Jämställdhetsutskottet och har genomfört fyra träffar under 2016. Detta är bara en del av det arbete som pågår inom ramen för Umeå kommuns jämställdhets- och anti- diskrimineringsarbete. Självklart går det att göra mer men det pågår aktivt arbete som förändrar processer, utmanar normer och säkerställer en rättvis och rättssäker handläggning och myndighetsutövning med målet att alla invånare i Umeå kommun ska ha makten att forma samhället såväl som sitt eget liv. Att Umeå kommun är en föregångare i de här frågorna visas inte minst genom att Sveriges kommuner och landsting (SKL) valt ut Umeå som en av sju modellkommuner i Sverige för arbete med jämställdhetsintegrering. Umeå kommun har också använt sig av verktyget MakEQuality som SKL presenterade 2012 som mäter jämställdhetsarbete i kommunala

verksamheter, och vid behov av ytterligare mätningar utanför uppdragsplaner samt medarbetarenkät kan det verktyget användas. SKL har också under 2016 för första gången presenterat Öppna jämförelser - Jämställdhet där kommuner kan jämföra sitt jämställdhetsarbete. Make equals specifika jämlikhetscertifiering kan vara passande för en verksamhet men det beslutet bör lämnas till ansvariga tjänstepersoner. Upphandlingspolicyn för Umeå kommun tydliggör även den att upphandling av varor och tjänster ska göras med nyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och med hänsyn till rätt funktion och rätt kvalitet och svara mot verksamheternas behov.

Beslutsunderlag

Jämställdhetsutskottets yttrande
Motionen

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg
Cathrin Alenskär, internationell chef

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden
Ulrika Edman (V) – Bifall till motionen.
Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsen (motionen anses besvarad).

Propositionsordning som godkänns
Bifall till tjänsteskrivelsen mot bifall till motionen. Ordföranden konstaterar att arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen (motionen anses besvarad).

Beslutet ska skickas till
Linda Gustafsson

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2017-03-16

§ 13
Diarienr: KS-2016/00864

Motion 40/2016 - Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att motionen anses besvarad

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ yrkar i motion 40/2016 att:

- Fullmäktige ger Jämställdhetsutskottet i uppdrag att jämlikhetscertifiera en kommunal verksamhet, i samarbete med Make equal och relevant nämnd.

Beslutsunderlag

Make equal (tidigare Crossing Boarders) är en stiftelse med erfarenhet och kunskap kring arbete med jämlikhetsfrågor. Inom Umeå kommun har bland annat Umeå fritid anlitat stiftelsen för utbildning och stöd i sitt jämlikhetsarbete.
Arbete med jämställdhet implementeras i ordinarie verksamhet genom uppdragsplaner, verksamhetsplaner och aktivitetsplaner. Detta för att arbetet ska koppla till den egna verksamheten och därmed upplevas relevant, vara möjligt att följa upp och ha en långsiktighet.
Utbildningsinsatser och processtöd ska utformas så att det passar den specifika verksamheten med utgångspunkt i det övergripande målet för jämställdhet och verksamhetens egen kunskap, analys och problemformulering. Det kan som i Umeå fritids fall handlar om att använda sig av Make equal, det kan också vara forskare med erfarenhet från ex. räddningstjänst eller socialtjänst, organisationer med särskild kompetens kring genuspedagogik eller annat. I stor utsträckning sköts också utbildningar internt via jämställdhetsstrateg eller handläggare på

personal med särskilt ansvar för det interna jämställdhetsarbetet eller genom erfarenhetsutbyte med andra verksamheter som bedrivit ett aktivt jämställdhetsarbete, ex. då det handlar om myndighetsutövning. Under 2016 gjorde gator och parker en gender budgeting – analys av cykel- och vägunderhåll för att synliggöra ev. könsskillnader i resursfördelning. Äldreomsorgen har genomfört en kartläggning av anhörigvården och arbetar nu med en grupp handläggare och chefer utifrån resultaten av utredningen. De tar då bland annat hjälp av det framgångsrika arbete som bostadsanpassning har genomfört och som de fortsätter att arbeta med. Försörjningsstöd är på väg in i ett processarbete kring jämställdhet, liksom måltidsservice som tidigare också arbetat aktivt med de här frågorna. Arbetsmiljö och hälsa arbetar med jämställdhetsplanen och med en förståelse av kön som en del i arbete med hälsosamma arbetsplatser och samtliga hälsoinspiratörer och skyddsombud har fått utbildning. Detaljplan har tagit fram ett förslag på hur jämställdhet och trygghet ska arbetas in i samtliga detaljplaner och jämställdhetsstrateg finns med som expert i varje fördjupad översiktsplan. En förskola i varje skolområde har fått utbildning och handledning i konkreta metoder som implementeras i arbete med barngrupperna med fokus på kroppen och dans som genuspedagogiskt verktyg. Detta ska spridas vidare till förskolor i respektive skolområde. Kultur i skolan har arbetat med maskulinitetsnormer genom att i samverkan med jämställdhetsutskottet finansiera teaterföreställningar kring maskulinitet till samtliga mellanstadie- och högstadieskolor i Sävar, Obbola, Holmsund, Hörnefors. Ett verksamhetsövergripande nätverk kring våldsförebyggande frågor har initierats av Umebrå och Jämställdhetsutskottet och har genomfört fyra träffar under 2016. Detta är bara en del av det arbete som pågår inom ramen för Umeå kommuns jämställdhets- och anti- diskrimineringsarbete. Självklart går det att göra mer men arbete med jämställdhet är inte en fråga om policy och fina ord på Umeå kommun. Det pågår aktivt arbete som förändrar processer, utmanar normer och säkerställer en rättvis och rättssäker handläggning och myndighetsutövning med målet att alla invånare i Umeå kommun ska ha makten att forma samhället såväl som sitt eget liv. Att Umeå kommun är en föregångare i de här frågorna visas inte minst genom att Sveriges kommuner och landsting (SKL) valt ut Umeå som en av sju modellkommuner i Sverige för arbete med jämställdhetsintegrering.

Umeå kommun har också använt sig av verktyget MakEQuality som SKL presenterade 2012 som mäter jämställdhetsarbete i kommunala verksamheter, och vid behov av ytterligare mätningar utanför uppdragsplaner samt medarbetarenkät kan det verktyget användas. SKL har också under 2016 för första gången presenterat Öppna jämförelser - Jämställdhet där kommuner kan jämföra sitt jämställdhetsarbete. Det är förvaltningens uppfattning att det inte är lämpligt att kommunfullmäktige uttalar sig över vilka specifika utbildare eller föreläsare som ska användas i jämlikhetsarbetet då det handlar om en hur-fråga och inte en vad-fråga. Make equals specifika jämlikhetscertifiering kan vara passande för en verksamhet men det beslutet bör lämnas till ansvariga tjänstepersoner. Upphandlingspolicyn för Umeå kommun tydliggör även den att upphandling av varor och tjänster ska göras med nyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och med hänsyn till rätt funktion och rätt kvalitet och svara mot verksamheternas behov.

Beslutsunderlag

Motion 40/2016

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Motion till Umeå kommunfullmäktige: Jämlikhetscertifiering: helhetsgrepp och verktyg för det kommunala antidiskrimineringsarbetet

Feministiskt initiativ bär en vision om ett samhälle fritt från alla former av diskriminering och vill att det intersektionella maktperspektivet ska genomsyra alla politiska sakområden. Det räcker inte med policydokument, temadagar, inspirationsföreläsningar, etc. utan det behövs ett helhetsgrepp, som utgår ifrån samtliga diskrimineringsgrunder.

Ett konkret förslag är jämlikhetscertifiering av **Make Equal**, som är en välkänd och etablerad stiftelse [NGO]. De erbjuder en jämlikhetscertifiering, som innehåller bl.a.

- En heldagsutbildning, där fokus ligger på lösningar på praktiska verktyg för att åstadkomma förändring och där Make Equal coachar verksamheten i att ta fram egna handlingsplaner.
- Processledning av en jämlikhetsgrupp, som tillsammans med Make Equal tar arbetet vidare.
- Granskning av interna dokument, intervjuer och deltagarobservationer på plats.
- En rapport med metoder och strategier som, utifrån kartläggningen, föreslår skräddarsydda åtgärder.
- Tjänsten *Make Equal Analytics* som mäter upplevelser av diskriminering och utanförskap i verksamheten, och undersöker värderingar och det interna jämlikhetsarbetet.

Innehållet i utbildningen och prioriteringar i verksamheten anpassas helt efter beställarens behov, förutsättningar och önskemål. Make Equal är öppna med prissättningar, med hänsyn till beställarens budget och för att så många som möjligt ska kunna ta del av certifieringen.

Med anledning av det ovannämnda yrkar Feministiskt initiativ:

- Att fullmäktige ger Jämställdhetsutskottet i uppdrag att jämlikhetscertifiera en kommunal verksamhet, i samarbete med Make Equal och relevant nämnd.

Motionen är skriven och inskickad av:
Filip Hallbäck (FI)

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-05-03

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2017/00795

Motion 37/2017: Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa, Saasha Metsärantala (FI)

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 37/2017: Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa* i enlighet med yttranden från individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Ärendebeskrivning
I en i kommunfullmäktige 2017-09-25 väckt motion yrkar Saasha Metsärantala (FI):

att Umeå kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting med inspiration från Region Norrbottens förebyggande modell Samverka – Agera - Motivera (SAM).

Beslutsunderlag
Individ- och familjenämndens protokoll
För- och grundskolenämndens protokoll
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll.

Beslutet ska skickas till
Motionären
IFN
FGN
GVN

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2018-05-07

§ 143
Diarienr: KS-2017/00795

Motion 37/2017: Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa, Saasha Metsärantala (FI)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 37/2017: Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa* i enlighet med yttranden från individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Ärendebeskrivning

I en i kommunfullmäktige 2017-09-25 väckt motion yrkar Saasha Metsärantala (FI):

att Umeå kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting med inspiration från Region Norrbottens förebyggande modell Samverka – Agera - Motivera (SAM).

Beslutsunderlag

Individ- och familjenämndens protokoll
För- och grundskolenämndens protokoll
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll.

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Motionären, IFN, FGN och GVN

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2018-01-24

§ 3
Diarienr: IFN-2017/00222

Yttrande över motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Beslut

Individ-och familjenämnden yttrar sig i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande 2017-11-17 och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till de redan upparbetade samverkansmodeller som används idag.

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ, FI, har inkommit med en motion avseende fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa.

I motionen föreslås att Umeå Kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting med inspiration från Region Norrbottens förebyggande modell Samverka – Agera - Motivera (SAM).

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden
Ulrika Edman (V) yrkar att ärendet går utan eget yttrande till nämnd.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Propositionsordning
Ordförande ställer Lundgrens (S) yrkande mot Edmans (V) yrkande och finner att arbetsutskottet bifaller Lundgrens (S) yrkande.

Arbetsutskottet har därmed beslutat att föreslå nämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden
Igor Jonsson (M) yrkar avslag på motionen.

Andreas Lundgren (S), Gunnel Lagerkvist (C), Rabih Ballout (KD) och Hans-Christer Jonsson (L) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen och avslag till motionen

Propositionsordning
Ordförande finner att nämnden bifaller arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Yttrande 2017-11-17
Motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Beredningsansvariga

Anna Karlander, planeringssekreterare

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

2017-11-17 Dnr: IFN-2017/00222

Kommunfullmäktige

Yttrande över motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Feministiskt initiativ föreslår i sin motion att Umeå Kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting för barns och ungas psykiska hälsa med inspiration av Region Norrbottens modell för förebyggande Samverka-Agera-Motivera (SAM).

Individ-och familjenämnden delar motionens syn att barn och ungdomars hälsa är en angelägen fråga och att psykisk ohälsa under uppväxten kan komma att få konsekvenser genom livet.
Att skapa goda uppväxtvillkor genom att Umeå Kommun och Västerbottens läns landsting samverkar för att möta upp barn, unga och deras familjers olika förutsättningar och behov är därför angeläget. Ett långsiktigt strategiskt arbete med politisk viljeinriktning har pågått under flera år.

Familjecentraler finns geografiskt placerade i hela kommunen. Deras uppdrag är att vara en naturlig mötasplats för föräldrar med barn 0-6 år. Familjecentralerna i Umeå har i uppdrag att erbjuda föräldrautbildningar till alla förstagångsföräldrar samt att även erbjuda riktade och förebyggande föräldragrupper.

Socialtjänstens områdesbaserade arbete med förstärkning inom området barn och unga 0-15 år sker i den så kallade första linjen. I de områden där familjecentralerna är placerade finns också socialsekreterare (16 åa). De arbetar två och två och ansvarar för ett geografiskt område. Till första linjen hör också 7 öppna förskolor och dess pedagoger. Uppdraget är att rikta sig till familjer med fokus på tidig upptäckt samt till familjer med indikerade behov.

Motionen nämner kommunens samverkansmodell HLT (hälsa, lärande, trygghet). Det är en samverkansstruktur där kommunens förskolor/skolor/elevhälsa samt landstingets hälsocentraler tillsammans med socialtjänsten samverkar med syfte att erbjuda barn, unga och deras familjer tidigt stöd, samordnade bedömningar och synkroniserade insatser.

Umeå Kommun

Postadress 901 84 Umeå
Besöksadress Skolgatan 31A
Tel växel 090-16 10 00 (växel)

Ledning och stab ÄN

Anna Karlander

Arbetet leds av en styrgrupp som även har ledningsgrupper som regelbundet samverkar inom varje HLT-område.
HLT-modellen sprids i flera av länets kommuner såsom Vindeln, Nordmaling, Åsele, Lycksele, Vännäs och Skellefteå.

Motsvarande samverkansstruktur finns för ungdomar 16-22 år via Ungdomshälsan. Samverkande aktörer finns på plats i en fysisk lokal centralt i Umeå i syfte att ge ungdomar bästa möjliga stöd.

Inom ramen för statsliga stimulansmedel riktade mot kommunernas arbete kring psykisk ohälsa har ett flertal aktiviteter genomförts med syfte att både öka kunskapen och förstärka ovan nämnda HLT-modell med processledare.

Med bakgrund av de satsningar som görs och det arbete som bedrivs i olika samverkansformer i syfte att ge barn och unga förutsättningar till goda uppväxtvillkor och att minska den psykiska ohälsa som kan riskera att bli bestående görs bedömningen att det är klokare att utveckla dessa än att starta upp en ny modell.

Däremot bör de erfarenheter som dragits i SAM-projektet och de arbetsmetoder som används till exempel för ungas delaktighet tas tillvara. Det är av vikt att veta vad unga själv ser som friskfaktorer i sitt liv. SAMs tydliga fokus på att minska psykisk ohälsa och dess yttersta konsekvens suicid kan vara ett inspel i den planerade kommande handlingsplanen mot suicid som ligger som förslag i nämndens uppdragsplan för 2018.

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Anna Karlander
Planeringssekreterare

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2017-11-17

Individ- och familjenämndens arbetsutskott

Diarienr: IFN-2017/00222

Yttrande över motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Förslag till beslut

Individ-och familjenämnden yttrar sig i enlighet med förvaltningens förslag till yttrande 2017-11-17 och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till de redan upparbetade samverkansmodeller som används idag.

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ, FI, har inkommit med en motion avseende fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa.

I motionen föreslås att Umeå Kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting med inspiration från Region Norrbottens förebyggande modell Samverka – Agera- Motivera (SAM).

Beslutsunderlag

Yttrande 2017-11-17
Motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Beredningsansvariga

Anna Karlander, planeringssekreterare

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Anna Karlander
Planeringssekreterare

§ 78
Diarienr: SK-2017/00339

Feministiskt initiativ (FI) - Motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

För- och grundskolenämnden beslutar

Att föreslå kommunfullmäktige avslå motionen med hänvisning till att det inte är kommunen som ska utreda möjligheterna.

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ har inkommit med motion om fördjupat samarbetet med landstinget för ungas psykiska hälsa.

Beslutsunderlag

Med anledning av en ökande psykisk ohälsa och de ökande självmordstalen som uppmärksammades i Region Norrbotten tillsattes 2014 ett treårigt pilotprojekt, SAM, för att i två pilotkommuner testa nya metoder och arbetssätt med syfte att främja ungas psykiska hälsa.

SAM-projektet har främst arbetat med primärprevention, tillgängliga och tidiga insatser på generell nivå. Uppdragsgivare var landstingsdirektör för Region Norrbotten och leddes av en processledare, en projektledare och en intern utvärderare.

Nu är projektet avslutat och en utvärdering är genomförd. Inom ramen för projektet har man provat ett antal metoder som dels riktats mot unga och dels metoder som är föräldrastödjande. Beroende på de lokala förutsättningarna i de olika deltagande kommunerna har insatserna sett olika ut. Bland de aktörer som varit involverade kan nämnas; barnhälsovård, skola, socialtjänst, kulturverksamhet, elevråd, primärvård m.fl.

Projektet bidrog med stöd och fortbildning till verksamheterna samt utvärdering av hela projektet.

Den psykiska hälsan bland barn och ungdomar är en utmaning även i Västerbottens län och i Umeå kommun, som vi gemensamt behöver ta oss an. Umeå kommun har en samverkansöverenskommelse, SÖK, mellan kommun och landsting. Till SÖK rapporterar bland annat HLT styrgrupp, Ungdomshälsans styrgrupp och Barnahus som alla är samverkansformer mellan kommun och landsting. Dessutom är alla kommunens skolsköterskor och skolkuratorer utbildade i MI och delar av grundskolans elevhälsopersonal kommer under 2018 utbildas i YAM. Gymnasieskolans elevhälsa genomför just nu ett samverkansprojekt tillsammans med Ungdomshälsan för nyanlända kallat "Hälsoskolan".

Beredningsansvarig

Erika Holmberg
elevhälsochef

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Yrkande

Moa Brydsten för bifall till liggande förslag.
Vänsterpartiet för att bifalla motionen med tillägget att utredningen ska syfta till att inkorporera lärdomar från SAM Region Norrbotten (Samverka-Agera-Motivera) i pågående samverkan inom HLT (Hälsa-Lärande-Trygghet) och Första linjen, så att redan existerande samverkan mellan Umeå kommun och VLL stärks och utvecklas.

Propositionsordning

Ordförande prövar liggande förslag till beslut mot Vänsterpartiets yrkande och finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

§ 74
Diarienr: SK-2017/00339

Feministiskt initiativ (FI) - Motion 37/2017 - Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar

Att föreslå kommunfullmäktige avslå motionen med hänvisning till att det inte är kommunen som ska utreda möjligheterna.

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ har inkommit med motion om fördjupat samarbetet med landstinget för ungas psykiska hälsa.

Beslutsunderlag

Med anledning av en ökande psykisk ohälsa och de ökande självmordstalen som uppmärksammades i Region Norrbotten tillsattes 2014 ett treårigt pilotprojekt, SAM, för att i två pilotkommuner testa nya metoder och arbetssätt med syfte att främja ungas psykiska hälsa.

SAM-projektet har främst arbetat med primärprevention, tillgängliga och tidiga insatser på generell nivå. Uppdragsgivare var landstingsdirektör för Region Norrbotten och leddes av en processledare, en projektledare och en intern utvärderare.

Nu är projektet avslutat och en utvärdering är genomförd. Inom ramen för projektet har man provat ett antal metoder som dels riktats mot unga och dels metoder som är föräldrastödjande. Beroende på de lokala förutsättningarna i de olika deltagande kommunerna har insatserna sett olika ut. Bland de aktörer som varit involverade kan nämnas; barnhälsovård, skola, socialtjänst, kulturverksamhet, elevråd, primärvård m.fl.

Projektet bidrog med stöd och fortbildning till verksamheterna samt utvärdering av hela projektet.

Den psykiska hälsan bland barn och ungdomar är en utmaning även i Västerbottens län och i Umeå kommun, som vi gemensamt behöver ta oss an. Umeå kommun har en samverkansöverenskommelse, SÖK, mellan kommun och landsting. Till SÖK rapporterar bland annat HLT styrgrupp, Ungdomshälsans styrgrupp och Barnahus som alla är samverkansformer mellan kommun och landsting. Dessutom är alla kommunens skolsköterskor och skolkuratorer utbildade i MI och delar av grundskolans elevhälsopersonal kommer under 2018 utbildas i YAM. Gymnasieskolans elevhälsa genomför just nu ett samverkansprojekt tillsammans med Ungdomshälsan för nyanlända kallat "Hälsoskolan".

Bilaga: Motion 37_2017

Beredningsansvarig

Åza Hortell
elevhälsochef

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslutsordning

Yrkande

Vänsterpartiet yrkar att bifalla motionen med tillägget att utredningen ska syfta till att inkorporera lärdomar från SAM Region Norrbotten (Samverka-Agera-Motivera) i pågående samverkan inom HLT (Hälsa-Lärande-Trygghet) och Första linjen, så att redan existerande samverkan mellan Umeå kommun och VLL stärks och utvecklas.

Propositionsordning

Ordförande prövar liggande förslag mot Vänsterpartiet yrkande om bifall med tillägg och finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Fördjupat samarbete med landstinget för ungas psykiska hälsa

Umeå kommunfullmäktige

Motion skriven av Saasha Metsärantala 2017-09-24

Det är belagt sedan länge att hälsotillståndet under barn- och ungdomsåren får konsekvenser senare i vuxenlivet. Det gäller förstås även det psykiska hälsotillståndet. År 2005 publicerade forskarna Gunilla Ringbäck Weitoft (från Socialstyrelsen) och Måns Rosén sin rapport där de kommer fram till att »A simple question about feelings of nervousness, uneasiness, and anxiety seems to be an indicator of premature mortality and severe morbidity, especially psychiatric morbidity» samt allvarliga hjärtbesvär, även efter justering för åldersmässiga, sociala och somatiska riskfaktorer; deras slutsats var att det offentliga bör ta detta på allvar. Folkhälsomyndigheten (2014) poängterar att de somatiska besvären följer ungefär samma mönster som de psykiska. Att försumma problem i ett tidigt skede kan alltså leda till allvarligare tillstånd efter några dagar, månader, år eller årtionden. Det är därför av yttersta vikt att se till att barn och unga har ett så bra hälsotillstånd som möjligt så tidigt som möjligt. Konsekvenserna kan annars drabba hårt både de direkt berörda och samhället i stort.

Under de senaste tjugo åren har dock den psykiska hälsan försämrats hos barn och unga. Enligt den komparativa undersökningen »Health Behaviour in School-aged Children» (HBSC) sammanställd av WHO (2016) efter undersökningar i 42 länder i Europa och Nordamerika, varav 8000 elever i Sverige, visar det sig att var femte barn i skolåldern har svårt att prata med sina föräldrar; där poängteras även att barns hälsotillstånd ofta är en klass- och könsfråga. En sned fördelning bekräftas av BRIS i sin rapport över 2016 som beskriver att cirka 80 % av de barn som kontaktar dem är flickor samt av Folkhälsomyndigheten (2014) som poängterar att besvären ökar speciellt bland flickor och att skillnaden efter kön ökar med åldern hos de berörda barnen. Socialstyrelsen (2017) rapporterar dessutom en åttafaldig ökning på tio år (2005-2015) av nydiagnos könsdysfori speciellt bland unga, vilket belyser vikten av genuskompetens bland personer som arbetar med barn, exempelvis i skolorna. Folkhälsomyndigheten (2017) nämner att redan förskolan har betydelse för barns psykiska hälsa.

Med utgångspunkt från HBSC bedömer SCB (2017) att den psykiska hälsan hos barn och ungdomar är sämre i Sverige än i andra nordiska länder; dessutom försämras barns och ungdomars psykiska hälsa i snabbare takt i Sverige än i de övriga nordiska länderna, vilket också märks när det gäller barns självmord enligt BRIS rapport som grundar sin bedömning på Socialstyrelsen och WHO. Umeå kommun är ingen oas när det gäller psykisk hälsa: Enligt Folkhälsomyndigheten lider 20 procent av Umeå kommuns invånare av nedsatt psykiskt välbefinnande, vilket är den högsta andelen av alla kommuner i Västerbottens län. Enligt Folkhälsomyndigheten (2014) har det sedan 80-talet skett en kraftig ökning av medicineringen mot huvudvärk och sömnbesvär hos barn och unga; bland 13-åringar har stressnivån fördubblats på fyra år och framtidstron minskat bland dagens unga. Vidare poängterar Socialstyrelsen (2013) att den påtagliga försämring som märks sedan början av 1990-talet måste tas på största allvar eftersom den omöjligen kan reduceras till en fråga om ökad benägenhet att rapportera ohälsa.

Under sommaren 2017 fortsatte ökningen av antalet kontakter från barn till BRIS, som menar att samhället behöver kraftsamla uppmärksamhet och resurser för barns och ungas psykiska hälsa, då psykisk ohälsa är den vanligaste kontaktorsaken. Det finns dock ingen barnabalk som skulle sätta barnen i fokus, trots att frågan behandlats i riksdagen ett antal gånger under de senaste decennierna. Som det är nu fastställs med andra ord gränsdragningen av kompetensområdena mellan landsting och primärkommun inte med barnens bästa i fokus, vilket bidrar till att ansvarsfördelningen kan vara lite luddig ibland och barn riskerar att få vänta för länge eller falla mellan stolarna, speciellt när orsaken till deras ohälsa inte är uppenbar från början. Vidare styrs generella insatser och specialistnivån av olika lagar och ligger under olika inrättningar, till exempel skolan och socialtjänsten inom kommunen samt primärvården och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) inom landstinget. Dessa missförhållanden visar ett behov av samordnade åtgärder med en lämplig underbyggnad i den offentliga sektorns struktur.

Både i Socialtjänstlagen (SoL — SFS 2001:453, 5 kap. 8 a §) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL — dåvarande SFS 1982:763, 8 a §, nuvarande SFS 2017:30, 16 kap. 3 §) finns det sedan 2010-01-01 lagkrav på överkommelse mellan landsting och kommun när det gäller samarbete i fråga om personer med psykisk funktionsnedsättning,

men vem som bär ansvaret för första linjen när det gäller psykisk ohälsa hos barn och unga är inte reglerat i lag och SKL (2015) saknar riktlinjer för ansvarsfördelningen inom och mellan kommuner och landsting: I en del kommuner och landsting har nya specifika verksamheter byggts upp med uppdrag att ansvara för första linjen, medan andra har valt att utöka uppdraget hos några befintliga verksamheter. Enligt SKL (2015) saknar begreppet »första linjen» någon enhetlig definition på nationell nivå, men SKL (2017) beskriver »första linjen» som »den funktion eller verksamhet i kommuner och landsting som först möter ett barn eller ungdom med ett indikerat problem». Detta innebär att det finns utrymme för preventivt arbete redan innan första linjen blir aktuell, det vill säga inom ramen för de generella insatserna.

På lokal nivå togs ett steg framåt i och med landstingsfullmäktiges beslut att från och med 2010 skapa en första linje för barn och unga med psykisk ohälsa men från och med 2014-04-01 införde Västerbottens läns landsting (VLL) remisskrav till BUP efter beslut 2014-02-26, vilket gör att socialtjänsten inte längre kan remittera till BUP. I sin 2014-års granskning av första linjen med fokus på Umeå kommun påminner landstingsrevisionen om de uppdrag som landstingsfullmäktige gett åt landstingsstyrelsen att utvärdera primärvården med avseende på första linjen och åt hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) att tydligt samverka med kommunerna angående barns psykiska hälsa; där kom landstingsrevisionen med kritik och menade att det fanns ett behov av att tydliggöra uppdragen, vartefter VLL kom 2015 med några klargöranden kring hälsocentralernas primära ansvar för första linjen enligt tidigare beslut. I Umeå skapades Hälsa-Lärande-Trygghetsmöten (HLT) för barn och ungdomar upp till 16 år. Tanken bakom HLT är en samverkansmodell med tvärprofessionella arbetsgrupper, där det skapats en tydlig samverkan på operativ nivå mellan socialtjänst, elevhälsa och hälsocentraler. HLT beskrevs som exempel i positiva termer av SKL, även om EY:s granskning menade att mer behöver göras. Mer samverkan med VLL ledde också till mer samverkan inom kommunen genom ökade kunskaper om de andra aktörernas roll och uppdrag. Med hänvisning till att barn med de största behoven skulle prioriteras drabbades dock första linjen av nedskärningar i och med Individ- och familjenämndens (IFN) beslut 2016-10-26, vilket gör att första linjen behöver återuppbyggas inom IFN. År 2011 startades Ingången, som är ungdomshälsans alkohol- och drogrådgivning inom Umeå kommun. Ingången är välbesökt och fick ett utökat antal kontakter under 2017; då märktes också en oroväckande sjunkande ålder bland cannabis-användare vilket beskrevs nyligen i Umeå Tidning.

För att minska barns och ungdomars nuvarande och framtida utsatthet och lidande (och även minska de samhälleliga kostnaderna på sikt) finns det ett stort behov av effektiva förebyggande åtgärder, så att första linjens arbete underlättas. Det gäller att värna om barns och ungdomars psykiska hälsa med ett införande av förebyggande åtgärder som genom hälsostärkande satsningar blir verksamma redan innan första linjen blir aktuell, det vill säga innan något indikerat problem uppstår.

Med bakgrund av den ökande psykiska ohälsan bland unga startade dåvarande Norrbottens läns landsting det treåriga förebyggande projektet Samverka-Agera-Motivera (SAM) under våren 2014 i samverkan med två pilotkommuner: Boden och Haparanda. Projektet utgick från ett normkritiskt och genusmedvetet perspektiv för att främja hälsa och förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga upp till 20 år och med avsikt att inga unga skall känna sig exkluderade. SAM:s insatser vilar främst på landstingets stöd till att stärka kommunernas eget arbete med att förebygga psykisk ohälsa. Arbetet inom SAM utförs genomgående med genus, demokrati, normkritik, jämlikhet, etik, evidens och medskapande. Det handlar också om att sprida lärdomar och avlägsna det stigma som brukar omge psykisk ohälsa samt att höja tillgängligheten till olika kompetenser genom att initiera nya samarbetsformer. Det medför att professionerna får ökad förståelse för vilka insatser som gör skillnad för ungas hälsa. SAM-projektet gav snabbt positiva resultat och ytterligare två kommuner — Piteå och Älvsbyn — anslöt sig redan under hösten 2016. Vid månadsskiftet 2017-08-01 övergick SAM-projektet till en bestående arbetsmodell i Region Norrbotten. Numera har alla övriga kommuner i Norrbottens län erbjudits att samarbeta med regionen i SAM och diskussioner förs framåt, även om arbetet än så länge kommit olika långt i olika kommuner.

Med anledning av detta yrkar Feministiskt initiativ:

— att Umeå kommun utreder möjligheten att inleda ett samarbete med Västerbottens läns landsting för barns och ungas psykiska hälsa med inspiration från Region Norrbottens förebyggande Samverka-Agera-Motivera (SAM).

Saašha Metsärantala, Feministiskt initiativ

Länkar

https://www.bris.se/globalassets/pdf/rapporter/bris-rapport-2017_1.pdf

https://www.bris.se/om-bris/press-och-opinion/pressmeddelande/2017/fler-kontaktade-bris-under-sommaren/

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/a5bbb4392a5a47e78aff96f3fa5b8633/forskolan-gynnar-barns-psykiska-halsa-01086.pdf

https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/fbcbd76d2cae4fc0981e35dddf246cf0/skolbarns-halsovanor-sverige-2013-14.pdf

https://www.folkhalsomyndigheten.se/psykisk-ohalsa/

http://norrbotten.se/sam

http://www.sverigeisiffror.scb.se/contentassets/050a3e3dcab848b689947f2d742750c6/le0001_2017k02_ti_a05it1702.pdf

https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19109/2013-5-43.pdf

http://www.socialstyrelsen.se/nyheter/2017/konsdysforiokarsarskiltblandunga

http://www.umeatidning.se/artiklarna/reportage/843-fler-12-aringar-soker-hjalp-hos-ingangen

https://www.uppdragpsykiskhalsa.se/wp-content/uploads/2015/02/F%c3%b6rsta-linjen-f%c3%b6r-barn-och-ungas-psykiska-h%c3%a4lsa.pdf

https://www.uppdragpsykiskhalsa.se/wp-content/uploads/2015/03/V%C3%A4nd-dig-hit.pdf

http://www.vll.se/VLL/Filer/10_2014_Rapportsammandrag_Granskning%20av%20f%C3%B6rsta%20linjens%20v%C3%A5rd%20f%C3%B6r%20barn%20och%20unga%20med%20psykisk%20oh%C3%A4lsa.pdf

http://www.vll.se/VLL/Filer/Ansvarsf%C3%B6rdelning%20f%C3%B6rsta%20linjen%20BUP.pdf

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-05-03

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2017/00837

Motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen med motivering enligt jämställdhetsutskottets yttrande.

Ärendebeskrivning
I en motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-30 yrkar Saasha Metsärantala (FI):

att Umeå kommun tar kontakt med polisen och andra aktuella myndigheter för en överenskommelse med avsikt att, inför kommande Umeå Pride, tillfälligt färgsätta med regnbågsfärger de övergångställen som kommer att finnas på den kommande prideparadens väg.

Yttrande
Att färgsätta övergångställen är ur trafiksäkerhetssynpunkt inte optimalt då övergångställen bör vara enhetliga, tydliga och förutsägbara samt att färgsättningen då blir tillfällig. Om intresse finns från arrangörerna av Umeå pride finns inget som hindrar att en del av en gång- och cykelväg istället färgsätts permanent på prideparadens väg. Umeå kommun har rådighet över ett antal gång- och cykelvägar i centrala stan och kan därför själva besluta om färgsättning. Om intresse finns från arrangörerna att genomföra detta ser jämställdhetsutskottet positivt på att detta mer permanenta avtryck görs i stadens offentliga rum.

Beslutsunderlag
Jämställdhetsutskottets yttrande
Motion 39/2017.

Beredningsansvariga
Linda Gustavsson

Beslutet ska skickas till
Motionären

Tjänsteskrivelse
Dnr: KS-2017/00837

Gator och parker

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2018-05-07

§ 144
Diarienr: KS-2017/00837

Motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen med motivering enligt jämställdhetsutskottets yttrande.

Ärendebeskrivning
Saasha Metsärantala (FI) yrkar i motion 39/2017:

att Umeå kommun tar kontakt med polisen och andra aktuella myndigheter för en överenskommelse med avsikt att, inför kommande Umeå Pride, tillfälligt färgsätta med regnbågsfärger de övergångställen som kommer att finnas på den kommande prideparadens väg.

Yttrande
Att färgsätta övergångställen är ur trafiksäkerhetssynpunkt inte optimalt då övergångställen bör vara enhetliga, tydliga och förutsägbara samt att färgsättningen då blir tillfällig. Om intresse finns från arrangörerna av Umeå pride finns inget som hindrar att en del av en gång- och cykelväg istället färgsätts permanent på prideparadens väg. Umeå kommun har rådighet över ett antal gång- och cykelvägar i centrala stan och kan därför själva besluta om färgsättning. Om intresse finns från arrangörerna att genomföra detta ser jämställdhetsutskottet positivt på att detta mer permanenta avtryck görs i stadens offentliga rum.

Beslutsunderlag
Jämställdhetsutskottets yttrande
Motion 39/2017.

Beredningsansvariga
Linda Gustavsson

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Gator och parker

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2018-03-01

§ 6
Diarienr: KS-2017/00837

Motion 39/2017: Regnbågsfärgade övergångställen

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar
att godkänna förslag till yttrande

Ärendebeskrivning

Feministiskt initiativ yrkar i motion 39/2017

- Att Umeå kommun tar kontakt med polisen och andra aktuella myndigheter för en överenskommelse med avsikt att, inför kommande Umeå Pride, tillfälligt färgsätta med regnbågsfärger de övergångställen som kommer att finnas på den kommande prideparadens väg.

Att färgsätta övergångställen är ur trafiksäkerhetssynpunkt inte optimalt då övergångställen bör vara enhetliga, tydliga och förutsägbara samt att färgsättningen då blir tillfällig. Om intresse finns från arrangörerna av Umeå pride finns inget som hindrar att en del av en gång- och cykelväg istället färgsätts permanent på prideparadens väg. Umeå kommun har rådighet över ett antal gång- och cykelvägar i centrala stan och kan därför själva besluta om färgsättning. Om intresse finns från arrangörerna att genomföra detta ser jämställdhetsutskottet positivt på att detta mer permanenta avtryck görs i stadens offentliga rum.

Beslutsunderlag

Motion 39/2017

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson
Marie Frostvinge

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Regnbågsfärgade övergångsställen

Umeå kommunfullmäktige

Motion skriven av Saaša Metsärantala 2017-10-06

2017-års prideparad i Umeå blev bland de mest väl besökta någonsin, vilket är glädjande eftersom det tyder på att den mångfaldiga kärlekens välbehövliga budskap fortsätter att spridas, så att liv kan räddas och smärta undvikas genom att förebygga förföljelser, mobbning, hatbrott, övergrepp och diskriminering.

Från kommunens sida har en del positivt gjorts, exempelvis genom att uppmärksamma Pride på biblioteket, men kommunen skulle kunna bidra med nya sätt att lyfta fram Prides högtid som en väsentlig och levande del av kulturarvet och det brottsförebyggande arbetet.

I och med föreliggande motion föreslår jag att kommunen genomför ytterligare ett aktivt ställningstagande genom att under kommande Pride tillfälligt färgsätta med regnbågsfärger de övergångsställen som kommer att finnas på prideparadens väg. Detta kan göras med miljövänlig, vattenlöslig målarfärg eller krita som tillfälligt läggs på, mellan eller bredvid de aktuella övergångsställenas vita ränder. Antalet färger i regnbågsflaggan är vanligtvis 6 nuförtiden, men de har tidigare ofta varit 8 eller ibland 7, vilket gör att det inte är fel att anpassa antalet färgade ränder efter de aktuella övergångsställenas utformning. Det viktiga är att skänka prideparadens deltagare intrycket att de får vandra på eller längs en regnbågsfärgad matta när de korsar en bilväg. Strax efter prideparaden kan de färgade ränderna enkelt spolas bort.

Idén är ingalunda ny. Det finns till och med permanent regnbågsfärgade övergångsställen på ett antal orter, exempelvis i Atlanta och Kalmar. Jag är medveten om vikten av konsekventa vägmärken, men jag anser också att tillfälliga undantag kan göras (och ibland görs) när de är befogade och väl planerade. Med andra ord menar jag att en sådan färgsättning bör utföras efter överenskommelse mellan Umeå kommun och alla nödvändiga myndigheter såsom polisen, transportsstyrelsen, trafikverket etc.

Med anledning av detta yrkar Feministiskt initiativ:

— att Umeå kommun tar kontakt med polisen och andra aktuella myndigheter för en överenskommelse med avsikt att, inför kommande Umeå Pride, tillfälligt färgsätta med regnbågsfärger de övergångsställen som kommer att finnas på den kommande prideparadens väg.

Saaša Metsärantala, Feministiskt initiativ

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-30

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2018/00006

Motion 49/2017: Polisanmäl de som bidragsfuskar genom åldersljug - Henrik Agerhäll (SD) (-)

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad i enlighet med individ- och familjenämndens yttrande

Ärendebeskrivning
I motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-01-29 har Henrik Agerhäll (SD) (-) yrkat:

att Umeå kommun alltid ska anmäla personer som ljugit om sin ålder och därigenom tillskansat sig eller försökt tillskansa sig bidrag på felaktiga grunder till polisen för brott mot bidragsbrottslagen.

Beslutsunderlag
Individ- och familjenämndens bilagda yttrande.
Motion 49/2017.

Beredningsansvariga
Lennart Nilsson, kommunjurist

Beslutet ska skickas till
Henrik Agerhäll

Förnamn, Efternamn	Lennart Nilsson
Befattning	Kommunjurist

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2018-05-07

§ 145
Diarienr: KS-2018/00006

Motion 49/2017: Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g - Henrik Agerhäll (SD) (-)

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 49/2017: Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g.

Ärendebeskrivning
I en väckt motion har Henrik Agerhäll (SD) (-) yrkat:

att Umeå kommun alltid ska anmäla personer som ljugit om sin ålder och därigenom tillskansat sig eller försökt tillskansa sig bidrag på felaktiga grunder till polisen för brott mot bidragsbrottslagen.

Beslutsunderlag
Individ- och familjenämndens bilagda yttrande.
Motion 49/2017.

Beredningsansvariga
Lennart Nilsson, kommunjurist

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad i enlighet med individ- och familjenämndens yttrande.

Arbetsutskottets beslutsordning
Yrkanden
Margareta Rönngren (S), Nasser Mosleh (MP) och **Hans Lindberg (S)** – Avslå motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsen (anse motionen besvarad) mot Rönngrens med fleras förslag (avslå motionen). Ordföranden konstaterar att arbetsutskottet bifaller Rönngrens med fleras förslag.

Beslutet ska skickas till
Henrik Agerhäll

From: Yvonne Claesson
Sent: den 29 mars 2018 08:25
To: KS Diarium
Subject: IFN-2018/00054-4 - Motion 49/2017 - Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g - Beslut individ- och familjenämnden § 58
Attachments: IFN-2018-00054-2 Tjänsteskrivelse 1271572_9_0.docx; Protokollsutdrag individ- och familjenämnden § 58.pdf

Hej

Bifogat finns beslut och tjänsteskrivelse från individ- och familjenämnden i ärende motion 49/2017 – Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g.

Med vänlig hälsning
Yvonne Claesson

Yvonne Claesson
Nämndsadministratör
Socialtjänstens kansli
090-161012
yvonne.claesson@umea.se

Umeå kommun
Socialtjänsten
Skolgatan 31
901 84 Umeå
www.umea.se/kommun

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-02-06

Individ- och familjenämndens arbetsutskott

Diarienr: IFN-2018/00054

Yttrande över motion nr 49/2017 - Polisanmäl de som bidragsfuskar genom åldersljug

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen och föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Ärendebeskrivning

Utifrån att Mariestads kommun beslutat att polisanmäla ensamkommande som ljugit om sin egentliga ålder och fått sin ålder uppskriven, yrkar motion 49/2017 på att Umeå kommun alltid ska anmäla personer som ljugit om sin ålder och därigenom tillskansat sig, eller försökt tillskansa sig bidrag på felaktiga grunder till polisen, för brott mot bidragsbrottslagen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunernas roll i asylprocessen handlar om det praktiska mottagandet (dvs ordna omsorg, boende och skolgång) till barn under 18 år, som kommer som asylsökande utan vårdnadshavare. För detta får kommunerna kostnadstäckning av staten via utbetalning av ersättningar från Migrationsverket. Detta regleras i *Förordning om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar*.

Vid situation av uppskriven ålder skrivs den enskilde ut omgående från kommunens ensamkommande barn (EKB)-verksamhet och hänvisas till Migrationsverket som är ansvarig huvudman för vuxna asylsökande. I lagen om mottagande av asylsökande framgår det att den enskilde inte är berättigad till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Som asylsökande är man inte heller berättigad till bidrag från försäkringskassan eller CSN. Det finns därmed inga särskilda bidrag som den enskilde mottar och inga medel via kommunen, förutom vad som täcks av ersättningarna för mottagandet och som regleras mellan kommunen och migrationsverket.

Utifrån ovanstående görs bedömningen att det inte finns skäl för kommunen att polisanmäla personer som fått sin ålder uppskriven.

Tjänsteskrivelse

Dnr: IFN-2018/00054

Beslutsunderlag

Motion 49/2017 – Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g

Beredningsansvariga

Mona Haydar, Studentmedarbetare
Monica Wahlström, Verksamhetschef EKB
Lena Bolin, Utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Lena Bolin
Utredare

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2018-03-21

§ 58
Diarienr: IFN-2018/00054

Yttrande över motion 49/2017 - Polisanmäl de som bidragsfuskar genom åldersljug

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen inkl. revidering och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendebeskrivning

Utifrån att Mariestads kommun beslutat att polisanmäla ensamkommande som ljugit om sin egentliga ålder och fått sin ålder uppskriven, yrkar motion 49/2017 på att Umeå kommun alltid ska anmäla personer som ljugit om sin ålder och därigenom tillskansat sig, eller försökt tillskansa sig bidrag på felaktiga grunder till polisen, för brott mot bidragsbrottslagen.

Förvaltningens synpunkter
Kommunernas roll i asylprocessen handlar om det praktiska mottagandet (dvs ordna omsorg, boende och skolgång) till barn under 18 år, som kommer som asylsökande utan vårdnadshavare. För detta får kommunerna kostnadstäckning av staten via utbetalning av ersättningar från Migrationsverket. Detta regleras i Förordning om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Vid situation av uppskriven ålder skrivs den enskilde ut omgående från kommunens ensamkommande barn (EKB)-verksamhet och hänvisas till Migrationsverket som är ansvarig huvudman för vuxna asylsökande. I lagen om mottagande av asylsökande framgår det att den enskilde inte är berättigad till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Som asylsökande är man inte heller berättigad till bidrag från försäkringskassan eller CSN. Det finns därmed inga särskilda bidrag som den enskilde mottar och inga medel via kommunen, förutom vad som täcks av ersättningarna för mottagandet och som regleras mellan kommunen och migrationsverket.

Utifrån ovanstående görs bedömningen att det inte finns skäl för kommunen att polisanmäla personer som fått sin ålder uppskriven.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden
Andreas Lundgren (S) yrkar att förslag till beslut ändras,
Från
Individ- och familjenämnden beslutar att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen och föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.
Till
Individ- och familjenämnden beslutar att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.
Ulrika Edman (V) yrkar bifall till Lundgrens (S) yrkande.

Propositionsordning
Ordförande finner att arbetsutskottet bifaller Lundgrens (S) m.fl. yrkande.

Arbetsutskottet har därmed beslutat att föreslå nämnden att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen och föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden
Alice Nikmanesh (MP), Ulrika Edman (V) och Hans-Åke Rönnlund (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Leif Berglund (S) och Igor Jonsson (M) yrkar

1. bifall till arbetsutskottets förslag till beslut
2. att nämnden beslutar att från meningen ”Utifrån ovanstående görs bedömningen att det inte finns skäl för kommunen att polisanmäla personer som fått sin ålder uppskriven på felaktiga grunder” ta bort orden ”på felaktiga grunder”.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till Berglunds (S) och Jonssons (M) yrkanden.

Propositionsordning
Ordförande finner att nämnden bifaller arbetsutskottets förslag till beslut.
Ordförande finner att nämnden bifaller Berglunds (S) m.fl. yrkande 2.

Nämnden har därmed beslutat att yttra sig i enlighet med förvaltningens synpunkter i tjänsteskrivelsen inkl. revidering och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen

Beslutsunderlag

Motion 49/2017 – Polisanmäl de som bidragsfuskar genom ålderslju g

Beredningsansvariga

Mona Haydar, Studentmedarbetare
Monica Wahlström, Verksamhetschef EKB
Lena Bolin, Utredare

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Motion till Umeå kommunfullmäktige

Polisanmäl de som bidragsfuskar genom åldersljug

Kommunstyrelsens ordförande i Mariestad, moderaten Johan Abrahamsson, uppmärksammades nyligen då han polisanmälde så kallade "ensamkommande" som tillskansat sig extra bidrag genom att ljuga om sin egentliga ålder.[1] Jag känner inte till i vilken mån som "ensamkommande" som ljuger om sin ålder är ett problem i Umeå, men rent principiellt tycker jag att Mariestadsmoderaten är helt rätt ute. När det gäller "ensamkommande" som genom åldersljug försöker tillskansa sig asyl så är det i första hand en statlig fråga, men när det handlar om bidragsfusk är det kommunens uppgift att agera. Jag vill att Umeå kommun inför som en ny policy att alltid polisanmäla personer som genom att uppge en felaktig ålder försöker eller lyckas tillskansa sig bidrag som han eller hon inte enligt dagens frikostiga system är berättigad till.

[1]. https://mariestadstidningen.se/mariestad/2017/12/28/tva-ensamkommande-anmals-for

Utifrån ovanstående yrkar jag på:
att Umeå kommun alltid ska anmäla personer som ljugit om sin ålder och därigenom tillskansat sig eller försökt tillskansa sig bidrag på felaktiga grunder till polisen för brott mot bidragsbrottslagen.

Motionen är inlämnad av Henrik Agerhäll 2017-12-31

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-30

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2017/00183

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta program för tillgänglighet 2018–2030 i enlighet med bilaga.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2017-03-14 att sända *Program för tillgänglighet i Umeå kommun* på remiss till kommunens styrelser, nämnder, bolag och andra berörda. Programmet har därefter omarbetats. Funktionshinderrådet har 2018-04-20 ställt sig bakom programmet.

Programmet rör perioden 2018–2030 och omfattar tre etapper 2018–2022, 2022–2026 och sista etappen rör perioden 2026–2030. Programmet revideras vart fjärde år och fokusområden samt mål sätts året före respektive etapp. Första etappen omfattar områdena arbete, sysselsättning och transporter.

Etapp 1, Arbete och sysselsättning har följande fokus, mål och instruktioner:

- Varje nämnd totalt 10 praktikplatser/under etapp 1
- Vid större upphandling krav på företaget att minst 5 % av företagets arbetsstyrka ska erbjudas som praktikplats/anställning till personer med funktionsnedsättning
- Minst 2 nyanställningar per år i varje nämnd

Etapp 1, Transporter har följande fokus, mål och instruktioner:

- Anpassade lokaltrafikbussar för olika funktionsnedsättningar och hjälpmedel - Lokaltrafiken ska vara första val
- Hållplatsers utformning och avstånd ska fungera
- Biljett och informationssystem är tillgänglighetsanpassade
- Personer med funktionsnedsättning inkluderas i resvaneundersökningar

Tjänsteskrivelse
Dnr: KS-2017/00183

- Aktivt arbete för att ge förslag till nya minimikrav i branschdokumentet Buss2014

Utvärdering och kvalitetssäkring:

- MFD kommunenkät och/eller Livsmiljöbarometern
- Nämnder redovisar i Umeå kommuns funktionshindersråd (UFR) och i Umeå kommuns årsredovisning
- UKF och Näringsliv redovisar i Årsredovisningsdokument under - Miljö och hållbar utveckling

Mer fakta finns att ta del av i ”Livsmiljöbarometern”, på kommunens hemsida: livsmiljo.umea.se

Beslutsunderlag

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030. Bilaga.
Etapp 1 2018–2022. Bilaga.
Samrådsredogörelse. Bilaga.

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

Beslutet ska skickas till
Nämnderna
UKF

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-05-07

§ 147

Diarienr: KS-2017/00183

Program för tillgänglighet i Umeå kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta *program för tillgänglighet 2018–2030* i enlighet med bilaga.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 2017-03-14 att sända *Program för tillgänglighet i Umeå kommun* på remiss till kommunens styrelser, nämnder, bolag och andra berörda. Programmet har därefter omarbetats. Funktionshinderrådet har 2018-04-20 ställt sig bakom programmet.

Programmet rör perioden 2018–2030 och omfattar tre etapper 2018–2022, 2022–2026 och sista etappen rör perioden 2026–2030. Programmet revideras vart fjärde år och fokusområden samt mål sätts året före respektive etapp. Första etappen omfattar områdena arbete, sysselsättning och transporter.

Etapp 1, Arbete och sysselsättning har följande fokus, mål och instruktioner:

- Varje nämnd totalt 10 praktikplatser/under etapp 1
- Vid större upphandling krav på företaget att minst 5 % av företagets arbetsstyrka ska erbjudas som praktikplats/anställning till personer med funktionsnedsättning
- Minst 2 nyanställningar per år i varje nämnd

Etapp 1, Transporter har följande fokus, mål och instruktioner:

- Anpassade lokaltrafikbussar för olika funktionsnedsättningar och hjälpmedel - Lokaltrafiken ska vara första val
- Hållplatsers utformning och avstånd ska fungera
- Biljett och informationssystem är tillgänglighetsanpassade
- Personer med funktionsnedsättning inkluderas i resvaneundersökningar

- Aktivt arbete för att ge förslag till nya minimikrav i branschdokumentet Buss2014

Utvärdering och kvalitetssäkring:

- MFD kommunenkät och/eller Livsmiljöbarometern
- Nämnder redovisar i Umeå kommuns funktionshindersråd (UFR) och i Umeå kommuns årsredovisning
- UKF och Näringsliv redovisar i Årsredovisningsdokument under - Miljö och hållbar utveckling

Mer fakta finns att ta del av i ”Livsmiljöbarometern”, på kommunens hemsida: livsmiljo.umea.se

Beslutsunderlag

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030. Bilaga.
Etapp 1 2018–2022. Bilaga.
Samrådsredogörelse. Bilaga.

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Nämnderna
UKF

UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesprotokoll

2018-04-20

Umeå kommuns funktionshinderråd

Tid:	**Fredagen den 20 april 2018 kl. 13.00-16.00**
Plats:	**Kommunstyrelsens mötesrum, stadshuset**
Beslutande:	Andreas Lundgren (S), ordförande, individ- o familjenämnden Ulrik Berg (M), Byggnadsnämnden Ari Leinonen (S), fritidsnämnden Anneli Grundberg (S), gymnasie- o vuxenutbildningsnämnden Christin Broman (Funktionsrätt Umeå), vice ordförande Sven Nordlund (Funktionsrätt Umeå) Zaida Holm Gradin (Funktionsrätt Umeå) Inga Lundberg (RTP) Solveig Grubbström (Funktionsrätt Umeå) Karin Linghult (Funktionsrätt Umeå), tjg. Ersättare Jan-Olof Forsén (Funktionrätt Umeå), tjg. ersättare
Övriga deltagare:	Se nästa sida
Utses att justera:	Solveig Grubbström
Sekreterare:	..... § 13-22 Benny Fransson
Ordförande:	..... Andreas Lundgren
Justerare:	..... Solveig Grubbström

BEVIS

Organ:	Umeå kommuns funktionshinderråd
Sammanträdesdatum:	2018-04-20
Förvaringsplats:	Kommunledningsstaben
Underskrift:	..... Benny Fransson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare
Alireza Mosahafi (MP), byggnadsnämnden
Urban Clarin (RTP)

Tjänstepersoner och övriga
Ann-Margrethe Iseklint (§ 13-22)
Viviann Dannelöv, verksamhetschef, Stöd- och omsorg (§ 14)
Lena Lydemar, verksamhetsutvecklare, Stöd- och omsorg (§ 14)
Helen Abrahamsson, chef för stöd och utveckling, Äldreomsorg. (§ 15)
Veronica Lövgren, fil dr. Institutionen för socialt arbete,
Umeå universitet (§ 17)
Benny Fransson, utredare (§ 13-22)

§ 13

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar
att utse Solveig Grubbström till justerare och att justering sker fredag den 27/4 kl. 11.45

att till dagordningen lägga följande övriga frågor;
Frågor från Umeå Funktionsrätt angående samlokalisering av daglig verksamhet samt eventuella förändringar av nämndsorganisationen

att i övrigt fastställa dagordningen

Ärendebeskrivning

Andreas Lundgren (S) hälsar alla välkomna till dagens möte med Umeå kommuns funktionshinderråd, UFR.

Mötet inleds med en kort minnesstund för Dan Sjösten

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

§ 14

Information – tillsynskameror inom omsorgen

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Viviann Dannelöv och Lena Lydemar informerar om hur tillsynskameror används inom omsorgen. De individer som önskar en sådan får göra en ansökan varefter behovet utreds och ett beslut fattas. Efterfrågan på denna typ av tjänst har ökat i stor omfattning och alla behov kan för närvarande inte tillgodoses. Kamerorna används som insats i hemmet främst för tillsyn nattetid mellan klockan 21 och 07. Den integritetsdiskussion som förevarit har nu vänt, då det i många fall upplevs som bättre med en kamera i stället för personal som kommer in på natten för ett tillsynsbesök. I varje ärende så görs en genomförandeplan i samråd med brukaren. Ingen information vare sig i bild eller ljud sparas utan verksamheten sker i nutid.

Beslutsunderlag

Informationsmaterial

Beredningsansvariga

Viviann Dannelöv och Lena Lydemar

§ 15

Information – Habiliteringsersättning

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Funktionshinderrörelsen i funktionshinderrådet ställer sig bakom förslaget på habiliteringsersättning på 46 kronor / timme med indexuppräkning med 0,1 % och anser att det är viktigt att det blir en långsiktig lösning och inget kortvarigt beslut.

Paragrafen beslutas bli omedelbart justerad

Ärendebeskrivning

Habiliteringsersättning utgår för de som deltar i daglig verksamhet. Regeringen har anslagit stimulansmedel som gäller under verksamhetsåret 2018. Fördelningen av medlen sker utifrån antalet deltagare och för Umeå kommun rör det sig om 4 miljoner kronor. Inom Umeå kommun finns för närvarande cirka 450 personer som deltar i daglig verksamhet. Ersättning utgår för närvarande med 30 kr per heldag, och 15 kronor per halvdag. Ersättningsbeloppet har varit fast under lång tid, och förslag finns nu att dels höja beloppet och indexreglera detsamma.
Förslaget innebär att ersättning skall utgå med 0,1 % av prisbasbeloppet vilket skulle innebära en höjning till 46 kronor per heldag och 23 kronor per halvdag. Förändringen skall utgå retroaktivt från januari månad.

Beslutsunderlag

Informationsunderlag från Helen Abrahamsson, chef för stöd och utveckling inom äldreomsorgen.

Beredningsansvariga

Helen Abrahamsson

§ 16

Information – program för tillgänglighet

Beslut

Att uppdra till folkhälsostrategen att göra de smärre redaktionella ändringarna programmet som diskuterats

Att föreslå Kommunfullmäktige att anta upprättat program för tillgänglighet

Ärendebeskrivning

Programmet rör perioden 2018-2030 och är tänkt att behandlas i Kommunfullmäktige innan sommaren. Programmet omfattar tre etapper 2018-2022, 2022-2026 och sista etappen rör perioden 2026-2030. Programmet revideras vart fjärde år och fokusområden samt mål sätts året före respektive etapp. Första etappen omfattar områdena arbete, sysselsättning och transporter.

Etapp 1, Arbete och sysselsättning har följande fokus, mål och instruktioner:

- Varje nämnd totalt 10 praktikplatser/under etapp 1
- Vid större upphandling krav på företaget att minst 5 % av företagets arbetsstyrka ska erbjudas som praktikplats/anställning till personer med funktionsnedsättning
- Minst 2 nyanställningar per år i varje nämnd

Etapp 1, Transporter har följande fokus, mål och instruktioner:

- Anpassade lokaltrafikbussar för olika funktionsnedsättningar och hjälpmedel- Lokaltrafiken ska vara första val
- Hållplatsers utformning och avstånd ska fungera
- Biljett och informationssystem är tillgänglighetsanpassade
- Personer med funktionsnedsättning inkluderas i resvaneundersökningar
- Aktivt arbete för att ge förslag till nya minimikrav i branschdokumentet Buss2014

Utvärdering och kvalitetssäkring:

- MFD kommunenkät och/eller Livsmiljöbarometern
- Nämnder redovisar i Umeå kommuns funktionshindersråd (UFR) och i Umeå kommuns årsredovisning
- UKF och Näringsliv redovisar i Årsredovisningsdokument under - Miljö och hållbar utveckling

Mer fakta finns att ta del av i ”Livsmiljöbarometern”, på kommunens hemsida: livsmiljo.umea.se

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

§ 17

Information – Centrum för funktionshinderforskning

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Veronica Lövgren informerar om UCFF:s arbete. Umeå centrum för funktionshinderforskning (UCFF) inrättades år 2001 som en samarbetsorganisation mellan Umeå universitet, Västerbottens läns landsting, Umeå kommun och Funktionsrätt Västerbotten. Den organisatoriska placeringen blev vid institutionen för socialt arbete inom den samhällsvetenskapliga fakulteten vid UMU. Föreståndarskapet sker på ideell grund.
Syftet är att verka för ökade kunskaper om funktionshinder inom olika forskningsområden samt att föra ut forskningsresultat.
Man arbetar bland annat med seminarieverksamhet, årliga öppna forskarstafetter / workshops, medverkar i olika öppna föreläsningar om funktionsrätt, medverkar vid personaldagar, och kontakter med omgivande samhälle (studenter, forskare, VLL mm), medverkan i olika nätverk med mera. Just nu är en aktuell fråga att bland annat inrätta en brukarforskarpanel.

Beslutsunderlag

Informationsmaterial

Beredningsansvariga

Veronica Lövgren, fil dr. Institutionen för socialt arbete,
Umeå universitet

§ 18

Teknisk utrustning i kommunstyrselns sammanträdesrum – mikrofoner.

(Återrapport från föregående möte)

Beslut

Funktionshinderrådets förslag till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja inköp av mikrofoner till samtliga platser i Kommunstyrelsen sammanträdesrum för ökad tillgänglighet.

Ärendebeskrivning

Teknisk utrustning i kommunstyrelsen sammanträdesrum, mikrofoner

Umeå funktionshinderråd har under en längre tid haft stora problem med att upprätthålla en acceptabel tillgänglighet på sina sammanträden. Då funktionshinderrörelsen står för en stor del av ledamöterna på dessa sammanträden är det av stor vikt att hörslingan kan användas på ett adekvat sätt. I nuläget är rummet utrustat med två handhållna mikrofoner och en trådlös mygga. Detta medför ett konstant störningsmoment på sammanträdet då dessa ska skickas runt i lokalen. Då batteritiden på dessa är begränsad är det viktigt att rutiner eller teknisk lösning finns för att mikrofonerna ska vara fulladdade för att hålla hela sammanträdestiden. Umeå funktionshinderråd föreslår att fasta mikrofoner till varje sammanträdesplats införskaffas.

Beredning

Ann-Margrethe Iseklint, Folkhälsostrateg
Sofie Wennberg, Tillgänglighetsstrateg

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

-

§ 19

Information – aktuellt från Funktionsrätt Umeå och RTP

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionsrätt Umeå redogör för livslustdagen den 3 maj som har temat cancerforskning, det café för anhöriga/anhörigråd som sker den 24 april, samt att man genomfört sitt årsmöte.

RTP meddelar att landstinget har en temadag den 31 maj angående samråd och samverkan

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

§ 20

Information – funktionshinderrådets årshjul

Beslut

Funktionshinderrådet beslutar fastställa årshjulet

Ärendebeskrivning

Ann-Margrethe Iseklint har upprättat ett förslag till årshjul för funktionshinderrådets verksamhet. Under mötet kompletteras förslaget med några punkter. Bland annat avseende programutvärdering, möte med centrum för funktionshinderforskning samt en ”prova på dag” i samband med utbildning av nyvalda förtroendevalda

Beslutsunderlag

Förslag till årshjul.

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

§ 21

Informationer

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Önskemål finns att Marie Frostvinge deltar i kommande möte den 15 juni

Ärendebeskrivning

Trafikplaneringschef Marie Frostvinge informerar skriftligen om att Umeå kommuns avtal avseende liggande transport inom kommunal färdtjänst löper ut 2018-09-30 och att upphandling av nytt avtal inletts den 27 februari. Det genomförs cirka 200 resor per år med liggande transport och man planerar endast mindre justeringar i den nya upphandlingen

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

§ 22

Övriga frågor

Beslut

Funktionshinderrådet har mottagit informationen.

Ärendebeskrivning

Umeå funktionsrätt frågar efter en lägesbeskrivning om tanken att samlokalisera all daglig verksamhet till en lokal / byggnad, och önskar att den frågan så småningom kommer på remiss.
Ordföranden informerar om dagsläget och det beslut som gäller, d v s att man inte kan ha all verksamhet samlad i ett hus för närvarande.

Umeå funktionsrätt frågar om hur och på vilket sätt den pågående organisationsförändringen förändrar Individ- och familjenämndens arbetsområde.
Ordföranden informerar om den nya förvaltningsorganisationen som innebär att varje nämnd får sin egen chefsperson.

Folkhälsostrategen Ann-Margrethe Iseklint informerar om att ornitologerna skall genomföra en ringmärkning av fåglar i samverkan med funktionsnedsatta i augusti.

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030

UMEÅ KOMMUN

www.umea.se/kommun

Innehållsförteckning

Om Program för tillgänglighet

1. Umeå kommuns mål och vision

1.1 Bakgrund
1.2 Programmets syfte och upplägg
1.3 Definition tillgänglighet
1.3.1 Funktionsnedsättning och funktionshinderbegrepp under ständig utveckling
1.4 Mätbarhet och indikatorer

2. Samhällsnytta med tillgänglighetsarbete

2.1 Framgångsfaktorer för tillgänglighetsarbete
2.2 Mänskliga rättigheter
2.3 Demokratiska processer
2.4 Folkhälsa och tillgänglighet

3. Umeå kommuns fokusområden

3.1 Bemötande
3.2 Upphandling
3.3 Fysisk miljö
3.4 Transporter
3.5 Boende
3.6 Kultur och fritid
3.7 IT, information och kommunikation
3.8 Utbildning
3.9 Arbete och sysselsättning

Foto: Fredrik Larsson, Ann-Margrethe Iseklint

Om Program för tillgänglighet

Program för tillgänglighet är kopplad till Umeå kommuns strategiska plan och en konkretisering av denna. Programmet är indelat i tre etapper på vardera fyra år. Fokusområden för etapp 1 är Arbete och sysselsättning samt Transport. Fokusområden för etapp 2 samt mål tas från avsnitt tre i Program för tillgänglighet 2021. Fokusområden för etapp 3 samt mål tas från avsnitt tre i Program för tillgänglighet 2025.

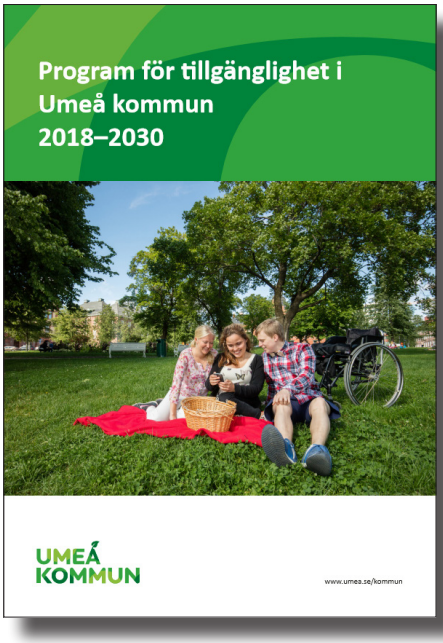

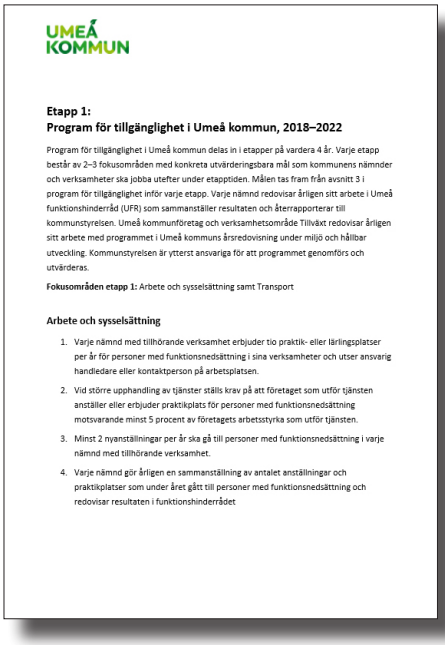

UMEÅ KOMMUN

Etapp 1:
Program för tillgänglighet i Umeå kommun, 2018–2022

Program för tillgänglighet i Umeå kommun delas in i etapper på vardera 4 år. Varje etapp består av 2–3 fokusområden med konkreta utvärderingsbara mål som kommunens nämnder och verksamheter ska jobba utefter under etapptiden. Målen tas fram från avsnitt 3 i program för tillgänglighet inför varje etapp. Varje nämnd redovisar årligen sitt arbete i Umeå funktionshinderråd (UFR) som sammanställer resultaten och återrapporterar till kommunstyrelsen. Umeå kommunföretag och verksamhetsområde Tillväxt redovisar årligen sitt arbete med programmet i Umeå kommuns årsredovisning under miljö och hållbar utveckling. Kommunstyrelsen är ytterst ansvariga för att programmet genomförs och utvärderas.

Fokusområden etapp 1: Arbete och sysselsättning samt Transport

Arbete och sysselsättning

1. Varje nämnd med tillhörande verksamhet erbjuder tio praktik- eller lärlingsplatser per år för personer med funktionsnedsättning i sina verksamheter och utser ansvarig handledare eller kontaktperson på arbetsplatsen.
2. Vid större upphandling av tjänster ställs krav på att företaget som utför tjänsten anställer eller erbjuder praktikplats för personer med funktionsnedsättning motsvarande minst 5 procent av företagets arbetsstyrka som utför tjänsten.
3. Minst 2 nyanställningar per år ska gå till personer med funktionsnedsättning i varje nämnd med tillhörande verksamhet.
4. Varje nämnd gör årligen en sammanställning av antalet anställningar och praktikplatser som under året gått till personer med funktionsnedsättning och redovisar resultaten i funktionshinderrådet

I Program för tillgänglighet kan du läsa om de fokusområden som kommer att behandlas under hela programperioden, 2018–2030, samt fördjupad information om tillgänglighetsarbete. I det medföljande etappdokumentet hittar du de områden som valts ut för tidsperioden 2018–2022 samt konkreta mål för dessa.

1. Umeå kommuns mål och vision

1.1 Bakgrund

Umeå kommuns övergripande mål innebär att utveckling och tillväxt ska ske med social, ekologisk, ekonomisk och kulturell hållbarhet med visionen om 200 000 invånare år 2050.

Målet nås genom att skapa förutsättningar för arbetstillfällen, utveckla kunskapsstaden med god utbildning och ett livslångt lärande, behålla vår ställning som internationell kulturstad, sträva efter att ha Sveriges bästa folkhälsa, halvera barnfattigdomen och ge alla människor oberoende av kön och sexuell läggning samma förutsättningar att forma samhället såväl som sina egna liv. Inom Umeå kommuns funktionshinderråd (UFR) finns även visionen om att Umeå kommun ska vara Sveriges tillgängligaste kommun år 2022. Målsättning riktar sig till all kommunal planering.

År 2016 togs beslut i kommunfullmäktige om att anta en strategisk plan som gäller 2016–2028. Syftet med planen är att kommunen, tillsammans med andra organisationer, samarbetar med en gemensam strategi och med långsiktighet för att nå uppsatta mål.

En ökad befolkningstillväxt innebär även att antal invånare med funktionsnedsättning kommer att öka, i synnerhet som antalet äldre i samhället blir fler. Det finns ingen exakt siffra på hur många människor som har funktionsnedsättning, men enligt olika statistiska undersökningar rör det sig om cirka var sjätte invånare (15 procent) av personer i arbetsför ålder. Detta skulle utifrån den beräknade befolkningsökningen för Umeå kommun, innebära att antalet människor som behöver god tillgänglighet kommer att öka från cirka 18 000 i skrivande stund till cirka 30 000 år 2050.

1.2 Programmets syfte och upplägg

Syftet med programmet är att på ett översiktligt sätt konkretisa den strategiska planen inom perspektivet tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, som en del i att nå ett socialt hållbart Umeå. Den vänder sig till nämnder och verksamheter i Umeå kommun samt näringsliv och Umeå kommunföretag.

Programmet innehåller prioriterade åtgärder inom tillgänglighet med syfte att implementera tillgänglighetsfrågorna i Umeå kommuns organisation.

Dokumentet är indelat i olika fokusområden (kapitel 3). Vissa områden berör alla verksamheter, medan andra är mera specifika för vissa verksamheter.

För varje avsnitt finns ett antal åtgärdspunkter som kommunen behöver leva upp till för att följa konventioner, lagkrav och den egna antagna strategin.

Läs mer:

- Tänk till, gör rätt! Umeå kommuns tillgänglighetsstrategi
- Agenda 2030
- Umeå kommuns översiktsplan

Mer om Program för tillgänglighet:

- Programmet, som ägs av kommunstyrelsen, delas in i etapper på vardera fyra år.
- Programmet revideras vart fjärde år.
- Varje etapp består av två till tre fokusområden med konkreta och utvärderingsbara mål.
- Umeå funktionshinderråd tar fram mål utifrån avsnitt tre inför varje etapp.
- Varje nämnd ska årligen redovisa sitt arbete i Umeå funktionshinderråd.
- Kommunstyrelsen, alla verksamhetsområden och Umeå kommunföretag redovisar årligen sitt arbete med programmet i Umeå kommuns årsredovisning.

1.3 Definition tillgänglighet

Ordet tillgänglighet kan i olika sammanhang betyda olika saker. I det här programmet handlar tillgänglighet om följande:

- Rättigheter och skyldigheter för människor med funktionsnedsättning.
- Hur väl en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för människor, oavsett funktionsförmåga.
- Mjukvara och hårdvara; där mjukvaran utgörs av attityder och bemötande, där hårdvaran exempelvis utgörs av tillgängliga byggnader, bussar och webbplatser.
- Olika funktionsvariationer hos befolkningen (exempelvis fysiska funktionsnedsättningar, neuropsykiatriska, syn, hörselnedsättningar, allergier).

1.3.1 Funktionsnedsättning och funktionshinder – begrepp under ständig utveckling

Med funktionsnedsättning avser vi i detta dokument personer med en nedsättning av sin funktionsförmåga som förväntas kvarstå under en längre tid. Funktionsnedsättningen kan medföra begränsningar som till exempel svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet, bristande delaktighet i arbetslivet, svårighet för sociala relationer, bristande delaktighet i utbildning, demokratiska processer, fritids- och kulturaktiviteter samt bristande tillgänglighet i omgivningen.

Personer med funktionsnedsättning är inte en enhetlig grupp utan är individer med olika typer av funktionsnedsättningar och i alla åldrar. Funktionshinder härrör från samspel mellan personer med funktionsnedsättning och hinder som är betingade av attityder och miljöer i vår omgivning. Hindren motverkar personernas deltagande i samhället på lika villkor som andra. I Umeå kommun ska en funktionsnedsättning inte bli ett funktionshinder.

1.4 Mätbarhet och indikatorer

De undersökningar som görs om tillgänglighet av myndigheten för delaktighet, MFD, besvaras i regel av tjänstepersoner. Här ska besvarandet samordnas och kvalitessäkras, så enkäternas delegeras till tjänstepersoner som både har kunskap och ett tydligt mandat inom de olika verksamheterna.

Varje nämnd har minst en representant i funktionshinderrådets beredningsgrupp, med fördel samma tjänsteperson som besvarar enkäten från MFD.

Nämnderna redovisar årligen sitt arbete med programmet i Umeå funktionshinderråd (UFR).

Medarbetarenkäten är en bra möjlighet att följa upp tillgängligheten för anställda i Umeå kommun.

I Umeå kommun samordnas och redovisas vidare indikatorer för folkhälsa och tillgänglighet i livsmiljöbarometern.

Läs mer:

- Livsmiljöbarometern

2. Samhällsnytta med tillgänglighetsarbete

2.1 Framgångsfaktorer för tillgänglighetsarbete

I Umeå kommun visar kommunuppföljningen och kommunrevisionen att det finns ett flertal förbättringsområden. Nedanför visas exempel på faktorer som har gett goda resultat i kommuner som ligger i framkant i tillgänglighetsarbete.

- Det finns en ambition och vilja i hela organisationen att arbeta med tillgänglighetsfrågorna. Det avspeglar sig i kommunens övergripande målsättningar och i strategiska dokument.
- Det finns en samordnande tjänsteperson på heltid med ett nätverk av personer som representerar samtliga verksamhetsområden och kommunala bolag.
- Samtliga nämnder och verksamheter formulerar tydliga tillgänglighetsmål med mätbara indikatorer så att det är möjligt att följa upp regelbundet.
- Kommunen och dess verksamheter samverkar med funktionshinderrörelsen
    - som remissinstans för verksamheternas egna planer
    - som rådgivande vid utredningar, övergripande styrande dokument och planer
    - gör rådet delaktigt i beslut.
- Det finns en grundläggande kunskap hos alla anställda och politiker om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och diskrimineringslagen.
- Nyckelpersoner har fördjupad kunskap om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och diskrimineringslagen.

2.2 Mänskliga rättigheter

Social hållbarhet innefattar till exempel jämlikhetsarbete, jämställdhetsarbete, folkhälsoarbete och allas lika rätt till delaktighet och inflytande.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har tillkommit för att förtydliga vad som måste till för att rättigheterna ska tillgodoses. Tillgänglighet är en allmän princip som går igenom hela konventionen, men fördjupas under en särskild rättighetsartikel, artikel 9.

Sedan 2015 har diskrimineringslagen utökats, där paragraf 4 anger bristande tillgänglighet som en diskrimineringsgrund.

Umeå kommun arbetar med mänskliga rättigheter. Kommunfullmäktige har under 2016 gett till kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta en kommission för ett socialt hållbart Umeå. Kommissionen ska analysera skillnader i livsvillkor i Umeå kommun mellan grupper och geografiska områden, samt ge förslag på konkreta åtgärder för en socialt hållbar utveckling i hela kommunen.

2.3 Demokratiska processer

Representationen i beslutsfattande organ bör spegla samhället. Därför bör även personer med funktionsnedsättning vara representerade både på ledningsnivå och i styrelser inom såväl privat som offentlig verksamhet. Möjligheten till påverkan inom olika områden är viktigt för den demokratiska processen. I konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning poängteras att möjligheten ska finnas för alla.

Att alla ska kunna rösta är grunden i en demokrati. Brister i tillgängligheten gör att många personer med funktionsnedsättning hindras att delta i valet på lika villkor.

Valdeltagandet i Umeå kommun har en positiv utveckling enligt resultat från 2015 års rapport ”Folkhälsoindikatorer Umeå kommun”. Vi har en nollvision i fråga om otillgänglighet i valprocessen.

Förbättring ska ske genom att:

- Alla valarbetare har kunskap om tillgängliga vallokaler.
- Alla val- och röstningslokaler besiktas ur ett tillgänglighetsperspektiv med hjälp av Myndigheten för delaktighets checklista för att säkerställa att lokalerna uppfyller kraven på tillgänglighet.
- Alla som önskar kan kandidera i val och inneha ämbeten.
- Vi underlättar ämbetet genom användande av stödjande och ny teknik.

Läs mer:

- En jämställdhetsanalys av levnadsvillkor och delaktighetsmöjligheter – för personer med funktionsnedsättning
- Myndigheten för delaktighet, checklista för tillgängliga vallokaler
- SCB, Demokratistatistik rapport 18, Valdeltagande bland personer med funktionsnedsättning, 2015

2.4 Folkhälsa och tillgänglighet

Det övergripande folkhälsomålet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en jämlik hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Det är särskilt angeläget att folkhälsan förbättras för de grupper i befolkningen som är mest utsatta för ohälsa. En stor grupp människor i samhället har olika typer av funktionsnedsättning som påverkar deras liv i vardagen samt deras hälsa. Människor med funktionsnedsättning är överrepresenterade i ohälsostatiken. En viktig anledning till ohälsan beror inte direkt på sjukdom eller skada utan på faktorer som brist på inflytande, ekonomisk otrygghet, diskriminering och brist på tillgänglighet, faktorer i samhället som försämrar livskvaliteten. Folkhälsa och tillgänglighet utvärderas delvis i livsmiljöbarometern.

Läs mer:

- www.umea.se/folkhalsa
- God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik

3. Umeå kommuns fokusområden

3.1 Bemötande

Bemötande och attityd är ett övergripande område som har stor betydelse för allt tillgänglighetsarbete. Ett gott bemötande förutsätter insikt om alla människors lika värde och är grunden till ett bra möte oberoende om det är invånare, besökare eller en medarbetare du träffar.

I nationella rapporter från folkhälsoinstitutet finns uppgifter om att barn med funktionsnedsättning i större utsträckning blir mobbade i skolan och att kvinnor med funktionsnedsättning oftare än andra är utsatta för våld.

Förbättring ska ske genom att:

- Alla kommunens medarbetare och politiker har grundkunskap i bemötandefrågor utifrån tillgänglighet. Tjänstepersoner med uppgift att möta allmänheten har fördjupad kunskap.
- Rutiner finns och åtgärder vidtas när anmälningar inkommer från invånare. Anmälningar ses som en resurs i det fortsatta arbetet.
- I likabehandlings- och jämställdhetsplaner finns funktionshinderperspektivet med.

Läs mer:

- Jämlikt bemötande
- Umeå kommuns jämställdhetsstrategi

3.2 Upphandling

Upphandling är ett viktigt område, med stor möjlighet att påverka framtida tillgänglighet. Det gäller upphandling av både tjänster och av produkter.

Upphandlingsbyråns samarbete med upphandlande verksamhet är viktigt för att formulera tillgänglighetskraven i upphandlingen.

Upphandling med social hänsyn ska främja tillgänglighet och design för alla. För att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång till offentliga tjänster, offentliga byggnader, allmänna transportmedel, offentlig information samt varor och tjänster inom informations- och kommunikationsteknik.

Förbättring ska ske genom att:

- Ökad sysselsättning för personer med funktionsnedsättning tas med i upphandlingsprocessen.
- Ansvariga för upphandling har kunskap om lagstadgade krav och rekommendationer som finns på tillgänglighet och design för alla, och vilka specifikationskrav som måste ställas på varor och produkter för att de ska uppfylla användbarhetskrav.
- Upphandling med social hänsyn utökas i antal upphandlingar och gäller även tillgänglighet och design.
- Vid direkt upphandling ställs krav på tillgänglighet och användbarhet.

Läs mer:

- EU:s vägledande dokument ”Socialt ansvarsfull upphandling”
- Tillgänglighetskrav lämpliga vid offentlig upphandling av IKT produkter och tjänster i Europa
- Umeå kommuns upphandlingspolicy

3.3 Fysisk miljö

Målet med tillgänglig fysisk miljö är att möjliggöra för alla invånare att vara delaktiga på lika villkor, att kunna välja bostad, skola, utbildning, arbete, fritidsaktiviteter och så vidare. För att möjliggöra det måste miljöerna ha en grundläggande tillgänglighet under alla årstider. Det gäller publika byggnader och lokaler, bostäder och arbetsplatser. Det gäller även allmänna platser och anläggningar som till exempel gator, torg, parker, idrottsanläggningar, bibliotek, lekplatser och friluftsområden.

Förbättring ska ske genom att:

- Kommunen har rutiner för att
    - regelbundet inventera egna lokaler och miljöer utifrån tillgänglighet
    - åtgärda de hinder som framkommer vid inventering.
- Rutiner finns för handläggning av anmälda hinder (EAH). Anmälningar ses som en resurs för fortsatt förbättringsarbete.
- Det görs konsekvensanalyser avseende tillgänglighet inför ombyggnation, byte av lokaler eller hyra av lokaler
- Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning finns med som rutin vid beredning av kulturvärda miljöer, lekparker och andra frilufts/besöksmål.

Läs mer:

- Boverkets föreskrift och allmänna råd om tillgänglighet till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser
- Tillgänglighet på allmänna platser och inom andra anläggningar än byggnader
- Myndigheten för delaktighet ”Riv hindren”

3.4 Transporter

Hållbara städer och en attraktiv gles- och landsbygd bygger på att det finns en effektiv och attraktiv kollektivtrafik för alla. Att transporter fungerar är en förutsättning för att alla ska kunna leva självständigt och delta i samhällslivet på lika villkor, bo där man önskar, utbilda sig, arbeta, delta i kultur- och fritidsaktiviteter och så vidare. Umeå kommun har målsättningen att minska biltrafiken genom att utveckla kollektivtrafiken och öka andelen som cyklar och går.

Personer som inte kan använda allmänna kommunikationer och som har funktionsnedsättning kan ansöka om färdtjänst. Färdtjänst är ett komplement till kollektivtrafiken, men kan inte som annan kollektivtrafik, användas för tjänsteresor. Utvecklingen i många av Sveriges kommuner visar att behovet av färdtjänst minskar när tillgängligheten till kollektivtrafiken i övrigt förbättras.

En vanlig orsak till att personer med funktionsnedsättning inte åker buss är svårigheten att komma ombord. Det saknas statistik för denna målgrupp både vad gäller färdtjänst och kollektivtrafiken i övrigt, för Umeå kommun.

Förbättring ska ske genom att:

- Kontinuerlig samverkan med Kollektivtrafikmyndigheten för att säkerställa
    - indikatorer och mål för Umeå kommuns kollektivtrafik och färdtjänst
    - fordon i kollektivtrafik (lokalbussar, länstrafik och flygbussar) uppfyller ökade krav på tillgänglighet för rullstolar, permobiler och barnvagnar.
- Kollektivtrafikens biljett- och informationssystem är tillgängliga för alla funktionsvariationer.
- Resecentra, terminaler och hållplatser, samt anslutning till gång- och cykelvägar är tillgängliga för alla
- Ersättningstrafikens tillgänglighet ska vara likvärdig med ordinarie trafik.
- Personer med funktionsnedsättning inkluderas i resvaneundersökningen.

3.5 Boende och närmiljö

Rätten att leva självständigt innebär bland annat att personer med funktionsnedsättning har lika valmöjligheter som andra, men också att de har rätt till stöd och samhällsservice i hemmet.

Det handlar även om att kunna få sin bostad anpassad samt att få tillgång till de hjälpmedel man behöver.

Bostäder som byggs ska ha en generellt god tillgänglighet (tomtmark och byggnad) för att öka förutsättningarna för alla att på lika villkor välja sin bostad. Umeås målsättning om stadens expansion ställer höga krav på byggtakten, samtidigt ska hållbarhetsmålen uppnås vilket i sin tur förutsätter att tillgänglighetskraven uppnås. Umeå har stort behov av student- och ungdomsbostäder men i Umeå ökar även antalet äldre personer som ofta har större behov av tillgängliga bostäder. Att planera för grönområden inom 300 meter från bostaden är ett mål i Umeå kommun som har stort socioekonomiskt värde.

Förbättring ska ske genom att:

- Hållbarhetsmålen för Umeå kommun kompletteras med mål för tillgänglighet i bostäder och boendemiljö.
- Umeå kommun förbereder för ett ökat behov av bostäder med god tillgänglighet.
- Kommunalt ägda bostäder som, med kommunala medel, anpassats med en högre nivå av tillgänglighet ska fördelas i första hand bland bostadssökande med särskilda behov.
- Kommunen planerar så att det finns tillgängliga grönytor för lek och rekreation i bostadsområdenas närhet.
- Invånarenkäten och kommunuppföljningen följer upp bostadssituationen för personer med funktionsnedsättning.

Läs mer:

- Bostadsanpassning Umeå

3.6 Kultur och fritid

Enligt FN-konventionen, artikel 30, ska konventionsstaterna se till att alla har rätt att delta i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott på lika villkor. Anläggningar och platser som erbjuder allmänheten dessa eller liknande aktiviteter ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Umeå kommun har höga målsättningar både för kulturen och för folkhälsan, vilket ska återspegla sig i tillgänglighetsarbetet. Att utveckla kultur- och fritidsutbudet är också viktigt för befolkningsmålet.

Förbättring ska ske genom att:

- Besöksinformation finns om tillgängligheten till lokaler, parker/lekparker, naturområden, kulturvärda miljöer, evenemang och aktiviteter. Informationen beskriver även begränsningar i tillgängligheten.
- Kultur- och fritidsarrangemang och aktiviteter i kommunala och/eller av kommunen förhyrda lokaler för personer med funktionsnedsättning.
- Kommunen fortsätter att erbjuda föreningar möjligheten att söka bidrag för tillgänglighetsanpassningar av verksamhetslokaler, samt möjlighet till bidrag till verksamhet.

3.7 IT, information och kommunikation

Alla invånare ska kunna kommunicera med kommunen och ta del av kommunal information utifrån sina förutsättningar. Detsamma gäller anställda hos och samarbetspartners till kommunen. Det innebär att information ska finnas i alternativa format och att kommunikation ska kunna erbjudas med stöd av olika tekniska system och tjänster.

Förbättring ska ske genom att:

- Kommunens webbplatser följer riktlinjer för tillgänglighet och användbarhet. Även pdf-dokument, enkäter och webblanketter ska vara utformade i tillgängligt format.
- Kommunens kommunikatörer utbildas i att skriva tillgänglighetsanpassad text.
- Besöksinformation finns om tillgänglighet till olika verksamheter
- Kommunens telefonsvarssystem är enkelt att förstå och garanterar att samtalet kopplas till telefonist om inget val görs.
- Invånarenkätens nöjdindex innefattar personer med funktionsnedsättning
- Vid behov ska pappersdokument erbjudas istället för digital information.

Läs mer:

- Riv hindren
- Checklista för tillgängliga möten och konferenser

3.8 Utbildning

Utbildningsnivån bland personer med funktionsnedsättning är generellt lägre än i befolkningen totalt. Utbildning skapar bättre förutsättningar för människors liv och framtid. För att skapa förutsättningar för en tillgänglig och jämlik utbildningsmiljö är det viktigt att tänka på den fysiska miljön så väl som att anpassa pedagogiska metoder, bemötande och gruppstorlek för att även ge elever med kognitiva funktionsvariationer rätt förutsättningar.

Kommunen har huvudansvar för att kommunala utbildningar fungerar för alla. Det handlar dels om en god generell tillgänglighet men även om individuella anpassningar och särskilt stöd. Undervisningslokaler ska vara säkra och trygga, stödja det pedagogiska arbetet och skapa kreativitet. I för- och grundskola gäller detsamma för utomhusmiljön. Lokaler och utemiljöer ska vara tillgängliga och användbara för barn och vuxna, oavsett funktionsförmåga.

Genom god generell tillgänglighet ges förutsättningar för elever och vårdnadshavare oavsett funktionsvariation att fritt välja skola eller utbildning.

Förbättring ska ske genom att:

- Funktionshindersperspektivet är inkluderat i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Tillgänglighetsperspektivet är inarbetat i likabehandlingsplaner, vilka ska tillämpas.
- Att tillgängligheten i skolorna granskas i skyddsronder.
- Skolan har tilltro till varje elevs förmåga och visar höga förväntningar på skolprestationen. Detta gäller även elever med funktionsnedsättning.
- Digitala lär- och dialogplattformar kan användas och förstås av alla, även elever, lärare samt vårdnadshavare med funktionsnedsättning.
- Barn med funktionsnedsättning har tillgång till både yttre och inre miljö, de har även tillgång till aktiviteter på samma villkor som övriga barn.
- Tillgänglighetsperspektivet finns med i elev- och föräldraenkät.

Läs mer:

- Lika rättigheter i skolan – ett stöd i skolans likabehandlingsarbete
- Hur kan du hjälpa barn och elever med allergi
- Att planera för barn och elever med funktionsnedsättning – En sammanställning av forskning, utvärdering och inspektion 1994–2014

3.9 Arbete och sysselsättning

Kommunen och näringslivet

Arbete eller meningsfull sysselsättning är viktigt för att kunna vara delaktig i samhället. Kommunen har ett särskilt ansvar som arbetsgivare men även genom samarbete med näringslivet att genomföra riktade insatser för ökad sysselsättning på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Enligt SCB:s arbetskraftsundersökning har var femte person som är arbetssökande någon form av funktionsnedsättning, men alla har inte nedsatt arbetsförmåga. Arbetslösheten är större bland personer med funktionsnedsättning än bland övriga befolkningen, oavsett konjunktur. Kvinnor med nedsatt arbetsförmåga har svårare att få fast anställning. Det är vanligare med diskriminering, kränkande behandling och mobbing av personer med funktionsnedsättning.

I Umeå kommun ansvarar Viva kompetenscentrum för frågor om studie- och yrkesvägledning för vuxna, flyktingintroduktion, vuxenutbildning och arbetsmarknadsfrågor. Viva har samverkansavtal med bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialtjänsten.

Förbättring ska ske genom att:

- Umeå kommun arbetar för att personer med funktionsnedsättning får lika möjligheter på arbetsmarknaden och i arbetslivet.
- Kommunen samverkar med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Bland annat genom kompetenshöjande insatser för chefer inom kommun, stat och landsting, privat näringsliv, bemanningsföretag mm om vilka möjligheter som finns till riktade insatser vid anställning.
- Viva kompetenscentrum, som är en viktig aktör, inkluderar tillgänglighetsperspektivet i sina handlingsplaner och policydokument.

Kommunen som arbetsgivare

Umeå kommun har målet att vara ett föredöme som arbetsgivare. I kompetensförsörjningsplanen anges att kommunen behöver tillgång till arbetskraft och att det därför ligger i kommunens intresse att undanröja hinder för att attrahera alla människor oavsett kön, etnicitet, ålder och funktionsnedsättningar.

Förbättring ska ske genom att:

- Varje nämnd sätter konkreta mål för att anställa personer med funktionsnedsättning i sina respektive verksamheter.
- Såväl politiker som tjänstepersoner och kommunala chefer har kunskap om arbetsmarknaden; hur situationen ser ut för personer med funktionsnedsättning och vad en tillgänglig arbetsmarknad innebär.
- Tillgänglighetsaspekter lyfts fram i policydokument, exempelvis personalpolicy, kompetensförsörjningsplan, mångfaldsplan, jämställdhetsplan och arbetsmiljöpolicy.
- Kommunen anställer personer med funktionsnedsättning, ger dem lika möjligheter till befordran, utveckling och rehabilitering som andra anställda.
- Kommunen prioriterar praktik- och lärlingsplatser för personer med funktionsnedsättning inom kommunens alla verksamhetsområden.

Läs mer:

- SCB, Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning

Slutord

När vi alla aktivt arbetar med tillgänglighetsperspektivet tidigt i planeringsprocessen, så skapar vi förutsättningar för ett kostnadseffektivt Umeå där alla invånare får ta del av och bidra till social, ekologisk, ekonomisk och kulturell hållbar tilväxt, med visionen om 200 000 invånare år 2050.

Umeå kommun
Skolgatan 31 A
901 84 Umeå
090-16 10 00
www.umea.se/kommun

Etapp 1:
Program för tillgänglighet i Umeå kommun, 2018–2022

Program för tillgänglighet i Umeå kommun delas in i etapper på vardera 4 år. Varje etapp består av 2–3 fokusområden med konkreta utvärderingsbara mål som kommunens nämnder och verksamheter ska jobba utefter under etapptiden. Målen tas fram från avsnitt 3 i program för tillgänglighet inför varje etapp. Varje nämnd redovisar årligen sitt arbete i Umeå funktionshinderråd (UFR) som sammanställer resultaten och återrapporterar till kommunstyrelsen. Umeå kommunföretag och alla verksamhetsområden redovisar årligen sitt arbete med programmet i Umeå kommuns årsredovisning under miljö och hållbar utveckling. Kommunstyrelsen är ytterst ansvariga för att programmet genomförs och utvärderas.

Fokusområden etapp 1: Arbete och sysselsättning samt Transport

Arbete och sysselsättning

1. Varje nämnd med tillhörande verksamhet erbjuder tio praktik- eller lärlingsplatser per år för personer med funktionsnedsättning i sina verksamheter och utser ansvarig handledare eller kontaktperson på arbetsplatsen.
2. Vid större upphandling av tjänster ställs krav på att företaget som utför tjänsten anställer eller erbjuder praktikplats för personer med funktionsnedsättning motsvarande minst 5 procent av företagets arbetsstyrka som utför tjänsten.
3. Minst 2 nyanställningar per år ska gå till personer med funktionsnedsättning i varje nämnd med tillhörande verksamhet.
4. Varje nämnd gör årligen en sammanställning av antalet anställningar och praktikplatser som under året gått till personer med funktionsnedsättning och redovisar resultaten i funktionshinderrådet

Transport

Kollektivtrafiken ska vara förstahandsval för personer med funktionsnedsättnings resor:

1. Lokaltrafikbussarna ska ha den storlek och utformning som krävs för att personer med rullstol och elrullstol kan använda den ordinarie kollektivtrafiken för sitt resande.
2. Kollektivtrafiken utför kvalitativ utvärdering av sin verksamhet där bemötande och körteknik inkluderas.
3. Avståndet mellan busshållplatser samt hållplatsernas placering tas fram med utgångspunkt att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda lokaltrafiken för sitt resande.
4. Biljett- och informationssystem är tillgängliga för alla funktionsvariationer.
5. Personer med funktionsnedsättning inkluderas i resvaneundersökningen.
6. Umeå kommun arbetar aktivt för att minimikraven på tillgänglighet i bussar höjs och blir norm för fortsatta utformningar av branschdokumentet Buss 2014.

Bilagor

Program för tillgänglighet i Umeå kommun

Buss 2014

Sammanställning intern/remissvaren för program tillgänglighet

Funktionshinderrådet diskuterar och är överens om att utgå från förslag 1 (se bilaga) med en etapptid på 4 år. De synpunkter som kommit fram vid sammanträdet arbetas in i programmet. Ärendet kommer att tas upp igen vid nästa möte.

Alla remissvar har sammanställts och gåtts igenom. Där framgår det bland annat att vissa nämnder vill att programmets utvärderingsbara mål ska vara detaljerade medan andra tycker att de ska vara mer övergripande.

Nedan följer en sammanställning av de inkomna synpunkterna och hur de inarbetats i programmet.

Nämnd	Sammanfattade synpunkter	Åtgärd
Kommunstyrelsen (KS)	1. Programmet har lyfts flertalet gånger i både Umeå kommuns Funktionshinderråd (UFR) samt presidiet inför rådet och samverkansgrupp för tillgänglighet (tjänstepersoner från olika nämnder). Tillgänglighetsstrateg och Folkhälsostrateg har samordnat och förankrat arbetet med programmet.	1. Ansvariga för framtagandet, förankring samt utskicket av programmet.
Byggnadsnämnden (BN)	1. Illustrationer saknas i texten, försvårar orienterbarheten 2. Specialuttryck försvårar läsningen ”syftet med programmet är att vara en konkretisering av strategiska planen, i vissa fall skapas fler frågor än klarlägganden”, tydligare 3. Målet ”kommunen nyttjar sin möjlighet att besluta om en högre kravnivå än lagstiftningens lägstanivå” önskas tas bort då klagomål på transparens är vanligt förekommande och detta skulle medföra svårighet att förutse resultat	- Byggnadsnämndens förbättringsförslag inarbetat i programmet
Tekniska nämnden (TN)	1. Önskar tydlighet om uppföljning med nyckeltal och vilka indikatorer som ska rapporteras och följas upp. 2. Samverkan med funktionshinderrörelsen via	1. Etapp-uppdelning med konkreta mål läggs till programmet samt plan för utvärdering utökas. 2. UFR sammanställer och delegerar vid behov ut till

	rådet anses positivt. Frågande till hur vi når ut till alla organisationer. 3. SKLs undersökning av kollektivtrafiken 2015 att Västerbotten ligger långt under genomsnittet. Åtgärdat och ej längre aktuellt önskas tas bort ur text. 4. Önskan om att kommunen nyttjar sin möjlighet att besluta om en högre kravnivå än lagstiftningens lägstanivå. Önskas tänkas över då Umeå kommuns ambition bör vara att följa gällande lagkrav.	Funktionsrätt Umeå samt via ledamöter från funktionshinderrådet. Rådet sammanträder 6 gånger per år istället för 4 för att underlätta tillgängligheten till rådet och möjliggöra ett tidigt deltagande i processer. 3. Stycket om SKLs undersökning har tagits bort ur programmet 4. Åtgärdas ej då detta är en viktig fråga för att tillgängligheten inom kollektivtrafiken förbättras och detta är ett återkommande problem som tas upp av funktionshinderrörelsen i rådet.
Miljö och hälsoskyddsnämnden (MOH)	1. Önskar att personer som ej fullt ut behärskar det svenska språket ska beaktas i bullersynpunkt. 2. Enkla säkra skolvägar för barn 3. Arbetet med tillgänglighet bör så långt som möjligt följas upp i kommunens ordinarie uppföljningssystem.	1. Uppmärksammas i bulleråtgärds programmet 2. Ej åtgärdat, Då programmets storlek bör hållas ner och barn inte utgör programmets målgrupp tas detta ej med. 3. En utförlig uppföljningsplan har implementerats i programmet som delvis utgår från ordinarie uppföljningssystem.
Fritidsnämnden (FN)	1. Påvisar risk för eventuell tolkningsproblematik för begreppet tillgänglighet 2. Fysisk tillgänglighet i äldre icke anpassade lokaler där kommunal verksamhet bedrivs eller stimuleras via föreningsliv eller motsvarande bör anpassningar av fysisk karaktär prioriteras i investeringsplan, det borde ”styrkas” av kommunens fastighetsavdelning som särskild prioriterad anpassning av offentlig lokal	1. Åtgärdat 2. Svårt att i programmet för tillgänglighet påverka investeringsplanen. 3. Fritidsnämndens redaktionella förbättringsförslag är inarbetat i programmet

	3. Under 3.6 Kultur och fritid önskas texten ändras från ”Att alla invånare får tillgång till kultur och fritidsaktiviteter är en mänsklig rättighet” önskas bytas mot eget textförslag med hänvisning till FN konventionen artikel 30	
Kulturnämnden (KN)	- Ej svarat	
Individ- och Familjenämnden (IFN)	1. Programmet är omfattande och behöver preciseras utifrån vilka fokusområden respektive nämnd ska prioritera. Tydligare avgränsningar och utvärderingsbara förbättringsförslag skulle underlätta implementeringen av programmet. I detta sammanhang ser individ- och familjenämnden det som önskvärt att i programmet lägga till en konkret åtgärdslista där det tydliggörs vad som ska göras, vilka nämnder som är ansvarar för vilka punkter samt en tids- och kostnadsplan för åtgärderna. Fysisk miljö, transport, självständighet och arbete är särskilt angelägna områden. 2. Önskar tillägg i programmet för hur kommunen kan gå till väga för att öka personer med funktionsnedsättnings möjlighet att få komma in i ett arbete i den egna organisationen. 3. Kommunstyrelsen bör ha huvudansvaret för både genomförandet av de åtgärder som finns i programmet och för den nämndsövergripande uppföljningen av tillgänglighetsarbetet.	1. Genom att dela in programmet i olika etappområden, får arbetet tydligare struktur både gällande fokusområden samt tidsplan och ansvarsområden. En tydlig struktur för utvärdering av programmet har arbetats fram. 2. Arbete och sysselsättning har valts som ett av fokusområdena i etapp 1 med konkreta mål för ökat chans till praktik och arbete i Umeå kommuns egna organisation. 3. Inarbetat i programmet.

Äldrenämnden (ÄN)	1. Framhållandet av vad som kan vara framgångsfaktorer i tillgänglighetsarbetet anses vara till hjälp i nämndens eget arbete. Därtill stämmer valet av fokusområden väl överens med det äldrenämnden bedömer som viktiga komponenter i arbetet med tillgänglighet. 2. Äldrenämnden föreslår en checklista för utvärdering och återrapportering till Umeå kommuns funktionshinderråd.	1. Synpunkterna har beaktats. 2. Etappindelningen med konkreta mål med återrapportering till UFR har implementerats i programmet.
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN)	1. Programmet ger en god kunskap i tillgänglighetsfrågor samt en god vägledning i ärendet. Det är särskilt viktigt att programmet även beaktar funktionsvariationer utifrån neuropsykiatriska svårigheter. Förutsättningar att den ska leda till bättre tillgänglighet är goda om programmets intentioner efterlevs.	1. Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningars behov har beaktats i programmet.
Valnämnden (VN)	1. Valnämnden delar uppfattningen att kommunen ska ha en nollvision i fråga om otillgänglighet i valprocessen och arbetar aktivt för att uppnå den. 2. Inför valet 2018 kommer valnämnden att besöka samtliga vallokaler och röstningslokaler för förtidsröstning för att kontrollera dem med hjälp av Myndigheten för delaktighets checklista för tillgängliga vallokaler. 3. Valnämnden föreslår därför att den andra punkten under rubriken ”Förbättring ska genom att:” på sidan 7 ändras till följande. ”Alla val- och röstningslokaler besiktas ur ett tillgänglighetsperspektiv med hjälp av Myndigheten för	- Valnämndens förbättringsförslag är inarbetat i programmet.

	delaktighets checklista för att säkerställa att lokalerna uppfyller kraven på tillgänglighet. ” 4. Tillgänglighet handlar om mer än själva val- och röstningslokalerna. Ett annat fokusområde för valnämndens verksamhet är bemötande. Det är mycket positivt att programmet lyfter fram just bemötande som ett övergripande område. De valförrättare som valnämnden förordnar möter allmänheten i form av de väljare som vill lämna sin röst. Det material som kommunen har tagit fram om bemötande av personer med olika former av funktionsnedsättning kan definitivt användas som utbildningsmaterial.	
För- och grundskolenämnden (FGN)	1. Det är särskilt viktigt att planen beaktar även funktionsvariationer utifrån neuropsykiatriska svårigheter 2. Önskar justering 3.8 att det klart ska framgå att det gäller skolor med kommunen som huvudman och inte skolenheter med annan huvudman.	- För och grundskolenämndens förbättringsförslag är inarbetat i programmet.
Överförmyndarnämnden	- Ej svarat	-
Jämställdhets-utskottet (JUSK)	1. Beaktat programmet 2. Länk fungerar inte 3. Hur är det tänkt med ansvarsfördelningen gällande nämnderna?	- Ansvarsfördelning genom fokusområden och arbete i etapper. Länkar åtgärdade.
Umeå Energi	- Ej svarat	
AB Bostaden	1. Bostaden ser positivt på att Umeå kommun tar fram ett program för tillgänglighet i Umeå kommun. Funktionsnedsättning är precis som det framförs i	- Bostadens åsikter har beaktats i programmet.

	programmet ingen enhetlig grupp, utan individer med olika former av funktionsnedsättning. Dessa människor ska så klart ha rättigheter att kunna verka i samhället och ha förutsättningar till ett bra liv. I Sverige har vi därför en lagstiftning som ställer höga krav på tillgänglighet. Tillgänglighetskraven är också höga oavsett vilken typ av bostad det rör sig om. Bostaden håller därför inte med om förslaget i programmet att kommunen nyttjar sin möjlighet att besluta om en högre kravnivå än lagstiftningens. Vår bedömning är också att kommunen inte får ställa högre krav än lagstiftning. 2. I programmet föreslås att man regelbundet ska inventera egna lokaler och miljöer utifrån tillgänglighet och frångänglighet. Tidigare har man kunnat söka stöd hos Boverket för att kunna göra den här typen av inventeringar. Om det är så att kommunen ställer krav på regelbundna inventeringar så bör det tillskjutas medel för att detta blir gjort, även till bostadsbolaget. Åtgärder bör också göras utifrån en helhetsbedömning, sett till nytta och kostnad att åtgärda de hinder som framkommer vid en inventering.	
VAKIN	- Ej svarat	
INAB	1. Pekar på problem med motstridiga regler och lagstiftning	1. INABs kommentarer har noterats. Motstridiga regler i befintlig lagstiftning är inget vi kan åtgärda med programmet utan bör utredas av ansvariga myndigheter.

UPAB	1. Svarat på remissen. Inga synpunkter.	
Föreningen för utvecklingsstörda barn (FUB)	1. Ett undanröjande av hinder för delaktighet i samhällslivet och med andra medborgare jämlika villkor för personer som har en utvecklingsstörning och hur väl en miljö fungerar ofta är beroende av tillgången till personella resurser. Resurser i form av stöd av en ledsagande person kan vara helt avgörande både vid förflyttning till och från en aktivitet samt under deltagande i en aktivitet. 2. Tillgång till en ledsagare/kontaktperson är absolut avgörande för att flertalet i vår grupp ska kunna uppnå en delaktighet i samhällslivet och med andra medborgare jämlika levnadsvillkor. 3. Personer i vår grupp ofta lider av onödig ohälsa och övervikt ofta på grund av brist på fysisk aktivitet. Detta leder till sämre livskvalitet men riskerar även ett ytterligare förvärrat hälsotillstånd om inga åtgärder sätts in. Vi vet att trots dessa kunskaper så beaktas inte detta och personerna förvägras ofta ledsagning eller annat personalstöd för fysisk aktivitet. På så vis får personer som har en utvecklingsstörning sämre tillgång till friskvårdande aktiviteter som promenader, simning, besöka träningsanläggningar o.s.v. 4. FUB Umeå anser att det saknas en reell plan för delaktighet i samhällslivet. Det krävs en plan som beaktar de hinder som personer som har en utvecklingsstörning möter. Planen ska leda till	1. FUBs synpunkter har i den mån det varit möjligt beaktats i programmet. Vissa synpunkter bör lösas direkt i berörd verksamhet. Sysselsättning, boende och transportfrågorna har beaktats i programmet. FUB har med sin representation i UFR deltagit i framtagandet av programmet.

	jämlikhet med andra medborgare i Umeå kommun. I dag uppstår hinder för jämlika levnadsvillkor främst genom bristen på personella resurser som exempelvis ledsagare eller kontaktpersoner samt tillgång till bostad med särskilt service enligt LSS. En ytterligare hindrande faktor utgörs av den betydligt högre kostnaden för resor som många personer med funktionsnedsättningar har.	
Funktionsrätt Umeå (HSO)	1. Svarat på remissen. Inga särskilda invändningar.	1. Har aktivt deltagit till framtagandet av programmet genom representation i UFR och dess presidie.
Hjärtebarns fonden Norr	1. En rad text och skriftliga förbättringar	1. Redaktionella ändringar som åtgärdats
Afasi	1. I programmet nämns varken kognitiva eller kommunikativa funktionsnedsättningar som exempel på funktionsnedsättning. Vi ser med oro på risken att dessa grupper glöms bort eftersom deras funktionsnedsättningar ofta är ”osynliga” och eftersom de utgör en ”tyst grupp” p g a sina svårigheter att kommunicera. 2. I en tid av snabb digitalisering måste även dessa personers svårigheter och rättigheter beaktas. 3. Som det står i programmet är detta ett mycket viktigt område och vi vill här lyfta upp vikten av att fortbildning till medarbetare med uppgift att möta allmänheten innehåller både strategier för samtal med personer som har afasi och baskunskap om metoder och vanliga hjälpmedel för alternativ kommunikation. Även upphandlare kan behöva	- Programmet har beaktat målgruppens behov och intressen. För ytterligare information om specifika funktionsnedsättningar hänvisar vi till Umeå kommuns information om tillgänglighet och bemötande.

	information om kommunikationsnedsättningar och hjälpmedel. 4. Att anpassa programvara och webbsidor till personer med afasi är svårt. Just därför behöver dessa personers behov särskilt lyftas fram i förbättringsarbetet. Ett förslag är att kommunen tillsammans med landstinget inrättar en så kallad taltjänst, en service som finns i stora delar av landet. Där kan utbildad personal förtydliga otydligt tal som beror på afasi eller andra talsvårigheter. Taltjänst ger också lässtöd av t ex brev och samhällsinformation samt skrivstöd när man behöver hjälp att författa en skrivelse eller ett brev.	
Personskadeförbundet (RTP)	1. Personer med ej synliga funktionshinder bör definieras. Ex. syn, hörsel samt hjärn- och nackskadades problem vid snabba förändringar, varseblivning, minne och koncentration. 2. Den optimala helhetslösningen är att personer med funktionsnedsättning lätt kan nå den service som dom är behov av som affärer, matställen, apotek, hälsovårdscentral mm. Denna service bör kunna nås med rullstol alternativ rullator. Finns inte denna service inom ”rullatoravstånd” bör hållplatser för kollektivtrafiken inte vara längre bort.	1. För ytterligare information om specifika funktionsnedsättningar hänvisar vi till Umeå kommuns information om tillgänglighet och bemötande. 2. Programmet har beaktat målgruppens behov och intressen. Avståndet till busshållplatser finns med som mål i etapp 1 under transport.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-30

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2018/00371

Fastställande av Äldreplan 2018–2028

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa *Äldreplan 2018–2028* i enlighet med äldrenämndens förslag i bilaga.

Ärendebeskrivning
Äldrenämnden har tagit fram ett förlag till äldreplan 2018–2028 med syftet att den ska utgöra en grund för planering och styrning med intentionen att förbättra framtidens äldreomsorg.

Äldrenämnden beslutade 2017-12-21 att ge berörda möjlighet att komma med synpunkter på skrivelsen. De remissinstanser som återkommit med svar är; Frivilligcentralen, PRO-Teg, Hälso- och sjukvårdsnämnden Västerbottens läns landsting, SPF seniorerna, Finska Klubben i Umeå pensionärssektionen, PRO Samorganisation i Umeå, SKPF, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg i Umeå, samt kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott. Vid revideringen av äldreplanen har hänsyn tagits till de goda och väl genomarbetade synpunkter som inkommit.

Beslutsunderlag
Äldreplan 2018–2028. Bilaga.
Äldrenämndens protokoll 2018-04-26, § 43. Bilaga.

Beredningsansvariga
Tomas Jakobsson

Beslutet ska skickas till
Äldrenämnden

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2018-05-07

§ 146
Diarienr: KS-2018/00371

Äldreplan 2018-2028

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa *Äldreplan 2018–2028* i enlighet med äldrenämndens förslag i bilaga.

Ärendebeskrivning
Äldrenämnden har tagit fram ett förlag till äldreplan 2018–2028 med syftet att den ska utgöra en grund för planering och styrning med intentionen att förbättra framtidens äldreomsorg.

Äldrenämnden beslutade 2017-12-21 att ge berörda möjlighet att komma med synpunkter på skrivelsen. De remissinstanser som återkommit med svar är; Frivilligcentralen, PRO-Teg, Hälso- och sjukvårdsnämnden Västerbottens läns landsting, SPF seniorerna, Finska Klubben i Umeå pensionärssektionen, PRO Samorganisation i Umeå, SKPF, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg i Umeå, samt kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott. Vid revideringen av äldreplanen har hänsyn tagits till de goda och väl genomarbetade synpunkter som inkommit.

Beslutsunderlag
Äldreplan 2018–2028. Bilaga.
Äldrenämndens protokoll 2018-04-26, § 43. Bilaga.

Arbetsutskottets beslutsordning
Arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Äldrenämnden

Äldreplan 2018–2028

UMEÅ KOMMUN

www.umea.se/aldreplan

Äldreplan 2018–2028

2018-04-26

Kontaktuppgifter:

Janet Ågren (S), ordförande äldrenämnden
janet.agren@umea.se
070-610 47 85

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör
pernilla.henriksson@umea.se
070-366 06 69

Foto: Fredrik Larsson och Joyn Service Design.

www.umea.se/aldreplan

Innehåll

Inledning ... 4
Målbild ... 4
Uppföljning ... 5
Bakgrund – hur äldreplanen tagits fram ... 5
Nationell kvalitetsplan ... 5
Systematiskt kvalitetsarbete ... 6
Personporträtt – tre olika livssituationer ... 7
Förebyggande insatser – för personer med lågt behov av stöd ... 9
Träffpunkter ... 9
Volontärer ... 9
Boende, samhällsplanering och infrastruktur – för personer med medelhögt behov av stöd ... 11
Olika boendeformer ... 11
Nyproduktion till rimligt pris ... 12
Behov och efterfrågan av anpassade bostäder ... 12
Vård och omsorg – för personer med högt behov av stöd ... 15
Samverkan ... 15
Patientsäkerhet ... 15
Stöd till anhöriga ... 15
Digital transformering och välfärdsteknik ... 17
Teknik som underlättar vardagen ... 17
Digitalisering i relation till kompetensförsörjning ... 18
Kommunikation och information ... 19
Medborgardialog ... 19
Stöd till nationella minoriteter ... 19
Kompetensförsörjning ... 20
Engagemang och inflytande ... 20
Språkutbildning ... 20
Kompetensutveckling ... 20

Inledning

Äldreplanen är en grund för planering och styrning, för att förbättra kommunens äldreomsorg.

Genom att fokusera på sex prioriterade områden och ett antal tillhörande strategier beskriver äldrenämnden hur man vill utveckla äldreomsorgen i Umeå kommun under perioden 2018–2028. Med utgångspunkt i detta dokument samt kommunfullmäktiges strategier och mål fastställer äldrenämnden en uppdragsplan där aktiviteter, för att på kortare sikt styra och följa upp äldreomsorgen, presenteras mer i detalj.

De prioriterade områdena är:

- Förebyggande insatser
- Boende, samhällsplanering och infrastruktur
- Vård och omsorg
- Digitalisering
- Kommunikation och information
- Kompetensförsörjning

Målbild

Genom förebyggande arbete, tidiga insatser och ett rehabiliterande och habiliterande arbetssätt ska äldreomsorgen i Umeå kommun skapa förutsättningar för äldre personer att leva ett gott och självständigt liv i så hög utsträckning som möjligt.

De insatser och det stöd som ges syftar till att stärka invånarnas förmåga att leva ett självständigt liv. Äldre personer i kommunen ska få sina behov tillgodosedda med minsta möjliga väntan efter beslut om beviljad insats och de ska möta kompetent personal.

Äldreomsorgen i Umeå kommun ska vara i framkant jämfört med andra kommuner när det gäller att utveckla och tillämpa insatser som ger positiva effekter för såväl den enskilda äldre personen som för hela äldregruppen och samhället i stort.

Goda livsvillkor för Umeå kommuns invånare är en del i kommunfullmäktiges inriktningsmål. Som en del i goda livsvillkor finns målet att Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.

Uppföljning

Äldrenämnden ger äldreomsorgen i uppdrag att följa upp äldreplanen vart fjärde år samt att den finns med som en del i underlaget vid den årliga uppföljningen av nämndens uppdragsplan.

Bakgrund – hur äldreplanen tagits fram

2006 antog kommunfullmäktige en handlingsplan för äldreomsorgen i Umeå kommun för perioden 2006–2009. Handlingsplanen följdes upp av dåvarande socialnämnd under 2009 för att utvärdera genomförda aktiviteter och resultat.

Beslutet om att ta fram en äldreplan togs 2015. Planen har arbetats fram i dialog mellan politik, verksamhet, brukare, brukarföreträdare och invånare för att spegla befolkningens behov. Innan äldreplanen fastställdes skickades den på remiss till berörda föreningar och organisationer och hänsyn togs till de synpunkter som kom in. Hänsyn har även tagits till det regionala dokumentet ”Äldreplan Västerbotten 2013–2020 med utblick mot 2040” vars syfte är att beskriva det gemensamma uppdraget som kommuner och landstinget har för Västerbottens befolkning. Denna plan är framtagen i samråd mellan regionen och länets kommuner och antogs av kommunfullmäktige våren 2017.

I arbetet med att ta fram äldreplanen anlitades ett tjänstedesignföretag för att arbeta med medborgardialog utifrån frågeställningen ”hur är det att bli och vara äldre i Umeå kommun?”. Den rapport som medborgardialogen resulterade i presenterades för äldrenämnden och Umeå kommuns pensionärsråd. I rapporten identifierades tre olika, men typiska, livssituationer som exemplifieras i tre personporträtt. Dessa tre finns även med i detta dokument.

Nationell kvalitetsplan

I en utredning initierad av regeringen har det tagits fram ett förslag till en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen; Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre personer (SOU 2017). Syftet med den nationella kvalitetsplanen är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Utredningen föreslår åtgärder som syftar till:

- högre kvalitet och effektivitet
- bättre förebyggande och rehabiliterande insatser
- tryggad personalförsörjning
- översyn av särskilda boendeformer
- flexibla former för beslut om äldreomsorg
- användning av välfärdsteknologi.

Utredningen konstaterar även att det krävs insatser både från äldreomsorgen enligt socialtjänstlagen och från landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård för att äldre personer ska få vård och omsorg av god kvalitet

Den nationella kvalitetsplanen understryker att det inte finns några snabba lösningar eller snabba åtgärder för att ta tillvara de utvecklingsmöjligheter som finns inom vård och omsorg för äldre personer idag.

”Åldrandet gör inte oss människor mer lika bara för att vi blir äldre”.

Vissa behov blir däremot vanligare, som exempelvis att behöva hjälp med hemmets skötsel samt behov av vård och omsorg. Hur vi vill att dessa behov ska tillgodoses är olika beroende på våra tidigare erfarenheter, livssyn och personlighet. Detta är en utmaning för de som utför vård och omsorg, som gärna tenderar att utformas lika för alla. Mångfald i äldreomsorgen är inte bara en mångfald av aktörer, utan också en mångfald i de insatser som utförs. Människosynen ska bygga på varje människas lika värde, rätt att bestämma över sig själv, rätt till trygghet och rätt att bli bemött med respekt.

Systematiskt kvalitetsarbete

Lagstiftning, föreskrifter, nationella riktlinjer samt forskning är grunden för hur äldreomsorgen bedrivs. Detta ställer krav på omvärldsbevakning i nära samarbete med andra aktörer inom den offentliga och privata sektorn samt akademin. Det handlar även om att ta tillvara brukar-, invånar- och anhörigperspektivet.

Genom ett systematiskt kvalitetsarbete ska kvaliteten i äldreomsorgen säkras och utvecklas. Egenkontroller, klagomålshantering och avvikelserapportering ska vara ett stöd i utvecklingen och leda till ständiga förbättringar. Systematiska jämförelser och analyser kan också användas för att bedöma och identifiera förbättringar vad gäller verksamhetens kvalitet. Allt arbete ska dock utgå från evidensbaserad praktik, det vill säga medarbetarens kunskap, det vetenskapliga perspektivet samt den äldres egna erfarenheter.

Äldreplanens målbild och strategier följs upp under planperioden som en del i verksamhetens förbättringsarbete.

Personporträtt – tre olika livssituationer

I dialogen som pågått under framtagandet av äldreplanen har tre olika livssituationer utkristalliserats utifrån behov av stöd. Samtliga personporträtt består av fiktiva personer: Britta med lågt behov av stöd, Dagmar med medelhögt behov stöd samt Gustav med högt behov av stöd.

Lågt behov av stöd: ”Britta”

- Nybliven pensionär
- Aktiv, vill sysselsätta sig fysiskt och mentalt
- Det sociala nätverket krymper

Medelhögt behov av stöd: ”Dagmar”

- Har hemtjänst och färdtjänst
- Synnedsättning, yrsel, problem med en arm
- Promenad en gång i veckan med hjälp av hemtjänst

Högt behov av stöd: ”Gustav”

- Bor på ett vård- och omsorgsboende
- Svag i alla muskler, har rullstol. Yrsel, kateter
- Tar del av boendets aktiviteter, får besök av en volontär, mobilen är viktig för att hålla kontakt med syskon och vänner

Britta 68 år

Britta har nyligen gått i pension och avslutat sitt arbete som enhetschef inom offentlig sektor, ett jobb med mycket ansvar, snabba beslut och ibland långa arbetsdagar. Britta bor tillsammans med sin man i en trerumslägenhet i de centrala delarna av Umeå. När dottern behövde ett större boende för sin växande familj blev lösningen att byta huset på Grubbe mot dotterns lägenhet. Britta spenderar mycket tid med sin familj, hon försöker hjälpa till så mycket hon bara kan med att hämta och lämna på förskola och skola samt agera barnvakt när det behövs. Att vara barnvakt är en naturlig del av Brittas liv och det har det varit sen redan innan hon gick i pension. Det gick till och med så långt att det blev stressigt att försöka hinna med både sitt jobb, vardagssysslor, barnbarnen och att ibland försöka hälsa på äldre släktingar som behöver både sällskap och hjälp. Nu efter pensionen njuter Britta av att kunna ta lediga förmiddagar, ta sovmorgon och att läsa tidningen länge. På eftermiddagen har Britta ofta ett fullsatt schema och det är så hon vill ha det. Hälsa är något hon värdesätter högt och hennes önskan inför framtiden är just att få fortsätta må bra och kunna fortsätta att vara en tillgång för sin familj.

”Kommer det finnas en plats för mig på någon typ av boende när jag väl behöver det?”

Den största förändringen som Britta upplever att pensionen har inneburit är att det sociala nätverket krymper och att det gäller att själv söka upp olika sociala sammanhang. Brittas största rädsla inför framtiden är just att bli isolerad, ensam och kanske till och med fånge i sitt eget hem. Hennes lägenhet ligger på tredje våningen i ett äldre hus som saknar hiss. Hon vet att hennes barn kommer att komma och hälsa på henne och att de kommer att se till att hon inte far illa. Britta har väldigt goda erfarenheter av hemtjänsten från tidigare då hennes mamma fortfarande levde, men osäkerheten finns kvar. Kommer det finnas en plats för mig på något typ av boende när jag väl behöver det?

Förebyggande insatser – för personer med lågt behov av stöd

Britta tillhör gruppen som har ett lågt behov av stöd. Här ligger fokus på att behålla en aktiv livsstil. Ett aktivt och hälsosamt åldrande består enligt Folkhälsomyndigheten av de fyra hörnpelarna: social gemenskap och stöd, meningsfullhet, fysisk aktivitet och goda matvanor. Därför prioriteras förebyggande insatser.

Äldre personer och deras anhöriga ska känna sig trygga med det stöd och den hjälp som äldreomsorgen utför. Trygghet och välbefinnande är en individuell upplevelse men alla verksamheter har ett ansvar att ge förutsättningar för detta. Inom hemtjänsten och på vård- och omsorgsboenden är det viktigt att arbeta med bättre kontinuitet när det gäller personal som utför insatser hos en person. En annan viktig del är uppsökande och förebyggande verksamhet samt att det är enkelt att hitta information om vilket stöd som finns. Det är också viktigt att skapa förutsättningar för den äldre att kunna bo kvar hemma med god livskvalitet. I det sammanhanget ska även anhörigperspektivet tas tillvara. Äldreomsorgen ska vara mer individanpassad med flexibla lösningar för den enskilda personen. Det handlar om tydligare fokus på vad den äldre själv vill och behöver ha för hjälp utifrån behov och önskemål.

Träffpunkter

Träffpunkter för äldre, utan krav på biståndsbeslut, är en viktig del i det förebyggande arbetet. Det ska vara lätt att ta sig dit och träffpunkterna ska erbjuda ett varierat utbud av aktiviteter som passar många. För att fler ska ha möjlighet att besöka träffpunkterna är det eftersträvansvärt att de finns i den äldres närområde.

Volontärer

Frivilligcentralen bidrar till att skapa god livskvalitet för äldre genom att underlätta och stödja i vardagen. De förmedlar kontakten mellan de som vill bidra och de som efterfrågar medmänskligt stöd och hjälp. Frivilligcentralen är en ideell organisation som drivs av Röda Korset och fyra pensionärs-organisationer med stöd av Umeå kommun.

Strategier

- Den äldres inflytande över de insatser som utförs ska stärkas.
- Den äldre ska ha nära till träffpunkter och aktiviteter.
- Frivilligcentralen ska stödjas av kommunen då den kompletterar äldreomsorgens insatser och bidrar till god livskvalitet och en meningsfull tillvaro för Umeås äldre.

Dagmar 89 år

I en trerummare på Ersboda bor Dagmar 89 år tillsammans med sin katt. Dagmar har en synnedsättning, en utsliten sena i armen och problem med yrsel. Detta gör att hon är beroende av hemtjänst flera gånger om dagen. Hon har hjälp med bland annat matlagning, inköp, städning och att komma ut på promenader. Dagmar har även tillgång till färdtjänst för att kunna ta sig längre sträckor. Hemtjänstens schema är något som har stor inverkan på Dagmars liv. Dagen börjar när hemtjänsten kommer någon gång mellan kl. 07.00 och 07.30 och följer sedan ett mönster som ser ganska så lika ut dag för dag. Dagmar tycker att det är jobbigt att hela tiden vara styrd av dessa tider. Men det som Dagmar tycker är allra jobbigast är att hon aldrig vet vem som ska komma. Dagmars synnedsättning gör att hon inte heller kan se vem det är, vilket gör att hon kan känna sig otrygg.

"Om det inte vore för denna ständiga väntan"

Det finns några i personalen som Dagmar känner bättre och hon vet att de kan sina sysslor, men alla dessa vikarier kan det inte. Hon känner att hon alltid måste tala om hur man gör innan de kan hjälpa henne. Hon har fått förklara allt från hur man kokar potatis, grundläggande hygien och hur kattlådan ska tömmas. Trots att Dagmar har en historia av fallolyckor tycker hon att motion och att röra på sig är viktigt, hon går ut minst en gång i veckan med hjälp av hemtjänstens personal och sin rullator. Dagmar har inte någon nära anhörig i Umeå, men hon har en väninna och tycker själv att hon har mycket goda grannar. De frågar hur hon mår, pratar lite och hjälper ibland till. Väninnan och Dagmar brukar numera mest höras av via telefon, då brukar de prata om allt möjligt. Dagmar trivs i sitt hus och i sin lägenhet och hennes största skräck är att hamna på ”institution”, med personer som är mycket sjukare än hon själv.

Boende, samhällsplanering och infrastruktur – för personer med medelhögt behov av stöd

Dagmar tillhör gruppen som har ett medelhögt behov av stöd. Här finns stora variationer när det gäller personers rörlighet. Det finns även en brytpunkt där många förändringar sker, exempelvis från att kunna ta sig utanför sitt hem till att av olika orsaker spenderar din mesta tid hemma. Den största skillnaden i den här gruppen är den sociala kontakten som ofta utgår från att du på ett eller annat sätt kan ta dig till träffpunkter och aktiviteter. När denna sociala sfär försvinner är det främst anhöriga och hemtjänsten som finns i vardagen.

I januari 2018 hade Umeå kommun drygt 126 000 invånare. Till 2029 pekar befolkningsprognosen på en ökning med drygt 18 000 invånare, varav cirka 1000 personer tillhör gruppen 65-79år och cirka 3 300 personer till gruppen 80+. Gruppen 80+ förväntas därmed öka med 62% vilket exempelvis medför större krav på bostäder anpassade för äldre. Drygt en fjärdedel av befolkningen över 65 år bor idag i småhus som inte alltid är anpassade efter äldres behov. Bostads- och boendefrågor kommer därmed att bli allt viktigare och detta är inte enbart en fråga för äldreomsorgen.

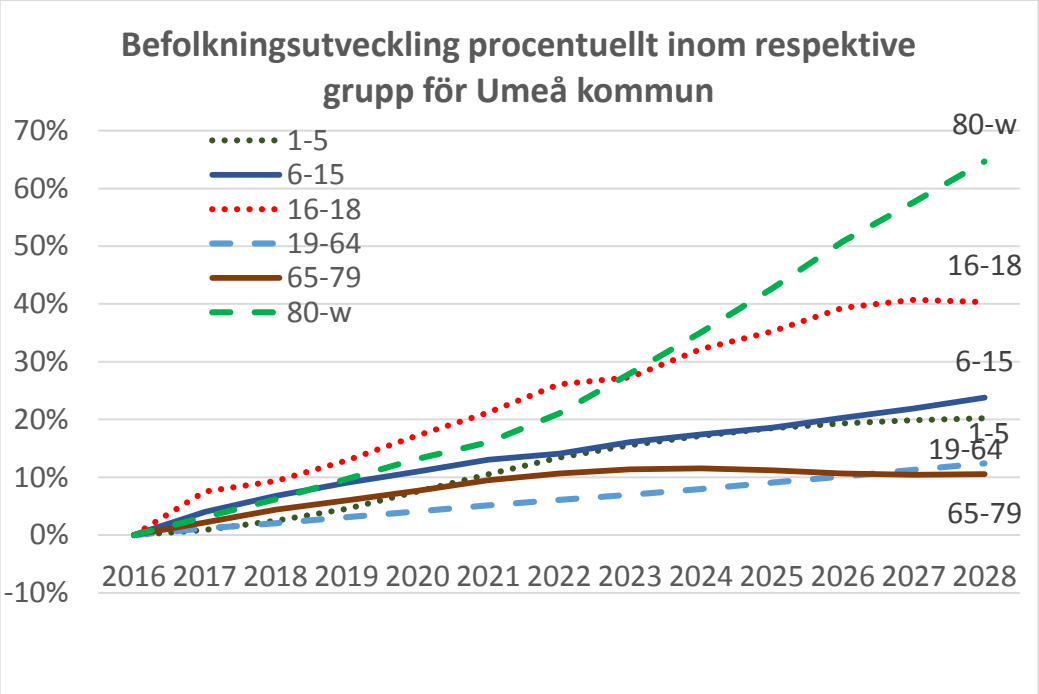

Olika boendeformer

Tillgänglighet och goda kommunikationer till service, social gemenskap och natur är faktorer av stor betydelse för äldres välmående och hälsa. Det är därför viktigt att kommunen arbetar för att tillgodose de äldres behov i all

samhällsplanering. Kommunens bostadsförsörjnings-program 2017–2024 vill stimulera tillkomsten av attraktiva mellanboendeformer för äldre personer med god tillgänglighet, exempelvis senior- eller trygghetsbostäder. Ett varierat utbud bidrar också till ökad rörlighet på bostadsmarknaden och skapar flyttkedjor som gynnar flera åldersgrupper och Umeås fortsatta utveckling och tillväxt.

Nyproduktion till rimligt pris

Behovet av anpassade bostäder behöver mötas upp av flera aktörer på den reguljära bostadsmarknaden. En svårighet med att tillgängliggöra mellanboendeformer är att kunna garantera att boendekostnaden hamnar på en rimlig nivå.

Eftersom det inte finns något gemensamt kösystem till mellanboenden krävs det ett aktivt val av den enskilde, att ställa sig i respektive kö hos de privata fastighetsägarna. Information om vilka aktörer som finns ska finnas lättillgängligt på kommunens hemsida.

Behov och efterfrågan av anpassade bostäder

Vid 80 år ökar behovet av stöd och insatser från samhället. Samtidigt ökar antalet invånare över 80 år markant den kommande tioårsperioden. En långsiktig lokalförsörjningsplanering behöver därför säkra kommunens utbyggnad av framtida vård- och omsorgsboenden för att möta äldregruppens behov och efterfrågan. Kommunen behöver även säkerställa att befintliga boenden och lokaler används på bästa sätt och är anpassade efter verksamhetens och de äldre behov och förutsättningar. Även möjligheten till olika typer av specialenheter, till exempel demensboenden bör ses över.

Strategier

- De äldre ska i god tid få information och stöd att planera sitt framtida boende.
- De äldres behov av olika typer av bostäder ska vara grunden för kommunens långsiktiga planering.
- Det kommunala bostadsbolaget AB Bostaden har ett särskilt ansvar för att bygga bostäder för äldre i samarbete med äldreomsorgen.

Ordförklaring – olika boendeformer

Ordinärt boende*:* Bostäder på den reguljära bostadsmarknaden, exempelvis hyres- och bostadsrätter eller småhus.
Trygghetsboende: En boendeform på den reguljära bostadsmarknaden i form av hyresrätt där det kan finnas personal dagligen som kan stödja de boende under vissa angivna tider, samt utrymmen för samvaro, måltider, hobby och rekreation. Bostäderna är oftast reserverade för hushåll där minst en person har fyllt 70 år.
Seniorboende: samlingsnamn för bostäder som riktar sig till äldre. Många seniorbostäder är byggda med god tillgänglighet och med möjligheter till social samvaro.
Mellanboende: samlingsnamn för seniorboende, trygghetsboende eller andra former av anpassade boenden för äldre.
Särskilt boende: För personer med omfattande vård- och omsorgsbehov. I Umeå kommun används begreppet Vård- och omsorgsboende. Men även äldreboende och serviceboende kan förekomma. Särskilt boende skiljer sig mot övriga boendeformer genom att det krävs ett biståndsbeslut enligt Socialtjänstlagen för att få en plats. Det är behovet av vård- och omsorg som avgör om man beviljas en plats.

Gustav 85 år

Gustav bor på ett vård- och omsorgsboende en bit utanför Umeå, han trivs bra och tycker mycket om personalen. Gustav har förut varit lantbrukare och tycker det är skönt att bo utanför stan där man får fortsätta se naturen. Helst skulle han velat bo kvar i det lilla samhälle där han växt upp och bott större delen av sitt liv eftersom han har många bekanta där. Men där finns inget lämpligt boende för honom. Gustav är väldigt svag i alla muskler i kroppen och tar sig fram med hjälp av rullstol. Det största problemet som Gustav upplever är dock den kraftiga yrsel han lider av, vissa dagar är det värre än andra. Gustav har även en kateter som kräver en viss skicklighet från personalens sida för att det ska fungera optimalt. Just att få den hjälp som han behöver och att personalen vet hur saker ska göras för att fungera är viktigt för Gustav.

Gustav uppskattar att ha någonting att se fram emot i vardagen. På boendet finns ett aktivitetsschema som Gustav brukar utnyttja, bara huvudet är ok och yrseln inte ställer till det för mycket. Det kan vara allt från bokläsning, frågesport, sittgympa, filmvisning och musikunderhållning. Det är bara synd tycker Gustav att han är den ende från sin avdelning som brukar vilja delta i aktiviteterna.

"Livskvalitet är att få den hjälp man behöver"

Små extra matupplevelser sätter också guldkant på tillvaron, redan långt före den speciella dagen och långt efter. Vissa dagar känns dock väldigt långa. Gustav har själv ordnat med fler aktiviteter i vardagen, bland annat har han lärt känna en volontär som brukar komma och dricka kaffe och prata. De åker in till stan ibland och fikar eller äter en parisare, men oftast så går de ut på en promenad, eftersom det är viktigt med motion och frisk luft.
Gustav har en mobiltelefon som oftast följer med honom vart han går och den är viktig för honom. Han vet bara en person till som har en egen telefon på avdelningen. Gustavs svåger köpte telefonen till honom och såg till att den kopplades in. Telefonen är Gustavs kontaktväg till sina två syskon och ibland så ringer han även sin nya vän och pratar en stund. Innan hans fru gick bort pratade han varje dag med henne i telefon. De bodde på var sin enhet men på samma boende ett tag.

Vård och omsorg – för personer med högt behov av stöd

Gustav tillhör gruppen som har ett högt behov av stöd. Denna grupps behov av stöd och önskningar är ”det allra nödvändigaste”, det handlar om att vardagen ska fungera så smidigt som möjligt och att man får den vård som behövs. Det är inte ett brett utbud av aktiviteter som efterfrågas, utan främst samtal i olika former. Vård och omsorg är det tredje prioriterade området.

En grundläggande förutsättning för välbefinnande är delaktighet och inflytande över sitt eget liv och i samhället. På samma sätt kan motsatsen påverka livskvalitet och hälsa negativt. Äldreomsorgens ska därför ha ett personcentrerat arbetssätt och vara flexibel utifrån den äldres behov. Man ska arbeta hälsofrämjande och ta hänsyn till den enskildes hela livssituation. Den enskildes förmågor och resurser ska tas till vara och utvecklas så långt det är möjligt. På så sätt skapas förutsättningar och möjligheter till självständighet och meningsfullhet för den äldre med stöd och insatser från kommunen.

Samverkan

För att underlätta för de äldre och för att klara av äldreomsorgens utmaningar gällande vård-, omsorgs-, och kompetensbehov är en ökad samverkan med landstingets hälso- och sjukvård och med privata aktörer en förutsättning. Nya samarbets- och organisationsformer med tydliga uppdrag och processer för informationsspridning, kommunikation, förankring, beslut och uppföljning behövs.

Patientsäkerhet

Biståndsbeslut om stöd och hjälp utgår alltid från en individuell bedömning enligt Socialtjänstlagen. Kraven för god vård och hög patientsäkerhet ska uppnås utifrån Hälso- och sjukvårdslagen och Patientsäkerhetslagens intentioner. Den äldres ställning ska även säkerställas enligt Patientlagen vad gäller integritet, självbestämmande och delaktighet.

Stöd till anhöriga

När andelen äldre ökar växer också behovet av stöd till anhöriga. Stödet ska bidra till att den anhörige och närstående har möjlighet att bo kvar hemma. Umeå kommun utgår ifrån Socialstyrelsens termbank, med anhörig avses därmed ”person inom familjen eller bland de närmaste släktingarna” och med närstående avses ”person som den enskilde anser sig ha en nära relation till”. Dessa ord kan i andra sammanhang användas på annat sätt.

Strategier

- Den äldre ska ges inflytande och trygghet genom ett personcentrerat arbetssätt.
- Hållbar samverkan med landstingets hälso- och sjukvård och med externa aktörer sker kontinuerligt för att säkerställa kommande vård-, omsorgs-, och kompetensbehov.
- Den äldres anhöriga är en viktig resurs och ska ges stöd i sin roll.

Ordförklaring

Patientlagen: Målet med Patientlagen är att stärka och tydliggöra patientens ställning samt att främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet.

Patientsäkerhetslagen: Inom de verksamheter där hälso- och sjukvårdsinsatser samt rehabiliterande arbetssätt ges, ska en god och säker vård bedrivas. Patientsäkerhetslagens syfte är att undvika vårdskador och arbetet för en säker vård ska vara förebyggande.

Hälso- och sjukvårdslagen: Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Personcentrerat arbetssätt: Personcentrering innebär att synliggöra andliga, existentiella, psykiska, sociala och fysiska behov handlar om ett förhållningssätt som säkerställer att människors resurser och förmågor används inom hälso- och sjukvården och omsorg.

Socialtjänstlagen: Lagen är en så kallad ramlag som ger varje kommun stora möjligheter att utforma sin verksamhet efter skiftande behov. Lagens första paragraf, portalparagrafen, anger de övergripande mål och värderingar som styr verksamheten; 1 § Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och deras aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Digital transformering och välfärdsteknik

I jämförelse med andra sektorer har vård- och omsorgssektorn generellt sett en lägre mognad för användande av ny teknik. Konsekvensen kan bland annat ses i en relativt hög förekomst av manuella arbetsuppgifter, arbetsuppgifter som med hjälp av tekniskt stöd och digitalisering skulle kunna förenklas eller automatiseras. Det fjärde fokusområdet är därför digitalisering.

Teknik som underlättar vardagen

Det finns en mängd produkter på marknaden som kan underlätta vardagen och öka säkerheten för såväl personal som brukare. En fortsatt satsning på välfärdsteknik är därmed ett steg mot en digital transformering av äldreomsorgen. Hur verksamheten ska arbeta med införandet av olika typer av välfärdsteknik beskrivs i dokumentet Teknikförsörjningsplan. Det tar tid att införa tekniken i verksamheten och det är viktigt att berörda parter är delaktiga i processen och har förtroende för de ändringar som görs.

Den demografiska utvecklingen, med en allt större andel äldre och en minskad andel befolkning i arbetsför ålder, slår med dubbel kraft mot vård- och omsorgssektorn då den medför ett ökat behov av vård och omsorg samtidigt som den minskar skatteunderlag och tillgängligheten till arbetskraft. För att säkra kvalitet inom vård och omsorg krävs resurseffektiva verksamheter som ständigt utvecklas och anammar nya arbetssätt och metoder utifrån tillgänglig teknik och kunskap. Teknik utgör en allt viktigare del av såväl stöd i det dagliga arbetet som källa till kunskap och evidensbaserad praktik.

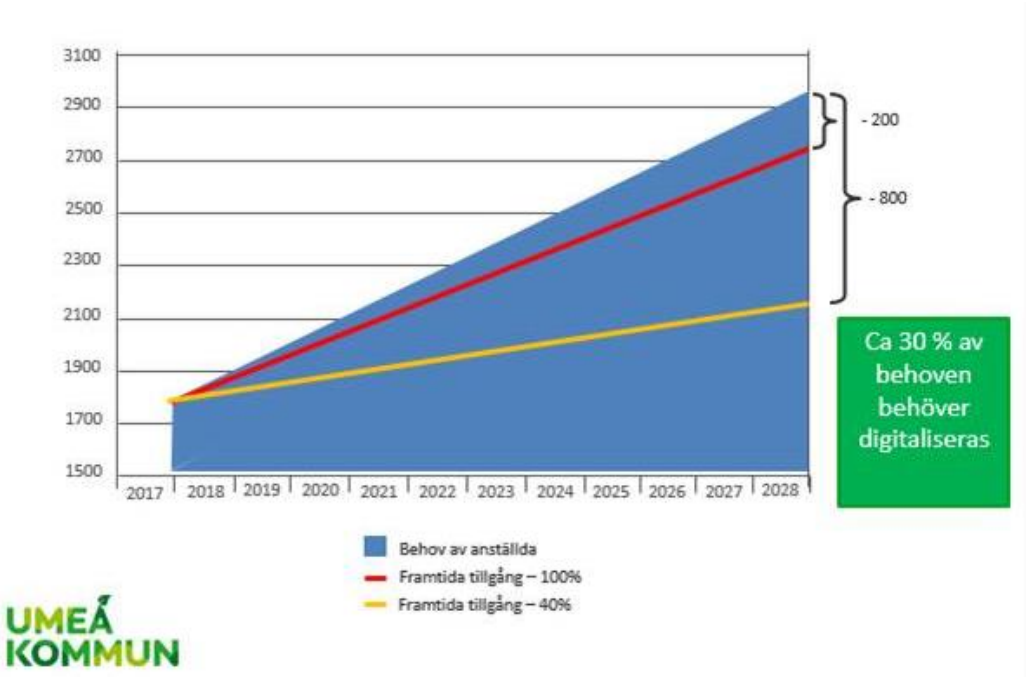

Digitalisering i relation till kompetensförsörjning

I dokumentet Kompetensförsörjningsplan anges att genom tekniska lösningar kan arbetet inom vård och omsorg effektiviseras så att resurserna kan användas mer kvalitativt. Att arbeta inom vård och omsorg innebär mänskliga möten och så kommer det även fortsättningsvis att vara, men med ny teknik kan förutsättningarna för kvalitativa möten förbättras.

Den tekniska utvecklingen väcker också etiska frågor. Även om en tjänst är möjlig att genomföra med en teknisk lösning är det kanske inte lämpligt utifrån etiska aspekter. Den tekniska utvecklingen kommer även att ställa krav på annan kompetens hos kommunens medarbetare.

Strategier

- Verksamheten ska nyttja den potential som den digitala transformationen och välfärdsteknik medför.
- De äldre får de rätta förutsättningarna för att kunna finnas med i den digitala utvecklingen.

Ordförklaring:

Välfärdsteknologi: kunskapen om välfärdsteknik.

Välfärdsteknik: digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Välfärdsteknik kan användas av personen själv, en närstående eller någon annan i personens närhet och kan ges som bistånd, förskrivas som hjälpmedel för det dagliga livet eller köpas på konsumentmarknaden.

Digital transformering: förändringen av arbetssätt som sker i samband med tillämpningen av digitalt teknikstöd.

Kommunikation och information

Hur verksamheten kommunicerar är en viktig del i bemötandet och en grund för trygghet. Kommunikationen ska vara anpassad efter varje persons behov och förutsättningar, utifrån ett personcentrerat arbetssätt. Detta innebär att verksamheten ska bygga på respekt för människors lika värde oavsett till exempel funktionsnedsättning eller annat modersmål.

Medborgardialog

Genom en utvecklad medborgardialog, i olika former, kan äldre, anhöriga och företrädare för kommunen på olika nivåer diskutera aktuella frågor. God information skapar också tydlighet kring rättigheter och ger förutsättningar för rätt förväntningar kring de insatser och service som kommunen kan erbjuda.

Stöd till nationella minoriteter

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska skydda Sveriges nationella minoriteter, stärka deras möjligheter och rättigheter till inflytande och främja minoritetsspråken och deras kultur. Den service som kommunen ger utgår från lagstiftningens intentioner och inom äldreomsorgen handlar det till exempel om att arbeta för att nå ut till och underlätta vardagen för olika minoritetsgrupper, genom riktade träffpunkter samt att erbjuda hemtjänst och vård- och omsorgsinsatser på olika minoritetsspråk.

Strategier

- Information som är viktig för de äldre ska finnas lättillgänglig på kommunens webbplats, samt utifrån behov även via andra kanaler.
- Kontinuerlig dialog ska föras med de äldre för att utveckla verksamheten och för att få en bild av vad som är viktigt för äldre i Umeå kommun.
- Nationella minoriteters behov tillgodoses när det gäller information, i kontakter och bemötanden samt service.

Kompetensförsörjning

Välfärdsjobben inom vård och omsorg är meningsfulla, med stora möjligheter både att göra skillnad för andra och att träffa många människor i sitt dagliga arbete. Behoven av vård och omsorg ökar i och med att andelen äldre ökar. Samtidigt blir det svårare att rekrytera medarbetare då fler lämnar arbetsmarknaden på grund av pensioneringar än det finns nytillträdande. Konkurrensen mellan olika branscher blir då större.

Engagemang och inflytande

Engagerade medarbetare som har inflytande och tar ansvar kommer bättre till sin rätt och bidrar mer till verksamhetens utveckling. De blir också bättre ambassadörer för sina jobb och förutsättningarna ökar för att medarbetare vill stanna och utvecklas på sin arbetsplats.

Språkutbildning

Språkkunskaper är viktiga såväl i den dagliga kommunikationen som i dokumentation och för att kunna ta till sig instruktioner. Då andelen medarbetare som har andra språk än svenska som sitt modersmål ökar blir intern språkutbildning allt viktigare.

Kompetensutveckling

Utveckling och förändring i verksamheterna medför också behov av kompetensutveckling. Genom att satsa på kompetensutveckling ökar kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Satsningarna behöver säkras så att kompetensutvecklingen blir hållbar över tid. Kontinuerlig utveckling är nödvändig både för att möta de äldres behov och för att attrahera och behålla medarbetare. Omvårdnadspersonal ska även kunna erbjudas en utökad möjlighet att utbilda sig på arbetstid.

En väl fungerande kompetensförsörjning innebär att verksamheterna har medarbetare med rätt kompetens för att uppnå verksamhetens mål. Äldrenämndens kompetensförsörjningsplan anger hur verksamheten ska arbeta strategiskt med kompetensfrågorna. Det krävs ett systematiskt, samordnat och långsiktigt arbete i samarbete mellan medarbetare och chefer i verksamheterna, personalfunktionen och fackliga organisationer.

Strategier

- Äldreomsorgen ska uppfattas som en bra arbetsgivare med attraktiva arbetsplatser.

- Alla medarbetare ska ges förutsättningar till utveckling i sin yrkesroll med inriktning mot de äldres behov.
- Alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö och möjlighet till delaktighet i arbetet.
- Flerspråkighet ska vara meriterande vid rekrytering av personal, framför allt finska och samiska.

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2018-04-26

§ 43
Diarienr: ÄN-2016/00040

Fastställande av äldreplan 2018 - 2028

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till Äldreplan 2018-2028 med tilläggsyrkanden.

Äldrenämnden uppdrar till förvaltningen att följa upp planen vart fjärde år samt att beakta äldreplanens innehåll vid den årliga uppföljningen av nämndens uppdragsplan.

Ärendebeskrivning

Äldreplanens syfte är att utgöra en grund för planering och styrning med intentionen att förbättra framtidens äldreomsorg.

Äldrenämnden beslutade 2017-12-21 att ge berörda möjlighet att komma med synpunkter på skrivelsen. De remissinstanser som återkommit med svar är; Frivilligcentralen, PRO-Teg, Hälso- och sjukvårdsnämnden Västerbottens läns landsting, SPF seniorerna, Finska Klubben i Umeå pensionärssektionen, PRO Samorganisation i Umeå, SKPF, Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg i Umeå, samt kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott. Vid revideringen av äldreplanen har hänsyn tagits till de goda och väl genomarbetade synpunkter som inkommit.

Beslutsunderlag

Äldreplan 2018-2028
Bildspel äldreplan
Protokollsutdrag äldrenämnden § 121
Remissvar – Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Remissvar – Anhöriggruppen för bättre äldreomsorg i Umeå
Remissvar – Svenska kommunalpensionärers förbund
Remissvar – PRO Umeå Samorganisation
Remissvar – Finska klubben i Umeå – pensionärssektionen
Remissvar – SPF Seniorerna
Remissvar – Västerbottens läns landsting

Remissvar – Frivilligcentralen
Remissvar – Tegs PRO

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S), Marianne Normark (L) och Veronica Kerr (KD) yrkar att ärendet går utan eget yttrande till nämnd.

Propositionsordning

Ordförande finner att arbetsutskottet godkänner Ågrens (S) mfl. yrkande om att ärendet går utan eget yttrande till nämnden.

Nämndens beslutsordning

Yrkanden

Malin Nielsen (V) yrkar att under rubriken ”Kompetensutveckling” (sid. 20) göra ett tillägg:

- Omvårdnadspersonal ska kunna erbjudas en utökad möjlighet att utbilda sig på arbetstid.

Marianne Normark (L), Veronica Kerr (KD), Ola Lundgren (M) yrkar att under rubriken ”Behov och efterfrågan av anpassade bostäder” (sid. 13) göra ett tillägg:

- Kommunen bör bland annat se över möjligheten till olika typer av specialenheter, till exempel demensboenden.

Janet Ågren (S) yrkar bifall till Nielsens (V) yrkande.

Carin Nilsson (S) och Janet Ågren (S) yrkar bifall till Normarks (L) med fleras yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att äldrenämnden godkänner Nielsens (V) och Normarks (L) yrkanden.

Nämnden har därmed beslutat att föreslå kommunfullmäktige att anta äldreplan 2018 - 2028 med tilläggsyrkanden från Nielsen (V) och Normark (L).

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Beredningsansvariga

Lena Bolin
Camilla Söderlund
Nils Enwald
Helen Abrahamsson

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2018-04-30

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Diarienr: KS-2018/00378

Antagande: Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta föreskrift ” Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation”.

Ärendebeskrivning

För att fullgöra skyldigheter enligt kommunallagen och förvaltningslagen måste Umeå kommun kommunicera med invånare, bland annat för att de ska kunna ta del av kommunens service och tjänster och delta i den demokratiska processen.

För att kunna driva och utveckla kommunens verksamheter måste Umeå kommun också kommunicera internt med medarbetare, till exempel för att informera, utbyta erfarenheter och sprida goda exempel.

Effektiv och bra kommunikation förutsätter ofta möjlighet att använda personuppgifter vid kommunikationsinsatser. EU:s dataskyddsförordning som träder i kraft 25 maj 2018 innebär nya sätt att arbeta för att kommunen ska få göra det.

Föreskriften förtydligar hur Umeå kommun använder personuppgifter vid kommunikation och beskriver vilka rättsliga grunder som kan berättiga användning av personuppgifter vid kommunikation.

Med föreskriften som stöd förväntas kommunen även i fortsättningen kommunicera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt utifrån rättsliga grunder, och därmed nyttja möjligheter att använda personuppgifter vid kommunikation i enlighet med dataskyddsförordningen.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2018/00378

Beslutsunderlag

Föreskrift ” Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation”. Bilaga.

Beredningsansvariga

Håkan Göransson, kommunikatör
Lennart Nilsson, kommunjurist

Beslutet ska skickas till

Kommunikationsenheten, kommunövergripande
Kommunledningsstaben, jurister

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör

Håkan Göransson
kommunikatör

Umeå kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag
2018-05-07

§ 148
Diarienr: KS-2018/00378

Antagande: Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta föreskrift ” Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation”.

Ärendebeskrivning

För att fullgöra skyldigheter enligt kommunallagen och förvaltningslagen måste Umeå kommun kommunicera med invånare, bland annat för att de ska kunna ta del av kommunens service och tjänster och delta i den demokratiska processen.

För att kunna driva och utveckla kommunens verksamheter måste Umeå kommun också kommunicera internt med medarbetare, till exempel för att informera, utbyta erfarenheter och sprida goda exempel.

Effektiv och bra kommunikation förutsätter ofta möjlighet att använda personuppgifter vid kommunikationsinsatser. EU:s dataskyddsförordning som träder i kraft 25 maj 2018 innebär nya sätt att arbeta för att kommunen ska få göra det.

Föreskriften förtydligar hur Umeå kommun använder personuppgifter vid kommunikation och beskriver vilka rättsliga grunder som kan berättiga användning av personuppgifter vid kommunikation.

Med föreskriften som stöd förväntas kommunen även i fortsättningen kommunicera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt utifrån rättsliga grunder, och därmed nyttja möjligheter att använda personuppgifter vid kommunikation i enlighet med dataskyddsförordningen.

Beslutsunderlag

Föreskrift ” Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation”. Bilaga.

Beredningsansvariga

Håkan Göransson, kommunikatör
Lennart Nilsson, kommunjurist

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Kommunikationsenheten, kommunövergripande
Kommunledningsstaben, jurister

UMEÅ KOMMUN

Användning av personuppgifter i form av bilder, filmer, namn och kontaktuppgifter i kommunens kommunikation

Dokumenttyp: Regler/föreskrifter	
Dokumentansvarig: Kommunikationsenheten	**Beslutsdatum:** 2018-05-28
Beslutad av: Kommunfullmäktige	**DNR:** XX-2018/XXXXX-XX

Inledning

Reglemente för Umeå kommuns nämnder och styrelser” (KS-2014/01024) ger nämnderna i uppdrag ”att informera om verksamheten och nämndens arbete såväl internt som till allmänheten”. Denna föreskrift är ett komplement till reglementet och förtydligar hur Umeå kommun använder personuppgifter vid kommunikation.

Personuppgifter som används i kommunens kommunikation kan till exempel vara bilder och filmer med identifierbara människor, namn och kontaktuppgifter, också i löpande text.

Syfte och mål

För att fullgöra skyldigheter enligt kommunallagen och förvaltningslagen måste Umeå kommun kommunicera med invånare, bland annat för att de ska kunna ta del av kommunens service och tjänster och delta i den demokratiska processen.

För att kunna driva och utveckla kommunens verksamheter måste Umeå kommun också kommunicera internt med medarbetare, till exempel för att informera, utbyta erfarenheter och sprida goda exempel.

Effektiv och bra kommunikation förutsätter ofta möjlighet att använda personuppgifter vid kommunikationsinsatser. Med föreskriften som stöd förväntas kommunen fortsätta kommunicera på ett effektivt och ändamålsenligt sätt utifrån rättsliga grunder, och därmed nyttja möjligheter att använda personuppgifter vid kommunikation i enlighet med EU:s dataskyddsförordning.

Hur används personuppgifter?

Umeå kommun använder/behandlar personuppgifter för kommunikationsinsatser i kommunens olika kommunikationskanaler, till exempel Umeå kommuns webbplatser, trycksaker, filmer, digitala presentationer och sociala medier.

Vilka rättsliga grunder berättigar?

För att få använda/behandla personuppgifter vid kommunikation används följande rättsliga grunder:

Invånare och andra personer (inte kommunanställda)

Användning/behandling av personuppgifter som gäller invånare och andra personer (inte kommunanställda) kräver normalt samtycke eller annan rättslig grund. Kommunen frågar

efter samtycke genom ett samtyckesdokument (eller en e-tjänst) eller ett modellavtal.
I rutin och respektive malldokument framgår vad det innebär.

Om en person som inte är anställd ingår i en samverkansgrupp, ett råd eller annan sammanslutning med både kommunanställda och inte kommunanställda, kan användning av personuppgifter berättigas av krav på kommunen att fullgöra uppgift av allmänt intresse, det vill säga informera om gruppen, dess verksamhet och deltagare.

Medarbetare (kommunanställda) och förtroendevalda

Användning/behandling av personuppgift kan när det gäller kommunanställda berättigas av att kommunen måste fullgöra uppgift av allmänt intresse. Det gäller i första hand personuppgifter om förtroendevalda, chefer och anställda som i sin tjänst har en publik roll.

Om anställd inte ingår i någon av dessa kategorier kan krav på att fullgöra uppgift av allmänt intresse ändå berättiga att personuppgift används, med personens medgivande.

En bedömning ska ske i varje fall om personuppgifterna är sekretesskyddade och om det är nödvändigt att använda aktuella personuppgifter vid respektive kommunikationsinsats. Om det finns sekretesskydd eller om användning inte är nödvändig ska personuppgifterna inte användas.

Referenser

www.intranet.umea.se/gdpr

(EU) 2016/67, Dataskyddsförordning

SFS 2018:218 Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning